

**Обґрунтування
до питання про схвалення проєкту Закону України «Про внесення змін до
деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного
Співтовариства»**

15 грудня 2010 року шляхом прийняття Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» Україна визнала та формально підтвердила своє приєднання до Енергетичного Співтовариства.

У лютому 2011 року Україна набула статусу Договірної Сторони Енергетичного Співтовариства, взявши на себе ряд зобов'язань, зокрема щодо імплементації актів Європейського Союзу у версії, адаптованій та включеній до *acquis* Енергетичного Співтовариства.

Крім того, Україна зобов'язалася сприяти створенню єдиного енергетичного ринку, де конкуренція і прозорість відіграють важливу роль для забезпечення стабільності в енергетичному секторі та удосконалення співпраці з іншими державами-членами Європейського Союзу та Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства.

Одним із першочергових кроків щодо виконання вищезазначених зобов'язань є гармонізація національної нормативно-правової бази з нормами та стандартами Європейського Союзу.

Так, відповідно до рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 15 грудня 2022 року № 2022/03/МС-EnC (далі – рішення Ради Міністрів) всі Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства зобов'язуються у термін до 31 грудня 2023 року транспонувати в національне законодавство положення актів Європейського Союзу у версії, адаптованій та включеній до *acquis* Енергетичного Співтовариства, а саме:

- Регламенту (ЄС) 2019/942 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про заснування Агентства Європейського Союзу зі співробітництва регуляторів у сфері енергетики;

- Регламенту (ЄС) 2019/943 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про внутрішній ринок електричної енергії;

- Регламенту (ЄС) № 2015/1222 від 24 липня 2015 року про встановлення настанов щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями;

- Регламенту (ЄС) 2016/1719 від 26 вересня 2016 року про встановлення настанов щодо форвардного розподілу пропускнуої спроможності;
- Регламенту (ЄС) 2017/2195 від 23 листопада 2017 року про створення настанов з балансування електроенергії;
- Регламенту (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 року про встановлення мережевого кодексу щодо надзвичайної ситуації у сфері електроенергетики та відновлення;
- Регламенту (ЄС) 2017/1485 від 02 серпня 2017 р про створення настанов з експлуатації системи передачі електроенергії.

Окрім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 липня 2023 року № 642-р внесено зміни в План заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733-р (далі – План), якими НКРЕКП визначена відповідальною за виконання пунктів 39, 48, 49 Плану.

У зв'язку з вищезазначеним, НКРЕКП у співпраці з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства» (далі – проєкт Закону) направлений на транспонування Україною, як Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, до національного енергетичного законодавства актів Європейського Союзу, передбачених рішенням Ради Міністрів, що охоплюють низку ринкових та системних мережевих кодексів, які на сьогодні в Європейському Союзі визначають правила функціонування енергетичних ринків та їхнього об'єднання (англ. *market coupling*), вимоги та засади щодо управління енергетичними системами.

Проєкт Закону є регуляторним актом відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

У зв'язку з цим та з метою забезпечення виконання Україною зобов'язань за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, Управлінням стратегічного розвитку та міжнародної координації пропонується схвалити проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства» та розмістити його на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій.

Начальник Управління стратегічного розвитку та міжнародної координації

Олена ГОЛЕМБІВСЬКА

Закон України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів
Енергетичного Співтовариства»

Верховна Рада України постановляє:

I. Унести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про ринок електричної енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2017р., № 27-28, ст. 312 із наступними змінами):

1) у розділі I:

у частині першій статті 1:

пункти 1 замінити пунктами 1 – 1⁵ такого змісту:

1) Агентство з питань співробітництва енергетичних регуляторів (далі – ACER) – Агентство, створене Регламентом (ЄС) 2019/942 від 5 червня 2019 року про заснування Агентства Європейського Союзу з питань співпраці регуляторів енергетики та включене до Енергетичного Співтовариства Рішенням Ради Міністрів 2022/03/МС-ЕнС;

1¹) агрегатор – незалежний агрегатор або інший учасник ринку електроенергії, який здійснює діяльність з агрегації;

1²) агрегація – діяльність на ринку електричної енергії, що здійснює суб'єкт господарювання, пов'язана з об'єднанням навантажень або електроустановок для відбору/відпуску електричної енергії, які призначені для виробництва та/або споживання та/або зберігання електричної енергії, з метою купівлі-продажу електричної енергії, надання допоміжних послуг та/або послуг з балансування на ринку електричної енергії;»;

1³) агрегована група - учасники ринку електричної енергії, електроустановки яких входять до однієї одиниці агрегації та агрегуються агрегатором;

1⁴) адміністратор комерційного обліку електричної енергії (далі – адміністратор комерційного обліку) – юридична особа, яка забезпечує організацію та адміністрування комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, а також виконує функції центральної агрегації даних комерційного обліку;

1⁵) адміністратор розрахунків – юридична особа, яка забезпечує організацію проведення розрахунків на балансуєчому ринку та ринку допоміжних послуг та може бути іншою особою для регіональних та Європейських платформ;»;

пункт 2 викласти у такій редакції:

«2) активний споживач - споживач, у тому числі приватне домогосподарство, енергетичний кооператив та споживач, який є замовником енергосервісу (як до, так і після переходу до замовника за енергосервісним договором права власності на майно,

утворене (встановлене) за енергосервісним договором), що споживає електричну енергію та виробляє електричну енергію, та/або здійснює діяльність із зберігання енергії, та/або продає надлишки виробленої та/або збереженої електричної енергії, або бере участь у заходах з енергоефективності та управління попиту відповідно до вимог закону, за умови що ці види діяльності не є основою професійною та/або господарською діяльністю;»;

пункти 3¹ та 3² замінити пунктами 3¹ – 3³ у такій редакції:

«3¹) алгоритм сполучення цін – алгоритм, який використовується під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» для одночасного співставлення пропозицій (заявок) щодо купівлі-продажу електричної енергії та здійснення розподілу міжзональної пропускної спроможності;

3²) алгоритм зіставлення в рамках безперервної торгівлі – алгоритм, який використовується під час єдиного сполучення внутрішньодобових ринків для безперервного співставлення пропозицій (заявок) щодо купівлі-продажу електричної енергії та здійснення розподілу міжзональної пропускної спроможності;»;

3³) аукціонний офіс – оператор системи передачі або інша юридична особа, визначена відповідно до цього Закону, що забезпечує розподіл міжзональної пропускної спроможності;»;

у пункті 4¹ слова «в об'єднаній енергетичній системі України» виключити;

після пункту 6 доповнити пунктами 6¹ та 6² такого змісту:

«6¹) балансує електрична енергія – електрична енергія, що використовується оператором системи передачі для здійснення балансування та надається постачальником послуг з балансування;

6²) балансує потужність – обсяг потужності, який постачальник послуг з балансування погодився підтримувати та подати пропозиції (заявки) на відповідний обсяг балансує електричної енергії оператору системи передачі протягом періоду дії договору;»;

у пункті 7 слова «організований оператором системи передачі електричної енергії» замінити словами та знаками «який включає систему відносин, що стосуються послуг з балансування відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії»;

після пункту 8 доповнити пунктами 8¹ – 8³ такого змісту:

«8¹) безпека – безпека постачання та надання електричної енергії та технічна безпека;

8²) близький до реального часу – короткий період часу, як правило, до декількох секунд або до періоду врегулювання небалансу на національному ринку для потреб інтелектуальних систем обліку;

8³) вартість недопокритего навантаження – оцінка в євро/МВт·год максимальної ціни електричної енергії, яку споживачі готові платити, щоб уникнути відключення;»;

у пункті 12 слова «погодинні графіки електричної енергії» замінити словами «графіки електричної енергії за розрахункові періоди»;

після пункту 13 доповнити пунктом 13¹ такого змісту:

«13¹) взаємосумісність – у частині інтелектуальної системи обліку, це здатність двох або більше енергетичних або комунікаційних мереж, систем, пристроїв, програм

або компонентів взаємодіяти для обміну інформацією та її використання з метою виконання необхідних функцій;»;

пункт 14 виключити;

після пункту 16¹ доповнити пунктами 16² – 16³ такого змісту:

16²) генеруючий об'єкт – об'єкт, який перетворює первинну енергію в електричну енергію та складається з одного або кількох генеруючих одиниць, приєднаних до мережі;

16³) гнучкість енергосистеми – здатність ОЕС України регулювати обсяги виробництва та/або споживання електричної енергії у відповідь на очікувані або непередбачені зовнішні фактори, у тому числі зміни попиту та/або пропозиції електричної енергії та зміни цін на ринку електроенергії, з метою надання безперебійних та ефективних послуг;»;

у пункті 18 слова «диспетчерське управління» замінити словами «диспетчерське (оперативно-технологічне) управління»;

після пункту 18 доповнити пунктом 18¹ такого змісту:

«18¹) договір з динамічною ціною на електричну енергію (далі – договір з динамічною ціною) – договір постачання електричної енергії між електропостачальником та споживачем, який відображає коливання цін на спотових ринках, у тому числі на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, за періодами, які принаймні дорівнюють періодичності розрахунків на ринку електричної енергії;»;

пункти 19 та 20 виключити;

у пункті 20¹ слова «міждержавного перетину» замінити словами «міжзонального перетину між зареєстрованим учасником та аукціонним офісом;»;

після пункту 20¹ доповнити пунктами 20² – 20⁴ такого змісту:

«20²) демонстраційний проект – проект, який демонструє технологію як першу у своєму роді в Європейському Союзі чи Енергетичному Співтоваристві та представляє значну інновацію, яка виходить за межі сучасного рівня;

20³) договір постачання електричної енергії – договір на постачання електричної енергії споживачу, який не включає деривативи на постачання електричної енергії;

20⁴) договір про участь в агрегованій групі – домовленість двох сторін – агрегатора та користувача електроустановки споживання електричної енергії та/або виробництва електричної енергії та/або зберігання енергії, що визначає взаємовідносини між таким користувачем та агрегатором, які виникають внаслідок передачі прав, виконання зобов'язань та несення відповідальності за здійснення діяльності агрегації в інтересах користувача електроустановки щодо купівлі та/або продажу електричної енергії та/або надання послуг на ринку електричної енергії від користувача електроустановки агрегатору;»;

пункт 22 викласти в такій редакції:

«22) допоміжні послуги – послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, необхідні оператору системи передачі або оператору системи розподілу, у тому числі для забезпечення безпечного, надійного функціонування системи передачі або системи розподілу, за виключенням управління перевантаженнями;»;

після пункту 22 доповнити пунктом 22¹ такого змісту:

«22¹) допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти – послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, які необхідні оператору системи передачі

або оператору системи розподілу, у тому числі для регулювання напруги та реактивної потужності, забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій;»;

пункт 29 викласти в такій редакції:

«29) електроенергетичне підприємство – суб'єкт господарювання, який здійснює одну з таких функцій: виробництво, передачу, розподіл, агрегацію, управління попитом, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, трейдерську діяльність та відповідає за комерційні, технічні або експлуатаційні завдання, пов'язані з цими функціями;»;

доповнити пунктом 32¹ такого змісту:

«32¹) енергетичне об'єднання споживачів – юридична особа, яка ґрунтується на добровільній та відкритій участі та ефективно контролюється членами або учасниками, які є фізичними особами, асоціаціями, енергетичними кооперативами, місцевими органами влади, включаючи громади та малі побутові споживачі, основною метою діяльності якої є забезпечення екологічних, економічних чи соціальних переваг для своїх членів або учасників, або місцевих територій, де об'єднання здійснює свою діяльність, а не отримання фінансових прибутків, і може займатися виробництвом електричної енергії, у тому числі з відновлюваних джерел, постачанням, споживанням, агрегацією, зберіганням енергії, послугами енергоефективності або послугами зарядки електричних транспортних засобів або надавати інші енергетичні послуги, за винятком розподілу, своїм членам або учасникам;»;

після пункту 33 доповнити пунктами 33¹ – 33⁴ такого змісту:

«33¹) Європейська мережа операторів системи передачі електричної енергії (далі – ENTSO-E) – асоціація для співпраці європейських операторів системи передачі;

33²) Європейські платформи балансування – автоматизовані системи, що включають апаратне та програмне забезпечення для здійснення обміну балансуючою електричною енергією та/або процесу врегулювання небалансу та проведення розрахунків, передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства, які існують в межах єдиного загальноєвропейського інтегрованого ринку електричної енергії;

33³) єдине сполучення ринків «на добу наперед» – аукціонний процес, в рамках якого одночасно для різних торгових зон здійснюється зіставлення зібраних заявок та розподіл міжзональної пропускнуої спроможності на ринку «на добу наперед»;

33⁴) єдине сполучення внутрішньодобових ринків – безперервний процес, в рамках якого одночасно для різних торгових зон здійснюється зіставлення зібраних заявок та розподіл міжзональної пропускнуої спроможності на внутрішньодобовому ринку;»;

після пункту 34 доповнити пунктами 34¹ – 34⁴ такого змісту:

«34¹) заінтересована сторона – будь-яка фізична або юридична особа, яка має право на отримання даних комерційного обліку електричної енергії, що отримані з конкретної точки комерційного обліку;

34²) заінтересовані сторони енергетичного сектору – Регулятор, інші органи, визначені цим Законом, оператори систем передачі, оператори систем розподілу, номіновані оператори ринку, регіональні координаційні центри;

34³) запас надійності – зменшення міжзональної пропускної спроможності для покриття невизначеностей при розрахунку пропускної спроможності;

34⁴) зареєстрований учасник – суб'єкт господарювання, в тому числі нерезидент, який відповідає вимогам, визначеним правилами розподілу міжзональної пропускної спроможності, та уклав договір про участь у розподілі пропускної спроможності з аукціонним офісом;»;

пункти 36¹ – 36² замінити пунктами 36¹ – 36⁹ такого змісту:

«36¹) заявка – висловлений учасником ринку намір придбати або продати електричну енергію чи потужність на визначених умовах виконання;

36²) зберігання енергії – діяльність, пов'язана з відбором електричної енергії з метою відкладення її кінцевого використання на момент пізніший, ніж коли вона була вироблена, її перетворенням в інший вид енергії, в якому вона може зберігатися, зберіганням та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі, систему розподілу, мережу електростанції або мережу споживача;

36³) звичайний лічильник – аналоговий або електронний лічильник, який не має можливості одночасно передавати та приймати дані;

36⁴) зіставлені заявки – усі заявки на купівлю та продаж, зіставлені за допомогою алгоритму сполучення цін або алгоритму зіставлення в рамках безперервної торгівлі;

36⁵) зменшення фізичного права на передачу – зменшення обсягу набутого фізичного права на передачу у разі перевантаження такого міжзонального перетину, дії обставин непереборної сили або через неможливість забезпечення дотримання стандартів операційної безпеки;

36⁶) з'єднана система – низка систем передачі та розподілу, з'єднаних між собою за допомогою одного або кількох перетинів;

36⁷) зустрічна торгівля – міжзональний обмін, ініційований операторами систем передачі між двома торговими зонами для зменшення фізичного перевантаження;

36⁸) інсайдерська інформація на ринку електричної енергії - неоприлюднена інформація точного характеру, що прямо чи опосередковано стосується одного або декількох оптових енергетичних продуктів на ринку електричної енергії, розкриття або оприлюднення якої може значно вплинути на ринкову ціну відповідно до одного або декількох оптових енергетичних продуктів;

36⁹) інтелектуальний лічильник – електронна система, яка здатна вимірювати електричну енергію, що подається в мережу, або електричну енергію, спожиту з мережі, надає більше інформації, ніж звичайний лічильник, а також здатна передавати та приймати дані для цілей інформування, моніторингу та контролю, використання форми електронного зв'язку;»;

після пункту 39 доповнити пунктами 39¹ та 39² такого змісту:

«39¹) Координаційна група з безпеки постачання – група, сформована відповідно до процедурного рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства для

координації заходів з безпеки постачання електричної енергії та природного газу в рамках Енергетичного Співтовариства та надання консультативної допомоги органам Енергетичного Співтовариства з питань безпеки постачання;

39²⁾ координована чиста пропускна спроможність – метод розрахунку пропускної спроможності, що ґрунтується на принципі попередньої оцінки та визначення максимального обміну енергією між суміжними торговими зонами;»;
після пункту 40 доповнити пунктами 40¹ – 40³ такого змісту:

«40¹⁾ криза в електроенергетиці – поточна або немінуча ситуація, яка характеризується значним дефіцитом електричної енергії та визначена планом готовності до управління ризиками в електроенергетиці, або ситуація, в умовах якої неможливо постачати електричну енергію споживачам у достатньому обсязі;

40²⁾ кризовий координатор – особа, група осіб, команда, що складається з відповідних національних кризових менеджерів в електроенергетиці, або установа, якій доручено діяти як контактний пункт і координувати потік інформації під час кризи в електроенергетиці;

40³⁾ критичний елемент мережі – елемент мережі в межах торгової зони або між торговими зонами, що враховується в процесі розрахунку пропускної спроможності, обмежуючи кількість електричної енергії, якою можна обмінюватися;»;

після пункту 42 доповнити пунктом 42¹ такого змісту:

«42¹⁾ механізм забезпечення потужності – тимчасовий захід для забезпечення досягнення необхідного рівня достатності ресурсів потужності шляхом надання винагороди за доступність ресурсів потужності, за виключенням заходів, пов'язаних з допоміжними послугами, послугами з балансування або управлінням перевантаженнями;»;

пункт 43 викласти в такій редакції:

«43) міждержавна лінія електропередачі - лінія електропередачі, що перетинає або охоплює кордон між Україною та іншою державою, в тому числі державою-членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, і з'єднує об'єднану енергетичну систему України з системою передачі такої держави;»;

після пункту 43 доповнити пунктом 43¹ такого змісту:

«43¹⁾ міждержавне балансування – транскордонний обмін послугами з балансування між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства з метою балансування;»;

після пункту 44 доповнити пунктами 44¹ – 44² такого змісту:

«44¹⁾ міждержавні перетоки – фізичні перетоки електричної енергії в мережі передачі держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що є результатом впливу на її мережу передачі діяльності виробників та/або споживачів, розташованих за межами цієї держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;

44²⁾ міжзональна пропускна спроможність – здатність з'єднаної системи забезпечити передачу електричної енергії між торговими зонами;»;

після пункту 45 доповнити пунктом 45¹ такого змісту:

«45¹⁾ найкращі доступні методи – найбільш ефективні, передові та практично придатні методи для забезпечення основи для дотримання правил захисту даних і безпеки;»;

після пункту 46 доповнити пунктом 46¹ такого змісту:

«46¹) незалежний агрегатор – учасник ринку, що здійснює діяльність з агрегації та який неафілійований з електропостачальником та/або постачальником універсальних послуг споживача, електроустановки якого агрегуються таким учасником ринку;»;

після пункту 47 доповнити пунктами 47¹ та 47² такого змісту:

«47¹) нерезидент ринку електричної енергії (далі – нерезидент) – іноземна компанія, організація, яка здійснює діяльність на ринку електричної енергії держави, що є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства відповідно до законодавства такої держави, та яка не має статусу юридичної особи, фізичної особи-підприємця або громадського формування з місцезнаходженням в Україні;

47²) неринкові заходи – будь-який захід з боку пропозиції або попиту, який відхиляється від ринкових правил або комерційних угод, метою якого є пом'якшення кризи в електроенергетиці;»;

після пункту 49 доповнити новим пунктом 49¹ такого змісту:

«49¹) номінований оператор ринку електричної енергії (номінований оператор ринку) – юридична особа, призначена компетентним органом відповідно до цього Закону, що забезпечує виконання завдань, пов'язаних з єдиним сполученням ринків «на добу наперед» та єдиним сполученням внутрішньодобових ринків;»;

пункт 52 після слова та знаків «станції»),» доповнити словами та знаком «установка зберігання енергії;»;

після пункту 52 доповнити новими пунктами 52¹ та 52² такого змісту:

«52¹) область ціни небалансу – область, для якої розраховується ціна небалансу;

52²) одиниця агрегації – сукупність електроустановок, призначених для агрегації;»;

пункт 53 викласти у такій редакції:

«53) одночасна криза в електроенергетиці – криза в електроенергетиці, яка зачіпає більш ніж одну державу-сторону Енергетичного Співтовариства;»;

пункт 54 викласти в такій редакції:

«54) оператор ринку – юридична особа, що надає послуги, за яких пропозиції на продаж електричної енергії зіставляються із заявками на купівлю електричної енергії;»;

після пункту 56 доповнити пунктом 56¹ такого змісту:

«56¹) оператор установки зберігання енергії – фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа (крім гідроакumuлюючих електростанцій), яка здійснює діяльність із зберігання енергії з метою продажу електричної енергії, що відпускається з установки зберігання енергії, та/або з метою надання допоміжних послуг чи надання послуг з балансування за допомогою установки зберігання енергії;»;

пункт 57 викласти в такій редакції:

«57) операційна безпека - спроможність системи передачі функціонувати в нормальному режимі або якнайшвидше повертатися до нормального режиму роботи, що характеризується межами операційної безпеки відповідно до кодексу системи передачі;»;

пункт 58 викласти в такій редакції:

«58) організований сегмент ринку електричної енергії – єдине сполучення ринків «на добу наперед», єдине сполучення внутрішньодобових ринків та балансуєчий ринок;»;

після пункту 58 доповнити новим пунктом 58¹ такого змісту:

«58¹) особливий користувач – користувач системи передачі та/або системи розподілу, електроустановки якого, знаходяться в оперативному підпорядкуванні оператора системи передачі;»;

після пункту 59 доповнити пунктами 59¹ – 59³ такого змісту:

«59¹) перевантаження – ситуація, за якої міждержавний перетин через недостатність його пропускної спроможності та/або система передачі електроенергії не може прийняти всі фізичні потоки електричної енергії;

59²) передиспетчеризація – захід, включаючи скорочення, який активується одним або декількома операторами системи передачі або операторами системи розподілу шляхом зміни генерації, схеми навантаження або обох, щоб змінити фізичні потоки в електроенергетичній системі та зняти фізичне перевантаження або іншим чином забезпечити безпеку системи;

59³) період розрахунку небалансу – період часу, для якого розраховується небаланс сторін, відповідальних за баланс;»;

після пункту 61¹ доповнити пунктами 61² – 61³ такого змісту:

«61²) підгрупа – група держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у межах регіону, які мають технічну можливість надавати одна одній допомогу відповідно до статті 15 цього Закону;

61³) платіжна інформація – інформація, яка міститься в рахунку, що надається електроенергетичним підприємством споживачу, крім вимоги про оплату;»;

пункт 62¹ замінити пунктами 62¹ – 62³ такого змісту:

«62¹) повністю інтегровані елементи мережі – елементи мережі, які інтегровано в систему передачі чи систему розподілу, у тому числі установка зберігання енергії, та які використовуються виключно з метою забезпечення безпечного та надійного функціонування відповідної системи передачі чи системи розподілу, але не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;

62²) позапланова недоступність установок – виведення об'єктів електроенергетичної інфраструктури та установок в аварійний ремонт, а також внаслідок інших непередбачуваних обставин;

62³) послуга із забезпечення потужності – заходи, передбачені механізмами забезпечення потужності;»;

після пункту 63 доповнити пунктами 63¹ та 63² такого змісту:

«63¹) послуги з балансування – балансуєча електрична енергія та/або балансуєча потужність;

63²) послуги з гнучкості електроенергетичної системи – послуги, що надаються учасниками ринку електричної енергії, які оператор системи розподілу отримує у відповідь на вимогу щодо гнучкості своєї керованої системи розподілу з метою забезпечення безперебійного та ефективного надання послуг з розподілу електричної енергії;»;

після пункту 64 доповнити пунктом 64¹ такого змісту:

«64¹) постачальник послуг з балансування – учасник ринку, який надає балансуєчу електричну енергію та/або балансуєчу потужність оператору системи передачі;»;

після пункту 65 доповнити пунктом 65¹ такого змісту:

«65¹) постачальник потужності – учасник ринку, який відповідає встановленим правилами ринку вимогам щодо надання послуг із забезпечення потужності та зареєстрований відповідно до правил ринку для надання таких послуг;»;

після пункту 69 доповнити пунктами 69¹ – 69² такого змісту:

«69¹) пріоритетна диспетчеризація – диспетчеризація електростанцій на основі критеріїв, відмінних від економічного порядку заявок, з наданням пріоритету диспетчеризації окремих технологій генерації;

69²) пункт зарядки – інтерфейс, який дозволяє одночасно заряджати один електричний транспортний засіб або замінювати акумулятор одного електричного транспортного засобу;»;

пункт 70¹ викласти в такій редакції:

«70¹) пропонує міжзональна пропускна спроможність (далі – пропонує пропускна спроможність) – міжзональна пропускна спроможність відповідного напрямку перетину, що пропонується для розподілу на відповідному аукціоні;»;

після пункту 70¹ доповнити пунктом 70² такого змісту:

«70²) процес попередньої кваліфікації – процес перевірки відповідності постачальника балансуєчої потужності вимогам, встановленим операторами систем передачі;»;

пункт 71 викласти у такій редакції:

«71) пряма лінія – лінія електропередачі, що з'єднує ізольований генеруючий об'єкт з ізольованим споживачем, або лінія електропередачі, що з'єднує виробника та електропостачальника для безпосереднього постачання електричної енергії до їхніх власних приміщень, дочірніх компаній (допоміжних підрозділів) та споживачів;»;

після пункту 71 доповнити пунктами 71¹ – 71⁷ такого змісту:

«71¹) раннє попередження – надання точної, перевіреної, достовірної інформації щодо імовірності настання події, яка може призвести до значного погіршення ситуації з електропостачанням і призвести до кризи в електроенергетиці;

71²) реагування попиту – зміна електричного навантаження споживачами від їхніх звичайних або поточних моделей споживання у відповідь на ринкові сигнали, у тому числі у відповідь на зміни в часі ціни на електричну енергію чи стимулюючі виплати, або у відповідь на прийняття заявки споживача на продаж зниження або збільшення попиту за ціною на організованому сегменті ринку електричної енергії, самостійно чи через агрегацію;

71³) регіон – група держав-сторін Енергетичного Співтовариства, чії оператори систем передачі спільно використовують той самий регіональний координаційний центр, як зазначено в Додатку IV до Регламенту (ЄС) 2019/943, прийнятого та адаптованого Рішенням Ради Міністрів 2022/03/МС-ЕпС;

71⁴) регіон розрахунку пропускної спроможності – географічна область, в межах якої виконується координований розрахунок міжзональної пропускної спроможності;

71⁵) регіон функціонування енергетичних систем – географічна область, в межах якої операторами систем передачі здійснюється оперативно-технологічне управління енергетичними системами;

71⁶) регіональний координаційний центр – суб'єкт господарювання, створений операторами систем передачі на регіональному рівні, що виконує завдання, пов'язані з оперативно-технологічним управлінням енергетичними системами держав, які входять до відповідного регіону;

71⁷) резерв – резерв підтримки частоти, резерв відновлення частоти, резерв заміщення, необхідні оператору системи передачі, у тому числі для забезпечення безпечного, надійного функціонування системи передачі;»;

пункти 73 та 74 викласти в такій редакції:

«73) ринок допоміжних послуг – ринок, який включає систему відносин, що виникають у зв'язку з придбанням оператором системи передачі та операторами систем розподілу допоміжних послуг, обміном та/або спільним використанням резервів відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

74) ринок електричної енергії - ринки електричної енергії, включаючи позабіржові ринки та біржі електричної енергії, ринки торгівлі енергією, потужністю, балансуєчими і допоміжними послугами на всіх часових проміжках, включаючи ринки «на добу наперед» і внутрішньодобові ринки;»;

пункт 75 виключити;

після пункту 78 доповнити пунктом 78¹ такого змісту:

«78¹) розподіл пропускної спроможності – віднесення міжзональної пропускної спроможності;»;

після пункту 79 доповнити пунктом 79¹ такого змісту:

«79¹) розрахунковий період – це період часу, який визначається правилами ринку та правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;»;

пункт 84 замінити пунктами 84 та 84¹ у такій редакції:

«84) специфічний балансуєчий продукт – балансуєчий продукт, відмінний від стандартного балансуєчого продукту;

84¹) споживач - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа, що купує електричну енергію для власного споживання;»;

після пункту 87 доповнити новим пунктом 87¹ такого змісту:

«87¹) стандарт надійності - значення необхідного рівня безпеки постачання електричної енергії;»;

після пункту 88 доповнити новим пунктом 88¹ такого змісту:

«88¹) стандартний балансуєчий продукт – гармонізований балансуєчий продукт, визначений усіма операторами систем передачі для обміну послугами балансування;»;

після пункту 89 доповнити пунктами 89¹ та 89² такого змісту:

«89¹) структурне перевантаження – ситуація, за якої в системі передачі спостерігається перевантаження, що однозначно визначене, прогнозоване, територіально стійке у часі та часто повторюване за нормальних режимів роботи об'єднаної енергетичної системи України;

89²) термін початку гарантованості на ринку «на добу наперед» – момент часу, після якого розподілена міжзональна пропускна спроможність стає гарантованою;»;

пункти 90 та 91 викласти в такій редакції:

«90) торгова зона – найбільша географічна область, в межах якої учасники ринку можуть провадити діяльність з купівлі-продажу електричної енергії без розподілу пропускної спроможності;

91) торговий агент – суб'єкт або суб'єкти, що виконують завдання із передачі чистих позицій між різними центральними контрагентами;»;

після пункту 92 доповнити пунктом 92¹ такого змісту:

«92¹) третя держава – держава, що не є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;»;

після пункту 94 доповнити новим пунктом 94¹ такого змісту:

«94¹) уповноважений оператор – суб'єкт, якому конкретні завдання або зобов'язання оператора системи передачі або номінованого оператора ринку, визначені цим законом, були делеговані цим оператором системи передачі або номінованим оператором ринку або були призначені державою-членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства або Регулятором;»;

пункт 95 виключити;

у пункті 96 слова «оператор ринку» замінити словами та знаками «номінований оператор ринку, торговий агент, агрегатор»;

пункти 96¹ – 96³ замінити пунктами 96¹ – 96⁵ в такій редакції:

«96¹) функція оператора сполучення ринків – завдання щодо зіставлення заявок на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку для різних торгових зон і одночасного розподілу міжзональної пропускної спроможності;

96²) центральний контрагент – суб'єкт або суб'єкти, завданням яких є укладення контрактів з учасниками ринку шляхом новації контрактів за результатами процесу зіставлення та організації передачі чистих позицій у результаті розподілу пропускної спроможності з іншими центральними контрагентами або торговими агентами;

96³) ціна небалансу – ціна, позитивна, нульова чи негативна, у кожному періоді розрахунку небалансу для небалансу в кожному напрямку;

96⁴) чиста позиція – сальдована сума обсягів експорту та імпорту електричної енергії для кожної ринкової одиниці часу в торговій зоні;

96⁵) чутлива інформація щодо захисту критичної інфраструктури (далі - чутлива інформація) – інформація, несанкціоноване розкриття якої може призвести до пошкодження або знищення об'єктів критичної інфраструктури.»;

пункти 98 – 105 виключити;

у статті 2:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме Директиви

(ЄС) 2019/944 від 05 червня 2019 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії, Регламенту (ЄС) 2019/943 від 05 червня 2019 року про внутрішній ринок електроенергії, Регламенту 2019/941 від 05 червня 2019 року про готовність до ризику в електроенергетичному секторі, Регламенту (ЄС) 2019/942 від 05 червня 2019 року про заснування Агентства з питань співпраці регуляторних органів у сфері енергетики (ACER), Регламенту (ЄС) 2017/2195 від 23 листопада 2017 року про встановлення керівних принципів щодо балансування електричної енергії, Регламенту (ЄС) 2015/1222 від 24 липня 2015 року про встановлення керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, Регламенту (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 року про встановлення мережевого кодексу щодо аварійних ситуацій та відновлення електропостачання, Регламенту (ЄС) 2016/1719 від 26 вересня 2016 року про встановлення керівних принципів щодо форвардного розподілу пропускної спроможності, Регламенту (ЄС) 2017/1485 від 02 серпня 2017 року про встановлення керівних принципів експлуатації системи передачі електроенергії, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку та рішеннями Ради міністрів Енергетичного Співтовариства.»;

у частині другій:

підпункт 2 викласти у такій редакції:

«2) правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;»;

абзац дев'ятий викласти у такій редакції:

«Правила єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків розробляються номінованим оператором ринку разом з оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.»;

після абзацу десятого доповнити вісьмома абзацами такого змісту:

«Нормативно-правові акти, що регулюють функціонування ринку електричної енергії відповідно до цього Закону повинні:

заохочувати вільне ціноутворення та уникати дій, які перешкоджають формуванню ціни на основі попиту та пропозиції;

сприяти розвитку більш гнучкої генерації, сталого низьковуглецевого виробництва та більш гнучкого попиту;

забезпечувати належні інвестиційні стимули для генерації, зокрема для довгострокових інвестицій у декарбонізовану та сталу електроенергетичну систему, зберігання енергії, енергоефективність та реагування попиту для задоволення потреб ринку, а також сприяти чесній конкуренції, при цьому забезпечуючи безпеку постачання;

дозволити розробку демонстраційних проектів у стійкі, безпечні та низьковуглецеві джерела енергії, технології чи системи, які мають бути реалізовані та використані на благо суспільства;

забезпечити можливість ефективної диспетчеризації генеруючих активів, установок зберігання енергії та реагування попиту;

не створювати бар'єрів підприємствам для входу і виходу на ринок електричної енергії з виробництва, зберігання та постачання електричної енергії на основі оцінки цими підприємствами економічної та фінансової життєздатності їх діяльності;

сприяти торгівлі продуктами в межах Енергетичного Співтовариства, а регуляторні зміни повинні враховувати вплив як на короткострокові, так і на довгострокові форвардні та ф'ючерсні ринки та продукти.»;

У зв'язку з цим абзаци одинадцятий – тринадцятий вважати відповідно абзацами дев'ятнадцятим – двадцять першим;

в абзаці дев'ятнадцятому слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку,» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

частини третю та четверту викласти у такій редакції:

«3. Правила ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку, у тому числі нерезидентів, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, правила балансування, у тому числі порядок здійснення міждержавного балансування, правила агрегації, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок функціонування механізмів забезпечення потужності, порядок проведення розрахунків на балансуєчому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок надання послуг із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або за аукціонною ціною, порядок виставлення рахунків, порядок внесення змін до правил ринку, положення щодо функціонування ринку при виникненні надзвичайної ситуації в ОЕС України, порядок розкриття та оприлюднення інформації, порядок визначення та/або зміни конфігурації торгових зон, який, в тому числі, повинен включати порядок дій, у разі виявлення структурних обмежень.

Правила ринку повинні містити вимоги, у тому числі до встановлення спільних принципів закупівлі та розрахунків за резерви підтримки частоти, резерви відновлення частоти, резервів заміщення та загальну методологію активації резервів відновлення частоти та резервів заміщення, стандартних продуктів балансуєчої електричної енергії, відкриття та закриття воріт балансуєчого ринку, створення резервних процедур, порядок подання пропозицій на балансуєчу електричну енергію на Європейські платформи балансування, які передбачені рамковими документами щодо створення Європейських платформ балансування, які передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства.

4. Правила єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, визначають, зокрема, завдання номінованого оператора ринку, завдання оператора системи передачі, пов'язані з єдиним сполученням ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, порядок реєстрації учасників ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на цих ринках, порядок організації торгів, порядок проведення розрахунків на цих ринках, методологію розрахунку тарифу номінованого оператора ринку, порядок розкриття інформації та оприлюднення інформації, порядок врегулювання спорів між номінованим оператором ринку та учасниками ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, порядок внесення змін до правил ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків. Ці правила також визначають настанови щодо розподілу пропускнує спроможності між торговими зонами та управління перевантаженнями на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, так само як критерії та процедуру перегляду торгових зон.»;

у частині шостій:

в абзаці першому слова «допоміжних послуг оператору системи передачі» замінити словами та знаками «допоміжних послуг та послуг з балансування оператору системи передачі, у тому числі для мети міждержавного балансування»;

після абзацу першого доповнити сімома абзацами такого змісту:

«Кодекс системи передачі також повинен містити:

настанови щодо експлуатації з'єднаних систем передачі електричної енергії, включаючи вимоги та принципи щодо безпеки експлуатації;

правила та обов'язки щодо координації та обміну даними між операторами системи передачі, між операторами системи передачі та операторами системи розподілу, а також між операторами системи передачі або операторами системи розподілу та особливими користувачами під час оперативного планування та роботи, наближеної до реального часу;

правила навчання та атестації працівників оператора системи;

вимоги щодо координації відключень;

вимоги до планування між областями регулювання операторів систем передачі; і правила, спрямовані на створення рамок Енергетичного Співтовариства для регулювання частоти та потужності та резервів;

правила аварійних ситуацій та відновлення з метою забезпечення операційної безпеки, запобігання поширенню або погіршенню інциденту, щоб уникнути широкомасштабних порушень і режиму блекауту (системної аварії), а також для забезпечення ефективного та швидкого відновлення електроенергетичної системи з аварійного режиму або режиму блекауту (системної аварії), що містить вимоги щодо: управління операторами систем передачі аварійним режимом, режимом блекауту (системної аварії) та режимом відновлення; координація роботи системи з іншими операторами систем передачі в межах Енергетичного Співтовариства в аварійному режимі, режимі блекауту (системної аварії) та режимі відновлення; моделювання та випробування, щоб гарантувати надійне, ефективне та швидке відновлення з'єднаних систем передачі до нормального режиму після аварійного режиму та режиму блекауту (системної аварії); інструменти та засоби, необхідні для гарантування надійного, ефективного та швидкого відновлення з'єднаних систем передачі до нормального режиму після аварійного режиму та режиму блекауту (системної аварії).».

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом дев'ятим;

в абзаці дев'ятому слова «передачі має» замінити словами «передачі та кодекс систем розподілу мають»;

у частинах восьмій та десятій слова та знаки «правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» у всіх відмінках замінити словами та знаками «правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків» у відповідних відмінках;

доповнити двома частинами такого змісту:

«13. З дати початку фактичного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, здійснення міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, оператор системи передачі та номінований оператор ринку повинні застосовувати загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови тощо в частині єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів відповідно, що затверджені ACER та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариств, обов'язковість застосування яких передбачено актами права Енергетичного Співтовариства.

Загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, що затверджені ACER

та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства мають бути опубліковані на вебсайті Регулятора, оператора системи передачі та номінованого оператора ринку українською та англійською мовами.

Оператор системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі та/або номінованими операторами ринку відповідного регіону повинен брати участь у розробці регіональних правил, порядків, методик (методології), умов та подавати їх на затвердження Регулятору та регуляторним органам відповідного регіону спільно з відповідними операторами систем передачі та/або номінованими операторами ринку відповідного регіону.

Оператор системи передачі повинен розробити та подати на затвердження Регулятору правила, порядки, методики (методології), умови, відповідно до вимог цього Закону.

Оператор системи передачі повинен застосовувати правила, порядки, методики (методології), умови щодо використання доходів від перевантажень та будь-які зміни після затвердження ACER відповідно до Регламенту 2019/943.

Номінований оператор ринку повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затвержені ACER та будь-які зміни до них, а саме:

- 1) план спільного виконання функцій оператора сполучення ринків;
- 2) методологію резервного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;
- 3) продукти, що використовуються в процесі єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;
- 4) у випадку інтеграції в єдине сполучення ринків «на добу наперед» максимальні та мінімальні ціни, що використовуються на ринку «на добу наперед»;
- 5) максимальні та мінімальні ціни на внутрішньодобовому ринку;
- 6) алгоритми, які надаються номінованими операторами ринку, включаючи набір вимог операторів систем передачі та номінованих операторів ринку.

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затвержені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

- 1) конфігурацію регіону розрахунку пропускної спроможності у разі її зміни за рішенням ACER на заміну конфігурації, визначеної в додатку I до Регламенту про встановлення керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, інкорпорованого в Енергетичне Співтовариство;
- 2) методологію надання даних про генерацію та навантаження;
- 3) методологію спільної моделі мережі;
- 4) гармонізовану методологію розрахунку пропускної спроможності;
- 5) методологію визначення цін на внутрішньодобову пропускну спроможність;
- 6) час відкриття та закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;

7) термін початку гарантованості на ринку «на добу наперед»;

8) методологію розподілу доходів від управління перевантаженнями;

9) методологію розрахунку планових обмінів, що виникають в результаті єдиного сполучення ринків «на добу наперед»;

10) методологію розрахунку планових обмінів, що виникають в результаті єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

1) методологію надання даних про генерацію та навантаження;

2) методологію спільної моделі мережі;

3) вимоги до єдиної платформи розподілу пропускної спроможності;

4) гармонізовані правила розподілу пропускної спроможності;

5) методологію розподілу доходів від управління перевантаженнями;

6) методологію розподілу витрат на створення, розвиток та експлуатацію єдиної платформи розподілу пропускної спроможності;

7) методологію розподілу витрат, понесених для забезпечення гарантованості та оплат за довгострокові права на передачу.

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

1) рамкові документи для створення та модифікації Європейських платформ балансування для:

обміну балансуючою електричною енергією з резервів відновлення частоти з ручною активацією;

обміну балансуючою електричною енергією з резервів відновлення частоти з автоматичною активацією;

неттінгу небалансів;

2) стандартні продукти балансуючої потужності;

3) класифікаційну методологію активації заявок на балансуючу електричну енергію;

4) оцінку щодо можливого збільшення мінімального обсягу заявок на балансуючу електричну енергію на Європейських платформах балансування;

5) методологію визначення цін на балансуючу електричну енергію та міжзональну пропускну спроможність, що використовується для міждержавного балансування або процесу неттінгу небалансів;

б) гармонізовану методологію розподілу міжзональної пропускної спроможності для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів;

7) методологію для кооптимізованого процесу розподілу міжзональної пропускної спроможності;

8) правила розрахунків між операторами систем передачі під час запланованого обміну енергією;

9) гармонізація особливостей врегулювання небалансів;

10) рамковий документ щодо створення Європейської платформи заміщення резервів, для географічної області всіх операторів систем передачі, які використовують резерви заміщення відповідно до додатку 4 до Регламенту (ЄС) 2017/1485;

11) для географічної області, що включає всіх операторів систем передачі, які планово обмінюються енергією в синхронній області Континентальної Європи, правила розрахунків між операторами систем передачі при запланованих обмінах енергією;

12) для синхронної області Континентальної Європи, правила розрахунків між операторами систем передачі при незапланованих обмінах енергією.

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

1) ключові організаційні вимоги, ролі та обов'язки щодо обміну даними, пов'язаними з операційною безпекою;

2) методологію створення спільних моделей мережі;

3) методологію координованого аналізу операційної безпеки;

4) методологію для синхронної області континентальної Європи для визначення мінімальної інерції;

5) методологію синхронної області для оцінки релевантності активів для координації відключень;

б) методології, умови та значення, включені до операційних угод синхронних областей, що стосуються:

параметрів, що визначають якість частоти, та цільовий параметр якості частоти;

правил визначення обсягів резервів підтримки частоти;

додаткових властивостей резервів підтримки частоти;

для синхронної області континентальної Європи – мінімального періоду активації, який повинен бути забезпечений постачальниками резервів підтримки частоти;

для синхронної області континентальної Європи – припущень та методології аналізу витрат і вигод;

для синхронних областей відмінних від континентальної Європи, у разі необхідності – ліміти обміну резервами підтримки частоти між операторами систем передачі;

ліміти на обсяг обміну резервами відновлення частоти між синхронними областями та ліміти на обсяг спільного використання резервів відновлення частоти між синхронними областями;

ліміти на обсяг обміну резервами заміщення між синхронними областями та ліміти на обсяг розподілу резервів заміщення між синхронними областями;

7) у випадку, коли оператор системи передачі бере участь у блоці регулювання частоти та потужності, що включає області регулювання частоти та потужності держав-членів (сторін) Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства, методології та умови, включені в операційні угоди про блок регулювання частоти та потужності, що включають:

обмеження на нарощування активної потужності;

координацію дій, спрямованих на зниження помилки регулювання відновлення частоти;

заходи зі зниження помилки регулювання відновлення частоти, що вимагають змін у виробництві або споживанні активної потужності генеруючих одиниць або одиниць споживання;

правила визначення обсягів резервів відновлення частоти;

8) заходи з пом'якшення наслідків для кожної синхронної області.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, а саме:

1) спільної методології розрахунку пропускної спроможності;

2) рішення про запровадження здійснення розрахунку пропускної спроможності з використанням підходу на основі потокорозподілу;

3) методології координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі;

4) запасні процедури;

5) додаткові регіональні аукціони;

6) методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, відповідно до керівних принципів щодо форвардного розподілу пропускної спроможності, а саме:

1) методології розрахунку пропускної спроможності;

2) методології визначення структури розподілу міжзональної пропускної спроможності;

- 3) регіональної структури довгострокових прав на передачу;
- 4) визначення резервних процедур;
- 5) регіональних вимог до гармонізованих правил розподілу пропускної спроможності, включаючи регіональні правила компенсації;
- 6) вимог до регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;
- 7) методології розподілу витрат від створення, розвитку та експлуатації регіональної платформи розподілу пропускної спроможності.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, а саме:

- 1) у разі, якщо два або більше операторів систем передачі обмінюються або бажають обмінюватись балансуючою потужністю, загальних та гармонізованих правил та процесів для обміну та закупівлі балансуючої потужності;

- 2) у разі, якщо оператори системи передачі обмінюються балансуючою потужністю, методології розрахунку ймовірності наявності доступної міжзональної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;

- 3) добровільно або за запитом Регулятора, пропозиції щодо застосування двома або більше операторами системи передачі моделі оператор системи передачі – постачальник послуг з балансування;

- 4) методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності для регіону розрахунку пропускної спроможності;

- 5) порядку застосування процесу розподілу міжзональної пропускної спроможності для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів;

- 6) у разі, якщо оператори системи передачі обмінюються балансуючою потужністю, принципи функціонування алгоритмів для міждержавного балансування.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, а саме:

- 1) загальних положень для регіону розрахунку пропускної спроможності для регіональної координації операційної безпеки;

- 2) у разі, якщо оператор системи передачі бере участь у блоці регулювання частоти та потужності, що включає тільки області регулювання частоти та потужності держав-Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, методології та умови,

включені до операційних угод блоку регулювання частоти та потужності, що включають:

обмеження на нарощування активної потужності;

координацію дій, спрямованих на зниження помилки регулювання відновлення частоти;

заходи зі зниження помилки регулювання відновлення частоти, що вимагають змін у виробництві або споживанні активної потужності генеруючих одиниць або одиниць споживання;

правила визначення обсягів резервів відновлення частоти;

3) заходах з пом'якшення наслідків для кожного блоку регулювання частоти та потужності;

4) загальної пропозиції щодо визначення блоку регулювання частоти та потужності.

Регулятор приймає рішення про необхідність затвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) пропозиції щодо домовленостей щодо розподілу пропускну́ї спроможності міждержавних перетинів та інших домовленостей, що застосовуються у разі функціонування в торговій зоні України більш ніж одного номінованого оператора ринку, а також для міждержавних ліній електропередачі, що експлуатуються не сертифікованим оператором системи передачі;

2) витрат на розподіл пропускну́ї спроможності та управління перевантаженнями;

3) розподілу регіональних витрат на єдине сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.

Регулятор або інший уповноважений орган приймає рішення про необхідність затвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) звільнення від публікації інформації про запропоновані ціни на балансу́ючу електричну енергію або пропозиції (заявки) на балансу́ючу потужність через ймовірність вчинення зловживань на ринку електричної енергії;

2) методології розподілу витрат, спричинених діями операторів систем розподілу;

3) правил та умов, пов'язаних з балансуванням;

4) порядку визначення та використання специфічних продуктів;

5) обмежень на кількість пропозицій (заявок), які надсилаються на Європейські платформи балансування;

6) звільнення від роздільної закупівлі балансу́ючої потужності на завантаження та на розвантаження;

7) додатковий, окремий від врегулювання небалансів, механізм врегулювання витрат на закупівлю балансуєчих потужностей, адміністративних витрат та інших витрат, пов'язаних з балансуванням зі сторонами, відповідальними за баланс;

8) відступів від одного або декількох положень Настанови з балансування електричної енергії;

9) витрат, пов'язаних із зобов'язаннями, покладеними на системних операторів або визначених третіх осіб.

Регулятор приймає рішення про необхідність затвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) обсягу обміну даними з операторами систем розподілу та значними користувачами мережі;

2) додаткових вимог до груп постачання резервів підтримки частоти;

3) виключення груп постачання резервів підтримки частоти від надання резервів підтримки частоти;

4) для синхронної області Континентальної Європи, пропозиції щодо проміжного мінімального періоду активації, який мають забезпечити постачальники резервів підтримки частоти;

5) технічних вимог до резервів відновлення частоти, визначених оператором системи передачі;

6) відмов груп постачання резервів відновлення частоти, від надання резервів відновлення частоти;

7) технічних вимог до приєднання одиниць постачання резервів заміщення та груп постачання резервів заміщення, визначених оператором системи передачі;

8) відмов груп постачання резервів заміщення, від надання резервів заміщення.

Оператор системи передачі повинен подати на затвердження Регулятору пропозиції щодо наступних правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) умови надання послуг із захисту постачальниками послуг із захисту на договірних засадах;

2) умови надання послуг з відновлення постачальниками послуг з відновлення на договірних засадах;

3) умови відключення та повторного підключення користувачів мережі з високим пріоритетом;

4) перелік значних користувачів мережі, відповідальних за впровадження на своїх об'єктах заходів, необхідних для виконання вимог, викладених у Кодексах приєднання до мереж;

5) правила призупинення та відновлення діяльності на ринку електричної енергії;

6) спеціальні правила врегулювання небалансів та розрахунків за балансуєчу електричну енергію у разі призупинення діяльності на ринку електричної енергії;

7) план випробувань, який визначає обладнання та спроможності, які залучені до плану захисту та плану відновлення енергосистеми, та які мають бути випробувані.

Питання щодо юрисдикції вирішення спорів, що виникають в разі прямого застосування оператором системи передачі та/або номінованим оператором ринку правил, порядків, методик (методологій), умов затверджених ACER та/або Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, а також регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, вирішуються згідно з відповідною міжнародною угодою.

14. Якщо оператор системи передачі та номінований оператор ринку є відповідальними за подання пропозицій щодо правил, порядків, методик (методологій), умов чи змін до них відповідно до цього Закону, вони проводять консультації із зацікавленими сторонами, у тому числі відповідними органами Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства, щодо проєкту пропозицій щодо правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до порядку проведення публічних консультацій, затвердженого Регулятором.

Консультації тривають не менше одного місяця.

Пропозиції, подані оператором системи передачі та номінованим оператором ринку на регіональному рівні, повинні бути представлені для консультацій принаймні на регіональному рівні. Пропозиції на двосторонньому або багатосторонньому рівні мають бути предметом консультацій щонайменше із зацікавленими державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Процедура проведення публічних консультацій повинна включати положення щодо:

1) публікації оператором системи передачі та/або номінованим оператором ринку проєкту правил, порядків, методик (методологій), умов;

2) порядку і строків прийняття та оприлюднення зауважень і пропозицій до проєкту правил, порядків, методик (методологій), умов, які не можуть бути меншими, ніж один місяць з дня оприлюднення;

3) умов та порядку проведення публічних консультацій, фіксування їх результатів, які включають враховані та невраховані зауваження і пропозиції (з обґрунтуванням), а також пропозиції учасників публічних консультацій, зауваження чи пропозиції щодо результатів їх розгляду. У всіх випадках, чітке та переконливе обґрунтування врахування або неврахування думок, отриманих в результаті консультацій, повинно бути розроблене та опубліковане своєчасно до або одночасно з публікацією пропозиції щодо правил, порядків, методик (методологій), умов.»;

частину другу статті 3 викласти у такій редакції:

«2. Регулятор, оператор системи передачі, оператори системи розподілу, номіновані оператори ринку та делеговані оператори повинні забезпечити функціонування ринків електричної енергії відповідно до таких принципів:

- 1) забезпечення енергетичної безпеки України;
- 2) забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів;
- 3) формування цін на основі попиту та пропозиції;
- 4) неспотвореного ціноутворення, сформованого на основі попиту та пропозиції;
- 5) забезпечення балансу між попитом та пропозицією електричної енергії;
- 6) забезпечення можливості споживачам використання ринкових можливостей з посиленням конкуренції на роздрібному ринку електричної енергії, а також можливості діяти як учаснику ринку на ринку електричної енергії та енергетичному переході;
- 7) забезпечення можливості участі на ринку електричної енергії споживачів та малих побутових споживачів шляхом агрегації генерації з декількох енергогенеруючих об'єктів або навантаження з декількох об'єктів реагування попиту;
- 8) декарбонізації електроенергетичної системи, в тому числі шляхом інтеграції електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та створення стимулів для підвищення енергоефективності;
- 9) забезпечення відповідних інвестиційних стимулів для генерації, зокрема для довгострокових інвестицій у декарбонізовану та стійку електроенергетичну систему, зберігання енергії, енергоефективність та реагування попиту для задоволення потреб ринку електричної енергії, а також сприяння добросовісній конкуренції, забезпечуючи безпеку постачання електричної енергії;
- 10) усунення бар'єрів для міждержавних перетоків електричної енергії між торговими зонами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та транскордонних транзакцій на ринках електричної енергії та пов'язаних з ними ринках послуг;
- 11) рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії;
- 12) вільного вибору електропостачальника споживачем;
- 13) недискримінаційного і прозорого доступу до системи передачі та систем розподілу;
- 14) недискримінаційної участі в ринку електричної енергії;
- 15) незалежного державного регулювання;
- 16) недискримінаційного ціно- та тарифоутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати;

17) відповідальності учасників ринку за недотримання правил ринку, правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та умов договорів, що укладаються на цьому ринку;

18) співробітництва та інтеграції ринку електричної енергії на регіональному та загальноєвропейському рівнях.»;

у частині першій статті 4:

після пункту 9 доповнити пунктами 9¹ – 9³ такого змісту:

«9¹) про надання допоміжних послуг, що не пов'язані з регулюванням частоти;

9²) про надання балансуєчої потужності;

9³) про надання послуг з гнучкості енергетичних систем;»;

після пункту 18² доповнити пунктом 18³ такого змісту:

«18³) договір про участь в агрегованій групі;»;

2) у розділі II:

у статті 5

у частині першій:

пункт 5 викласти у такій редакції:

«5) перехід до сталої безвуглецевої енергетичної системи;»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Також державна політика спрямовується на оптимізацію споживання електричної енергії, зокрема, шляхом надання послуг енергетичного менеджменту, розроблення інноваційних формул ціноутворення та впровадження інтелектуальних систем обліку, які є взаємосумісними, зокрема, із системами енергетичного менеджменту споживачів і розумними мережами, згідно із застосовними правилами у сфері захисту даних. Правовий режим та принципи функціонування інтелектуальних системи обліку визначаються Законом України «Про енергетичну ефективність»;

у частині третій:

після пункту 1 доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

«1¹) затвердження Національного плану з енергетики та клімату;»;

після пункту 10² доповнити пунктом 10³ такого змісту:

«10³) призначення уповноваженого органу, відповідального за виконання завдань з питань запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними;»;

у частині четвертій:

пункт 1 доповнити словами «та Національного плану з енергетики та клімату»;

у пункті 4 слова «правил безпеки постачання електричної енергії» замінити словами «порядку запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними»;

після статті 5 доповнити статтею 5¹ такого змісту:

«Стаття 5¹. Висновки, рекомендації та рішення Агентства з питань співробітництва енергетичних регуляторів, адресовані зацікавленим сторонам енергетичного сектору

1. З дати початку фактичного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, здійснення міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, з питань, що стосуються єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів відповідно, заінтересовані сторони енергетичного сектору повинні враховувати висновки та рекомендації, адресовані їм ACER та виконувати індивідуальні рішення, адресовані їм, та обов'язкові для них рішення, прийняті ACER.

Не дозволяється не обґрунтована відмова таких заінтересованих сторін енергетичного сектору від врахування таких висновків і рекомендації ACER.

В межах повноважень Регулятор забезпечує виконання індивідуальних рішень ACER, адресованих або обов'язкових для виконання заінтересованими сторонами енергетичного сектору, що перебувають під моніторингом Регулятора.

2. Рішення ACER, зазначені в частині першій цієї статті, можуть стосуватися, але не виключно:

1) рішень про запит інформації від заінтересованих сторін енергетичного сектору;

2) рішень про затвердження правил, порядків, методик (методологій), умов, пов'язаних з новими або змінами до існуючих загальноєвропейських або регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, у тому числі у разі відсутності згоди між Регулятором та відповідними регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;

3) коригування конфігурації регіонів розрахунку пропускної спроможності;

4) коригування конфігурації регіонів функціонування енергетичних систем;

5) коригування конфігурації регіональних координаційних центрів;

6) невиконання зобов'язань з боку регіональних координаційних центрів;

7) звільнень для нових міждержавних ліній електропередачі;

8) відступів від правила 70 % у випадку, якщо Регулятор або будь-який регуляторний орган у тому самому регіоні розрахунку пропускної спроможності не погоджується із запитом на відступ від правила.

Будь-яка фізична або юридична особа із заінтересованих сторін енергетичного сектору, якій було адресовано рішення ACER або яке безпосередньо стосується цієї

особи, має право подати апеляцію на рішення ACER відповідно до інформації про засоби правового захисту, наданої цій особі в рішенні ACER.»;

у статті 6:

у частині другій:

пункт 1 після слів «органів Енергетичного Співтовариства» доповнити знаками, словами та аббревіатурою «, ACER, іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг», а слова «сторін Енергетичного Співтовариства» замінити словами та знаками «членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства»;

у пункті 4 слова та знак «держав – сторін Енергетичного Співтовариства» замінити словами та знаками «членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства»;

доповнити абзацами такого змісту:

«15) визначення вартості недопокритого навантаження;

16) затвердження за поданням номінованого оператора ринку та/або оператора системи передачі національних та регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, які за необхідності та відповідно до актів законодавства Енергетичного Співтовариства узгоджуються з національними регуляторами в сфері енергетики відповідних держав - членів (сторін) Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства.

Регулятор повинен також:

1) забезпечити, щоб оператор системи передачі та номінований оператор ринку застосовували загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, включаючи поправки до цих правил, порядків, методик (методологій), умов з моменту їх прийняття в Європейському Союзі;

2) співпрацювати з іншими регуляторними органами з відповідного регіону щодо затвердження регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов та подавати такі умови, методики (методології), правила та порядки на затвердження до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства або ACER у разі недосягнення згоди;

3) затверджувати національні правила, порядки, методики (методології), умови, розроблені Регулятором та/або подані оператором системи передачі та/або номінованими операторами ринку, якщо інше не передбачено цим Законом.»;

у частині третій:

після пункту 3 доповнити пунктами 3¹ – 3³ такого змісту:

«3¹) призначення, відкликання та призупинення діяльності номінованого оператора ринку, визначення критеріїв призначення номінованого оператора ринку з урахуванням актів законодавства Енергетичного Співтовариства, моніторинг та контроль їх дотримання номінованим оператором ринку;

3²) у разі необхідності, затвердження тарифів або методології розрахунку тарифу на послуги номінованого оператора;

3³) у разі подання, затвердити внесок оператора системи передачі у витрати номінованого оператора ринку на запровадження, зміну та експлуатацію єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;»;

у пункті 4 слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

після пункту 4³ доповнити пунктами 4⁴ – 4⁶ такого змісту:

«4⁴) надання пропозиції щодо стандарту надійності до уповноваженого органу;

4⁵) погодження договорів, наданих оператором системи передачі, що стосуються приєднання до Європейських платформ балансування та міждержавного балансування відповідно до цього Закону;

4⁶) прийняття рішення щодо видачі зобов'язання про виконання вимог кодексу системи передачі для існуючих користувачів системи передачі/розподілу або надання звільнення від виконання вимог кодексу системи передачі;»;

у пункті 5 слово «затвердження» замінити словом «схвалення», а слова «оцінки достатності генеруючих потужностей» замінити словами «затвердження звіту з оцінки достатності ресурсів потужності»;

у пункті 6:

після абзацу чотирнадцятого доповнити двома абзацами п'ятнадцятим та шістнадцятим такого змісту:

«порядку призначення номінованого оператора ринку, умов призупинення та відкликання такого призначення, а також відповідних критеріїв відповідно до нормативно-правової бази Енергетичного Співтовариства;

конфігурації торгової зони (у разі надходження пропозицій від оператора системи передачі та якщо торгові зони перебувають в межах області регулювання оператора системи передачі);».

У зв'язку з цим абзаци п'ятнадцятий – сімнадцятий вважати відповідно абзацами сімнадцятим – дев'ятнадцятим;

абзац сімнадцятий викласти у такій редакції:

«правил, порядків, методик (методологій), та умов, визначених цим Законом, а також нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;»;

після пункту 6 доповнити пунктами 6¹ – 6⁴ такого змісту:

«6¹) затвердження спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до спільного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів:

конфігурації торгових зон;

спільної методології розрахунку пропускної спроможності під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;

методології передиспетчеризації та зустрічної торгівлі;

спільної методології розрахунку планових обмінів, що виникають під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;

порядку визначення та проведення резервних процедур єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;

методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю;

методології розрахунку пропускної спроможності при здійсненні розподілу міжзональної пропускної спроможності у вигляді явного аукціону;

методології визначення структури розподілу пропускної спроможності;

регіональну структуру довгострокових прав на передачу;
 порядку визначення та проведення резервних процедур розподілу міжзональної пропускної спроможності міждержавних перетинів у вигляді явного аукціону;
 вимог до регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;
 методології розподілу витрат від створення, розвитку та експлуатації регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;
 загальних та гармонізованих правил для обміну та купівлі балансууючої потужності;
 методології розрахунку ймовірності наявності доступної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;
 методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності для міждержавного обміну балансууючою енергією та процесу врегулювання небалансів для регіону розрахунку пропускної спроможності;
 порядку застосування процесу розподілу міжзональної пропускної спроможності для обміну балансууючою потужністю або спільного використання резервів;
 принципів функціонування алгоритмів для міждержавного балансування;
 інших правил, порядків, методик (методологій) та умов, визначених нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;

6²) затвердження положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи;

6³) затвердження вимог та порядку набуття правового статусу енергетичного об'єднання споживачів та подання операторами систем розподілу даних про діяльність енергетичних об'єднань споживачів;

6⁴) затвердження мінімальних вимог до рахунків та платіжної інформації, що надаються електроенергетичними підприємствами споживачам;»

у пункті 8:

в абзаці другому слова та знаки ««ринку на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«розміру плати, яку здійснюють споживачі для покриття витрат, пов'язаних із впровадженням інтелектуальних систем обліку, у прозорий і недискримінаційний спосіб, враховуючи при цьому довгострокові вигоди для всього ланцюга створення вартості;»;

у пункті 10:

після абзацу другого доповнити абзацом третім такого змісту:

«функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків; ».

У зв'язку з цим абзаци третій – шістнадцятий вважати відповідно абзацами четвертим – сімнадцятим;

абзац четвертий після слів «за двосторонніми договорами» доповнити знаком та словами «, за договорами з динамічною ціною»;

в абзаці тринадцятому слово «електропостачальника» замінити словами «електропостачальника або агрегатора»;

доповнити новими абзацами такого змісту:

«діяльності агрегаторів, зокрема, з метою запобігання нанесенню збитків споживачам, виробникам та операторам установок зберігання енергії, задіяним в агрегації;

застосування санкції (штрафу) за дострокове розірвання договору про участь в агрегованій групі та договору про постачання електричної енергії споживачу у разі наявності таких умов;

договорів із динамічною ціною на електроенергію протягом щонайменше десяти років після їх впровадження та публікувати річний звіт про основні зміни таких договорів, у тому числі ринкові пропозиції та вплив на рахунки споживачів, зокрема, про рівень волатильності цін;

допустимості плати за припинення учасниками ринку строкових договорів у порядку, визначеному цим Законом;

впровадження інтелектуальних систем обліку та відстеження створення вигід для споживачів у прозорий і недискримінаційний спосіб, враховуючи при цьому довгострокові вигоди для всього ланцюга створення вартості;

інструментів порівняння пропозицій електропостачальників, яким надано знак довіри, відповідно до вимог, визначених у статті 57¹ цього Закону;

діяльності операторів систем розподілу з придбання послуг гнучкості системи та обмеження права операторів систем розподілу на придбання послуг гнучкості системи відповідно до статті 50¹ цього Закону;

діяльності та ринкової поведінки операторів систем розподілу під час проведення публічних тендерів на розбудову пунктів зарядки електромобілів відповідно до статті 50² цього Закону, включаючи обов'язковий попередній розгляд та затвердження тендерної процедури, а також розробку інструкцій із закупівель, які допоможуть операторам систем розподілу забезпечити чесну тендерну процедуру;

діяльності та ринкової поведінки енергетичних об'єднань споживачів відповідно до вимог цього Закону та їхньої мети, визначеної в установчому договорі та/або статуті чи інших установчих документах;

діяльності та ринкової поведінки учасників ринку електричної енергії з акцентом на усунення необґрунтованих перешкод та обмежень для розвитку споживання електричної енергії, виробленої самостійно активними споживачами та енергетичними об'єднаннями споживачів;»;

після пункту 19¹ доповнити пунктами 19² – 19⁶ такого змісту:

«19²) надання Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER інформації, необхідної для здійснення моніторингу функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, та іншу інформацію, пов'язану з виконанням завдань, передбачених цим Законом;

19³) прийняття рішення щодо впровадження або відстрочення здійснення розрахунку пропускної спроможності з використанням підходу на основі поточкорозподілу (спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до спільного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів);

19⁴) прийняття рішення щодо впровадження додаткових регіональних неявних внутрішньодобових аукціонів (спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до

спільного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів);

19⁵) створення та забезпечення функціонування інструмента порівняння у випадку, визначеному цим Законом;

19⁶) проводити публічні консультації з метою повторної оцінки потенційної зацікавленості третіх осіб у володінні, розвитку, експлуатації або управлінні пунктів зарядки електромобілів та прийняття обов'язкових до виконання рішень операторами систем розподілу відповідно до статті 50² цього Закону;»;

у пункті 7 частини четвертої слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

у статті 7:

частину четверту доповнити абзацом такого змісту:

«Тарифи на послуги з передачі та розподілу електричної енергії не повинні включати витрати на виконання спеціальних обов'язків. Якщо оператор системи передачі або оператори систем розподілу несуть такі витрати, вони встановлюються Регулятором як окремі платежі поза межами тарифів.»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Методики (порядки) встановлення (формування) тарифів на послуги з передачі електричної енергії та на послуги з розподілу електричної енергії повинні відображати постійні витрати оператора системи передачі та операторів систем розподілу, забезпечувати справедливі норми прибутку на інвестований капітал, а також короткострокові та довгострокові стимули оператору системи передачі та операторам систем розподілу до підвищення ефективності, у тому числі енергоефективності, сприяння ринковій інтеграції та безпеці постачання, підтримки відповідної дослідницької діяльності та інновацій в інтересах споживачів у таких сферах, як діджиталізація, гнучкі послуги та перетини.

Метод, що використовується для визначення мережевих тарифів, повинен нейтрально підтримувати загальну ефективність системи в довгостроковій перспективі за допомогою цінних сигналів для споживачів та виробників і, зокрема, застосовуватися таким чином, щоб не було позитивної або негативної дискримінації між виробництвом, підключеним на рівні розподілу, та виробництвом, підключеним на рівні передачі. Мережеві тарифи не повинні мати позитивної чи негативної дискримінації щодо зберігання або агрегації енергії та не повинні створювати перешкод для самовиробництва, власного споживання або участі у реагуванні попиту.

Регулятор повинен належним чином враховувати рекомендації та висновки, надані в звітах, виданих Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства щодо методик встановлення тарифів на передачу та розподіл, при встановленні або затвердженні тарифів на передачу та розподіл або методик їх встановлення.»;

після частини 6 доповнити частиною 6¹ такого змісту:

«6¹. Методики (порядки) встановлення (формування) тарифів на послуги з передачі електричної енергії мають забезпечити відшкодування витрат, понесених оператором системи передачі у зв'язку з його участю у забезпеченні єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного

сполучення внутрішньодобових ринків, участю у Європейських платформах балансування, а також виконання інших завдань відповідно до цього Закону.

При встановленні плати за доступ до мережі враховуються:

платежі та надходження в результаті механізму компенсації між операторами систем передачі;

фактично здійснені та отримані платежі, а також платежі, очікувані в майбутніх періодах, оцінені на основі попередніх періодів.

Не повинно бути жодної спеціальної мережевої плати за окремі транзакції для міжзональної торгівлі електроенергією.

Тарифи на розподіл повинні відображати витрати, враховуючи використання розподільної мережі користувачами системи, включаючи активних споживачів. Тарифи на розподіл можуть містити у своїй структурі як складову плату за потужність під час приєднання до мереж і диференціюватися на основі профілів споживання або виробництва користувачами системи.»;

після статті 7 доповнити статтею 7¹ такого змісту:

«Стаття 7¹. Ринкові ціни на постачання електричної енергії

1. Електропостачальники мають право постачати електричну енергію за вільними цінами.

2. Захист енергетично бідних та/або вразливих побутових споживачів, визначених відповідно до статті 61 цього Закону, здійснюється за допомогою соціальної політики або інших заходів, інших ніж державне втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії.

3. Кабінет Міністрів України може застосовувати державне втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії вразливим та/або енергетично бідним побутовим споживачам.

Таке встановлення цін на постачання електричної енергії повинно:

1) мати на меті задоволення загального економічного інтересу та не виходити за межі, необхідні для його досягнення;

2) бути чітко визначеним, прозорим, недискримінаційним та піддаватись перевірці;

3) гарантувати рівний доступ електроенергетичних підприємств Енергетичного Співтовариства до споживачів;

4) бути обмеженим в часі та пропорційним стосовно потреб захисту вразливих або енергетично бідних побутових споживачів;

5) не створювати додаткові витрати для учасників ринку у дискримінаційний спосіб.

Встановлення цін на постачання електричної енергії енергетично бідним та вразливим побутовим споживачам відповідно до цієї частини повинно також здійснюватися з дотриманням вимог частини четвертої статті 61 цього Закону незалежно від того, чи визначено відповідну кількість побутових споживачів, що перебувають в стані енергетичної бідності.

4. Протягом обмеженого періоду часу та за умови періодичних (не рідше одного разу на рік) перевірок з боку Регулятора, Кабінет Міністрів України може застосовувати державне втручання у встановлення цін на постачання електроенергії побутовим споживачам, які не підпадають під дію частини третьої цієї статті.

5. Державне втручання згідно з частиною четвертою цієї статті повинно відповідати вимогам, визначеним частиною третьою цієї статті, а також повинно:

1) супроводжуватися комплексом заходів для досягнення ефективної конкуренції та методологією оцінювання прогресу в реалізації таких заходів;

2) встановлюватися з використанням методології, що забезпечує недискримінаційний підхід до електропостачальників;

3) встановлюватися за ціною вище собівартості електричної енергії та на рівні, при якому може відбуватися ефективна цінова конкуренція;

4) мінімізувати будь-який негативний вплив на ринок електричної енергії;

5) забезпечувати, щоб усі побутові споживачі, в чий інтерес застосовується державне втручання, мали можливість обирати конкурентні ринкові пропозиції та були прямо поінформовані, принаймні щоквартально, про наявність пропозицій та економії на конкурентному ринку, зокрема, про договори з динамічною ціною на електричну енергію, а також повинно забезпечувати, щоб їм надавалася допомога в ході переходу на ринкову пропозицію;

6) забезпечувати, щоб згідно зі статтею 74¹ цього Закону усі побутові споживачі, в чий інтерес застосовується державне втручання, мали право та отримували пропозиції щодо встановлення інтелектуальних лічильників без додаткових початкових витрат для побутового споживача, були прямо проінформовані про можливість встановлення інтелектуальних лічильників і були забезпечені необхідною допомогою;

7) не допускати прямого перехресного субсидювання між споживачами, яким електрична енергія постачається за вільними (ринковими) цінами, і побутовими споживачами, яким електрична енергія постачається за регульованими цінами.

6. Регулятор повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про заходи, вжиті відповідно до частин третьої та четвертої цієї статті, протягом одного місяця після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про їх застосування. При цьому такі заходи можуть застосовуватися одразу. До повідомлення додається пояснення щодо того, чому інших інструментів було недостатньо для досягнення переслідуваної мети, яким чином виконуються вимоги, визначені в частинах третій та п'ятій цієї статті, а також пояснення впливу заходів на конкуренцію. У повідомленні визначається перелік побутових споживачів, на яких спрямовано державне втручання, тривалість заходів і кількість побутових споживачів, на яких вплинули такі заходи, а також пояснення, яким чином були визначені регульовані ціни.

7. У разі застосування регульованих цін згідно із частиною четвертою цієї статті Регулятор звітує Секретаріату Енергетичного Співтовариства про дотримання умов, визначених частиною п'ятою цієї статті, у тому числі про їх дотримання електропостачальниками, які зобов'язані застосовувати ціни, встановлені шляхом державного втручання, а також про вплив регульованих цін на фінансовий стан таких електропостачальників.»;

частини першу – третю статті 8 після слів «здійснення функцій оператора ринку» доповнити знаком та словами «, номінованого оператора ринку»;

абзац другий статті 9 після слів та знаку «побутових споживачів»)» доповнити словами «або енергетичними об'єднаннями споживачів»;

частину другу статті 11 після слів «функції оператора ринку» доповнити знаком та словами «, номінованого оператора ринку»;

у статті 11¹:

у пункті 1 частини першої слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

у частині п'ятій слова «та оператор ринку» замінити знаками та словами «, оператор ринку та номінований оператор ринку»;

в абзаці другому пункту 2 частини шостої слова та знаки «на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому» замінити словами та знаками «на єдиному сполученні ринків «на добу наперед», єдиному сполученні внутрішньодобових ринків»;

у частині першій статті 15:

в абзаці першому слова та знак «держав – сторін Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства» замінити словами та знаками «членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства чи Європейського Союзу»;

абзац другий після слів на знаків «добу наперед»,» доповнити словами та знаком «внутрішньодобового ринку»,»;

у частині другій слова та знаки «з операторами систем передачі держав – сторін Енергетичного Співтовариства на регіональному рівні, включаючи співпрацю з питань міждержавних перетинів» замінити словами та знаками «та номінованого оператора ринку з відповідними операторами держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства на регіональному рівні, включаючи співпрацю з питань розподілу пропускнуї спроможності міждержавних перетинів»;

у частині третій слова «сторін Енергетичного Співтовариства» замінити словами та знаками «членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства»;

доповнити частинами четвертою – десятою такого змісту:

«4. Оператор системи передачі спільно з операторами систем передачі держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства бере участь у створенні та діяльності регіонального координаційного центру в порядку, встановленому цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

5. Регулятор спільно з ACER, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, регуляторними органами держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до спільного з Україною регіону функціонування енергетичних систем, та ENTSO-E здійснює моніторинг за діяльністю регіонального координаційного центру.

6. Уповноважений орган, Регулятор, оператор системи передачі співпрацюють з відповідними органами інших держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства.

7. Регулятор повинен співпрацювати принаймні на регіональному рівні для того щоб:

1) сприяти створенню операційних домовленостей, для забезпечення оптимального управління мережею, просування спільного обміну електроенергією та розподілу пропускної спроможності, а також забезпечувати достатній рівень пропускної спроможності міждержавних перетинів, в тому числі через нові міждержавні лінії електропередачі, в межах регіонів та між регіонами для забезпечення розвитку ефективної конкуренції та покращення безпеки постачання без дискримінації між постачальниками з різних Договірних сторін Енергетичного Співтовариства;

2) координувати спільний нагляд за установами, які виконують функції на регіональному рівні;

3) координувати, у співпраці з іншими залученими органами, спільний нагляд за національними, регіональними та європейськими оцінками достатності ресурсів;

4) координувати розробку всіх мережевих кодексів і настанов для відповідних операторів систем передачі та інших учасників ринку;

5) координувати розробку правил управління перевантаженнями.

8. Регулятор має право укладати угоди про співпрацю з іншими регуляторними органами для сприяння регуляторній співпраці.

9. Заходи, зазначені в частині сьомій цієї статті, здійснюються, якщо це доцільно, у тісній консультації з іншими відповідними національними органами та без шкоди для їхньої компетенції.

10. Оператори систем розподілу повинні співпрацювати через Координаційну групу операторів систем розподілу Енергетичного Співтовариства з метою сприяння завершенню та функціонуванню єдиного ринку електроенергії, а також сприяти оптимальному управлінню та скоординованій роботі систем розподілу та передачі.»;

статтю 16 викласти в такій редакції:

«Стаття 16. Безпека постачання електроенергії

1. Регулятор або інший уповноважений орган, визначений Кабінетом Міністрів України, забезпечує виконання завдань щодо оцінки ризиків, запобігання кризам в

електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці, їх управлінням та оцінкою та моніторингом фактичного результату. З метою виконання цих завдань уповноважений орган співпрацює з іншими уповноваженими органами.

Кабінет Міністрів України негайно інформує Секретаріат Енергетичного співтовариства та Координаційну групу з безпеки постачання про призначення уповноваженого органу, а також публікує інформацію про призначення уповноваженого органу, його адресу, номери телефонів та адресу веб-сторінки на офіційному сайті Кабінету Міністрів України. В такий самий спосіб Кабінет Міністрів повідомляє про будь-які зміни в опублікованій інформації про уповноважений орган.

2. До повноважень уповноваженого органу належить:

1) оцінка всіх відповідних ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії, та участь у роботі над формуванням сценаріїв регіональної кризи, у співпраці з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, регуляторними органами, ENTSO-E, регіональним координаційним центром та іншими зацікавленими сторонами;

2) протягом чотирьох місяців з дня формування ENTSO-E сценаріїв регіональної кризи визначення найбільш актуальних національних сценаріїв кризи в електроенергетиці з урахуванням консультацій з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, виробниками, трейдерами та з Регулятором (крім випадків, коли Регулятора призначено уповноваженим органом згідно із частиною першою цієї статті);

3) протягом чотирьох місяців з моменту визначення регіональних сценаріїв кризи в електроенергетиці для регіону функціонування енергетичних систем, в який входить Україна, повідомляти Секретаріат Енергетичного Співтовариства та Координаційну групу з безпеки постачання про свою оцінку ризиків щодо власності на інфраструктуру, що має значення для безпеки постачання електричної енергії, та будь-які заходи, вжиті для запобігання або пом'якшення таких ризиків, із зазначенням їх пропорційності та того, чому такі заходи вважаються необхідними;

4) розроблення планів готовності до ризиків на основі регіональних та національних сценаріїв кризи в електроенергетиці та після консультацій з операторами системи передачі, відповідними операторами систем розподілу та виробниками електричної енергії, трейдерами, електроенергетичними підприємствами та суб'єктами ринку природного газу, організаціями, які представляють інтереси споживачів електричної енергії, та Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу згідно із частиною першою цієї статті);

5) подання проєктів планів готовності до ризиків Координаційній групі з безпеки постачання, уповноваженим органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та уповноваженим органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, якщо ці країни не входять до складу того самого регіону функціонування енергетичних систем, з метою забезпечення узгодженості планів готовності до ризиків, проведення відповідних консультацій та отримання рекомендацій щодо проєктів планів;

6) проведення консультацій з регіональним координаційним центром щодо регіональних та двосторонніх заходів, які мають бути включені до плану готовності до ризиків;

7) укладення з уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договорів про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків;

8) подання Координаційній групі з безпеки постачання звіту про укладення з уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договорів про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків.

У разі, якщо між уповноваженим органом та уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства не буде досягнуто домовленості щодо договору про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків, уповноважений орган повідомляє про причини його неукладення Секретаріат Енергетичного Співтовариства, який пропонує заходи, включаючи механізм співпраці між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для укладення договору про регіональні та двосторонні заходи;

9) затвердження планів готовності до ризиків в межах дев'яти місяців з дати подання проєктів планів відповідним органам згідно із пунктом 5 цієї частини, з урахуванням результатів проведених консультацій та отриманих рекомендацій;

10) невідкладне повідомлення Секретаріату Енергетичного Співтовариства про затвердження планів готовності до ризиків;

11) невідкладне опублікування планів готовності до ризиків на власному вебсайті із забезпеченням конфіденційності інформації, зокрема інформації про заходи щодо запобігання або пом'якшення наслідків зловмисних атак.

Протягом трьох місяців після отримання висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства, наданого за результатами оцінки затвердженого уповноваженим органом плану готовності до ризиків, уповноважений орган повинен повністю врахувати рекомендації Секретаріату Енергетичного Співтовариства та надати Секретаріату Енергетичного Співтовариства змінений план готовності до ризиків, або у разі заперечень проти рекомендацій повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства про причини заперечень.

Якщо уповноважений орган не погоджується із детальними причинами рекомендацій щодо внесення будь-яких змін до плану готовності до ризиків, викладеними Секретаріатом Енергетичного Співтовариства за результатами опрацювання наданих уповноваженим органом заперечень, уповноважений орган повинен повідомити Секретаріату Енергетичного Співтовариства причини своєї позиції протягом двох місяців після отримання детальних причин від Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

12) проведення за участю зацікавлених сторін перевірки ефективності процедур, розроблених у планах готовності до ризиків для запобігання кризам в

електроенергетиці, включаючи ефективність механізмів поширення інформації та кооперації, та виконання кожні два роки моделювання криз в електроенергетиці, зокрема перевіряючи ці механізми;

13) невідкладне надання раннього попередження про можливість виникнення кризи в електроенергетиці в порядку, визначеному цією статтею;

14) погодження отримання та надання регіональних або двосторонніх заходів для забезпечення належного запобігання або управління кризами в електроенергетиці з транскордонним впливом, в порядку, визначеному цією статтею;

15) повідомлення Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Координаційної групи з безпеки постачання про закінчення кризи в електроенергетиці, а також розробка та надання звіту про оцінку після закінчення кризи в електроенергетиці протягом трьох місяців від моменту закінчення кризи та за результатами консультацій з Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу). У випадку, якщо надана інформація буде визначена як недостатня, уповноважений орган зобов'язаний надати додаткову інформацію Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Координаційній групі з безпеки постачання;

16) представлення на засіданні Координаційної групи з безпеки постачання результатів оцінки після завершення кризи в електроенергетиці, які повинні бути відображені в оновленому плані готовності до ризиків.

3. Плани готовності до ризиків, які розробляються та затверджуються уповноваженим органом, повинні включати національні, регіональні та, якщо застосовано, двосторонні заходи, які плануються або вживаються для запобігання, підготовки та пом'якшення криз в електроенергетиці. Такі заходи повинні бути чітко визначеними, прозорими, пропорційними, недискримінаційними, повністю відповідати правилам внутрішнього ринку електричної енергії та функціонування системи передачі.

Двосторонні заходи повинні забезпечувати належне попередження та управління кризами, які мають транскордонний вплив.

Національні заходи повинні повністю враховувати регіональні та, у відповідних випадках, двосторонні заходи, узгоджені у встановленому порядку, і не повинні загрожувати операційній безпеці, безпеці системи передачі та безпеці електропостачання держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Уповноважені органи повинні погодити регіональні та двосторонні заходи, які включаються до плану готовності до ризиків після проведення консультацій з регіональним координаційним центром. Щонайменше за вісім місяців перед кінцевим строком затвердження оновленого плану готовності до ризиків уповноважений органи повинен надати звіт щодо досягнутих домовленостей Координаційній групі з безпеки постачання. Якщо Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства не змогли досягти домовленостей уповноважені органи, до сфери відповідальності яких це відноситься, повинні поінформувати Секретаріат Енергетичного Співтовариства про причини такої незгоди.

Плани готовності до ризиків розробляються, погоджуються та публікуються уповноваженим органом згідно із порядком, визначеним в положенні про запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними (далі – положення про запобігання кризам), затвердженим Кабінетом Міністрів України. Положення, зокрема, повинно визначати:

- вимоги до національних сценаріїв криз в електроенергетиці;
- процедуру затвердження та опублікування плану готовності до ризику;
- вимоги до змісту плану готовності до ризиків та типову форму плану готовності до ризиків;

- вимоги до включення до плану готовності до ризиків національних, регіональних та двосторонніх заходів;

- порядок погодження двосторонніх та регіональних заходів, які включаються до планів готовності до ризиків, з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;

- принципи захисту конфіденційної інформації, критерії визначення та/або перелік конфіденційної інформації, яка підлягає захисту під час підготовки, погодження та опублікування планів готовності до ризиків;

- вимоги до звіту про оцінку після закінчення енергетичної кризи.

4. З метою здійснення оцінки всіх відповідних ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії, при визначенні національних сценаріїв кризи в електроенергетиці уповноважений орган співпрацює та проводить консультації з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, іншими учасниками ринку електричної енергії, Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу), ENTSO-E, регіональним координаційним центром та іншими зацікавленими сторонами.

5. Оператор системи передачі розробляє короткострокову та сезонну оцінку достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву (короткострокова та сезонна оцінка достатності ресурсів потужності) з урахуванням вимог безпеки постачання та відповідно до методологій, розроблених ENTSO-E.

Порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки короткострокової та сезонної оцінки достатності ресурсів потужності визначаються кодексом системи передачі.

Якщо сезонна оцінка достатності ресурсів потужності або інше кваліфіковане джерело надає конкретну, серйозну та достовірну інформацію про можливість настання кризи в електроенергетиці, уповноважений орган невідкладно повідомляє про це Секретаріат Енергетичного Співтовариства, уповноважені органи держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та якщо вони не перебувають в межах одного регіону функціонування енергетичних систем, уповноважені органи безпосередньо пов'язаних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Уповноважений орган надає інформацію про причини можливої кризи в електроенергетиці, про заходи, заплановані або вжиті для запобігання кризі, а також про можливу потребу в допомозі інших держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Інформація повинна включати можливий вплив заходів на ринки електричної енергії суміжних держав.

6. У разі виникнення кризи в електроенергетиці уповноважений орган, після консультацій із оператором системи передачі, невідкладно оголошує кризу в електроенергетичному уповноважені та повідомляє про це уповноважені органи держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем, а якщо вони знаходяться не в тому самому регіоні функціонування енергетичних систем, уповноважені органи безпосередньо пов'язаних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, а також Секретаріат Енергетичного Співтовариства.

Ця інформація повинна включати причини погіршення ситуації з електропостачанням, причини оголошення кризи в електроенергетичному комплексі, заходи, заплановані або вжиті для її пом'якшення, і потребу в будь-якій допомозі з боку інших держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Якщо інформація, надана уповноваженим органом згідно з цим Законом, буде визначена як недостатня, уповноважений орган зобов'язаний надати додаткову інформацію на запит Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Координаційної групи з безпеки постачання, уповноважених органів держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та уповноважених органів суміжних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, якщо ці держави не входять до складу того самого регіону функціонування енергетичних систем.

7. Заходи, які вживаються для запобігання або пом'якшення криз в електроенергетиці, повинні відповідати правилам, що регулюють ринок електричної енергії та функціонування системи передачі.

Неринкові заходи повинні бути активовані під час кризи в електроенергетиці лише як крайній засіб, якщо всі варіанти, надані ринком, вичерпано або коли очевидно, що наявні ринкові заходи не спроможні повною мірою запобігти подальшому погіршенню ситуації з електропостачанням.

Неринкові заходи не повинні надмірно спотворювати конкуренцію та ефективне функціонування ринку електричної енергії. Вони повинні бути необхідними, пропорційними, недискримінаційними та тимчасовими. Уповноважений орган інформує відповідних зацікавлених сторін щодо застосування будь-яких неринкових заходів.

8. З метою отримання або надання технічної допомоги уповноважений орган погоджує з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства регіональні та/або двосторонні заходи для забезпечення належного запобігання або управління кризами в електроенергетиці з транскордонним впливом, зокрема з метою координованого постачання електричної енергії.

Регіональні та двосторонні заходи повинні бути узгоджені між собою. Регіональні заходи погоджуються між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та які мають технічну можливість надавати одна одній допомогу. Для цих цілей в рамках відповідного регіону можуть бути створені підгрупи.

Двосторонні заходи повинні бути узгоджені між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які безпосередньо з'єднані, але не знаходяться в одному регіоні функціонування енергетичних систем.

Регіональні та двосторонні заходи повинні включати принаймні таке:

- призначення кризового координатора;
- механізми обміну інформацією та співпраці;
- скоординовані заходи для пом'якшення впливу кризи в електроенергетиці, включаючи одночасну кризу в електроенергетиці, з метою надання допомоги;
- процедури проведення щорічних або дворічних перевірок (випробувань) планів готовності до ризиків;
- тригерні механізми застосування неринкових заходів, які мають бути активовані з метою попередження або пом'якшення кризи в електроенергетиці.

9. Уповноважені органи координують домовленості щодо необхідних технічних, правових та фінансових заходів для реалізації регіональних або двосторонніх заходів перед отриманням або наданням допомоги. Такими домовленостями, серед іншого, визначається таке:

максимальна кількість електричної енергії, що постачається на регіональному або двосторонньому рівні;

ініціатор будь-якої допомоги та умови призупинення допомоги;

спосіб постачання електричної енергії та положення про справедливу компенсацію між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Справедлива компенсація повинна включати принаймні вартість електричної енергії, яка постачається отримувачу допомоги, витрати на передачу електричної енергії та будь-які інші обґрунтовані витрати, понесені державою-членом (сторонаю) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка надає допомогу, включно з відшкодуванням за допомогу, підготовлену без ефективної активації, а також будь-які витрати, пов'язані з судовим розглядом, арбітражним розглядом тощо.

Справедлива компенсація містить, серед іншого, усі обґрунтовані витрати, понесені Стороною, яка допомагає, у зв'язку з обов'язком сплатити компенсацію в силу основних прав, гарантованих законодавством Енергетичного Співтовариства, і в силу діючих міжнародних зобов'язань під час виконання положень щодо допомоги, зазначених в Регламенті 2019/941 від 5 червня 2019 року про готовність до ризику в електроенергетичному секторі, а також інші обґрунтовані витрати, понесені в результаті виплати компенсації відповідно до національних правил компенсації.

Отримана допомога або оплачується невідкладно або забезпечується своєчасна виплата справедливої компенсації Стороні, яка допомагає.

У випадку настання кризи в електроенергетиці до того, як були погоджені регіональні або двосторонні заходи, уповноважений орган погоджує з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства спеціальні заходи з метою застосування цієї статті, включаючи справедливу компенсацію, яка повинна бути виплачена до отримання або надання допомоги. Якщо допомогу запитують до того, як такі спеціальні заходи та домовленості були узгоджені, Сторона, яка запитує допомогу, зобов'язується сплатити справедливу компенсацію до отримання допомоги.

10. У разі надання раннього попередження або оголошення кризи в електроенергетичному комплексі уповноважений орган забезпечує максимальне дотримання заходів, визначених в плані готовності до ризиків. Національні сценарії кризи в електроенергетиці та плани готовності до ризику оновлюються кожні чотири роки. За ініціативою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, Регулятора або оператора системи передачі національні сценарії кризи в електроенергетиці та плани готовності до ризиків оновлюються частіше.»;

у частині другій статті 17:

слова «технічного резерву» замінити словами «запасу надійності»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Запас надійності визначається відповідно до методології визначення запасу надійності, яка є складовою регіональної спільної методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності, що розробляється оператором системи передачі спільно з іншими операторами систем передачі відповідного регіону та затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами відповідного регіону.»;

у статті 19:

у частині першій:

у пункті 1 слова та знаки «правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правила єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

у пункті 2 слова «генеруючих потужностей» замінити словами «ресурсів потужності»;

після частини другої доповнити частиною 2¹ такого змісту:

«2¹. Регулятор здійснює моніторинг достатності ресурсів потужності в ОЕС України на основі результатів загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності, яка виконується ENTSO-E, та національної оцінки достатності ресурсів потужності, яка виконується оператором системи передачі.

Оператор системи передачі бере участь у консультаціях, які проводяться ENTSO-E перед проведенням загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності, а також надає ENTSO-E інформацію, необхідну для проведення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності.

Оператор системи передачі бере участь у попередніх консультаціях щодо результатів загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності.»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Оператор системи передачі щороку здійснює національну оцінку достатності ресурсів потужності та розробляє звіт з оцінки достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву (звіт з оцінки достатності ресурсів потужності) з урахуванням вимог безпеки постачання.

Національна оцінка достатності ресурсів потужності повинна мати регіональний вимір та виконується відповідно до методології проведення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності.

Національна оцінка достатності ресурсів потужності під час оцінки внеску у безпеку постачання торгових зон, які вони охоплюють, що здійснюється постачальниками потужностей, розташованими в іншій державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, має використовувати методологію, розроблену ENTSO-E.

Порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки звіту з оцінки достатності ресурсів потужності визначаються кодексом системи передачі.

Національний звіт з оцінки достатності ресурсів потужності охоплює центральні референтні сценарії, що використовуються для загальноєвропейської оцінки, іншу сценарну оцінку прогнозних балансів потужності та електроенергії ОЕС України на короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективу з урахуванням, зокрема, структурних, економічних, ринкових, екологічних умов, заходів з управління попитом та енергоефективності, з дотриманням стандартів операційної безпеки.

Такий звіт має включати:

- 1) опис сценаріїв розвитку;
- 2) методологію моделювання попиту/пропозиції на електричну енергію та роботи ОЕС України;
- 3) аналіз основних тенденцій розвитку генеруючих потужностей та навантаження, включаючи економічну оцінку ймовірного виведення з експлуатації, консервації, нового будівництва генеруючих потужностей;
- 4) оцінку заходів з досягнення цілей енергоефективності;
- 5) аналіз розвитку міждержавних ліній електропередачі;
- 6) оцінку оптових цін на електричну енергію та цін на первинні джерела енергії;
- 7) оцінку ризиків ОЕС України у разі настання критичних умов з використанням відповідних критеріїв оцінки;

8) результати розрахунків режимів роботи ОЕС України за найгіршими сценаріями та заходи із запобігання дефіциту генеруючої та передавальної потужності.

Органи державної влади, Регулятор, суб'єкти ринку відповідно до своїх повноважень повинні надавати на запит оператора системи передачі інформацію, необхідну для підготовки звіту з оцінки достатності ресурсів потужності (зокрема, інформацію про очікуване використання ресурсів потужності з урахуванням забезпеченості первинними енергетичними ресурсами за відповідних сценаріїв прогнозованого попиту і пропозиції).

Оператор системи передачі повинен забезпечити нерозголошення комерційної інформації, отриманої при підготовці звіту з оцінки достатності ресурсів потужності.

Національна оцінка достатності ресурсів потужності може:

- 1) робити припущення, беручи до уваги національні особливості пропозиції та попиту на електричну енергію;
 - 2) використовувати інструменти і більш актуальні та повні дані, порівняно з тими, що використані ENTSO-E для оцінки достатності ресурсів потужності.»;
- доповнити частинами четвертою – восьмою такого змісту:

«4. Якщо національна оцінка достатності ресурсів потужності виявить проблеми достатності, які не були виявлені в загальноєвропейській оцінці достатності ресурсів потужності, звіт з оцінки достатності ресурсів потужності повинен включати детальний аналіз виявлених розбіжностей та має бути наданий Регулятором до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Регулятор та оператор системи передачі повинні належним чином враховувати висновки Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо обґрунтованості розбіжностей між національною та загальноєвропейською оцінкою достатності ресурсів потужності і, за необхідності, скорегувати національну оцінку достатності ресурсів. Якщо висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства враховуються не повною мірою, оператор системи передачі подає на затвердження Регулятору звіт з оцінки достатності ресурсів потужності з детальними причинами неврахування висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

5. Звіт з оцінки достатності ресурсів потужності затверджується Регулятором та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті оператора системи передачі разом висновком Секретаріату Енергетичного Співтовариства, наданим відповідно до частини четвертої цієї статті, та детальними причинами неврахування висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

6. У випадку, якщо загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів потужності визначить проблеми щодо такої достатності, Регулятор повинен розробити план заходів з усунення виявлених регуляторних викривлень або ринкових збоїв (далі – План заходів), який має розглядати можливість, зокрема:

- 1) усунення регуляторних викривлень;
- 2) зміна/скасування граничних цін;
- 3) запровадження використання функції ціноутворення для балансуєчої електричної енергії у разі дефіциту останньої в енергосистемі;
- 4) збільшення пропускної спроможності внутрішніх мереж та міждержавних перетинів;
- 5) сприяння механізмам самовиробництва, діяльності зі зберігання енергії, заходам управління попитом та енергоефективності;
- 6) забезпечення закупівлі послуг з балансування та допоміжних послуг на ринкових засадах;
- 7) скасування державного втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії згідно із статтею 7¹ цього Закону.

Проект Плану заходів повинен бути наданий Секретаріату Енергетичного Співтовариства для отримання висновку.

Регулятор повинен врахувати висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства в частині того, чи є заходи достатніми для усунення регуляторних викривлень або збоїв ринку, які були виявлені, та внести відповідні зміни до Плану заходів.

План заходів затверджується Кабінетом Міністрів, має бути оприлюдненим та поданим до Антимонопольного комітету України під час надання повідомлення щодо механізму забезпечення потужності відповідно до статті 19² цього Закону та до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

7. Регулятор проводить моніторинг виконання Плану заходів та відображає результати моніторингу у звіті про виконання Плану заходів, який готується щорічно та подається Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

8. Відсутність проблем достатності, визначена національною оцінкою достатності ресурсів потужності, в період дії Плану заходів не є підставою для припинення виконання Плану заходів.»;

після статті 19 доповнити статтями 19¹ та 19² такого змісту:

«Стаття 19¹ Вартість недопокритего навантаження і стандарт надійності

1. Стандарт надійності, який вказує на необхідний рівень безпеки постачання в Україні, встановлюється у прозорий спосіб Регулятором або іншим, уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом, за пропозицією Регулятора. Стандарт надійності повинен базуватися на методології, розробленої ENTSO-E і затвердженої ACER.

2. Стандарт надійності обчислюється з використанням принаймні значення вартості недопокритего навантаження та вартості нового входу протягом відповідного строку і виражається як «очікувана величина недопоставленої електричної енергії» та «критерій ймовірності втрати навантаження».

Регулятор визначає єдину оцінку вартості недопокритего навантаження для території України, застосовуючи методологію, затверджену ACER. Ця оцінка повинна бути публічно доступна. Регулятор оновлює оцінку вартості недопокритего навантаження принаймні кожні п'ять років або раніше, якщо спостерігаються суттєві зміни.

Стаття 19². Механізми забезпечення потужності

1. При виконанні Плану заходів, відповідно до частини сьомої статті 19 цього Закону, з метою усунення залишкової недостатності ресурсів потужності, як останній захід може бути запроваджений механізм забезпечення потужності за таких умов:

якщо загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів, і національна оцінка достатності ресурсів, або за відсутності національної оцінки достатності ресурсів, загальноєвропейська оцінка достатності виявили проблему достатності ресурсів в енергосистемі України;

План заходів отримав висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства; в Україні діє стандарт надійності, як того вимагає стаття 19¹ цього Закону.

2. Механізми забезпечення потужності запроваджуються після проведення комплексного дослідження можливого впливу таких механізмів на сусідні держави-члени (сторони) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства шляхом проведення консультацій з операторами систем передачі та регуляторними органами сусідніх держав-членів (сторін) Європейського Союзу або Енергетичного

Співтовариства, з яким ОЕС України має міждержавні перетини. Дослідження повинно бути підготовлене оператором системи передачі та направлене Регулятору.

Механізми забезпечення потужності використовуються у формі стратегічного резерву, якщо оцінка оператора системи передачі не вказує, що стратегічний резерв не може забезпечити достатні ресурси потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію. Тоді інші види механізмів забезпечення потужності можуть бути використані за пропозицією оператора системи передачі.

3. Порядок функціонування механізмів забезпечення потужності визначається правилами ринку.

Параметри, що визначають обсяг потужності, що закуповується в механізмі забезпечення потужності, затверджуються уповноваженим органом на підставі пропозиції Регулятора.

4. Механізми забезпечення потужності затверджуються Регулятором з попереднім висновком Антимонопольного комітету України щодо відповідності правил державної допомоги та висновком Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

5. Механізми забезпечення потужності є тимчасовими і встановлюються на термін не більше десяти років.

Застосування механізмів забезпечення потужності не повинно обмежувати міждержавну торгівлю електричною енергією.

Регулятор постійно переглядає механізм забезпечення потужності і контролює, щоб нові контракти не були укладені відповідно до цього механізму у разі, коли загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів та національна оцінка достатності ресурсів, або за відсутності національної оцінки достатності ресурсів, загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів не визначили проблему доступності ресурсів або поки План заходів не отримав висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

При розробці механізмів забезпечення потужності Регулятор повинен включити положення, яке дозволить ефективно припинити механізм забезпечення потужності, якщо протягом трьох років поспіль не укладаються нові контракти. Механізм забезпечення потужності повинен бути припиненим або обсяг виділених потужностей має бути зменшено на основі прогресу плану Заходів.

6. Будь-який механізм забезпечення потужності повинен:

- 1) бути тимчасовим;
- 2) не створювати необґрунтованих ринкових спотворень і не обмежувати міжзональну торгівлю;
- 3) не виходити за межі того, що необхідно для вирішення проблем достатності;
- 4) визначати постачальників потужностей за допомогою прозорого, недискримінаційного та конкурентного процесу;
- 5) забезпечити стимули для постачальників потужності, щоб вони були доступними в період очікуваного системного стресу;

6) забезпечити, щоб винагорода була визначена через конкурентний процес;

7) встановити технічні умови для участі постачальників потужності заздалегідь перед процесом відбору;

8) бути відкритим для участі всіх ресурсів потужності, які здатні забезпечити необхідну технічну спроможність, включаючи установки зберігання енергії та заходи управління попитом;

9) застосовувати відповідні штрафи до постачальників потужностей, які недоступні під час стресу системи.

7. Стратегічні резерви повинні відповідати таким вимогам:

1) якщо механізм забезпечення потужності був розроблений як стратегічний резерв, його ресурси повинні бути задіяні тільки в тому випадку, якщо оператор системи передачі, ймовірно, вичерпає свої балансуєчі ресурси для встановлення рівноваги між попитом і пропозицією;

2) в періоди розрахунку небалансу, коли ресурси в стратегічному резерві диспетчеризуються, небаланси на ринку повинні бути врегульовані принаймні за вартістю недопокритего навантаження або за вартістю, вищою ніж цінове обмеження на внутрішньодобовому ринку, залежно від того, яка вартість є вищою;

3) результати стратегічного резерву після диспетчеризації покладаються на сторони, відповідальні за баланс, через механізм врегулювання небалансів;

4) ресурси, що беруть участь у стратегічному резерві, не повинні отримувати винагорода з оптових ринків електроенергії або з балансуєчих ринків;

5) ресурси в стратегічному резерві повинні зберігатися поза ринком принаймні протягом терміну дії контракту.

Вимога, зазначена в підпункті 1 цієї частини, не повинна перешкоджати активізації ресурсів перед фактичною диспетчеризацією з метою дотримання обмежень нарощування потужності та експлуатаційних вимог ресурсів. Результати задіяння стратегічного резерву під час активації не повинне покладатися на балансуєчі групи через оптові ринки і не повинні впливати на їх небаланси.

На додаток до вимог, встановлених у частині першій, механізми забезпечення потужності, крім стратегічних резервів, повинні:

1) бути побудовані таким чином, щоб гарантувати, що ціна, сплачена за доступність, автоматично мала тенденцію зменшуватись до нуля, коли очікується, що рівень потужності, що постачається, буде достатнім для задоволення необхідного рівня потужності;

2) винагороджувати залучені ресурси потужності тільки за їх доступність і забезпечити, щоб винагорода не впливала на рішення постачальника потужностей щодо того, виробляти чи ні;

3) забезпечити можливість передачі зобов'язань щодо потужності між відповідними постачальниками потужностей.

8. Механізми забезпечення потужності повинні включати такі вимоги щодо обмежень викидів CO₂:

1) щонайпізніше з дати набрання чинності Регламенту 2019/943 в Енергетичному Співтоваристві, потужності виробництва, які почали комерційне виробництво на цю дату або після неї і які викидають при виробництві більше 550 г двоокису вуглецю з походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії, не повинні здійснювати або отримувати платежі або їм не повинні надаватись зобов'язання щодо майбутніх платежів за механізмом забезпечення потужності;

2) не пізніше 1 липня 2025 року, потужності виробництва, які почали комерційне виробництво до дати набрання чинності Регламенту 2019/943 і які викидають більше 550 г CO₂ двоокису вуглецю з походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії та понад 350 кг двоокису вуглецю з походженням від викопного палива в середньому на рік за встановлений кВт, не повинні здійснювати або отримувати платежі або їм не повинні надаватись зобов'язання щодо майбутніх платежів за механізмом забезпечення потужності.

Обмеження викидів 550 г двоокису вуглецю з походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії та обмеження в 350 кг двоокису вуглецю з походженням від викопного палива в середньому на рік на установлені кВт, зазначені в пунктах 1 і 2 частини першої обчислюються на основі проектної ефективності генеруючої одиниці, що означає чисту ефективність номінальної потужності відповідно до стандартів, встановлених Міжнародною організацією зі стандартизації.

З метою забезпечення реалізації цієї вимоги Регулятор і оператор системи передачі беруть до уваги висновки, що надає технічні рекомендації, опубліковані ACER.

9. Механізми забезпечення потужності надаються постачальниками потужності у вигляді послуги із забезпечення потужності.

Постачальники потужності (включаючи нерезидентів) обираються за результатами конкурсу, проведеного відповідно до правил ринку.

Технічні вимоги до електроустановок постачальників потужності та порядок надання послуги із забезпечення потужності визначаються кодексом системи передачі та правилами ринку відповідно.

10. Механізми забезпечення потужності, крім стратегічних резервів, і, якщо це технічно можливо, стратегічні резерви є доступними для прямої транскордонної участі постачальників потужностей, розташованих в іншій державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, у разі дотримання умов, встановлених цією статтею.

11. Закордонні потужності, здатні забезпечити технічні показники, еквівалентні внутрішнім потужностям, мають можливість брати участь у тому ж конкурентному процесі, що і внутрішня потужність.

Оператор системи передачі може вимагати, щоб закордонна потужність була розташована в державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка має пряме мережеве з'єднання з ОЕС України.

12. Національні потужності можуть брати участь у механізмах забезпечення потужності в інших державах-членах (сторонах) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства..

13. Міждержавна участь у механізмах забезпечення доступності не повинна змінювати або іншим чином впливати на міжзональні графіки або фізичні потоки між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Ці графіки та потоки визначаються виключно за результатами розподілу пропускної спроможності.

14. Постачальники потужностей повинні мати можливість брати участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності.

Якщо постачальники потужностей беруть участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності протягом одного й того ж періоду постачання, вони повинні брати участь в межах очікуваної доступності міждержавного перетину і ймовірного узгодження системного стресу між системою, де застосовується механізм забезпечення потужності, і системою, в якій знаходиться закордонна потужність, відповідно до методології, розробленої ENTSO-E і затвердженої ACER.

15. Постачальники потужності зобов'язані сплачувати оператору системи передачі плату за недоступність потужності, якщо їх потужність недоступна.

Постачальники потужності, які беруть участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності на один й той самий період постачання, сплачують плату за недоступність потужності декілька разів відповідно до кількості невиконаних зобов'язань.

Оператор системи передачі встановлює максимальну вхідну пропускну спроможність, доступну для участі закордонної потужності на основі рекомендації регіонального координаційного центру на щорічній основі.

16. Вхідна пропускну спроможність розподіляється між відповідними постачальниками потужностей у прозорий, недискримінаційний та ринковий спосіб.

17. Якщо механізми забезпечення потужності дозволяють міждержавну участь у двох сусідніх державах-членах (сторонах) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, будь-які доходи, що виникають внаслідок розподілу, зазначеного в частині сімнадцятій, нараховуються відповідним операторам систем передачі та розподіляються між ними відповідно до методології, розробленої ENTSO-E затвердженої ACER, або відповідно до спільної методології, затвердженої обома відповідними регуляторними органами. Якщо сусідня держава-член (сторона) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства не застосовує механізм забезпечення потужності або застосовує механізм забезпечення потужності, який не є відкритим для транскордонної участі, частка доходів затверджується уповноваженим національним органом держави-члена (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, в якій реалізується механізм забезпечення потужності після отримання висновку регуляторних органів сусідніх держав-членів (сторін)

Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Оператори системи передачі використовують такі доходи для цілей, зазначених у частині третій статті 43 цього Закону.

18. Оператор системи передачі, для національних потужностей, які беруть транскордонну участь у механізмах забезпечення потужності держав-членів (сторін) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства, повинен:

1) встановити, чи можуть зацікавлені постачальники потужностей забезпечити технічну спроможність, як того вимагає механізм забезпечення потужності, в якому має намір брати участь постачальник потужностей, і зареєструвати цього постачальника потужностей як відповідного постачальника потужностей в реєстрі, створеному ENTSO-E для цієї мети;

2) провести перевірку доступності;

3) повідомити оператору системи передачі в державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка застосовує механізм забезпечення потужності, інформацію, яку він отримує відповідно до пунктів 1 та 2 цієї частини.

Відповідний постачальник потужностей повинен негайно повідомляти оператора системи передачі про свою участь у закордонному механізмі забезпечення потужності.

19. Регулятор перевіряє, чи вхідна пропускна спроможність розрахована відповідно до методології, розробленої ENTSO-E та затвердженої ACER.

20. Регулятор забезпечує, щоб транскордонна участь у механізмах забезпечення потужності була організована ефективно та на недискримінаційній основі. Регулятор повинен забезпечити адекватні адміністративні заходи для примусового стягнення плати за недоступність закордонної потужності, наприклад, на підставі відповідного договору.

21. Відповідні постачальники потужностей можуть передавати один одному розподілену пропускну спроможність. Відповідні постачальники потужностей повинні подати в реєстр ENTSO-E інформацію про будь-яку таку передачу.»;

3) у розділі III:

у частині першій статті 21:

після абзацу третього доповнити абзацами четвертим та п'ятим такого змісту:

«Оператор системи передачі не має права відмовити у приєднанні нової генеруючої установки або установки зберігання енергії на підставі можливих подальших обмежень доступних потужностей мережі, таких як перевантаження у віддалених частинах системи передачі. Оператор системи передачі повинен надати заявнику всю необхідну інформацію.

Зазначене в абзаці четвертому цієї частини не обмежує можливість оператора системи передачі обмежувати гарантовану пропускну спроможність електричних мереж для приєднання або пропонувати приєднання, які підпадають під дію експлуатаційних обмежень, щоб забезпечити економічну ефективність стосовно нових

генеруючих установок або установок зберігання енергії, за умови, що такі обмеження були погоджені Регулятором. Регулятор повинен забезпечити, щоб будь-які обмеження гарантованої пропускної спроможності електричних мереж до приєднання або експлуатаційні обмеження вводилися на основі прозорих і недискримінаційних процедур і не створювали необґрунтованих перешкод для виходу на ринок електричної енергії. Якщо на генеруючу установку або установку зберігання енергії покладаються витрати, пов'язані із забезпеченням необмеженого приєднання, обмеження не застосовуються.».

У зв'язку з цим абзаци четвертий та п'ятий вважати відповідно абзацами шостим та сьомим;

у абзаці сьомому слово «четвертим» замінити словом «шостим»;

частину першу статті 23 викласти у такій редакції:

«1. Оператор системи передачі розвиває зв'язки ОЕС України з енергосистемами суміжних держав шляхом будівництва міждержавних ліній електропередачі відповідно до інвестиційних програм, схвалених Регулятором.

Розвиток зв'язків ОЕС України з енергосистемами суміжних держав має враховувати цільові показники інтеграції енергосистем, які визначено в Національному плані енергетики та клімату, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Кожна нова міждержавна лінія електропередачі підлягає соціально-економічному та екологічному аналізу витрат і вигід і впроваджується лише в тому випадку, якщо потенційні вигоди переважають витрати.»;

у статті 24:

абзац третій частини п'ятої викласти в такій редакції:

«Рішення про звільнення приймається після консультацій з органом регулювання держави, з енергосистемою якої будується міждержавна лінія. У разі досягнення впродовж шести місяців згоди між органами регулювання про надання звільнення відповідне рішення має бути повідомлено Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу).»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Якщо Регулятор та орган регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, протягом шести місяців з дня отримання відповідного запиту на звільнення останнім з органів регулювання не дійшли згоди щодо звільнення, Регулятор має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або до ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу) для прийняття рішення про звільнення.

Регулятор спільно з органом регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або до ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу) для прийняття рішення про звільнення до закінчення шестимісячного строку.»;

абзаци перший та другий частини шостої після слів «Енергетичного Співтовариства» доповнити словами та знаками «або до ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу)»;

у частині сьомій:

абзац перший доповнити знаками та словами «, а також Європейській Комісії та ACER – у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу»;

речення перше абзацу другого доповнити знаками та словами «, а також Європейській Комісії – у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу»;

частину восьму після слів «Енергетичного Співтовариства» доповнити словами «або Європейської Комісії»;

в абзаці другому частини першої статті 29 слова «генеруючих потужностей» замінити словами «ресурсів потужності»;

у статті 30:

в абзаці першому частини другої слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

пункт 2 частини третьої після слів «електричної енергії» доповнити знаком та словами «, у тому числі за послуги з балансування»;

у пункті 9 частини четвертої слова «погодинних графіків електричної енергії» замінити словами «графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди» та доповнити словами «та які за результатами аукціону набули право на підтримку»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Виробники, які мають у власності та/або експлуатують енергогенеруюче обладнання, яке включає хоча б одне генеруюче обладнання встановленою потужністю понад 200 МВт включно або сукупністю енергогенеруючого обладнання встановленою потужністю понад 400 МВт включно мають зберігати впродовж п'яти років усі погодинні дані за кожною електростанцією, необхідні для перевірки оперативно-диспетчерських рішень та поведінки під час подання заявок (пропозицій) на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, балансуєчому ринку, ринку допоміжних послуг, біржах електроенергії, аукціонах з розподілу пропускнуої спроможності, ринках резервів і позабіржових ринках. Інформація за кожною електростанцією та кожною годиною, яка має зберігатися, повинна включати, але не обмежуватися цим, щодо доступних генеруючих потужностей та обов'язкових резервів, включаючи постанційний розподіл таких резервів на момент подачі заявок/пропозицій, та коли відбувається виробництво.

Виробники зобов'язані надавати відповідні дані на запит Регулятора, Антимонопольного комітету України та Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Регулятор повинен надавати відповідні дані виробників на запит Секретаріату Енергетичного Співтовариства.»;

у статті 30¹ :

частину другу після слів та знаку «оператора ринку,» доповнити словами та знаком «номінованого оператора ринку,»;

у частині третій та в пункті 4 частини четвертої слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» у всіх відмінках замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків» у відповідних відмінках;

у частині шостій:

у пункті 5 слова «погодинних графіків електричної енергії» замінити словами «графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

у пункті 8 слова та знаки «правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

у статті 30²:

у частині другій:

абзац третій викласти в такій редакції:

«Агрегатор є стороною відповідальною за баланс усіх електроустановок, що входять до складу його одиниці агрегації у порядку визначеному правилами ринку.»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«У разі, якщо споживач, який уклав договір про постачання електричної енергії з електропостачальником укладає договір про участь в агрегованій групі з агрегатором, то в такому випадку електропостачальник несе відповідальність за баланс електричної енергії у частині купленої електричної енергії для такого споживача за договором про постачання електричної енергії, а агрегатор несе відповідальність за баланс електричної енергії у частині участі електроустановок споживача за договором про участь у агрегованій групі на балансуєчому ринку у порядку визначеному правилами ринку.»;

частину третю доповнити знаком та словами «, номінованого оператора ринку»;

у частині четвертій слова та знаки ««правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

у пункті 3 частини п'ятої та у пункті 8 частини шостої слова та знаки «правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

абзац перший частини другої статті 32 після слова та знаку «розподілу,» доповнити словом та знаком «агрегації,»;

у статті 33:

у частині першій:

пункт 5 після слова та знаку «системи передачі,» доповнити словами «цифровізації системи передачі та»;

пункт 11 після слова «придбає» доповнити словами та знаками «та продає (у разі взаємодії з операторами систем передачі інших держав)», а після слів «балансуючого ринку» доповнити знаками та словами «, у тому числі при взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства»;

пункт 13 після слів «допоміжні послуги» доповнити знаками та словами «, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі інших держав), у тому числі»;

пункт 14 після слів «допоміжних послуг» доповнити словами «та постачальниками послуг з балансування»;

пункт 15 після слова «Законом» доповнити знаками та словом «, правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

після пункту 15 доповнити пунктом 15¹ такого змісту:

«15¹) забезпечує безпеку постачання шляхом забезпечення достатньої пропускнув спроможності і надійності системи передачі;»;

пункт 16 викласти в такій редакції:

«16) взаємодіє з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, здійснює координацію дій та обмін інформацією з ними, зокрема, для сприяння здійснення міждержавного балансування та забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;»;

після пункту 16 доповнити пунктами 16¹ – 16⁴ такого змісту:

«16¹) застосовує правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону;

16²) бере участь у розробці регіональних та національних правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства та надає їх на затвердження Регулятору;

16³) бере участь в роботі регіонального координаційного центру, дотримується координованих дій, що розробляються та надаються оператору системи передачі регіональним координаційним центром, відповідно до умов, визначених цим Законом, враховує надані регіональним координаційним центром рекомендації згідно з вимогами Кодексу системи передачі;

16⁴) бере участь у спільних консультаціях з ACER та Регулятором щодо регуляторних питань, що впливають на транскордонну торгівлю електричною енергією чи безпеку електричних міждержавних мереж/перетинів, та за потреби у консультаціях з ACER з питань виконання завдань ACER;»;

після пункту 17¹ доповнити пунктами 17² та 17³ такого змісту:

«17²) спільно з номінованим оператором ринку розробляє правила єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та подає їх на затвердження Регулятору;

17³) розробляє план захисту енергосистеми і план відновлення із урахуванням вимог кодексу системи передачі після консультацій з операторами систем розподілу, особливими користувачами, Регулятором, суміжними операторами систем передачі та іншими операторами систем передачі його синхронної області та надсилає розроблений план захисту енергосистеми та план відновлення Регулятору;»;

у пункті 18 слова «генеруючих потужностей» замінити словами «ресурсів потужності», а слово «затвердження» замінити словами та знаком «схвалення/затвердження»;

після пункту 21 доповнити пунктом 21¹ такого змісту:

«21¹) здійснює управління даними, у тому числі розвиток систем управління даними, кібербезпеки та захист даних у встановленому порядку та без обмеження компетенції інших органів;»;

після пункту 23 доповнити пунктами 23¹ та 23² такого змісту:

«23¹) розробляє, погоджує із відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договори, що стосуються, зокрема, приєднання до Європейських платформ балансування, міждержавного балансування, співробітництва в рамках регіону розрахунку пропускнуої спроможності, забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків та подає їх на погодження Регулятора;

23²) бере участь у механізмі компенсації між операторами систем передачі відповідно до кодексу системи передачі;»;

доповнити пунктом 25 такого змісту:

«25) розробляє пропозиції щодо перегляду конфігурації торгової зони та подає їх на затвердження Регулятора.»;

після частини першої доповнити частинами 1¹ – 1³ такого змісту:

«1¹. Під час виконання функцій, визначених пунктами 1, 2, 5, 6, 13, 15, 15¹, 16 (в частині взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, здійснення координації дій та обміну інформацією з ними), 16³, 21¹ частини першої цієї статті, оператор системи передачі повинен враховувати рекомендації, надані регіональним координаційним центром.

1². Регулятор може надати дозвіл оператору системи передачі здійснювати види діяльності, інші ніж ті, що передбачені частиною першою цієї статті, якщо такі види діяльності необхідні для виконання оператором системи передачі його обов'язків згідно з цим Законом. У разі надання такого дозволу Регулятор повинен оцінити його необхідність.

1³. Стандарти безпеки, експлуатації та планування, що використовуються оператором системи передачі, повинні бути оприлюднені. Опублікована інформація має включати загальну схему розрахунку загальної пропускнуої здатності та запасу надійності передачі на основі електричних і фізичних особливостей мережі. Такі схеми підлягають затвердженню Регулятором.»;

частину другу після пункту 5 доповнити пунктами 5¹ – 5⁴ такого змісту:

«5¹) взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства чи для міждержавного балансування та забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків у порядку та на умовах, встановлених цим Законом та іншими актами законодавства;

5²) отримувати від регіональних координаційних центрів підтримку у визначенні потреб нових або модернізації наявних пропускнуої спроможностей системи передачі або їхніх альтернатив, які можуть бути враховані в плані розвитку системи передачі на наступні 10 років;

5³) співпрацювати з регіональним координаційним центром відповідно до укладених договорів, отримувати від регіонального координаційного центру

інформацію, необхідну для виконання оператором завдань, передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;

5⁴) укладати договори про співпрацю з операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного, брати участь у діяльності міжнародних та регіональних організацій, асоціацій, комітетів, комісій та робочих груп, відповідно до своєї компетенції, не порушуючи чинне законодавство та нормативно-правові акти Енергетичного Співтовариства;»;

у частині третій:

у пункті 4 слова «погодинних графіків електричної енергії» замінити словами «графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

після пункту 10 доповнити пунктом 10¹ такого змісту:

«10¹) за запитом надавати ACER інформацію з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускнуї спроможності міждержавних перетинів, необхідну для виконання завдань ACER;»;

після пункту 15 доповнити пунктами 15¹ – 15³ такого змісту:

«15¹) спільно з номінованим оператором ринку, а також операторами системи передачі відповідних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства брати участь у забезпеченні єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;

15²) подавати на затвердження Регулятору правила, порядки, методики (методології), умови, розроблені ним разом з операторами систем передачі відповідного регіону відповідно до цього Закону;

15³) подавати на затвердження Регулятору національні правила, порядки, методики (методології), умови, що забезпечують єдине сполучення ринків «на добу наперед» та/або єдине сполучення внутрішньодобових ринків, розподіл пропускнуї спроможності міждержавних перетинів у вигляді явних аукціонів та міждержавне балансування;»;

доповнити пунктами 20 – 22 такого змісту:

«20) брати до відома та/або враховувати в роботі висновки та рекомендації, надані Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускнуї спроможності міждержавних перетинів, а також виконувати рішення Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER, що безпосередньо чи опосередковано стосуються або впливають на роботу оператора системи передачі та прийняті в рамках виконання завдань ACER.»;

21) надавати всю інформацію регіональному координаційному центру, необхідну для виконання завдань, передбачених цим Законом;

22) надавати ENTSO-E всю інформацію необхідну для здійснення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності та загальноєвропейського плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.»;

у частині п'ятій:

абзац другий після слів «допоміжних послуг» доповнити словами «та балансує потужності»;

абзац третій викласти у такій редакції:

«Тариф на послуги з передачі електричної енергії, зокрема, включає як окремі складові витрати на послугу із зменшення навантаження виробником, якому встановлено «зелений» тариф, якщо об'єкт електроенергетики або черга його будівництва (пусковий комплекс) такого виробника включений до балансуєчої групи гарантованого покупця, витрати на набуття оператором системи передачі частки в статутному капіталі регіонального координаційного центру та витрати на супроводження участі оператора системи передачі в регіональному координаційному центрі та ENTSO-E, витрати оператора системи передачі, понесені у зв'язку із його участю у сполученні ринків, витрати на здійснення заходів з передиспетчеризації або зустрічної торгівлі. Регулятор затверджує зазначені витрати лише в тому випадку, якщо такі витрати є обґрунтованими та пропорційними. У випадках, коли на оператора системи передачі покладається спеціальні обов'язки щодо забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, пов'язані з такими обов'язками витрати повинні відшкодовуватись в рамках окремого платежу (не за рахунок тарифу на передачу або диспетчеризацію), який розраховується на основі методології, затвердженої Регулятором, і стягується з усіх споживачів і представлений як окрема позиція в платіжному документі (рахунку).»;

частину дванадцяту після слів «Енергетичного Співтовариства» доповнити словами «і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства»;

абзац другий частини тринадцятої після слова «диспетчерське» доповнити словами та знаками «(оперативно-технологічне)»;

у пункті 3 частини третьої статті 36¹ та у пункті 3 частини першої статті 36² слова «генеруючих потужностей» замінити словами «ресурсів потужності»;

у статті 37:

у частині третій слова та знаки «оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей» замінити словами «оцінки достатності ресурсів потужності»;

частину шосту викласти у такій редакції:

«6. Регулятор здійснює перевірку відповідності заходів, передбачених планом розвитку системи передачі на наступні 10 років, вимогам цього Закону, узгодженості з Національним планом з енергетики та клімату та десятирічним планом розвитку мережі Європейського Союзу у частині рішень, які стосуються системи передачі, та, за необхідністю, проводить консультації з ACER.

Регулятор, за потреби, може вимагати внесення оператором системи передачі змін до цього плану.

Оператор системи передачі бере участь у розробленні регіональних інвестиційних планів і повинен надавати відповідну інформацію ENTSO-E для підготовки десятирічного плану розвитку мережі Європейського Союзу.»;

частину восьму доповнити абзацом такого змісту:

«Оператор системи передачі може приймати інвестиційні рішення на основі відповідного регіонального інвестиційного плану ENTSO-E, якщо попередньо проведений аналіз витрат і вигод доводить, що інвестиції на основі відповідного регіонального інвестиційного плану ENTSO-E є економічно доцільними.»;

після статті 37 доповнити статтями 37¹ – 37² такого змісту:

«Стаття 37¹. Перегляд конфігурації торгової зони

1. Межі торгової зони повинні ґрунтуватись на довгострокових структурних перевантаженнях у системі передачі. Всередині торгової зони не повинно бути таких структурних перевантажень, окрім випадків коли вони не впливають на суміжні торгові зони, або, як тимчасовий виняток, їх вплив на суміжні торгові зони зменшується застосуванням коригувальних дій і такі структурні перевантаження не спричиняють зменшення міжзональної пропускної спроможності відповідно до вимог статті 38¹ цього Закону. Конфігурація торгових зон розробляється таким чином, щоби максимізувати економічну ефективність та максимізувати можливості міжзональної торгівлі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, зберігаючи при цьому безпеку постачання.

2. Оператор системи передачі робить внесок у звіт ENTSO-E щодо структурних перевантажень і інших значних фізичних перевантажень всередині торгових зон і між ними, у тому числі щодо місцезнаходження та частоти таких перевантажень.

3. Зміна конфігурації торгової зони у регіоні розрахунку пропускної спроможності може здійснюватися на основі перегляду конфігурації торгової зони, здійсненого ENTSO-E, і за умови погодження зміни конфігурації торгової зони Регулятором з ACER.

4. Якщо у звіті, підготовленому відповідно до частини другої цієї статті, або при перегляді конфігурації торгової зони, здійсненому відповідно до цієї статті, встановлено наявність структурних перевантажень в об'єднаній енергетичній системі України або у звіті оператора системи передачі, затвердженому Регулятором, встановлено наявність структурних перевантажень у відповідній області оператора системи передачі, Регулятор у співпраці із оператором системи передачі протягом шести місяців з дня отримання звіту приймає рішення або про підготовку національних/багатонаціональних планів дій відповідно до статті 38¹, або про перегляд і зміну конфігурації своєї торгової зони. Ці рішення одразу доводяться до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.

5. Для зміни конфігурації торгової зони відповідно до частини четвертої цієї статті між Україною та іншою Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства в їхньому регіоні розрахунку пропускної спроможності Регулятор та регуляторний орган такої Договірної Сторони Енергетичного Співтовариства мають дійти одностайного рішення протягом шести місяців з надання повідомлення, зазначеного у частині четвертій цієї статті. Інші держави-члени (сторони) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства у цьому регіоні пропускної спроможності можуть надавати коментарі Регулятору, а Регулятор бере до розгляду ці коментарі при прийнятті рішення. Рішення має бути обґрунтованим і доведеним до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. Якщо протягом шести місяців не прийнято одностайного рішення, Регулятор невідкладно повідомляє про це Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. У крайньому разі, рішення про зміну або збереження конфігурації торгової зони всередині України та між Україною і іншими Договірними Сторонами

Енергетичного Співтовариства може приймати Рада регуляторних органів Енергетичного Співтовариства після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Оператор системи передачі та Регулятор мають виконувати зазначене рішення Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства у його разі прийняття. Якщо протягом шести місяців з дня отримання такого повідомлення Радою органів регулювання Енергетичного Співтовариства не прийнято жодного рішення, таке повідомлення вважається відхиленням.

6. Перед прийняттям рішення про зміну конфігурації торгової зони, Регулятор і оператор системи передачі проводять консультації із відповідними заінтересованими сторонами енергетичного сектору.

7. Будь-яке рішення, прийняте на виконання цієї статті, повинно зазначати дату впровадження будь-яких змін. При визначенні такої дати береться до уваги нагальність і практичні міркування, у тому числі форвардна торгівля електроенергією. Рішенням можуть встановлюватися відповідні перехідні положення.

Стаття 37². Плани дій

1. Після прийняття рішення відповідно до частини четвертої статті 38 цього Закону, якщо в об'єднаній енергетичній системі України виявлено структурне перевантаження, оператор системи передачі спільно з Регулятором розробляє план дій, який міститиме конкретний графік вжиття заходів для зменшення виявлених структурних перевантажень протягом чотирьох років з дня прийняття рішення відповідно до частини четвертої статті 38 цього Закону.

2. Незалежно від фактичного прогресу виконання плану дій, оператор системи передачі спільно з Регулятором забезпечують щорічне збільшення міжзональної пропускної спроможності до моменту досягнення мінімального рівня пропускної спроможності, передбаченого у статті 38 цього Закону. Мінімальний рівень міжзональної пропускної спроможності повинен бути забезпечено до 31 грудня 2027 року.

Щорічне збільшення пропускної спроможності досягається на лінійній основі. Початковим значенням лінійної траєкторії збільшення пропускної спроможності вважається або значення пропускної спроможності, розподіленої на кордоні чи на критичному елементі мережі, у році, що передує прийняттю плану дій, або середнє значення за три роки, що передують прийняттю плану дій, залежно від того, яке значення є вищим. Під час виконання цього плану дій, значення міжзональної пропускної спроможності, доступної для міжзональної торгівлі, яке повинне відповідати частині 12¹ статті 38 цього Закону, забезпечується на рівні, не нижчому ніж значення лінійної траєкторії, в тому числі шляхом вжиття у регіоні розрахунку пропускної спроможності коригувальних дій.

3. Витрати на коригувальні дії, необхідні для досягнення значень лінійної траєкторії, зазначених в частині другій цієї статті, або для забезпечення доступності міжзональної пропускної спроможності на кордонах чи критичних елементах системи, передбачені планом дій, покриваються оператором системи передачі або операторами систем передачі сторін, які виконують цей план дій.

4. Щорічно, протягом виконання плану дій і протягом шести місяців після його завершення оператор системи передачі оцінює досягнення лінійної траєкторії доступної міжзональної пропускної спроможності у 12 попередніх місяцях або, з 1 січня 2028 року, досягнення мінімальної пропускної спроможності, передбаченої частиною 12¹ статті 38 цього Закону. Такі оцінки надаються Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і Регулятору. Перед написанням звіту, оператор системи передачі подає Регулятору на затвердження свою частину звіту із усіма відповідними даними.

5. Якщо за результатами оцінки, зазначеної у частині четвертій цієї статті, виявлено, що оператор системи передачі не досяг лінійної траєкторії, Регулятор протягом шести місяців з дня отримання оцінки, зазначеної у частині четвертій цієї статті, разом з Регуляторами повинен прийняти одностайне рішення щодо зміни або збереження конфігурації торгової зони між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства або в межах їх кордонів. У своєму рішенні Регулятор враховує коментарі, надані державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Таке рішення Регулятора має бути обґрунтованим і доводиться до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.

Регулятор має невідкладно повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства, якщо регулятори не дійшли одностайної згоди протягом шести місяців. Протягом шести місяців з дня отримання цього повідомлення, Секретаріат Енергетичного Співтовариства, у крайньому випадку і після консультацій з ACER, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і відповідними заінтересованими сторонами енергетичного сектору, може прийняти рішення про зміну або збереження конфігурації торгової зони та між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства або в межах їх кордонів.

6. За шість місяців до закінчення плану дій Регулятор, на основі пропозиції оператора системи передачі, приймає рішення або про вирішення залишкових перевантажень шляхом зміни конфігурації торгової зони або вирішення залишкових внутрішніх перевантажень коригувальними діями, витрати на здійснення яких він відшкодує.

7. Якщо протягом шести місяців з дня виявлення структурного перевантаження не запроваджено плану дій, оператор системи передачі разом із відповідними операторами системи передачі протягом 12 місяців з дня виявлення таких структурних перевантажень оцінюють досягнення мінімального значення доступної міжзональної пропускної спроможності, передбаченого частиною 12¹ статті 38 цього Закону, протягом попередніх 12 місяців і надають звіт за результатами оцінки відповідним регуляторам і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.

Перед складанням цього звіту оператор системи передачі надсилає свою частину звіту з усіма відповідними даними Регулятору на затвердження. Якщо за результатами оцінки виявлено, що оператор системи передачі не досягнув мінімального значення міжзональної пропускної спроможності, приймається рішення відповідно до частини п'ятої цієї статті.»;

у статті 38:

частину першу викласти у такій редакції:

«1. За наявності перевантажень дійсні заявки з найдорожчими пропозиціями за пропускну спроможність, що пропонують найвищу ціну за дефіцитну пропускну спроможність у певному часовому проміжку, вважаються успішними.

У разі відсутності перевантажень під час проведення явного та/або неявного аукціону розподіл пропускну спроможності міждержавних перетинів здійснюється на безоплатній основі.»;

частину другу доповнити абзацами другим – четвертим такого змісту:

«Зустрічна торгівля та передиспетчеризація, включаючи міждержавну передиспетчеризацію, повинні застосовуватися для максимального використання доступної пропускну спроможності з метою досягнення мінімальних порогових значень пропускну спроможності.

Для забезпечення максимального використання доступної пропускну спроможності повинен застосовуватися скоординований і недискримінаційний процес застосування коригувальних дій відповідно до регіональної методології передиспетчеризації та зустрічної торгівлі.

Розподіл витрат від застосування коригувальних дій проводиться відповідно до регіональної методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю.»;

після частини другої доповнити частиною 2¹ такого змісту:

«2¹. У межах технічної можливості оператор систем передачі з суміжними операторами повинні збалансувати потреби в пропускну спроможності будь-яких перетоків потужності в протилежних напрямках по перевантаженій міждержавній лінії, щоб використовувати цю міждержавну лінію на максимальну потужність. При повному врахуванні безпеки мережі, не можна відмовлятися від операцій, що зменшують перевантаження.»;

у частині третій:

абзац перший доповнити знаком та словами «, в порядку визначеному цим Законом»;

доповнити абзацом другим такого змісту:

«Координований розрахунок пропускну спроможності міждержавних перетинів виконується регіональним координаційним центром.»;

після частини третьої доповнити частиною 3¹ такого змісту:

«3¹. Оператор системи передачі може відступати від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускну спроможності та координованого аналізу операційної безпеки, наданих регіональним координаційним центром у випадку коли здійснення координованих дій призвело б до порушення меж операційної безпеки, визначеними оператором системи передачі відповідно до кодексу системи передачі.

Умови відступу від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускну спроможності визначаються кодексом системи передачі. У разі невиконання оператором системи передачі умов відступу від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускну спроможності та/або на підставі висновку, який надано Регулятору Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства або ACER Регулятор вживає заходи відповідно до чинного законодавства

Відступи структурного характеру розглядаються в Плані заходів, зазначеному у статті 37² цього Закону, або в оновленому Плані заходів.»;

частину одинадцяті викласти в такій редакції:

«11. Учасникам ринку надається доступ до максимального рівня пропускну спроможності міждержавних перетинів і мереж передачі, на які впливає міждержавна пропускну спроможність між Україною і державами-членами (сторонами)

Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства в межах стандартів операційної безпеки.

Оператор системи передачі забезпечує розрахунок довгострокової міжзональної пропускної спроможності принаймні на місячній і річній основі. Спільна методика розрахунку пропускної спроможності має використовувати підхід на основі скоординованої чистої пропускної спроможності або підхід на основі поточкорозподілу.

Розрахунок пропускної спроможності для довгострокових періодів часу в межах регіону здійснюється відповідно до методики, розробленої оператором системи передачі разом із відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до того ж регіону розрахунку пропускної спроможності що і Україна, яка затверджується Регуляторами регіону розрахунку пропускної спроможності та оприлюднюється на офіційному вебсайті оператора системи передачі.

Оператори системи передачі повинні розраховувати міжзональну пропускну спроможність принаймні на наступні часові проміжки:

1) на добу наперед, для єдиного сполучення ринків «на добу наперед»;

2) внутрішньодобовий, для єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Для єдиного сполучення ринків «на добу наперед» розраховуються окремі значення міжзональної пропускної спроможності для кожної ринкової одиниці часу. Для єдиного сполучення внутрішньодобових ринків розраховуються окремі значення міжзональної пропускної спроможності для кожної ринкової одиниці часу єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, що залишилася.

Для часових проміжків єдиного сполучення ринків «на добу наперед» і внутрішньодобових ринків підхід спільної методики розрахунку пропускної спроможності, що використовується, має бути підходом на основі поточкорозподілу, окрім випадків коли оператори системи передачі регіону розрахунку пропускної спроможності спільно подали регуляторам регіону запит на використання підходу скоординованої чистої пропускної спроможності в регіоні і на кордонах торгової зони, якщо відповідні оператори системи передачі доведуть, що застосування методики розрахунку пропускної спроможності на основі поточкорозподілу буде не таким ефективним як використання підходу скоординованої чистої пропускної спроможності, і якщо це забезпечуватиме такий самий рівень операційної безпеки в такому регіоні.

Така пропозиція повинна відповідати методиці розрахунку пропускної спроможності, яка застосовується у суміжних регіонах розрахунку пропускної спроможності.

Розрахунок пропускної спроможності для часових проміжків єдиного сполучення ринків «на добу наперед» і внутрішньодобових ринків відбувається відповідно до методик, розроблених оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності, затверджених регуляторами регіону розрахунку пропускної спроможності, до якого належить Україна, та оприлюднених на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.

Для міждержавного балансування оператор системи передачі визначає доступну пропускну спроможність відповідно до методик, які розробляються оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного

з Україною регіону пропускної спроможності, затверджується Регулятором та оприлюднюється на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.»;

частину дванадцяту доповнити словами та знаками «та/або правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

після частини дванадцятої доповнити частинами 12¹ та 12² такого змісту:

«12¹. Оператор системи передачі не повинен обмежувати обсяг пропускної спроможності міждержавних перетинів, який пропонуватиметься учасникам ринку, для подолання перевантажень всередині власної торгової зони або для управління потоками, спричиненими операціями всередині торгових зон.

Для міждержавних перетинів, де розрахунок пропускної спроможності здійснюється з використанням підходу на основі координованої чистої пропускної спроможності, мінімальна пропускна спроможність повинна становити 70 % пропускної спроможності з урахуванням меж операційної безпеки з урахуванням аварійних ситуацій відповідно до методики меж операційної безпеки, аварійних ситуацій і обмежень розподілу.

Для міждержавних перетинів, де розрахунок пропускної спроможності здійснюється з використанням підходу на основі поточкорозподілу, мінімальна пропускна спроможність повинна бути запасом, встановленим в процесі розрахунку пропускної спроможності, як доступний для потоків, спричинених міждержавним обміном та повинен становити 70 % від пропускної спроможності з урахуванням меж операційної безпеки внутрішніх і міждержавних критично важливих елементів мережі з урахуванням аварійних ситуацій відповідно до методики меж операційної безпеки, аварійних ситуацій і обмежень розподілу.

Загальний обсяг у 30% пропускної спроможності міждержавних перетинів можуть бути використані для забезпечення запасу надійності, кільцевих перетоків і внутрішніх перетоків на кожному критичному елементі мережі.

12². Регулятор може надати відступ від виконання частини 12¹ цієї статті у випадку якщо виконання частини 12¹ цієї статті призведе до порушення меж операційної безпеки. Відступ надається за обґрунтованим запитом оператора системи передачі. Відступ надається за умови його погодження регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності. Якщо відповідні регуляторні органи регіону розрахунку пропускної спроможності не погоджують відступ, рішення щодо його застосування приймається ACER.

Відступ, зазначений в абзаці першому цієї частини, не повинен надаватися для зменшення вже розподіленої пропускної спроможності відповідно до частини дев'ятої цієї статті та повинен надаватися на період, що не перевищує один рік. У випадку обґрунтованого підтвердження оператором системи передачі значного зменшення обсягу наданого відступу після першого року, період надання відступу може бути продовжений до двох років.

Відступ, зазначений в абзаці першому цієї частини, повинен надаватися виключно на той обсяг пропускної спроможності, який необхідний для забезпечення операційної безпеки та не допускати дискримінацію між внутрішніми і міжзональними обмінами електричною енергією.

У разі надання відступу, оператор системи передачі повинен розробити та опублікувати на офіційному вебсайті методику та проекти, які направлені на виконання частини 12¹ цієї статті з забезпеченням дотримання меж операційної безпеки. Термін

дії відступу закінчується коли збігає період його надання або коли вирішується відповідна проблема, залежно від того, що настане раніше.»;

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

«13. При застосуванні оперативних заходів для підтримки нормального режиму роботи системи передачі оператор системи передачі має враховувати вплив таких заходів на енергосистеми суміжних держав і координувати такі заходи з операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у порядку, визначеному кодексом системи передачі, з урахуванням вимог нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.»;

у статті 39:

у частині першій:

речення перше доповнити знаком та словами «, шляхом проведення неявного аукціону та шляхом внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності»;

речення друге після слова «аукціони» доповнити словами «та внутрішньодобовий розподіл пропускної спроможності»;

після частини першої доповнити частинами 1¹ та 1² такого змісту:

«1¹. Оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови українською та англійською мовами.

1². Оператор системи передачі при здійсненні розподілу довгострокової пропускної спроможності міждержавних перетинів у вигляді явного аукціону використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«6. Розподіл довгострокової пропускної спроможності міждержавних перетинів на явних аукціонах здійснюється відповідно до правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів. Добовий розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Внутрішньодобовий розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється під час єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Розподіл пропускної спроможності для здійснення міждержавного балансування відбувається відповідно до правил ринку.

При розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів оператор системи передачі проводить публічні консультації з усіма заінтересованими сторонами відповідно до затвердженого Регулятором порядку проведення оператором системи передачі публічних консультацій як визначено в цьому Законі.

Пропускна спроможність міждержавних перетинів, що розподілена на явних та неявних аукціонах, є гарантованою.

Оператор системи передачі та/або номінований оператор ринку несуть фінансові наслідки невиконання зобов'язань, пов'язаних із розподілом пропускної спроможності, відповідно до частки їх відповідальності за таке невиконання.

При розподілі витрат на коригувальні дії між операторами системи передачі, Регулятор спільно з іншими залученими регуляторами проводить аналіз того, якою мірою перетоки, спричинені операціями всередині торгових зон впливають на перевантаження між двома взятими торговими зонами і розподіляють витрати на основі впливу на створення перевантажень між операторами системи передачі торгових зон, які спричиняли такі перетоки, окрім витрат, понесених від перетоків, спричинених операціями всередині торгових зон, які не перевищують рівень, який можна було б очікувати за відсутності структурних перевантажень в торговій зоні.

Оператор системи передачі, спільно із усіма операторами системи передачі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, аналізують та визначають такий рівень для кожного окремого кордону торгової зони, а Регулятор затверджує його спільно із усіма регуляторними органами у регіоні розрахунку пропускної спроможності.»;

абзац перший частини сьомої виключити;

частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Учасники ринку, що отримали довгострокову пропускну спроможність міждержавних перетинів, подають оператору системи передачі повідомлення про використання придбаної ними пропускної спроможності відповідно до правил номінації.

Оператор системи передачі, спільно із усіма операторами системи передачі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, розробляють правила номінації для графіків обміну електричною енергією між торговими зонами, які Регулятор затверджує спільно з усіма регуляторними органами у регіоні розрахунку пропускної спроможності. Пропозиція підлягає публічним консультаціям відповідно до статті 2 цього Закону. Правила номінації повинні містити принаймні таку інформацію:

1) права власника фізичних прав на передачу номінувати графіки обміну електроенергією;

2) мінімальні технічні вимоги для номінації;

3) опис процедури номінації;

4) строки номінації;

5) формат номінації і комунікації.

Оператор системи передачі повторно розраховує вільну пропускну спроможність після закриття воріт розподілу пропускної спроможності «на добу наперед» і закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності.»;

у частині дев'ятій:

в абзаці першому слова «та внутрішньодобового розподілу» замінити знаком та словами «, внутрішньодобового розподілу та для міждержавного балансування»;

абзац другий доповнити словами «спільно з регуляторним органом відповідної суміжної держави»;

в абзаці четвертому слова «затвердженого Регулятором» та «при розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та визначенні структури розподілу пропускної спроможності» виключити;

частину десяту викласти в такій редакції:

«10. У випадку, якщо пропускна спроможність міждержавного перетину доступна після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності, оператор системи передачі повинен використовувати таку пропускну спроможність для міждержавного балансування або для нетінгу небалансів.»;

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Оператор системи передачі не може збільшувати запас надійності, розрахований відповідно до методології визначення запасу надійності, яка є складовою регіональної спільної методології розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів за рахунок міждержавного балансування, обміну та/або спільного використання резервів.»;

у частині першій статті 40:

друге речення пункту 1 викласти в такій редакції:

«Така інформація має включати загальну схему розрахунку пропускної спроможності та запасу надійності, відповідно до методології розрахунку запасу надійності, на основі електричних та фізичних характеристик мережі»;

у пункті 5 слова «електричної енергії та резервів потужності» замінити словами та цифрами «потужності та обсягу резервів відповідно до статті 69 цього Закону»;

у пункті 6 слова «балансуючого ринку» замінити словом «балансування»;

після пункту 6 доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

«6¹) відповідну інформацію для єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

частину другу статті 41 доповнити знаками та словами «Секретаріату Енергетичного Співтовариства та державам-членам (сторонам) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які повинні зберігати конфіденційність цих даних.»;

у статті 42:

частину першу після слів «міждержавних перетинів» доповнити словами «шляхом проведення явного аукціону»;

частину другу після слів «пропускної спроможності» доповнити словами «шляхом проведення явного аукціону», а слово «сторонами» замінити словами та знаками «членами (сторонами) Європейського Союзу чи»;

36) у статті 43:

у назві слово «обмеженнями» замінити словом «перевантаженнями»;

у частині першій:

пункт 1 доповнити знаком та словами «, включаючи відшкодування за гарантованість»;

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) технічного обслуговування та збільшення пропускної спроможності шляхом оптимізації використання існуючих міждержавних ліній електропередачі за допомогою скоординованих коригувальних дій, якщо це можливо, або покриття витрат, пов'язаних з інвестиціями у систему передачі, спрямованими на зменшення перевантажень на міждержавних лініях електропередачі.»;

частини другу та третю викласти у такій редакції:

«2. У разі якщо пріоритетні цілі, визначені частиною першою цієї статті, були належним чином досягнуті, доходи можуть бути використані як дохід, який враховується Регулятором під час затвердження тарифу на передачу електричної енергії та/чи його зміни відповідно до затвердженої ним методики.

Залишок доходів розміщується на окремому внутрішньому рахунку до настання випадку, в якому цей залишок можна використати на цілі, передбачені у частині першій цієї статті.

3. Розподіл доходів від розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється відповідно до методології розподілу доходів від управління перевантаженнями, затвердженої ACER.»;

частину четверту доповнити абзацом такого змісту:

«Використання доходу, визначеного частиною першою цієї статті, здійснюється відповідно до методології, затвердженої ACER.»;

після частини четвертої доповнити частинами 4¹ – 4² такого змісту:

«4¹. Оператор системи передачі зобов'язаний надавати Регулятору інформацію про фактичне використання доходів від розподілу пропускної спроможності.

4². Регулятор перевіряє відповідність використання доходів від розподілу пропускної спроможності цілям, визначеним цією статтею.»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Щороку до 01 березня Регулятор на основі інформації, наданої оператором системи передачі, розробляє та оприлюднює звіт про отримані оператором системи передачі доходи від розподілу пропускної спроможності за 12 місяців попереднього року, що містить інформацію про використання доходів від розподілу пропускної спроможності включаючи конкретні проекти, на які було витрачено кошти та висновок щодо відповідності їх використання цьому Закону, залишок коштів на окремому рахунку, суму, яка була врахована при розрахунку тарифу на передачу, відповідність використання доходів від розподілу пропускної спроможності методології ACER. Якщо частина доходів від розподілу пропускної спроможності використовувалась при розрахунку тарифу оператора системи передачі, у звіті має бути зазначено, як оператор системи передачі виконав пріоритетні цілі, викладені в частині першій цієї статті.

Розроблений звіт Регулятор надає Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.»;

у статті 44:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

«Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління поширюється на суб'єктів господарювання та активних споживачів (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, на особливих користувачів та на об'єкти енергоспоживання, які підключені до системи передачі.»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. При диспетчеризації встановлених генеруючих потужностей оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають надавати перевагу виробникам, що використовують альтернативні джерела енергії, за умови дотримання операційної безпеки на основі прозорих та недискримінаційних критеріїв коли такі генеруючі установки є:

генеруючими установками, які використовують відновлювані джерела енергії, зі встановленою потужністю до 150 кВт (включно), або демонстраційними проектами інноваційних технологій, які підлягають погодженню Регулятором, за умови, що такий пріоритет обмежується часом і обсягом, необхідними для досягнення демонстраційних цілей.

Ця умова застосовується без шкоди договорам, укладеним до дня набрання чинності цим Законом.

Пріоритетна диспетчеризація більше не застосовується до таких генеруючих об'єктів з дня, коли такий генеруючий об'єкт зазнає значних модифікацій, які потребуватимуть щонайменше укладення нового договору про приєднання, або якщо збільшено генеруючу потужність генеруючого об'єкта.

Пріоритетна диспетчеризація електроенергії, виробленої генеруючими об'єктами з використанням вискоелективних когенераційних установок зі встановленою потужністю до 5 МВт, здійснюється оператором системи передачі.

Пріоритетна диспетчеризація не повинна загрожувати безпечній роботі об'єднаної енергетичної системи, не повинна використовуватися для обґрунтування зменшень міжзональної пропускної спроможності в обсязі більшому, ніж обсяг, що може бути спричинений виконанням вимог статті 16 цього Закону, і повинна здійснюватися на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв.»;

частини шосту та сьому викласти в такій редакції:

«6. Усі оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі підлягають беззаперечному виконанню всіма суб'єктами господарювання та активними споживачами (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, особливими споживачами та об'єктами енергоспоживання, які підключені до системи передачі. Втручання в диспетчерське (оперативно-технологічне) управління ОЕС України з боку державних органів, політичних партій, рухів та громадських організацій забороняється.

7. Суб'єкти господарювання та активні споживачі (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, особливі користувачі та об'єкти енергоспоживання, які підключені до системи передачі зобов'язані подавати оператору системи передачі інформацію, передбачену правилами ринку, кодексом системи передачі та іншими нормативно-правовими актами.»;

після статті 44 доповнити статтями 44¹ – 44³ такого змісту:

«Стаття 44¹. Передиспетчеризація

1. Передиспетчеризація виробництва і передиспетчеризація реагування попиту ґрунтується на об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріях. Передиспетчеризація повинна бути відкритою для усіх технологій виробництва, зберігання енергії і реагування попиту, у тому числі тих, що знаходяться у державах – членах (сторонах) Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства, якщо це технічно можливо.

2. Ресурси, що передиспетчеризуються, обираються між генеруючими об'єктами, установками зберігання енергії або реагування попиту на основі ринкових механізмів і отримують фінансову компенсацію. Пропозиції (заявки) на балансуєчу енергію за результатами передиспетчеризації не повинні встановлювати ціну на балансуєчу енергію.

3. Передиспетчеризація виробництва, зберігання енергії або реагування попиту не на ринковій основі можлива лише за наступних умов:

1) доступні ринкові альтернативи відсутні;

2) всі доступні ринкові ресурси вичерпано;

3) число доступних генеруючих об'єктів, установок зберігання енергії або реагування попиту замале для забезпечення ефективної конкуренції у області місцезнаходження відповідних установок (об'єктів) для надання послуги передиспетчеризації; або

4) поточний стан мережі регулярно спричиняє перевантаження таким передбачуваним чином, що ринкова передиспетчеризація призведе до регулярного стратегічного подання заявок, що збільшить рівень внутрішнього перевантаження, і є потреба або прийняти план дій для вирішення цього перевантаження, або забезпечити мінімальну доступну пропускну спроможність для міжзональної торгівлі.

4. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу принаймні раз на рік звітують Регулятору про:

1) рівень розвитку і ефективності ринкових механізмів передиспетчеризації для генеруючих об'єктів, установок зберігання енергії і реагування попиту;

2) причини, обсяги у МВт·год і тип джерела виробництва електроенергії, що підлягає диспетчеризації;

3) заходи, вжиті для зменшення потреб у передиспетчеризації на розвантаження генеруючих установок, що використовують відновлювані джерела енергії або високоефективну когенерацію у майбутньому враховуючи інвестиції у цифровізацію інфраструктури мережі і послуги, які підвищують гнучкість.

Регулятор подає цей звіт Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і оприлюднює огляд даних, наданих оператором системи передачі у пунктах 1, 2 та 3 цієї частини разом із рекомендаціями для покращення, за потреби.

5. З урахуванням вимог, пов'язаних із підтримкою надійності і безпеки мережі, на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв, встановлених Регулятором, оператор системи передачі і оператори систем розподілу повинні:

1) гарантувати здатність системи передачі і систем розподілу передавати/розподіляти електроенергію, вироблену з відновлюваних джерел енергії або високоефективною когенерацією з мінімальною можливою передиспетчеризацією. Це не повинно запобігати тому, що при плануванні мережі враховується обмежена передиспетчеризація, якщо оператор системи передачі або оператор системи розподілу

може прозорим способом довести, що така передиспетчеризація є більш економічно ефективною і не перевищує 5 % річного виробництва електроенергії установками, які використовують відновлювані джерела енергії, безпосередньо приєднаними до їх мережі;

2) вживати належних інфраструктурних і ринкових операційних заходів для мінімізації передиспетчеризації на розвантаження електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, або високоефективною когенерацією;

3) забезпечити, що їх мережі є достатньо гнучкі для того, щоб вони могли ними керувати.

6. Якщо застосовується неринкова передиспетчеризація на розвантаження, застосовуються такі принципи:

1) генеруючі об'єкти, які використовують відновлювані джерела енергії, підлягають передиспетчеризації на розвантаження лише якщо відсутня альтернатива або якщо інші рішення призведуть до непропорційно значних витрат або значних ризиків безпеці мережі;

2) електроенергія, вироблена високоефективною когенерацією, підлягає передиспетчеризації на розвантаження лише якщо, окрім передиспетчеризації на розвантаження генеруючих об'єктів, які використовують відновлювані джерела енергії, відсутня альтернатива, або якщо інші рішення призведуть до непропорційно значних витрат або значних ризиків безпеці мережі;

3) електроенергія, вироблена для власного споживання на генеруючих установках, які використовують відновлювані джерела енергії, або на установках високоефективної когенерації, які не здійснюють відпуск в систему передачі або розподілу, не підлягають передиспетчеризації на розвантаження, доки немає іншого способу вирішити проблеми безпеки мереж;

4) передиспетчеризація на розвантаження відповідно до пунктів 1, 2 та 3 повинна бути обґрунтованою належним і прозорим чином. Обґрунтування включається до звіту, передбаченого частиною четвертою цієї статті.

7. Якщо застосовується неринкова передиспетчеризація, оператор системи, який подає запит на передиспетчеризацію, надає фінансову компенсацію оператору передиспетчеризованої генеруючого об'єкта, установки зберігання енергії або установки реагування попиту, окрім випадків, коли з виробниками укладено договір про приєднання, відповідно до якого не гарантовано стабільне постачання електроенергії. Така фінансова компенсація має принаймні дорівнювати вищому зі значень наступних елементів або поєднанням обох, якщо застосування лише вищого значення призведе до не виправдано низької або високої компенсації:

1) додаткові операційні витрати, спричинені передиспетчеризацією, як от витрати на паливо у разі передиспетчеризації на завантаження, або постачання резервної теплової енергії у разі передиспетчеризації на розвантаження генераційних об'єктів високоефективної когенерації;

2) чистий дохід від продажу на ринку «на добу наперед» електроенергії, яку генеруючий об'єкт, установка зберігання або установка реагування попиту виробила б за відсутності команди на передиспетчеризацію; якщо генеруючий об'єкт, установка зберігання або установка реагування попиту отримує фінансову підтримку на основі обсягів виробленої або спожитої електроенергії, розмір фінансової підтримки, яка мала б бути отримана за відсутності команди на передиспетчеризацію, вважається частиною чистого доходу.

Стаття 44². Регіональні координаційні центри

1. Регіональний координаційний центр виконує доручені йому завдання завдання регіонального значення.

2. Оператор системи передачі повинен взяти участь у регіональному координаційному центрі. Якщо у регіоні функціонування енергетичних систем накладається діяльність двох координаційних центрів або більше, оператор системи передачі спільно із операторами систем передачі цього регіону функціонування енергетичних систем приймають рішення щодо або призначення єдиного регіонального координаційного центру у цьому регіоні, або що два чи більше регіональних координаційних центрів виконують деякі або усі завдання регіонального значення в усьому регіоні функціонування енергетичних систем на основі ротації скоординованим чином, у той час як інші завдання виконуються єдиним призначеним регіональним координаційним центром.

3. Оператор системи передачі співпрацює і уповноважує регіональний координаційний центр виконувати принаймні усі з таких завдань регіонального значення у регіоні функціонування енергетичних систем, для яких він був створений, і співпрацювати із регіональними координаційними центрами, які виконують завдання у таких самих регіонах функціонування енергетичних систем:

1) скоординований розрахунок пропускної спроможності на часовий проміжок «на добу наперед» і на внутрішньодобовий часовий проміжок;

2) скоординований аналіз безпеки;

3) створення спільних моделей мереж;

4) підтримка оцінки узгодженості планів захисту і планів відновлення операторів систем передачі;

5) підготовка регіональних прогнозів достатності – від прогнозу «на тиждень наперед» і принаймні до прогнозу «на день наперед», а також підготовка дій для зменшення ризиків;

6) координація регіонального планування відключень відповідно до порядків і методик;

7) тренування і сертифікація працівників регіональних координаційних центрів;

8) підтримка координації і оптимізації регіонального відновлення на запит операторів системи передачі;

9) підготовка аналізів і звітів за результатами виникнення перебоїв;

10) визначення розміру резервної потужності у регіоні;

11) сприяння регіональній закупівлі балансуєної потужності;

12) підтримка операторів систем передачі, за їх запитом, у оптимізації розрахунків між операторами систем передачі;

13) якщо доручено – виконання завдань, пов'язаних із виявленням регіональних сценаріїв криз в електроенергетиці, такою мірою, як їм це доручено;

14) якщо доручено – виконання завдань, пов'язаних із сезонними оцінками достатності, такою мірою, як їм це доручено;

15) розрахунок значення максимальної вхідної пропускної спроможності, доступної для участі закордонної потужності у механізмах забезпечення потужності з метою видачі рекомендацій;

16) виконання завдань, пов'язаних із підтримкою операторів систем передачі у виявленні потреб у новій пропускній спроможності передачі, у оновленні наявної пропускної спроможності передачі або у їх альтернативах.

4. Оператор системи передачі повинен надавати регіональному координаційному центру, в якому він бере участь, інформацію, необхідну для виконання його завдань.

5. Оператор системи передачі спільно із іншими операторами систем передачі регіону функціонування енергетичної системи отримують і приймають від регіональних координаційних центрів, у яких вони беруть участь, усю інформацію, необхідну для виконання скоординованих дій і рекомендацій, виданих регіональним координаційним центром.

6. Завдання, визначені у цій статті, які не включені в загальноєвропейські або регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, або європейські мережеві кодекси чи настанови, виконуються регіональним координаційним центром на основі рішень, прийнятих ACER.

7. Оператор системи передачі повинен забезпечити щоденну координацію всередині і між регіональними координаційними центрами шляхом співпраці з операторами систем передачі у регіоні, в тому числі шляхом встановлення домовленостей для координації між регіональними координаційними центрами, де це можливо.

Стаття 44³. Ухвалення та перегляд скоординованих дій та рекомендацій

1. Оператор системи передачі разом з іншими операторами системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем розробляє процедуру прийняття і перегляду скоординованих дій і рекомендацій, виданих регіональними координаційними центрами, відповідно до критеріїв, встановлених у частинах другій, третій і четвертій цієї статті.

2. Оператор системи передачі повинен виконувати скоординовані дії, видані регіональним координаційним центром, за винятком випадків, коли виконання скоординованих дій призведе до порушення меж операційної безпеки, визначених оператором системи передачі. Якщо оператор системи передачі вирішує не виконувати скоординовані дії з причин, викладених у цій частині, він повинен прозоро повідомити про детальні причини регіональному координаційному центру і операторам системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем без невинуватої затримки. У таких випадках, регіональний координаційний центр оцінює вплив такого рішення на інших операторів системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем і може запропонувати інший набір скоординованих дій відповідно до процедури, викладеної в частині першій цієї статті.

3. Якщо оператор системи передачі вирішує відхилитися від рекомендації, наданої регіональним координаційним центром, він повинен без невинуватої затримки надати обґрунтування свого рішення регіональним координаційним центрам та іншим операторам системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем.

4. Оператор системи передачі має право ініціювати перегляд скоординованих дій або рекомендації самостійно або з більшою кількістю операторів системи передачі регіону функціонування енергетичних систем, результатом якого має бути підтверджений або змінений захід.

5. Якщо скоординована дія є об'єктом перегляду відповідно до частини четвертої цієї статті, запит на перегляд не призупиняє виконання скоординованої дії, за винятком випадків, коли виконання скоординованої дії призведе до порушення меж операційної безпеки, визначених оператором системи передачі.»;

4) у розділі IV:

у статті 46:

пункт 6 частини першої доповнити словами «та енергоефективності»;

у пункті 4 частини третьої слова «погодинних графіків електричної енергії» замінити словами «графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

доповнити частинами одинадцятою – чотирнадцятою такого змісту:

«11. Оператор системи розподілу не має права володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів, за винятком випадків, коли оператор системи розподілу володіє пунктами зарядки електромобілів для власного використання, та крім випадків, передбачених цим Законом.

12. Оператори системи розподілу співпрацюють на недискримінаційній основі з будь-якою особою або підприємством, яке володіє, розробляє, експлуатує або управляє пунктами зарядки електромобілів, у тому числі щодо приєднання до системи розподілу. Приєднання пунктів зарядки електромобілів до системи розподілу організовується та здійснюється, у тому числі із застосуванням плати за приєднання, як для приєднання

до системи розподілу об'єктів споживача (тобто об'єктів споживання електричної енергії) непобутових споживачів.

13. Оператор системи розподілу має право володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів у разі дотримання таких умов (сукупно): інші сторони за результатами відкритої, прозорої та недискримінаційної тендерної процедури, яка підлягає попередньому перегляду та затвердженню Регулятором, не набули права власності, володіння, права розробляти, управляти або експлуатувати такі пункти зарядки електромобілів чи є неспроможними надавати послуги із заряджання систем акумуляування електричної енергії (аккумуляторних батарей) електромобілів за допомогою пунктів зарядки електромобілів вчасно та за обґрунтованою ціною;

Регулятор провів оцінку необхідності надання оператору системи розподілу права мати у власності, володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів виконав попередню перевірку тендерної процедури та прийняв рішення про надання такого права.

З метою забезпечення справедливої тендерної процедури для закупівлі електрозарядних станцій Регулятор затверджує (погоджує) керівні принципи закупівлі оператором системи розподілу електрозарядних станцій.

Оператор системи розподілу експлуатує електрозарядні станції на умовах доступу третіх осіб згідно зі статтею 21 цього Закону і не дискримінує користувачів системи, особливо на користь пов'язаних з ним підприємств.

14. Регулятор забезпечує не рідше ніж один раз на три роки проведення публічних консультацій щодо існуючих пунктів зарядки електромобілів з метою оцінки потенційної наявності та зацікавленості інших сторін в інвестуванні в такі пункти зарядки електромобілів.

У разі якщо публічні консультації, за оцінкою Регулятора, підтверджують спроможність інших сторін володіти, розробляти, експлуатувати або управляти такими пунктами зарядки електромобілів на економічно вигідних умовах, Регулятор повинен забезпечити поступове припинення діяльності оператора системи розподілу, зазначеної у частині тринадцятій цієї статті, протягом періоду, що не перевищує 18 місяців.

Як частина умов цієї процедури, Регулятор може дозволити оператору системи розподілу отримати обґрунтовану компенсацію, зокрема, щоб відшкодувати залишкову вартість своїх інвестицій в набуття пунктів зарядки електромобілів.»;

абзац перший частини першої статті 47 після слова та знаку «передачі,» доповнити словами та знаками «та/або агрегації,»;

у статті 48 після частини десятої доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Програми відповідності повинні включати спеціальні заходи для недопущення дискримінаційного доступу уповноважених осіб до даних, як передбачено у статті 74 цього Закону. Якщо оператор системи розподілу підпадає під дію частини одинадцятої статті 47 цього Закону, вертикально інтегровані підприємства не повинні мати привілейований доступ до даних для здійснення їхньої діяльності з постачання електричної енергії споживачу.»;

у частинах першій та четвертій статті 50 слово «затвердження» замінити словом «схвалення»;

після статті 50 доповнити статтями 50¹ та 50² такого змісту:

«Стаття 50¹. Придбання та використання послуг з забезпечення гнучкості в системі розподілу

1. Оператори систем розподілу мають право отримувати послуги з забезпечення гнучкості системи та користуватися ними відповідно до вимог та порядку, визначених у положенні про надання послуг з забезпечення гнучкості системи, затвердженому Регулятором. Послуги з забезпечення гнучкості системи можуть включати послуги, пов'язані з постачанням електричної енергії і управлінням попитом, управлінням реагуванням попиту споживачів, агрегацією, зберіганням енергії та управлінням перевантаженнями, а також інші послуги, необхідні оператору системи розподілу для забезпечення безперебійного та ефективного надання послуг з розподілу електричної енергії, у тому числі для ефективного розвитку системи розподілу.

2. Оператори системи розподілу, отримуючи послуги з забезпечення гнучкості системи та користуючись ними, повинні застосовувати специфікації послуг з забезпечення гнучкості системи, встановлені в положенні про надання послуг з забезпечення гнучкості системи. Специфікації послуг із забезпечення гнучкості системи та/або стандартизовані продукти гнучкості системи повинні бути визначені таким чином, щоб надати право всім учасникам ринку брати участь у наданні послуг з забезпечення гнучкості системи на недискримінаційних умовах відповідно до положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи. Регулятор повинен забезпечити застосування прозорості, відкритої для участі та ринкової процедури придбання послуг з забезпечення гнучкості системи, яка забезпечує ефективний та недискримінаційний доступ та участь усіх відповідних учасників ринку, у тому числі учасників ринку, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел, а також надають послуги з управління попитом та постачання електроенергії, агрегації та зберігання енергії.

3. Регулятор при розробці положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи повинен провести публічні консультації з учасниками ринку, узгодити проект положення з оператором системи передачі та операторами систем розподілу, оцінити потребу в послугах з забезпечення гнучкості системи та обґрунтовано передбачити обсяги та порядок їх отримання.

4. Право оператора системи розподілу на придбання послуг з забезпечення гнучкості системи в порядку, визначеному положенням про надання послуг з забезпечення гнучкості системи, та/або на користування такими послугами може бути обмежене лише рішенням Регулятора, яке приймається за ініціативою самого Регулятора або за обґрунтованим зверненням оператора системи розподілу, якщо придбання та/або користування такими послугами не є економічно ефективним або призведе до значних викривлень на ринку чи збільшення перевантажень.

5. Регулятор, приймаючи рішення відповідно до частини четвертої цієї статті, забезпечує підвищення ефективності функціонування та розвитку системи розподілу у разі отримання оператором системи розподілу послуг з гнучкості системи,

забезпечуючи при цьому безперебійне та ефективне надання послуг з розподілу електричної енергії. Оператори системи розподілу мають право отримувати послуги з гнучкості системи від учасників ринку, які надають такі послуги, обираючи заходи, що підвищують енергоефективність, у порядку пріоритетності, якщо такі послуги економічно ефективно зменшують потребу в оновленні або заміні елементів системи розподілу та сприяють забезпеченню безпечної, надійної та ефективної роботи системи.

6. Оператори систем розподілу при придбанні та використанні послуг з гнучкості системи повинні обмінюватися всією необхідною інформацією та координувати дії з оператором системи передачі з метою забезпечення оптимального використання ресурсів, а також безпечної, надійної та ефективної роботи електроенергетичної системи України та створення більш сприятливих умов для розвитку ринку електричної енергії.

7. Витрати, понесені оператором системи розподілу у зв'язку з придбанням послуг з гнучкості системи, у тому числі витрати на необхідні інформаційно-комунікаційні технології та інфраструктуру, оцінюються у порядку, встановленому Регулятором, при визначенні регульованих тарифів на послуги з розподілу електричної енергії.

Стаття 50². Співпраця між операторами системи розподілу та операторами системи передачі

1. Оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні співпрацювати один з одним у плануванні та експлуатації своїх мереж. Зокрема, оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні обмінюватися всією необхідною інформацією і даними щодо діяльності генеруючих активів і реагування попиту, щоденної експлуатації їхніх мереж і довгострокового планування мережевих інвестицій з метою забезпечення економічно ефективного, безпечного і надійного розвитку і експлуатації їхніх мереж.

2. Оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні співпрацювати один з одним з метою досягнення скоординованого доступу до ресурсів, таких як розподілена генерація, зберігання енергії або реагування попиту, які можуть задовольнити конкретні потреби як операторів системи розподілу, так і операторів системи передачі.»;

5) у розділі VII:

назву викласти в такій редакції:

«Номінований оператор ринку електричної енергії»;

у статті 51:

назву викласти в такій редакції:

«Номінований оператор ринку електричної енергії»

частину першу викласти у такій редакції:

«1. Номінований оператор ринку спільно з оператором системи передачі та номінованими операторами ринків електричної енергії та операторами систем передачі відповідних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного

Співтовариства забезпечує функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.»;

у частині другій слово «Оператор» замінити словами «Номінований оператор», а слова та знаки «ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

частину третю викласти в такій редакції:

«3. Номінований оператор ринку:

1) забезпечує рівні умови участі у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

2) реєструє учасників єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, забезпечує ведення та оприлюднення відповідного реєстру;

3) забезпечує дотримання учасниками ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку вимог щодо надання гарантій виконання фінансових зобов'язань відповідно до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

4) у разі виконання функцій оператора сполучення ринків, визначає за результатами торгів у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків єдину сукупну ціну для кожної торгової зони та розрахункового періоду, єдину чисту позицію для кожної торгової зони та розрахункового періоду, інформацію, що дає змогу визначити статус виконання заявок;

5) визначає фінансові зобов'язання учасників торгів на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

б) виконує функцію центрального контрагента;

7) надає повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду відповідно до правил ринку;

8) оприлюднює інформацію щодо торгів у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків, зокрема про ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії, та іншу інформацію в обсягах та строки, визначені правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;

9) надає учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

10) надає учасникам ринку інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії;

11) надає Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним функцій і повноважень, встановлених законодавством, зокрема за відповідними запитами Регулятора;

12) забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від учасників ринку, що використовується ним для виконання своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю, відповідно до вимог законодавства, а також забезпечує конфіденційність інформації щодо своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги учасникам ринку;

13) затверджує правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці номінованого оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на такій торговій площадці;

14) надає Регулятору прогноз та іншу інформацію щодо витрат на забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;

15) надає оператору системи передачі прогноз та іншу інформацію щодо витрат на забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків у випадках, коли відповідні витрати частково відшкодовуються за рахунок внесків оператора системи передачі;

16) виконує функції оператора сполучення ринків у координації з іншими номінованими операторами ринку;

17) застосовує вимоги до єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, вимоги до функцій оператора сполучення ринків та алгоритму сполучення цін щодо всіх питань, пов'язаних з функціонуванням ринку електричної енергії;

18) забезпечує анонімність та надання інформації про отримані заявки, необхідної для виконання функцій оператора сполучення ринків;

19) оцінює результати, розраховані за допомогою функцій оператора сполучення ринків, розподіл заявок на основі цих результатів, затвердження результатів як остаточних, якщо вони вважаються правильними, і взяття на себе відповідальності за них;

20) впроваджує резервні процедури для функціонування національного та регіонального ринків спільно з іншими номінованими операторами ринку електричної енергії та/або номінованими операторами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, операторами систем передачі інших держав - членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у випадку відсутності або неможливості отримання результатів торгів

в рамках єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

21) застосовує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону;

22) бере участь у розробці регіональних та національних правил, порядків, методик (методологій), умов, відповідно до нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства;

23) якщо застосовано, координує дії з операторами системи передачі для встановлення домовленостей, у разі якщо в межах торгової зони функціонує більше одного номінованого оператора ринку, та здійснення єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до затверджених домовленостей;

24) спільно з оператором системи передачі розробляє правила єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та подає їх на затвердження Регулятора;

25) розробляє, погоджує із відповідними операторами систем передачі та номінованими операторами ринку держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договори, що стосуються, зокрема, забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків та подає їх на погодження Регулятора;

26) здійснює інші функції, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.»;

після частини третьої доповнити частиною 3¹ такого змісту:

«3¹. Номінований оператор ринку може делегувати всі або частину будь-якого покладеного на нього завдання одній або декільком третім сторонам у разі, якщо третя сторона може виконувати відповідну функцію щонайменше так само ефективно, як і суб'єкт, що делегує. Суб'єкт, що делегує, залишається відповідальним за забезпечення дотримання зобов'язань, передбачених цим Законом, включаючи забезпечення доступу до інформації, необхідної для здійснення моніторингу Регулятором.

Перед делегуванням третя сторона повинна чітко продемонструвати стороні, що делегує, свою здатність виконувати кожне із зобов'язань, передбачених цим Законом.

У разі делегування третій стороні всього або частини будь-якого завдання, визначеного цим Законом, сторона, що делегує, до початку делегування повинна забезпечити укладення відповідних угод про дотримання конфіденційності відповідно до зобов'язань сторони, що делегує, щодо дотримання конфіденційності.»;

у частині п'ятій слово «Оператор» замінити словами «Номінований оператор», а після слова «розподілу» доповнити знаками та словами «, зберігання енергії, агрегації.»;

у частині шостій:

в абзаці першому:

слово «Оператор» замінити словами «Номінований оператор»;

слова «спостереження за роботою ринку "на добу наперед", внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «спостереження за роботою єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків»;

слова та знаки «операції на ринку «на добу наперед» або внутрішньодобовому ринку» замінити словами та знаками «операції на єдиному сполучення ринків «на добу наперед» або внутрішньодобових ринків»;

в абзацах другому та третьому «слово «Оператор» замінити словами «Номінований оператор»;

частину сьому викласти в такій редакції:

«7. Фінансування діяльності номінованого оператора ринку здійснюється за рахунок учасників єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.»;

у частині восьмій слово «Оператор» замінити словами «Номінований оператор»; частину дев'яту виключити;

після статті 51 доповнити статтями 51¹ та 51² такого змісту:

«Стаття 51¹. Номінований оператор ринку та оператор системи передачі під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків

1. Номінований оператор ринку та оператор системи передачі спільно організують управління єдиним сполученням ринків «на добу наперед» та єдиним сполученням внутрішньодобових ринків, задля того щоб такі ринки:

- 1) були недискримінаційними;
- 2) максимізували здатність учасників ринку управляти власними небалансами;
- 3) максимізували можливість участі всіх учасників ринку в міждержавній торгівлі за максимально наближеного до реального часу способу в усіх торгових зонах;
- 4) забезпечували ціни, які відображають основи ринку, включаючи вартість електричної енергії в реальному часі, на яку учасники ринку можуть покладатися, погоджуючись на довгострокові угоди щодо постачання електричної енергії;
- 5) забезпечували операційну безпеку постачання, дозволяючи максимально використовувати пропускну спроможність міждержавних перетинів;
- 6) були прозорими, водночас захищали конфіденційність комерційно чутливої інформації та гарантували, що торгівля відбувається анонімно;
- 7) не робили різниці між угодами, здійсненими в межах торгової зони, і між торговими зонами;
- 8) були організованим таким чином, щоб гарантувати, що всі учасники ринку зможуть отримати доступ до ринку окремо або через агрегацію.

2. Для забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків оператор системи передачі та номінований оператор ринку використовують загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону.

Загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі та номінований оператор ринку опубліковують на власних офіційних вебсайтах українською та англійською мовами.

3. Для забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків оператор системи передачі використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону.

Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.

4. Для проведення додаткових регіональних неявних аукціонів, номінований оператор ринку та оператор системи передачі спільно з відповідними номінованими операторами ринку та операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності розробляють пропозицію щодо впровадження додаткових регіональних неявних аукціонів та подають її на затвердження Регулятору.

Регулятор спільно з відповідними регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності приймає рішення щодо впровадження додаткових регіональних неявних аукціонів.

Стаття 51². Центральні контрагенти

1. Центральні контрагенти діють як контрагенти один для одного при енергетичному обміні між торговими зонами в контексті фінансових прав та зобов'язань, що виникають в результаті такого енергетичного обміну під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.

2. Енергетичні обміни повинні враховувати чисті позиції та планові обміни відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

3. Кожен центральний контрагент в єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків повинен гарантувати, що для кожної ринкової одиниці часу:

1) у всіх торгових зонах, з урахуванням, у відповідних випадках, обмежень розподілу, відсутні відхилення між обсягом енергії, переданим з усіх торгових зон із надлишком і обсягом енергії, переданим до всіх торгових зон із дефіцитом;

2) обсяг експорту електроенергії дорівнює обсягу імпорту електроенергії між торговими зонами, а будь-які відхилення виникають тільки у зв'язку з дотриманням обмежень розподілу, у відповідних випадках.

4. Незважаючи на вимоги частини третьої цієї статті, торговий агент може виступати в якості контрагента між різними центральними контрагентами при енергетичному обміні, якщо зацікавлені сторони уклали спеціальну угоду з цією метою. Якщо такої домовленості не досягнуто, рішення про організацію домовленості щодо торгового посередництва приймається регуляторними органами, відповідальними за торгові зони, між якими необхідно здійснювати кліринг і розрахунки при енергетичному обміні.

5. Центральний контрагент або торговий агент повинен отримувати доходи від управління перевантаженнями в результаті єдиного сполучення ринків «на добу наперед» і внутрішньодобового ринку і забезпечувати передачу отриманих доходів від управління перевантаженнями операторам систем передачі не пізніше, ніж через два тижні з дати розрахунків.

Якщо терміни платежів не узгоджені між двома торговими зонами, зацікавлені держави-члени (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства повинні забезпечити призначення організації, яка буде керувати розбіжностями в термінах і нести відповідні витрати.

6. Діяльність торгового агента під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків підлягає відшкодуванню через тарифи.

7. Якщо застосовано, торговий агент призначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.

8. Порядок функціонування торгового агента під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків визначається правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.»;

6) у статті 52 розділу VIII:

у пункті 5 частини третьої слова «за електричну енергію» замінити словами «за послуги з балансування», а після слова та знаку «балансування,» доповнити словами та знаком «у тому числі під час здійснення міждержавного балансування,»;

частину четверту після слів «зберігання енергії» доповнити знаком та словом «, агрегації»;

7) у статті 53 розділу IX

частину четверту після слів «зберігання енергії» доповнити знаком та словом «агрегації»;

після частини п'ятої доповнити частиною 5¹ такого змісту:

«5¹. Регулятор здійснює моніторинг впровадження заходів, вжитих адміністратором комерційного обліку з метою забезпечення недискримінаційного доступу до даних відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.»;

8) у розділі XI:

у статті 56:

після частини другої доповнити частиною 2¹ такого змісту:

«2¹. Споживачі мають право на здійснення їм постачання електричної енергії електропостачальниками держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства відповідно до вимог цього Закону.»;

у частині п'ятій слова та знаки «на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку» замінити словами та знаками «у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків»;

пункт 10 частини сьомої доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Санкція (штраф) за дострокове розірвання договору споживачем, у разі її наявності, має бути пропорційною і не повинна перевищувати прямі економічні втрати електропостачальника унаслідок розірвання договору споживачем.

Обов'язок доведення прямих економічних втрат покладається на електропостачальника;»;

після статті 56 доповнити статтею 56¹ такого змісту:

«Стаття 56¹. Постачання електричної енергії споживачу за договором з динамічною ціною

1. Електропостачальник має право пропонувати споживачу договір з динамічною ціною лише за умови встановлення інтелектуальних лічильників на об'єкті споживача.

Електропостачальник, повинен отримати згоду споживача до того, як цей споживач буде переведений на договір з динамічною ціною на електроенергію.

2. Електропостачальник, який має понад 200 тисяч споживачів, повинен мати публічну комерційну пропозицію щодо постачання електричної енергії за договором з динамічною ціною зі споживачами, об'єкти яких обладнані інтелектуальними лічильниками.

Положення статті 56 цього Закону застосовуються до постачання електричної енергії за договором з динамічною ціною з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

3. Електропостачальник повинен в порядку, встановленому правилами роздрібного ринку електричної енергії, інформувати споживачів, з якими планується укласти договір з динамічною ціною, про можливості, які пропонуються за договором з динамічною ціною, фактори, що впливають на структуру та зміну динамічної ціни, витрати, пов'язані з таким договором, а також необхідність наявності інтелектуального(-них) лічильника(-ів).

4. Регулятор в установленому ним порядку здійснює моніторинг основних змін договорів з динамічною ціною, у тому числі пропозицій на ринку, впливу на рахунки

споживачів, рівня коливання цін та публікує інформацію про результати такого моніторингу.»;

у статті 57:

частину першу після пункту 7 доповнити пунктами 7¹ та 7² такого змісту:

«7¹) пропонувати договір з динамічною ціною на електричну енергію, крім випадків, визначених цим Законом;

7²) здійснювати діяльність з агрегації;»;

у частині другій:

у пункті 6 частини слова «погодинних графіків електричної енергії» замінити словами «графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

у пункті 9:

у підпункті «б» слова «ринку «на добу наперед» та/або внутрішньодобовому ринку» замінити словами «єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків», а слова «оператором ринку» замінити словами «номінованим оператором ринку»;

доповнити підпунктом «г» такого змісту:

«г) електронне посилання на сайти, які містять інструменти порівняння, відповідно до вимог статті 57¹ цього Закону;»;

доповнити пунктом 20 такого змісту:

«20) пропонувати договори з динамічною ціною на електроенергію у випадку наявності інтелектуальних лічильників на об'єкті споживача та якщо такий електропостачальник має понад 200 тисяч споживачів.»;

у частині третій:

пункт 2 доповнити реченням такого змісту:

«Будь-яка різниця в оплаті, пов'язана з методами оплати або системами попередньої оплати, повинна бути об'єктивною, недискримінаційною та пропорційною і не повинна перевищувати прямих витрат, понесених одержувачем платежу за використання конкретного методу оплати або системами попередньої оплати;»;

доповнити пунктом 5 такого змісту:

«5) надавати споживачам належну інформацію про заходи, які є альтернативними відключенню, завчасно до будь-якого планового відключення, у порядку, визначеному правилами роздрібного ринку.»;

доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Електропостачальники не мають права застосовувати дискримінаційні технічні та/або адміністративні вимоги, процедури та/або ціни (тарифи) до споживачів, які уклали договір про участь в агрегованій групі.»;

після статті 57 доповнити статтею 57¹ такого змісту:

«Стаття 57¹. Інструменти порівняння пропозицій електропостачальників

1. Для здійснення порівняння пропозицій електропостачальників, у тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною використовуються інструменти порівняння пропозицій електропостачальників (далі – інструменти порівняння).

Побутові та непобутові споживачі, середнє споживання електричної енергії яких за календарний рік менше 100 тисяч кВт·год, повинні мати безкоштовний доступ до принаймні одного інструмента порівняння.

2. Інструменти порівняння розробляються суб'єктами господарювання, за свій рахунок у порядку, встановленому цією статтею.

3. За запитом суб'єкта, який створив та забезпечує функціонування інструмента порівняння, Регулятор надає знак довіри інструменту порівняння у термін не пізніше 2 місяців з дати отримання запиту у разі відповідності інструмента порівняння вимогам, встановленим частиною шостою цієї статті. Порядок надання знаку довіри інструментам порівняння встановлюється Регулятором.

4. Якщо інструмент порівняння не відповідає хоча б одній з вимог, зазначених у частині шостій цієї статті, Регулятор анулює знак довіри, наданий інструменту порівняння, у термін не пізніше 3 робочих днів з моменту виявлення Регулятором таких невідповідностей.

5. Правила щодо надання та скасування знака довіри інструмента порівняння, оцінки відповідності інструмента порівняння вимогам частини шостої цієї статті, прийняття рішення про надання або скасування знака довіри для інструмента порівняння, моніторинг функціонування інструмента порівняння, переліку мінімально необхідного обсягу персональних даних користувачів, необхідного для виконання порівняння, визначаються в порядку, затвердженому Регулятором.

6. Інструменти порівняння повинні відповідати таким вимогам:

1) суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, не повинен бути пов'язаним з учасниками ринку. Такий суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, та учасник ринку вважаються пов'язаними, якщо суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, прямо чи опосередковано (через третіх осіб) володіє більше ніж половиною акцій учасника ринку, інших цінних паперів чи активів або має право більше половини голосів, або має право призначати більше половини членів органів контролю чи управління, або має право управляти учасником ринку. Суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, та учасник ринку також є пов'язаними між собою, якщо учасник ринку має зазначені в цьому пункті права в суб'єкті, який забезпечує функціонування інструменту порівняння;

2) повинні містити інформацію про їхніх власників і суб'єкта, який забезпечує їх функціонування, а також інформацію про фінансування інструментів порівняння;

3) повинні визначати чіткі та об'єктивні критерії, за якими здійснюється порівняння пропозицій електропостачальників, включаючи пропозиції за договорами з динамічною ціною;

4) інформація, надана в інструменті порівняння, має бути чіткою та однозначною;

5) повинні надавати достовірну та актуальну інформацію, вказувати час останнього оновлення інформації;

6) повинні бути доступними для осіб з обмеженими можливостями, бути помітними, керованими, зрозумілими та надійними;

7) повинні передбачати ефективну процедуру повідомлення про недостовірну інформацію в опублікованих пропозиціях;

8) повинні здійснювати порівняння, обмежуючи обсяг необхідних персональних даних відомостями, які мінімально необхідні для порівняння;

9) повинні охоплювати пропозиції всіх доступних електропостачальників на ринку електричної енергії;

10) повинні бути безкоштовними для їх користувачів, визначених абзацом другим частини першої цієї статті.

7. Регулятор публікує на власному вебсайті посилання на інструменти порівняння, які отримали знак довіри. Суб'єкти господарювання, які створили та забезпечують функціонування інструментів порівняння, які отримали знак довіри, повинні вказати на своєму вебсайті інформацію про наявність знаку довіри.

8. У разі якщо Регулятор створив та забезпечує функціонування інструмента порівняння, електропостачальники повинні подавати Регулятору інформацію щодо цінкових пропозицій постачання електричної енергії, в тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною, які надаються особам, зазначеним у частині першій цієї статті, в порядку, строки та/або з періодичністю, визначеними Регулятором.»;

9) у розділі XII:

у статті 58

у частині першій:

пункт 1 доповнити словами «або купувати електричну енергію за договором про участь в агрегованій групі через агрегатора у порядку, визначеному Регулятором»;

у пункті 2 слова «електропостачальника» замінити словами «у недискримінаційний спосіб електропостачальника та агрегатора»;

пункт 11¹ після слів «агреговані групи» доповнити знаком та словами «, у тому числі»;

після пункту 11¹ доповнити пунктами 11² – 11⁵ такого змісту:

«11²) набути статус учасника агрегованої групи шляхом укладення договору про участь в агрегованій групі;

11³) укласти договір про участь в агрегованій групі без отримання згоди електропостачальника, який здійснює постачання електричної енергії споживачу;

11⁴) на своєчасне та в повному обсязі отримання коштів відповідно до договору про участь в агрегованій групі;

11⁵) брати участь на ринку електричної енергії в якості активних споживачів, не підпадаючи під дію непропорційних або дискримінаційних технічних вимог, адміністративних вимог, процедур і зборів, а також плати за послуги з передачі електричної енергії, розподілу електричної енергії, плати за послуги, які не відображають витрати.»;

частину третю доповнити пунктом 6 такого змісту:

«б) у разі наміру укласти договір про агрегацію мати прилад обліку споживання електричної енергії та виконати інші заходи, визначені кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу та кодексом комерційного обліку.»;

доповнити частину першу статті 58¹ після абзацу четвертого абзацом п'ятим такого змісту:

«Активні споживачі несуть фінансову відповідальність за небаланси, які вони спричиняють в електроенергетичній системі, і вони повинні бути сторонами, відповідальними за баланс, або делегувати свою відповідальність за балансування іншій стороні, відповідальній за баланс.».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – восьмий вважати відповідно абзацами шостим – дев'ятим.»;

доповнити після статті 58¹ статтею 58² такого змісту:

«Стаття 58². Енергетичне об'єднання споживачів

1. Енергетичне об'єднання споживачів - юридична особа (садове товариство, гаражний кооператив, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку тощо), створена відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання» або Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» або юридична особа іншої організаційно-правової форми, яка відповідно до нормативно-правових актів, що встановлюють вимоги до такої організаційно-правової форми, є некомерційною організацією та яка відповідно до установчого договору та/або статуту чи інших установчих документів юридичної особи може споживати електричну енергію та має право здійснювати виробництво електричної енергії, у тому числі виробництво з відновлюваних джерел, постачання, агрегацію, зберігання енергії, надавати послуги з енергоефективності та/або послуги зарядки електричних транспортних засобів, або надавати своїм членам або учасникам інші послуги, пов'язані з діяльністю в електроенергетичному секторі, за винятком розподілу, і яка, відповідаючи вимогам, передбаченим цим Законом, у порядку, встановленому частиною шостою цієї статті, набула правового статусу енергетичного об'єднання споживачів.

2. Діяльність енергетичного об'єднання споживачів ґрунтується на добровільній та відкритій участі його членів або учасників, які відповідають вимогам, визначеним частиною п'ятою цієї статті.

3. Основною метою, яка має бути визначена в установчому договорі та/або в статуті або в інших установчих документах енергетичного об'єднання споживачів, є створення екологічних, економічних або соціальних переваг для спільноти її членів або учасників або місцевих сфер, де воно працює, а не для отримання фінансових прибутків.

4. Закон України «Про громадські об'єднання», Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» або будь-який інший закон, що регулює діяльність юридичної особи певної організаційно-правової форми, застосовується до енергетичних об'єднань споживачів у частині, не передбаченій цим Законом.

5. Фізичні особи, асоціації, енергетичні кооперативи, органи місцевого самоврядування, у тому числі громади, малі непобутові споживачі мають право ставати членами або учасниками енергетичних об'єднань споживачів, якщо це не заборонено або іншим чином не обмежено законами, визначеними частиною першою цієї статті. Ці фізичні та юридичні особи, будучи членами або учасниками енергетичних об'єднань споживачів, не втрачають своїх прав та обов'язків як побутові споживачі, особи, які здійснюють виробництво електричної енергії для власного споживання, або активні споживачі, за винятком права вибору та зміни електропостачальника, яке може бути обмежене правом вибору та/або зміни електропостачальника енергетичного об'єднання громадян шляхом голосування щодо постачальника електричної енергії енергетичного об'єднання споживачів у порядку, встановленому установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами енергетичного об'єднання споживачів.

6. Суб'єкт організаційно-правової форми, зазначеної у частині першій цієї статті, може набути правового статусу енергетичного об'єднання споживачів в порядку та на умовах, визначених Регулятором, після подання заяви про надання статусу енергетичного об'єднання споживачів.

7. Угода про заснування та/або статут чи інші установчі документи енергетичного об'єднання споживачів, крім обов'язкових вимог, передбачених законами, визначеними у частині першій цієї статті, або будь-яким іншим законом, що регулює діяльність юридичної особи конкретної організаційно-правової форми, визначати вимоги та процедуру:

- 1) прийняття рішення щодо продажу виробленої електричної енергії;
- 2) управління та обслуговування об'єктів виробництва електричної енергії;
- 3) розподілу доходів, отриманих від провадження діяльності з виробництва електричної енергії.

8. Для провадження діяльності, визначеної частиною першою цієї статті, енергетичне об'єднання споживачів дотримується встановлених цим Законом вимог щодо умов провадження відповідної діяльності в секторі електроенергетики.

9. Оператори системи розподілу, які діють у певній області мережі, повинні, застосовуючи недискримінаційні тарифи, затверджені Регулятором, співпрацювати з енергетичними об'єднаннями споживачів з метою створення більш сприятливих умов для передачі електричної енергії в межах енергетичного об'єднання споживачів, включаючи надання енергетичним об'єднанням споживачів пріоритету у розподілі електричної енергії та наданні диспетчерських послуг.

10. Енергетичні об'єднання споживачів несуть фінансову відповідальність за небаланси, спричинені ними в електроенергетичній системі. Таким чином енергетичне об'єднання споживачів стає стороною, відповідальною за баланс або делегує свою відповідальність за баланс іншій стороні, відповідальній за баланс, відповідно до статті 70 цього Закону.

11. Енергетичні об'єднання споживачів мають право на доступ до всіх сегментів ринку електричної енергії, прямо або через агрегацію, у недискримінаційний спосіб.

12. Енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати вироблену власними силами електричну енергію, тобто електричну енергію, вироблену на об'єктах виробництва електроенергії, що перебувають у їхній власності чи іншому законному володінні, своїм членам або учасникам за наступних умов:

1) енергетичні об'єднання споживачів мають укласти договір купівлі-продажу електричної енергії зі своїми членами або учасниками;

2) енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати вироблену електричну енергію своїм членам або учасникам за ціною, визначеною в договорі купівлі-продажу електричної енергії, яка може дорівнювати нулю;

3) у договорах купівлі-продажу електричної енергії визначаються умови оплати членами або учасниками енергетичного об'єднання споживачів за послуги, що надаються оператором системи розподілу.

13. Енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати електричну енергію, вироблену власними силами, тобто електричну енергію, вироблену на об'єктах виробництва електроенергії, що перебувають у їхній власності чи іншому законному володінні, споживачам, окрім їхніх членів або учасників, за наступних умов:

1) енергетичні об'єднання споживачів укладають з такими споживачами договір купівлі-продажу електричної енергії;

2) енергетичні об'єднання споживачів мають право на провадження діяльності з постачання електричної енергії споживачам відповідно до статей 8 і 56 цього Закону;

3) у договорах купівлі-продажу електричної енергії визначаються умови оплати споживачами послуг, що надаються оператором системи розподілу.

14. Регулятор здійснює моніторинг та контроль за відповідністю енергетичних об'єднань споживачів вимогам, встановленим цим Законом, та меті їхньої діяльності, визначеній установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами.

15. Якщо енергетичне об'єднання споживачів протягом 12 місяців з дня прийняття Регулятором рішення про порушення таким енергетичним об'єднанням споживачів вимог, визначених цим Законом, та/або мети діяльності, визначеної установчим договором та/або статутом товариства чи інших установчих документів, неодноразово порушує вимоги, встановлені цим Законом, та/або його мету діяльності, визначену установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами, Регулятор приймає рішення про анулювання статусу енергетичного об'єднання споживачів у порядку, встановленому Регулятором.

16. Енергетичне об'єднання споживачів не може отримати одночасно статус енергетичного кооперативу відповідно до Закону України «Про альтернативні джерела енергії».

17. Оператори систем розподілу в установленому Регулятором порядку надають Регулятору дані про діяльність енергетичних об'єднань споживачів. Регулятор використовує отримані дані для виконання функцій, визначених законом.

18. Регулятор повинен домагатися усунення невинуватих перешкод та обмежень щодо розвитку споживання енергетичними об'єднаннями споживачів електричної енергії власного виробництва.»;

після статті 60 доповнити статтею 60¹ такого змісту:

«Стаття 60¹. Платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація

1. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити, щоб платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація, які надаються споживачам, були точними, легкими для розуміння, чіткими, лаконічними, зручними для користувача та представлені у спосіб, який полегшує споживачам порівняння. На вимогу споживачі повинні отримати чітке та зрозуміле пояснення того, як платіжний документ (рахунок) було сформовано, особливо якщо платіжні документи (рахунки) не базуються на фактичному споживанні.

2. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори забезпечують безкоштовне отримання споживачами всіх своїх платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації.

3. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити споживачам опцію виставлення електронних платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації, а також гнучкі умови для фактичної оплати платіжних документів (рахунків).

4. Якщо договір, укладений між електропостачальником та/або оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу та/або агрегатором та споживачем, передбачає майбутню зміну продукту чи ціни, або знижку, це зазначається в платіжному документі (рахунку) разом із датою такої зміни.

5. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити відповідність платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації мінімальним вимогам, затвердженим Регулятором. Регулятор при розгляді питання про встановлення чи зміну вимог до змісту платіжних документів (рахунків) консультується з енергетичними об'єднаннями споживачів.»;

у статті 61:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 61. Захист вразливих побутових споживачів та енергетична бідність»;

у частині першій:

абзац перший після слова «Вразливі» доповнити словом «побутові»;

в абзаці другому:

після слів «Порядок захисту вразливих» доповнити словом «побутових»;

після пункту 4 доповнити пунктом 4¹ такого змісту:

«4¹) заходи захисту вразливих побутових споживачів;»;

доповнити пунктом б:

«б) надання підтримки вразливим побутовим споживачам для підвищення енергоефективності з метою подолання проблеми енергетичної бідності.»;

доповнити двома абзацами такого змісту:

«Заходи захисту вразливих побутових споживачів не повинні перешкоджати конкуренції на ринку електричної енергії України та на ринку електричної енергії Енергетичного Співтовариства.

Про застосування заходів захисту вразливих побутових споживачів Регулятор повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства в порядку, встановленому частиною восьмою статті 62 цього Закону. Такі повідомлення також можуть включати заходи, вжиті в рамках реалізації державної політики у сфері соціальної політики.»;

у частині другій слова «вразливим споживачам здійснює постачальник універсальної послуги» замінити словами «вразливим побутовим споживачам та енергетично бідним споживачам здійснюється»;

доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

«3. Визначення категорій вразливих побутових споживачів може здійснюватися з урахуванням енергетичної бідності та включати рівні доходу, частку витрат побутових споживачів на енергоресурси в доході, що залишається після сплати податків, енергоефективність житлових будівель, критичну залежність від електрообладнання через стан здоров'я, вік або інші критерії.

4. Визначення кількості побутових споживачів, які перебувають у стані енергетичної бідності, проводиться в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, який має враховувати комунальні послуги, що передбачають постачання енергії, для гарантування основних стандартів життя відповідно до вимог законодавства, існуючу соціальну політику та інші відповідні політики, а також містити критерії енергетичної бідності, що включають, зокрема, низький рівень доходу, високі витрати на енергоресурси в доході, що залишається після сплати податків, і низьку енергоефективність.

У випадку, якщо за результатом оцінки, проведеної відповідно до цієї частини, визначена значна кількість побутових споживачів, які перебувають у стані енергетичної бідності, до національного плану енергетики та клімату включається ціль щодо зменшення енергетичної бідності. У такому плані окреслюються політика та заходи, спрямовані на боротьбу з енергетичною бідністю, якщо такі є, включаючи заходи соціальної політики та інші відповідні національні програми.

Секретаріат Енергетичного Співтовариства надає рекомендації щодо порядку визначення побутових споживачів, що перебувають у стані енергетичної бідності, відповідно до цієї статті.»;

10) у розділі XIII:

у частині четвертій статті 62:

в абзаці першому:

після слова «недискримінаційними» доповнити знаком та словами «, піддаватися перевірці»;

доповнити реченням такого змісту:

«Вони повинні гарантувати рівний доступ як учасників ринку електричної енергії, що є резидентами України, так і нерезидентів ринку електричної енергії України до споживачів України.»;

доповнити абзацом третім такого змісту:

«Спеціальні обов'язки, які стосуються встановлення цін на постачання електричної енергії, повинні відповідати вимогам, визначеним статтею 7¹ цього Закону.»;

у статті 63:

частину п'яту доповнити пунктом 7 такого змісту:

«7) не перешкоджати споживачам у вільному виборі електропостачальника.»;

у частині шостій:

абзац перший доповнити знаком, словами та цифрою «, яка повинна бути відшкодована відповідно до статті 7 цього Закону.»;

в абзаці третьому слово «ринку» замінити знаками та словами «, визначеними за результатами торгів на єдиному сполученні ринків»;

у пункті 3 частини першої статті 64 слова та знаки «правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами та знаками «єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

у пункті 11 частини дев'ятої статті 65 слова та знаки «на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку» замінити словами «на єдиному сполученні ринків «на добу наперед», єдиному сполученні внутрішньодобових ринків»;

11) у розділі XIV:

у статті 66:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами здійснюють виробники, електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу, трейдери, гарантований покупець, оператори установок зберігання енергії, агрегатори та споживачі.

Оператори ринку можуть розробляти форвардні продукти хеджування, в тому числі довгострокові форвардні продукти хеджування, щоб надати учасникам ринку, включно з власниками генеруючих об'єктів, що використовують відновлювані джерела енергії, належні можливості для хеджування фінансових ризиків внаслідок коливання цін. Така діяльність з хеджування повинна бути відкритою для торгівлі в Україні та за її межами.»;

у пунктах 1, 2, 4, 5 частини другої слово «ринку» замінити словами «єдиному сполученні ринків»;

у пункті 3 частини третьої слова «погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії» замінити словами «обсягу купівлі-продажу електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

в абзаці третьому частини четвертої слова «погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії» замінити словами «обсягу купівлі-продажу електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

статті 67 та 68 викласти у такій редакції:

«Стаття 67. Єдине сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків

1. Для участі у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків учасники ринку укладають з номінованим оператором ринку договір про участь у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, типова форма якого є невід'ємною частиною правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Номінований оператор ринку не має права відмовити в укладенні договору про участь у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, якщо учасник ринку належним чином виконав усі умови правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків щодо доступу до єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.

2. Купівля-продаж електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків здійснюється за правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

3. Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності короткострокових ринків перед впровадженням єдиного сполучення ринків «на добу наперед» має право встановлювати:

1) виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам – граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку;

2) оператору системи передачі та операторам систем розподілу – граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» з метою компенсації технологічних втрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами відповідно;

3) виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуючих станціях, – граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» для покриття технологічних потреб гідроакумуючих станцій.

4. З метою продажу/купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків учасники цих ринків подають номінованому оператору ринку свої пропозиції (заявки). Форма та порядок подання пропозицій (заявок) визначаються правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

До торгів допускаються учасники єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, які відповідно до вимог правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків надали

гарантії виконання фінансових зобов'язань за договорами на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків. Види та порядок надання гарантій визначаються правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

5. Ціна купівлі-продажу електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» визначається для кожного розрахункового періоду та кожної торгової зони номінованим оператором ринку, що виконує функцію оператора сполучення ринків за принципом граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції, а на внутрішньодобовому ринку - за принципом ціноутворення «по заявленій (пропонованій) ціні» відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Ціни на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків є вільними (ринковими) цінами.

6. За результатами торгів номінований оператор ринку оприлюднює ціну, обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду та інші показники відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

7. Купівля та продаж електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків здійснюються на підставі відповідних договорів між учасником цього ринку та номінованим оператором ринку, укладених за правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

8. Забороняється продаж та/або постачання електричної енергії, імпортованої з Російської Федерації, за двосторонніми договорами та на єдиному сполученні внутрішньодобових ринків.

9. Номінований оператор ринку у порядку та формі, визначених правилами ринку, інформує про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасниками єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків для кожного розрахункового періоду.

Стаття 68. Балансуючий ринок

1. В Україні функціонує балансуючий ринок, який передбачає, у тому числі, здійснення міждержавного балансування.

Балансуючі ринки, включаючи процеси попередньої кваліфікації, повинні бути організовані таким чином, щоб:

1) забезпечити ефективну недискримінацію між учасниками ринку, враховуючи різні технічні потреби електроенергетичної системи та різні технічні можливості джерел генерації, зберігання енергії та реагування попиту;

2) забезпечити, щоб послуги були визначені прозорим і технологічно нейтральним способом і закуповувались в прозорий, ринковий спосіб;

3) забезпечити недискримінаційний доступ для всіх учасників ринку, окремо або через агрегування, в тому числі до електроенергії, виробленої зі змінних відновлюваних джерел енергії, реагування попиту та зберігання енергії;

4) брати до уваги необхідність враховувати зростаючу частку змінної генерації, підвищену реагування попиту і появу нових технологій.

Балансуючий ринок повинен забезпечувати операційну безпеку з максимальним використанням та ефективним розподілом міжзональної пропускної спроможності у різних часових проміжках відповідно до статті 39 цього Закону.

На балансуючому ринку оператором системи передачі здійснюються:

1) купівля та продаж балансуючої електричної енергії та потужності для балансування обсягів попиту та пропозиції електричної енергії у межах поточної доби;

2) купівля та продаж балансуючої електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс.

Оператор системи передачі для забезпечення операційної безпеки має право за межами балансуючого ринку придбавати послуги із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом або аукціонною ціною. Договір про надання послуг із зменшення навантаження є публічним договором приєднання та укладається на основі типового договору, форма якого затверджується Регулятором.

Оператор системи передачі має право взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для міждержавного балансування шляхом:

1) участі в Європейських платформах балансування;

2) участі в інших механізмах щодо міждержавного балансування.

Резервування пропускної спроможності міждержавних перетинів з цією метою може бути обмеженим.

Така взаємодія здійснюється оператором системи передачі відповідно до укладених договорів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, розроблених відповідно до вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.

Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування запроваджує стандартні балансуючі продукти, розроблені оператором системи передачі спільно з відповідними операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та затверджені Регулятором. Вимоги до таких продуктів визначаються правилами ринку та кодексом системи передачі.

Оператор системи передачі може, якщо стандартних балансуючих продуктів недостатньо для забезпечення операційної безпеки або якщо деякі балансуючі ресурси не можуть брати участь у балансуючому ринку через стандартні балансуючі продукти, запропонувати, після схвалення Регулятором, як відступ спеціальні балансуючі продукти, які активуються локально без обміну ними з іншими операторами системи передачі у спосіб, визначений правилами ринку та кодексом системи передачі, враховуючи вимоги нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.

Пропозиції щодо відступів повинні включати опис заходів, запропонованих для мінімізації використання спеціальних продуктів, з урахуванням економічної ефективності, демонстрацію того, що спеціальні продукти не створюють суттєвої неефективності та спотворень на балансуєчому ринку в чи поза зоною планування, а також, де це застосовано, правила та інформацію щодо процесу перетворення заявок на балансуєчу енергію з спеціальних балансуєчих продуктів в заявки на балансуєчу енергію зі стандартних балансуєчих продуктів.

2. Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування використовує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, зокрема:

1) рамкові документи щодо створення Європейських платформ балансування, які передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;

2) стандартні продукти балансуєчої потужності;

3) методологію активації заявок на балансуєчу електричну енергію;

4) оцінку щодо можливого збільшення мінімального обсягу заявок на балансуєчу електричну енергію на Європейських платформах балансування;

5) методологію визначення цін на балансуєчу електричну енергію та пропускну спроможність міждержавних перетинів, що використовується для міждержавного балансування або неттінгу небалансів;

6) гармонізовану методологію розподілу пропускну спроможності міждержавних перетинів для обміну балансуєчими потужностями або спільного використання резервів;

7) методологію для кооптимізованого процесу розподілу пропускну спроможності міждержавних перетинів;

8) правила розрахунків між операторами систем передачі під час міждержавного балансування;

9) гармонізовані особливості врегулювання небалансів;

10) структура географічної області для операторів систем передачі, які використовують резерви заміщення;

11) правила розрахунків між операторами систем передачі при ненавмисних відхиленнях фактичних значень перетікань електричної енергії від планових значень;

12) правила розрахунків між операторами систем передачі при планових перетіканнях електричної енергії.

Оператор системи передачі опубліковує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.

3. Період врегулювання небалансів повинен становити 15 хвилин у всіх зонах планування, якщо Регулятор не надав відступ або звільнення від незастосування.

З 01 січня 2027 року період врегулювання небалансів не повинен перевищувати 30 хвилин, якщо було надано звільнення всіма регуляторами в межах синхронної області.

4. Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності, зокрема:

1) загальні та гармонізовані правила для обміну та купівлі балансууючої потужності;

2) методологію розрахунку ймовірності наявності доступної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;

3) методологію розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів для міждержавного обміну балансууючою електричною енергією та процесу врегулювання небалансів для регіону розрахунку пропускної спроможності;

4) порядок застосування процесу розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів для обміну балансууючою потужністю або спільного використання резервів;

5) принципи функціонування алгоритмів для міждержавного балансування.

Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

Оператор системи передачі опубліковує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.

5. Виробники зобов'язані надавати послуги з балансування в обсягах та випадках, визначених цим Законом та правилами ринку. Виробники, які здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії, зобов'язані подавати пропозиції на розвантаження та мають право подавати пропозиції на завантаження відповідно до правил ринку. Оператори установок зберігання енергії та споживачі мають право надавати послуги з балансування у порядку, передбаченому правилами ринку. Агрегатор надає послуги з балансування у порядку, визначеному правилами ринку. Постачальник послуг з балансування має відповідати вимогам правил ринку та кодексу системи передачі щодо постачальників послуг з балансування.

Вимоги до постачальників послуг з балансування, у тому числі вимоги до електроенергетичного обладнання, необхідні для забезпечення належного надання

послуг з балансування, визначаються оператором системи передачі на основі кодексу системи передачі, правил ринку та інших нормативно-правових актів. Інформація про вимоги до постачальників послуг з балансування підлягає оприлюдненню оператором системи передачі у порядку, визначеному правилами ринку.

Порядок перевірки та порядок проведення випробувань електроустановок постачальника послуг з балансування з метою підтвердження їх відповідності вимогам оператора системи передачі визначаються кодексом системи передачі.

6. Для надання балансуєчої електричної енергії учасники ринку укладають з оператором системи передачі договір на основі типового договору про участь у балансуєчому ринку.

Договори на балансуєчу потужність не повинні укладатися більш ніж за один день до надання балансуєчої потужності, а договірний період не повинен перевищувати один день, окрім випадків, коли Регулятор схвалив укладення договору раніше або триваліший договірний період з метою забезпечення безпеки постачання або підвищення економічної ефективності.

На запит оператора системи передачі Регулятор може прийняти рішення про продовження договірного періоду частини балансуєчої потужності, що залишилася, до максимального періоду в дванадцять місяців за умови, що таке рішення є обмеженим у часі, а позитивні ефекти з точки зору зниження витрат для споживачів перевищують негативний вплив на ринок.

Купівля балансуєчої потужності повинна базуватися на первинному ринку, окрім випадків, коли Регулятор передбачив відступ, щоб дозволити використання інших форм ринкової закупівлі на підставі відсутності конкуренції на ринку послуг з балансування. Відступи від зобов'язання здійснювати купівлю балансуєчої потужності на первинних ринках переглядаються кожні три роки.

Якщо надається відступ, то принаймні для 40 % стандартних балансуєчих продуктів та мінімум 30 % усіх продуктів, що використовуються для балансуєчої потужності, договори на балансуєчу потужність укладаються не більше ніж за один день до надання балансуєчої потужності, а термін дії договору не повинен перевищувати один день. Укладення договору на решту балансуєчої потужності повинне здійснюватися максимум за один місяць до надання балансуєчої потужності, а максимальний договірний період не повинен перевищувати один місяць.

На запит оператора системи передачі Регулятор може прийняти рішення про продовження договірного періоду на решту балансуєчої потужності, зазначеної в цьому пункті, до максимального періоду в дванадцять місяців за умови, що таке рішення обмежене в часі та позитивні ефекти в частині зниження витрат для споживачів перевищують негативний вплив на ринок. Запит повинен містити:

- 1) конкретний період, протягом якого застосовуватиметься виключення;
- 2) конкретний обсяг балансуєчої потужності, до якого застосовуватиметься виключення;
- 3) аналіз впливу виключення на участь балансуєчих ресурсів;
- 4) обґрунтування виключення, яке демонструє, що такий відступ призведе до зниження витрат для споживачів.

Постачальники послуг з балансування реєструються адміністратором розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку.

Типовий договір про участь у балансуєчому ринку затверджується Регулятором. Договори, що стосуються приєднання до Європейських платформ балансування та міждержавного балансування, розробляються оператором системи передачі та надаються на погодження Регулятору.

7. Постачальник послуг з балансування подає оператору системи передачі свої пропозиції (заявки) щодо збільшення (зменшення) свого навантаження з метою продажу/купівлі балансуєчої електричної енергії на балансуєчому ринку відповідно до правил ринку.

Постачальники послуг з балансування мають право надавати пропозиції, максимально наближені до реального часу. Час закриття воріт балансуєчого ринку не повинен передувати часу закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускнуї спроможності.

8. Оператор системи передачі з метою балансування обсягів виробництва та споживання електричної енергії та/або врегулювання системних перевантажень надає постачальникам послуг з балансування команди на збільшення (зменшення) їхнього навантаження, здійснюючи на ринкових засадах відбір відповідних пропозицій (заявок) постачальників послуг з балансування у порядку, визначеному правилами ринку.

Відбір відповідних пропозицій (заявок) постачальників послуг з балансування здійснюється з урахуванням необхідності забезпечення сталої та надійної роботи ОЕС України та мінімізації витрат на балансування обсягів виробництва та споживання електричної енергії.

Оператор системи передачі за межами балансуєчого ринку має право надавати команди на зменшення навантаження виробникам, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, включених до балансуєчої групи гарантованого покупця, яким встановлено "зелений" тариф.

Виробники, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю від 1 МВт, включених до балансуєчої групи гарантованого покупця, зобов'язані надавати оператору системи передачі пропозиції (заявки) щодо надання послуги зі зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, в обсягах, що відповідають добовому графіку виробництва електричної енергії на відповідних об'єктах виробників.

Команда оператора системи передачі на зменшення навантаження виробникам, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, включених до балансуєчої групи гарантованого покупця, яким встановлено "зелений" тариф, є прийняттям пропозиції (заявки) таких виробників зменшити обсяг відпуску електричної енергії на відповідному об'єкті до рівня, визначеного оператором системи передачі на весь період дії такої диспетчерської команди.

Відбір пропозицій (заявок) щодо надання послуг із зменшення навантаження об'єктами електроенергетики або чергами їх будівництва (пусковими комплексами) виробників, які здійснюють продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, що включені до балансуєчої групи гарантованого покупця, здійснюється відповідно до порядку надання таких послуг.

Розрахунок обсягу не відпущеної виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, електричної енергії в результаті виконання команд оператора системи передачі здійснюється відповідно до затвердженої Регулятором методики, що є невід'ємною частиною правил ринку. Якщо об'єкт електроенергетики, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, має у складі установку зберігання енергії, то обсяг електричної енергії, не відпущеної виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, в результаті виконання команд оператора системи передачі із зменшення навантаження, зменшується на обсяг відбору електричної енергії установкою зберігання енергії протягом часу надання послуги із зменшення навантаження. Методика повинна ґрунтуватися на об'єктивних показниках виробництва електричної енергії на відповідних об'єктах електроенергетики. Порядок надання послуг із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, визначається правилами ринку.

Вартість послуги із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом, наданої в результаті виконання команди оператора системи передачі, дорівнює вартості електричної енергії, не відпущеної таким виробником за "зеленим" тарифом.

9. Команда оператора системи передачі постачальнику послуг з балансування на збільшення (зменшення) навантаження для відповідного постачальника послуг з балансування є прийняттям (акцептом) його відповідної пропозиції (заявки) на балансуєчому ринку оператором системи передачі, зміною його акцептованого добового графіка електричної енергії та визначає взаємні зобов'язання оператора системи передачі та постачальника послуг з балансування з купівлі-продажу відповідного обсягу балансуєчої електричної енергії на балансуєчому ринку за ціною, визначеною відповідно до правил ринку.

Розрахунки за балансуєчу електричну енергію для стандартних балансуєчих продуктів і спеціальних балансуєчих продуктів повинні ґрунтуватися на граничній ціні (кліринговій), якщо всі регулятори не затвердять альтернативний метод ціноутворення на основі спільної пропозиції всіх операторів системи передачі після аналізу, який демонструє, що альтернативний метод ціноутворення є більш ефективним.

Оператор системи передачі публікує максимально наближено до реального часу, але із затримкою не більше, ніж 30 хвилин після доставки поточний системний баланс своїх зон планування, розрахункові ціни небалансу та розрахункові ціни балансуєчої електричної енергії.

10. За результатами роботи балансуєчого ринку за відповідну добу на підставі даних оператора системи передачі та адміністратора комерційного обліку адміністратор розрахунків розраховує платежі оператора системи передачі та постачальників послуг з балансування за балансуєчу електричну енергію, ціни небалансу електричної енергії, а також обсяги небалансів електричної енергії учасників ринку і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки у порядку, визначеному правилами ринку.

Небаланси повинні розраховуватись за ціною, яка відображає вартість енергії в реальному часі.»;

у статті 69:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. В Україні функціонує ринок допоміжних послуг, який передбачає, у тому числі, здійснення обміну та/або спільного використання резервів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

На ринку допоміжних послуг оператор системи передачі купує на ринкових та прозорих засадах допоміжні послуги, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства), в тому числі для забезпечення надійної роботи ОЕС України.»;

у частині другій:

пункт 1 доповнити знаками та словами «, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства);

пункт 2 після слів «допоміжні послуги» доповнити розділовим знаком «;»;

доповнити пунктом 3 такого змісту:

«3) оператори системи розподілу, які купують та використовуються допоміжні послуги.»;

доповнити новими абзацами такого змісту:

«Оператор системи передачі має право взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для обміну та/або спільного використання резервів.

Така взаємодія здійснюється оператором системи передачі відповідно до укладених договорів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, розроблених відповідно до вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.»;

у частині третій:

в абзаці першому слова «допоміжні послуги для забезпечення» замінити словами «такі допоміжні послуги»;

у пункті 1 слово «регулювання» замінити словами «допоміжні послуги для регулювання»;

абзац перший пункту 2 викласти в такій редакції:

«2) допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти, а саме:»;

в абзаці дев'ятому слова «,підтримання балансу потужності та енергії в ОЕС України та підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України» замінити словами «та допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти»;

у частині сьомій:

після абзацу другого доповнити абзацом третім такого змісту:

«Обмін та/або спільне використання резервів здійснюється на підставі відповідних договорів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.».

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«Договори, що стосуються обміну та/або спільного використання резервів, розробляються оператором системи передачі та надаються на погодження Регулятора.»;

в абзаці третьому частини шостої статті 70 слова «допоміжних послуг у разі фактичного надання допоміжних послуг» замінити словами «послуг з балансування у разі фактичного надання послуг з балансування»;

після статті 70 доповнити статтею 70¹ в такій редакції:

«Стаття 70¹. Технічні цінові обмеження торгів

1. Не повинно бути ні максимальних, ні мінімальних граничних цін на торги та кліринг (розрахунки) на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, при здійсненні міждержавного балансування та ціни за небаланси, окрім технічних цінових обмежень, які можуть застосовуватися в межах часового періоду балансування, а також у межах часового періоду «на добу наперед» і внутрішньодобового часового періоду відповідно до частини другої цієї статті.

2. Номінований оператор ринку може застосовувати обмеження на максимальні та мінімальні клірингові ціни для часового періоду «на добу наперед», внутрішньодобового часового періоду, які є гармонізованими з іншими номінованими операторами ринку. Ці обмеження повинні бути гармонізовані для внутрішнього ринку і повинні враховувати максимальну вартість недопокритего навантаження. Номінований оператор ринку спільно з іншими номінованими операторами ринків повинні впровадити прозорий механізм своєчасного автоматичного регулювання технічних цінових обмежень торгів у разі, якщо очікується досягнення раніше встановлених обмежень. Скориговані вищі обмеження залишаються чинними до тих пір, поки не буде потрібно подальше збільшення відповідно до цього механізму.

3. Оператор системи передачі не має права вживати будь-яких заходів з метою зміни оптових цін.

4. Регулятор виявляє політику та заходи, що застосовуються на ринку електричної енергії, які можуть призводити до опосередкованого обмеження формування оптових цін, включаючи обмеження пропозицій щодо активізації балансуєної електричної енергії, механізми забезпечення потужності, заходи операторів системи передачі, заходів, спрямованих на оскарження ринкових результатів, або запобігання зловживанню домінуючими позиціями або неефективне визначення торгових зон.

5. Якщо Регулятор виявив політику або заходи, які можуть обмежувати формування оптових цін, він повинен вжити всіх необхідних заходів для усунення або, якщо це неможливо, для пом'якшення впливу цієї політики або заходу на проведення торгів.»;

у статті 71:

у частині першій слова «на ринку «на добу наперед», на внутрішньодобовому ринку» замінити словами «на єдиному сполученні ринків «на добу наперед», на єдиному сполученні внутрішньодобових ринків»;

у частині шостій слова «погодинних обсягів відпуску електричної енергії» замінити словами «обсягів відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди», а слова «погодинних графіків відпуску електричної енергії» замінити словами «графіків відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди»;

статтю 74 доповнити частинами восьмою, дев'ятою та десятою такого змісту:

«8. Постачальники послуг комерційного обліку та адміністратор комерційного обліку призначає особу, яка повинна нести відповідальність за моніторинг здійснення заходів, вжитих постачальниками послуг комерційного обліку з метою забезпечення недискримінаційного доступу до даних відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.

9. Електроенергетичні підприємства застосовують вимоги до взаємосумісності та процедури доступу до даних відповідно до кодексу комерційного обліку. Такі вимоги до взаємосумісності мають враховувати досвід (практики), які застосовуються в Енергетичному Співтоваристві та/або Європейському Союзі.

10. Усі заінтересовані сторони повинні бути забезпечені недискримінаційним доступом до даних на чітких і рівних умовах згідно з відповідними правилами захисту даних, визначених кодексом комерційного обліку.»;

після статті 74 доповнити статтею 74¹ такого змісту:

«Стаття 74¹. Інтелектуальні системи обліку.

1. Інтелектуальні системи обліку реалізуються за позитивними результатами оцінки економічної доцільності впровадження інтелектуальних систем обліку, що виконуються оператором системи передачі та операторами систем розподілу у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі. Витрати на встановлення та експлуатацію інтелектуальних систем обліку визнаються обґрунтованими витратами при встановленні тарифів на послуги з передачі/розподілу. Моніторинг цих витрат, а також моніторинг переваг для споживачів від впровадження інтелектуальних систем обліку здійснюється Регулятором.

2. Інтелектуальні системи обліку впроваджуються відповідно до графіка, складеного оператором системи передачі та/або операторами системи розподілу, який затверджується Регулятором з цільовим терміном до десяти років. Якщо впровадження інтелектуальних систем обліку отримало позитивну оцінку, не менше 80 % споживачів повинні бути забезпечені інтелектуальними системами обліку протягом семи років з дня отримання позитивної оцінки. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу публікують затверджений графік впровадження інтелектуальних систем обліку на офіційному сайті.

3. Мінімальні функціональні та технічні вимоги до інтелектуальних систем обліку визначаються Кодексом комерційного обліку.

4. Інтелектуальні системи обліку повинні відповідати вимогам сумісності, визначеним Кодексом комерційного обліку відповідно до частини дев'ятої статті 74 цього Закону.

5. Якщо за результатами оцінки, виконаної відповідно до частини першої цієї статті, впровадження інтелектуальних систем обліку отримало негативну оцінку, результати такої оцінки переглядаються не рідше одного разу на чотири роки або

частіше, якщо цього вимагають суттєві зміни основних припущень і технологічних або ринкових змін. Регулятор інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства про отримані результати оновленої оцінки.

6. У разі отримання негативної оцінки, виконаної відповідно до частини першої цієї статті, або якщо така оцінка не була проведена, або якщо споживач бажає встановити інтелектуальну систему обліку поза графіком, затвердженим другою частиною цієї статті, споживач має право на установку інтелектуальної системи обліку, на вимогу оператора системи передачі або оператора розподільної системи і за умови, що він покриває вартість установки інтелектуальної системи обліку, визначеної Регулятором. Вимоги до такої інтелектуальної системи обліку повинні відповідати Кодексу комерційного обліку.

Порядок подання запиту споживачем і його розгляду визначається Кодексом комерційного обліку.

7. Якщо у споживача немає інтелектуальної системи обліку, такий споживач повинен бути забезпечений звичайним лічильником електричної енергії, який точно вимірює фактичний обсяг споживання електричної енергії в порядку, визначеному Кодексом комерційного обліку.

Споживач повинен легко знімати показання звичайного лічильника електричної енергії прямо або опосередковано через відповідний інтерфейс у спосіб, визначений Кодексом комерційного обліку.»;

у статті 75:

у частині першій слова «правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку» замінити словами «правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків»;

пункти 1 та 2 частини четвертої доповнити словами «та агрегаторів»;

у частині п'ятій:

в абзаці першому після слова «електропостачальника» доповнити словами «та агрегатора», а також слова «алгоритмом, який встановлюється» замінити словами «алгоритмами, які встановлюються»;

в абзаці другому слова «Такий алгоритм» замінити словом «Алгоритм»;

після абзацу другого доповнити абзацом третім такого змісту:

«Алгоритм розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання агрегатора передбачає, за звичайних умов, перерахування всіх коштів за продану електричну енергію та за надані послуги, що надходять на поточний рахунок із спеціальним режимом використання агрегатора, у повному обсязі на поточні рахунки агрегатора.».

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

в абзаці четвертому слова «зазначеного алгоритму» замінити словами «зазначених алгоритмів», після слова «електропостачальника» у всіх відмінках доповнити словами «або агрегатора» у відповідних відмінках, а слова «Такі зміни до алгоритму» замінити словами «Такі зміни до алгоритмів».

частину шосту після слова та знаку «електропостачальників,» доповнити словом та знаком «агрегаторів,», а після слів «передачі та» доповнити словом «номінованого»;

абзаци перший та другий частини сьомої після слова та знаку «електропостачальників,» доповнити словом та знаком «агрегаторів,», а після слова «передачі» доповнити словами та знаками «,торгового агента та номінованого»;

частину третю статті 76 доповнити абзацами другим та третім такого змісту:

«Регулятор повинен забезпечити прості, справедливі, прозорі, незалежні, ефективні та результативні механізми позасудового врегулювання спорів для будь-якого спору, що виникає стосовно продуктів або послуг на ринку електричної енергії.

Участь електропостачальника та/або оператора системи розподілу у позасудових механізмах врегулювання спорів для побутових споживачів є обов'язковою.»;

12) у розділі XVII «Прикінцеві та перехідні положення»:

абзаци двадцять четвертий – двадцять шостий пункту 1 виключити.

У зв'язку з цим абзаци двадцять сьомий - п'ятдесят шостий вважати відповідно абзацами двадцять четвертим – п'ятдесят третім;

після пункту 1 доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

«1¹. Оператор системи передачі України є частиною Східноєвропейського регіону розрахунку пропускної спроможності, який включає в себе межі торгових зон між Україною та Республікою Молдова, Україною та Республікою Польща, Україною та Словацькою Республікою, Україною та Угорщиною, Україною та Румунією, Республікою Молдова та Румунією.

У випадку зміни конфігурації регіону розрахунку пропускної спроможності, відповідно до рішення ACER, регіон розрахунку пропускної спроможності застосовується відповідно до статті 2 цього Закону.

Торгова зона України є частиною Східноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем, в межах якого оператори систем передачі України та Республіки Молдова здійснюють оперативно-технологічне управління енергетичними системами цих держав.

У разі зміни конфігурації регіону функціонування енергетичних систем, відповідно до рішення ACER, регіон функціонування енергетичних систем застосовується відповідно до статті 2 цього Закону.

Регіональні координаційні центри для Центральноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем за погодженням із учасниками відповідних регіональних координаційних центрів є регіональними координаційними центрами Східноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем.

У разі зміни конфігурації регіональних координаційних центрів, відповідно до рішення ACER, регіональні координаційні центри застосовуються відповідно до статті 2 цього Закону.»;

в абзацах сімнадцятому і вісімнадцятому пункту 11 слова «погодинних обсягів відпуску електричної енергії» замінити словами «обсягів відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди», а слова «погодинного графіка відпуску електричної енергії» замінити словами «графіка відпуску електричної енергії за розрахункові періоди»;

пункт 13 доповнити абзацами тридцять сьомим та тридцять восьмим такого змісту:

«Не пізніше ніж до 01 січня 2026 року технічний процес зміни електропостачальника, у тому числі постачальника універсальних послуг, та/або агрегатора повинен займати не більше 24 годин і повинен бути можливим у будь-який робочий день.

Інтелектуальні системи обліку, які встановлені станом на дату набрання чинності цього Закону або початок робіт щодо їх встановлення розпочався до цієї дати та вимоги до яких не відповідають кодексу комерційного обліку, не повинні залишатися в

експлуатації після 1 січня 2026 року. Для цілей цього абзацу початок робіт означає або початок будівельних робіт, пов'язаних з інвестиціями, або перше тверде зобов'язання щодо замовлення обладнання, або будь-яке інше зобов'язання, яке надає інвестиціям незворотного характеру, залежно від того, що настане раніше. Придбання земельних ділянок та підготовчі роботи, такі як отримання дозволів та підготовка попереднього техніко-економічного обґрунтування, не вважається початком робіт. У разі поглинання компаній початок робіт означає момент придбання активів, безпосередньо пов'язаних з придбаним підприємством.»;

після пункту 14 доповнити пунктами 14¹ – 14³ такого змісту:

«14¹. Якщо оператор системи передачі має з'єднання з принаймні одним оператором системи передачі держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, який використовує резерви заміщення, він має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для обміну балансуючою електричною енергією з резервів заміщення.

Оператор системи передачі, який використовує автоматичні резерви відновлення частоти, має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для обміну балансуючою електричною енергією з автоматичних резервів відновлення частоти не пізніше 15 грудня 2024 року.

Оператор системи передачі, який використовує автоматичні резерви відновлення частоти, має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для здійснення нетінгу небалансів.

Оператор системи передачі має забезпечити імплементацію та використовувати відповідну Європейську платформу балансування для обміну балансуючою електричною енергією з ручних резервів відновлення частоти не пізніше 15 грудня 2024 року, якщо інший строк не встановлений Регулятором.

Регулятор має право прийняти рішення про продовження для оператора системи передачі строку приєднання до відповідної Європейської платформи балансування за своєю ініціативою або за запитом оператора системи передачі не більше ніж на два роки.

Оператор системи передачі має застосовувати перелік стандартних продуктів допоміжних послуг з резервів відновлення частоти та резервів заміщення. Оператор системи передачі має право застосовувати спеціальні балансуючі продукти для забезпечення балансу системи.

14². До 01 січня 2028 року Регулятор повинен відзвітувати перед Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства про частку загальної балансуючої потужності, що охоплюється договорами з терміном дії або періодом придбання понад один день.

14³. Впродовж шести місяців після скасування (припинення) воєнного стану в Україні Регулятор, консультуючись з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, переглядає всі спеціальні обов'язки, покладені на учасників ринку відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», та скасовує або, у разі необхідності, змінює їх.».

2. У Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 51, ст. 833 із наступними змінами):

1) у розділі I:

в абзаці третьому пункту 1 частини першої статті 2 слова «на ринку» замінити словами «на єдиному сполученні ринків», а слова «внутрішньодобовому ринку» замінити словами «внутрішньодобових ринків»;

пункт 3 частини третьої статті 3 після слів «Секретаріатом Енергетичного Співтовариства» доповнити знаками та словами «, Агентством з питань співпраці регуляторних органів у сфері енергетики (ACER), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг»;

2) у розділі II:

у статті 17:

у частині першій:

після пункту 6 доповнити пунктом 6¹ такого змісту:

«6¹) затверджує правила, порядки, методики (методології) та умови, визначені законом, а також нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;»;

після пункту 7 доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

«7¹) призначає, відкликає або призупиняє діяльність номінованого оператора ринку електричної енергії;»;

у пункті 19 слова та знак «регламенти, прийняті на рівні Енергетичного Співтовариства» замінити словами та знаком «положення директив та регламентів, прийнятих на рівні Енергетичного Співтовариства та/або Європейського Союзу», а слова «та Європейською Комісією» замінити словами та знаками «та за потреби з ACER та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг;»;

пункт 9 частини другої після слів та знаку «Енергетичного Співтовариства» доповнити словами та знаками «ACER та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг;»;

у статті 18:

у частині першій:

абзац перший після слів та знаку «Енергетичного Співтовариства» доповнити словами та знаками «ACER та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг;»;

пункт 2 після слів та знаку «природного газу» доповнити словами та знаком «міждержавному балансуванню», а слова «державних – членах» замінити словами та знаками «державних - членах (сторонах) Європейського Союзу та/або»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, ACER та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг, здійснюється, за потреби, спільно з іншими державними органами, у межах їх повноважень.

Регулятор при розгляді регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики, що стосуються кількох держав та мають погоджуватися всіма регуляторними органами таких держав, проводить консультації з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, Європейською мережею операторів системи передачі (ENTSO-E), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо забезпечення відповідності правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики меті

регламентів, директив та настанов ЄС у сфері енергетики, сприянню об'єднанню ринків, недопущенню дискримінації, забезпеченню ефективної конкуренції та належного функціонування енергетичних ринків.»;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Регулятор при взаємодії з ACER:

1) надає на запит ACER інформацію, необхідну для виконання завдань ACER;

2) бере до відома та/або враховує у роботі висновки та рекомендації ACER (включаючи рекомендації щодо обміну кращими практиками), виконує індивідуальні рішення ACER, тимчасові рішення ACER для забезпечення безпеки постачання електричної енергії та/або газу або операційної безпеки у сфері енергетики тощо;

3) надсилає на затвердження ACER пропозиції щодо регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики, що стосуються кількох держав та мають погоджуватися регуляторними органами таких держав – у разі спільного запиту регуляторних органів відповідних держав або у разі, якщо регуляторні органи відповідних держав не змогли досягти узгодженого рішення щодо затвердження відповідних документів протягом терміну, встановленого регламентами та директивами, прийнятими на рівні Енергетичного Співтовариства та/або Європейського Союзу;

4) спільно з оператором системи передачі, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, Європейською мережею операторів системи передачі (ENTSO-E), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг, бере участь у консультаціях, ініційованих ACER щодо регуляторних питань, що впливають на транскордонну торгівлю електричною енергією та природним газом чи безпеку електричних (газових) міждержавних мереж/перетинів.».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім змін до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» стосовно норм про єдине сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, які набирають чинності з дати початку дії єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, визначеної Регулятором.

2. Регулятору протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом затвердити порядок призначення номінованого оператора ринку.

3. Регулятор не пізніше трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом має надати Секретаріату Енергетичного Співтовариства звіт, в якому детально описуються заходи та дії, які він вжив або має намір вжити для усунення або, якщо це неможливо, для пом'якшення впливу політики або заходів, що можуть обмежувати формування оптових цін, на проведення торгів відповідно до статті 70¹ цього Закону.

5. Регулятор приймає рішення про перше призначення номінованого оператора ринку на строк чотири роки з дня прийняття такого рішення.

6. До 15 червня 2024 року номінований оператор ринку з номінованими операторами ринків інших держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства повинен надати Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, ACER, план інтеграції номінованого оператора ринку Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства у виконанні функцій оператора сполучення ринків, включаючи приєднання до угод, які номінований оператор ринку планує укласти з третіми особами.

Цей план повинен відповідати плану, розробленому відповідно до Регламенту (ЄС) 2015/1222, і має включати детальний опис та запропонований часовий графік імплементації, а також опис очікуваного впливу такої інтеграції на виконання функцій оператора сполучення ринків відповідно до параграфу другого статті 7 Регламенту (ЄС) 2015/1222.

7. Оператор системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності подає Регулятору, регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності, ACER, Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства пропозицію щодо спільної методології розрахунку пропускної спроможності в межах відповідного регіону розрахунку пропускної спроможності. Пропозиція щодо спільної методології розрахунку пропускної спроможності в межах відповідного регіону розрахунку пропускної спроможності повинна бути предметом консультацій із заінтересованими сторонами. Пропозиція повинна бути узгоджена з методологією розрахунку пропускної спроможності, що застосовується в сусідніх регіонах розрахунку пропускної спроможності.

8. До 15 квітня 2024 року оператор системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності повинен розробити спільну пропозицію щодо:

1) методології координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі з попереднім проведенням консультацій та надати її на розгляд Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності;

2) спільної методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю та подати її на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності;

3) надійних і своєчасних резервних процедур, щоб забезпечити ефективний, прозорий і недискримінаційний розподіл пропускної спроможності, якщо процес єдиного сполучення ринків «на добу наперед» не здатний принести результати з попереднім проведенням консультацій та подати її на розгляд та затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності;

4) спільної методології розрахунку планових обмінів з попереднім проведенням консультацій та подати її на розгляд та затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

9. Регулятор має право надавати відступ або звільнення від незастосування періоду врегулювання небалансів, згідно зі статтею 68 цього Закону, до 31 грудня 2024 року.

10. До 15 лютого 2025 року оператор системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності повинен підготувати звіт з оцінкою поступової координації та гармонізації механізмів координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі і угод, застосованих в області регулювання, а також із пропозиціями в частині здійснення координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі з попереднім проведенням консультацій.

Цей звіт повинен бути поданий на розгляд Регулятору та іншим регуляторним органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.

Пропозиції у звіті повинні запобігати викривленню ринку механізмами координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі і угодами, застосованими в області регулювання.

11. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу не пізніше ніж до 31 грудня 2025 року повинні виконати оцінку економічної доцільності впровадження інтелектуальних систем обліку відповідно до порядку, затвердженого Регулятором на основі статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність».

12. Договори на балансуочу потужність, що укладаються відповідно до статті 68 цього Закону, з 1 січня 2026 року укладаються на строк, що не перевищує шість місяців.

13. До 01 січня 2025 року та 01 січня 2028 року Регулятор подає до Секретаріату Енергетичного Співтовариства звіти про виконання положень статті 7¹ цього Закону, необхідність і пропорційність державного втручання згідно із цією статтею та результати оцінювання прогресу в досягненні ефективної конкуренції між електропостачальниками та переходу на ринкові ціни.

14. Уповноважений орган повинен затвердити та опублікувати перші плани готовності до ризиків до 05 січня 2025 року.

15. Оператор системи передачі повинен взяти участь у регіональному координаційному центрі до 15 червня 2024 року.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта
Закон України «Про ринок електричної енергії»	
Стаття 1. Визначення термінів	Стаття 1. Визначення термінів
1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:	1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
Положення відсутнє	1) Агентство з питань співробітництва енергетичних регуляторів (далі - ACER) - Агентство, створене Регламентом (ЄС) 2019/942 від 5 червня 2019 року про заснування Агентства Європейського Союзу з питань співпраці регуляторів енергетики та включене до Енергетичного Співтовариства Рішенням Ради Міністрів 2022/03/МС-ЕпС.
101) агрегатор – незалежний агрегатор або інший учасник ринку електроенергії, який здійснює діяльність з агрегації;	1¹) агрегатор – незалежний агрегатор або інший учасник ринку електроенергії, який здійснює діяльність з агрегації;
102) агрегація - діяльність на ринку електричної енергії, що здійснює суб'єкт господарювання, пов'язана з об'єднанням електроустановок, призначених для виробництва та/або споживання, та/або зберігання електричної енергії з метою купівлі-продажу електричної енергії, надання допоміжних послуг та/або послуг з балансування на ринку електричної енергії;	1²) агрегація – діяльність на ринку електричної енергії, що здійснює суб'єкт господарювання, пов'язана з об'єднанням навантажень або електроустановок для відбору/відпуску електричної енергії , які призначені для виробництва та/або споживання та/або зберігання електричної енергії, з метою купівлі-продажу електричної енергії, надання допоміжних послуг та/або послуг з балансування на ринку електричної енергії;
103) агрегована група - учасники ринку електричної енергії, електроустановки яких входять до однієї одиниці агрегації та агрегуються агрегатором;	1³) агрегована група - учасники ринку електричної енергії, електроустановки яких входять до однієї одиниці агрегації та агрегуються агрегатором;
1) адміністратор комерційного обліку електричної енергії (далі - адміністратор комерційного обліку) - юридична особа, яка забезпечує організацію та адміністрування комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, а також виконує функції центральної агрегації даних комерційного обліку;	1⁴) адміністратор комерційного обліку електричної енергії (далі – адміністратор комерційного обліку) – юридична особа, яка забезпечує організацію та адміністрування комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, а також виконує функції центральної агрегації даних комерційного обліку;
2) адміністратор розрахунків - юридична особа, яка забезпечує організацію проведення розрахунків на балансуєчому ринку та ринку допоміжних послуг;	1⁵) адміністратор розрахунків - юридична особа, яка забезпечує організацію проведення розрахунків на балансуєчому ринку та

	ринку допоміжних послуг та може бути іншою особою для регіональних та Європейських платформ;
3 ²) активний споживач - споживач, у тому числі приватне домогосподарство, енергетичний кооператив та споживач, який є замовником енергосервісу (як до, так і після переходу до замовника за енергосервісним договором права власності на майно, утворене (встановлене) за енергосервісним договором), що споживає електричну енергію та виробляє електричну енергію, та/або здійснює діяльність із зберігання енергії, та/або продає надлишки виробленої та/або збереженої електричної енергії, або бере участь у заходах з енергоефективності та управління попиту відповідно до вимог закону, за умови що ці види діяльності не є професійною та/або господарською діяльністю;	2) активний споживач - споживач, у тому числі приватне домогосподарство, енергетичний кооператив та споживач, який є замовником енергосервісу (як до, так і після переходу до замовника за енергосервісним договором права власності на майно, утворене (встановлене) за енергосервісним договором), що споживає електричну енергію та виробляє електричну енергію, та/або здійснює діяльність із зберігання енергії, та/або продає надлишки виробленої та/або збереженої електричної енергії, або бере участь у заходах з енергоефективності та управління попиту відповідно до вимог закону, за умови що ці види діяльності не є основною професійною та/або господарською діяльністю;
Положення відсутнє	3 ¹) алгоритм сполучення цін – алгоритм, який використовується під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» для одночасного співставлення пропозицій (заявок) щодо купівлі-продажу електричної енергії та здійснення розподілу міжзональної пропускнуої спроможності;
Положення відсутнє	3 ²) алгоритм зіставлення в рамках безперервної торгівлі – алгоритм, який використовується під час єдиного сполучення внутрішньодобових ринків для безперервного співставлення пропозицій (заявок) щодо купівлі-продажу електричної енергії та здійснення розподілу міжзональної пропускнуої спроможності;
3 ¹) аукціонний офіс - оператор системи передачі або інша юридична особа, визначена відповідно до цього Закону, що забезпечує розподіл пропускнуої спроможності міждержавних мереж ;	3 ³) аукціонний офіс – оператор системи передачі або інша юридична особа, визначена відповідно до цього Закону, що забезпечує розподіл міжзональної пропускнуої спроможності;
4 ¹) балансування - усі дії та процеси, що здійснюються в будь-який період часу, за допомогою яких оператор системи передачі забезпечує постійне підтримання частоти в об'єднаній енергетичній системі України в межах попередньо визначеного діапазону стабільності та забезпечує підтримання необхідних обсягів резервів необхідної якості;	4 ¹) балансування - усі дії та процеси, що здійснюються в будь-який період часу, за допомогою яких оператор системи передачі забезпечує постійне підтримання частоти в межах попередньо визначеного діапазону стабільності та забезпечує підтримання необхідних обсягів резервів необхідної якості;
Положення відсутнє	6 ¹) балансує електрична енергія - електрична енергія, що використовується оператором системи передачі для здійснення

	балансування та надається постачальником послуг з балансування;
Положення відсутнє	б²) балансуєча потужність – обсяг потужності, який постачальник послуг з балансування погодився підтримувати та подати пропозиції (заявки) на відповідний обсяг балансуєчої електричної енергії оператору системи передачі протягом періоду дії договору;
7) балансуєчий ринок електричної енергії (далі - балансуєчий ринок) - ринок, організований оператором системи передачі електричної енергії з метою забезпечення достатніх обсягів електричної потужності та енергії, необхідних для балансування в реальному часі обсягів виробництва та імпорту електричної енергії і споживання та експорту електричної енергії, врегулювання системних обмежень в об'єднаній енергетичній системі України, а також фінансового врегулювання небалансів електричної енергії;	7) балансуєчий ринок електричної енергії (далі - балансуєчий ринок) - ринок, який включає систему відносин, що стосуються послуг з балансування відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії з метою забезпечення достатніх обсягів електричної потужності та енергії, необхідних для балансування в реальному часі обсягів виробництва та імпорту електричної енергії і споживання та експорту електричної енергії, врегулювання системних обмежень, а також фінансового врегулювання небалансів електричної енергії;
Положення відсутнє	8¹) безпека – безпека постачання та надання електричної енергії та технічна безпека;
Положення відсутнє	8²) близький до реального часу - короткий період часу, як правило, до декількох секунд або до періоду врегулювання небалансу на національному ринку для потреб інтелектуальних систем обліку;
Положення відсутнє	8³) вартість недопокритего навантаження - оцінка в євро/МВт-год максимальної ціни електричної енергії, яку споживачі готові платити, щоб уникнути відключення;
12) відповідальність за баланс - зобов'язання учасників ринку повідомляти і виконувати погодинні графіки електричної енергії відповідно до обсягів купленої та проданої електричної енергії та нести фінансову відповідальність за врегулювання небалансів;	12) відповідальність за баланс - зобов'язання учасників ринку повідомляти і виконувати графіки електричної енергії за розрахункові періоди відповідно до обсягів купленої та проданої електричної енергії та нести фінансову відповідальність за врегулювання небалансів;
Положення відсутнє	13¹) взаємосумісність - у частині інтелектуальної системи обліку, це здатність двох або більше енергетичних або комунікаційних мереж, систем, пристроїв, програм або компонентів взаємодіяти

	для обміну інформацією та її використання з метою виконання необхідних функцій;
14) внутрішньодобовий ринок електричної енергії (далі - внутрішньодобовий ринок) - сегмент ринку електричної енергії, на якому купівля-продаж електричної енергії здійснюється безперервно після завершення торгів на ринку "на добу наперед" та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії;	Виключити.
Положення відсутнє	16 ²) генеруючий об'єкт - об'єкт, який перетворює первинну енергію в електричну енергію та складається з одного або кількох генеруючих одиниць, приєднаних до мережі;
Положення відсутнє	16 ³) гнучкість енергосистеми – здатність ОЕС України регулювати обсяги виробництва та/або споживання електричної енергії у відповідь на очікувані або непередбачені зовнішні фактори, у тому числі зміни попиту та/або пропозиції електричної енергії та зміни цін на ринку електроенергії, з метою надання безперебійних та ефективних послуг;
18) диспетчерське управління - оперативно-технологічне управління об'єднаною енергетичною системою України із забезпеченням надійного і безперебійного постачання електричної енергії споживачам з додержанням вимог енергетичної безпеки;	18) диспетчерське (оперативно-технологічне) управління - оперативно-технологічне управління об'єднаною енергетичною системою України із забезпеченням надійного і безперебійного постачання електричної енергії споживачам з додержанням вимог енергетичної безпеки;
Положення відсутнє	18 ¹) договір з динамічною ціною на електричну енергію (далі - договір з динамічною ціною) - договір постачання електричної енергії між електропостачальником та споживачем, який відображає коливання цін на спотових ринках, у тому числі на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, за періодами, які принаймні дорівнюють періодичності розрахунків на ринку електричної енергії;
19) договір купівлі-продажу електричної енергії на внутрішньодобовому ринку - договір, укладений в електронній формі між оператором ринку та учасником внутрішньодобових торгів на купівлю-продаж електричної енергії за результатами внутрішньодобових торгів, відповідно до якого здійснюється одночасне прийняття учасниками внутрішньодобових торгів прав та зобов'язань з купівлі-продажу електричної енергії за	Виключити.

результатами проведення відповідних внутрішньодобових торгів;	
20) договір купівлі-продажу електричної енергії на ринку "на добу наперед" (далі - договір на ринку "на добу наперед") - договір, укладений в електронній формі між оператором ринку та учасником торгів "на добу наперед" на купівлю-продаж електричної енергії за результатами торгів "на добу наперед", відповідно до якого здійснюється одночасне прийняття учасником торгів "на добу наперед" і оператором ринку прав та зобов'язань з купівлі-продажу електричної енергії за результатами проведення відповідних торгів "на добу наперед";	Виключити.
20 ¹) договір про участь у розподілі пропускнуї спроможності - договір, який врегульовує відносини в процесі набуття, використання, продажу, оплати та припинення фізичного права на використання міждержавного перетину;	20 ¹) договір про участь у розподілі пропускнуї спроможності - договір, який врегульовує відносини в процесі набуття, використання, продажу, оплати та припинення фізичного права на використання міжзонального перетину між зареєстрованим учасником та аукціонним офісом;
Положення відсутнє	20 ²) демонстраційний проект - проект, який демонструє технологію як першу у своєму роді в Європейському Союзі чи Енергетичному Співтоваристві та представляє значну інновацію, яка виходить за межі сучасного рівня;
Положення відсутнє	20 ³) договір постачання електричної енергії - договір на постачання електричної енергії споживачу, який не включає деривативи на постачання електричної енергії;
Положення відсутнє	20 ⁴) договір про участь в агрегованій групі – домовленість двох сторін - агрегатора та користувача електроустановки споживання електричної енергії та/або виробництва електричної енергії та/або зберігання енергії, що визначає взаємовідносини між таким користувачем та агрегатором, які виникають внаслідок передачі прав, виконання зобов'язань та несення відповідальності за здійснення діяльності агрегації в інтересах користувача електроустановки щодо купівлі та/або продажу електричної енергії та/або надання послуг на ринку електричної енергії від користувача електроустановки агрегатору;
22) допоміжні послуги - послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, які оператор системи передачі закупає у	22) допоміжні послуги – послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, необхідні оператору системи передачі або

<p>постачальників допоміжних послуг для забезпечення сталої і надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України та якості електричної енергії відповідно до встановлених вимог;</p>	<p>оператору системи розподілу, у тому числі для забезпечення безпечного, надійного функціонування системи передачі або системи розподілу, за виключенням управління перевантаженнями;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>22¹⁾ допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти - послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, які необхідні оператору системи передачі або оператору системи розподілу, у тому числі для регулювання напруги та реактивної потужності, забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій;</p>
<p>29) електроенергетичне підприємство - суб'єкт господарювання, який здійснює одну з таких функцій: виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії або трейдерську діяльність;</p>	<p>29) електроенергетичне підприємство – суб'єкт господарювання, який здійснює одну з таких функцій: виробництво, передачу, розподіл, агрегацію, управління попитом, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, трейдерську діяльність та відповідає за комерційні, технічні або експлуатаційні завдання, пов'язані з цими функціями;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>32¹⁾ енергетичне об'єднання споживачів - юридична особа, яка ґрунтується на добровільній та відкритій участі та ефективно контролюється членами або учасниками, які є фізичними особами, асоціаціями, енергетичними кооперативами, місцевими органами влади, включаючи громади та малі побутові споживачі, основною метою діяльності є забезпечення екологічних, економічних чи соціальних переваг для своїх членів або учасників, або місцевих територій, де об'єднання здійснює свою діяльність, а не отримання фінансових прибутків і може займатися виробництвом електричної енергії, у тому числі з відновлюваних джерел, постачанням, споживанням, агрегацією, зберіганням енергії, послугами енергоефективності або послугами зарядки електричних транспортних засобів або надавати інші енергетичні послуги, за винятком розподілу, своїм членам або учасникам;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>33¹⁾ Європейська мережа операторів системи передачі електричної енергії (далі – ENTSO-E) – асоціація для співпраці європейських операторів системи передачі;</p>

Положення відсутнє	33 ²) Європейські платформи балансування – автоматизовані системи, що включають апаратне та програмне забезпечення для здійснення обміну балансуючою електричною енергією та/або процесу врегулювання небалансу та проведення розрахунків, передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства, які існують в межах єдиного загальноєвропейського інтегрованого ринку електричної енергії;
Положення відсутнє	33 ³) єдине сполучення ринків "на добу наперед" – аукціонний процес, в рамках якого одночасно для різних торгових зон здійснюється зіставлення зібраних заявок та розподіл міжзональної пропускної спроможності на ринку «на добу наперед»;
Положення відсутнє	33 ⁴) єдине сполучення внутрішньодобових ринків – безперервний процес, в рамках якого одночасно для різних торгових зон здійснюється зіставлення зібраних заявок та розподіл міжзональної пропускної спроможності на внутрішньодобовому ринку;
Положення відсутнє	34 ¹) заінтересована сторона - будь-яка фізична або юридична особа, яка має право на отримання даних комерційного обліку електричної енергії, що отримані з конкретної точки комерційного обліку;
Положення відсутнє	34 ²) заінтересовані сторони енергетичного сектору - Регулятор, інші органи, визначені цим Законом, оператори систем передачі, оператори систем розподілу, номіновані оператори ринку, регіональні координаційні центри;
Положення відсутнє	34 ³) запас надійності - зменшення міжзональної пропускної спроможності для покриття невизначеностей при розрахунку пропускної спроможності;
96 ²) зареєстрований учасник - суб'єкт господарювання, в тому числі нерезидент, який відповідає вимогам, визначеним правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів , та уклав договір про участь у розподілі пропускної спроможності з аукціонним офісом;	34 ⁴) зареєстрований учасник – суб'єкт господарювання, в тому числі нерезидент, який відповідає вимогам, визначеним правилами розподілу міждержавних перетинів міжзональної пропускної спроможності, та уклав договір про участь у розподілі пропускної спроможності з аукціонним офісом;

Положення відсутнє	36¹) заявка – висловлений учасником ринку намір придбати або продати електричну енергію чи потужність на визначених умовах виконання;
99) зберігання енергії - діяльність, пов'язана з відбором електричної енергії з метою відкладення її кінцевого використання на момент пізніший, ніж коли вона була вироблена, її перетворенням в інший вид енергії, в якому вона може зберігатися, зберіганням та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі, систему розподілу, мережу електростанції або мережу споживача;	36²) зберігання енергії – діяльність, пов'язана з відбором електричної енергії з метою відкладення її кінцевого використання на момент пізніший, ніж коли вона була вироблена, її перетворенням в інший вид енергії, в якому вона може зберігатися, зберіганням та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі, систему розподілу, мережу електростанції або мережу споживача;
Положення відсутнє	36³) звичайний лічильник – аналоговий або електронний лічильник, який не має можливості одночасно передавати та приймати дані;
Положення відсутнє	36⁴) зіставлені заявки – усі заявки на купівлю та продаж, зіставлені за допомогою алгоритму сполучення цін або алгоритму зіставлення в рамках безперервної торгівлі;
36¹) зменшення фізичного права на передачу - зменшення обсягу набутого фізичного права на передачу у разі перевантаження такого міждержавного перетину, дії обставин непереборної сили або через неможливість забезпечення дотримання стандартів операційної безпеки;	36⁵) зменшення фізичного права на передачу – зменшення обсягу набутого фізичного права на передачу у разі перевантаження такого міжзонального перетину, дії обставин непереборної сили або через неможливість забезпечення дотримання стандартів операційної безпеки;
Положення відсутнє	36⁶) з'єднана система – низка систем передачі та розподілу, з'єднаних між собою за допомогою одного або кількох перетинів;
Положення відсутнє	36⁷) зустрічна торгівля – міжзональний обмін, ініційований операторами систем передачі між двома торговими зонами для зменшення фізичного перевантаження;
36²) інсайдерська інформація на ринку електричної енергії - неоприлюднена інформація точного характеру, що прямо чи опосередковано стосується одного або декількох оптових енергетичних продуктів на ринку електричної енергії, розкриття або оприлюднення якої може значно вплинути на ринкову ціну відповідно до одного або декількох оптових енергетичних продуктів;	36⁸) інсайдерська інформація на ринку електричної енергії - неоприлюднена інформація точного характеру, що прямо чи опосередковано стосується одного або декількох оптових енергетичних продуктів на ринку електричної енергії, розкриття або оприлюднення якої може значно вплинути на ринкову ціну відповідно до одного або декількох оптових енергетичних продуктів;
Положення відсутнє	36⁹) інтелектуальний лічильник – електронна система, яка здатна вимірювати електричну енергію, що подається в мережу, або електричну енергію, спожиту з мережі, надає більше

	інформації, ніж звичайний лічильник, а також здатна передавати та приймати дані для цілей інформування, моніторингу та контролю, використання форми електронного зв'язку;
Положення відсутнє	39 ¹⁾ Координаційна група з безпеки постачання - група, сформована відповідно до процедурного рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства для координації заходів з безпеки постачання електричної енергії та природного газу в рамках Енергетичного Співтовариства та надання консультативної допомоги органам Енергетичного Співтовариства з питань безпеки постачання;
Положення відсутнє	39 ²⁾ координована чиста пропускна спроможність – метод розрахунку пропускної спроможності, що ґрунтується на принципі попередньої оцінки та визначення максимального обміну енергією між суміжними торговими зонами;
Положення відсутнє	40 ¹⁾ криза в електроенергетиці – поточна або неминуча ситуація, яка характеризується значним дефіцитом електричної енергії та визначена планом готовності до управління ризиками в електроенергетиці, або ситуація, в умовах якої неможливо постачати електричну енергію споживачам у достатньому обсязі;
Положення відсутнє	40 ²⁾ кризовий координатор – особа, група осіб, команда, що складається з відповідних національних кризових менеджерів в електроенергетиці, або установа, якій доручено діяти як контактний пункт і координувати потік інформації під час кризи в електроенергетиці;
Положення відсутнє	40 ³⁾ критичний елемент мережі – елемент мережі в межах торгової зони або між торговими зонами, що враховується в процесі розрахунку пропускної спроможності, обмежуючи кількість електричної енергії, якою можна обмінюватися;
Положення відсутнє	42 ¹⁾ механізм забезпечення потужності - тимчасовий захід для забезпечення досягнення необхідного рівня достатності ресурсів потужності шляхом надання винагороди за доступність ресурсів потужності, за виключенням заходів, пов'язаних з допоміжними послугами, послугами з балансування або управлінням перевантаженнями;

43) міждержавна лінія електропередачі - лінія електропередачі, що перетинає кордон між Україною та іншою державою і з'єднує об'єднану енергетичну систему України з системою передачі суміжної держави;	43) міждержавна лінія електропередачі - лінія електропередачі, що перетинає або охоплює кордон між Україною та іншою державою, в тому числі державою-членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства , і з'єднує об'єднану енергетичну систему України з системою передачі такої держави;
Положення відсутнє	43 ¹) міждержавне балансування - транскордонний обмін послугами з балансування між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства з метою балансування;
Положення відсутнє	44 ¹) міждержавні перетоки – фізичні перетоки електричної енергії в мережі передачі держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що є результатом впливу на її мережу передачі діяльності виробників та/або споживачів, розташованих за межами цієї держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;
Положення відсутнє	44 ²) міжзональна пропускна спроможність - здатність з'єднаної системи забезпечити передачу електричної енергії між торговими зонами;
Положення відсутнє	45 ¹) найкращі доступні методи - найбільш ефективні, передові та практично придатні методи для забезпечення основи для дотримання правил захисту даних і безпеки;
105) незалежний агрегатор - учасник ринку, що здійснює діяльність з агрегації та який неафілійований з електропостачальником та/або постачальником універсальних послуг споживача, електроустановки якого агрегуються таким учасником ринку.	46 ¹) незалежний агрегатор – учасник ринку, що здійснює діяльність з агрегації та який неафілійований з електропостачальником та/або постачальником універсальних послуг споживача, електроустановки якого агрегуються таким учасником ринку;
Положення відсутнє	47 ¹) нерезидент ринку електричної енергії (далі – нерезидент) — іноземна компанія, організація, яка здійснює діяльність на ринку електричної енергії держави, що є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства відповідно до законодавства такої держави, та яка не має статусу юридичної особи, фізичної особи - підприємця або громадського формування з місцезнаходженням в Україні;
Положення відсутнє	47 ²) неринкові заходи - будь-який захід з боку пропозиції або попиту, який відхиляється від ринкових правил або комерційних угод, метою якого є пом'якшення кризи в електроенергетиці;

Положення відсутнє	49¹) номінований оператор ринку електричної енергії (номінований оператор ринку) – юридична особа, призначена компетентним органом відповідно до цього Закону, що забезпечує виконання завдань, пов'язаних з єдиним сполученням ринків "на добу наперед" та єдиним сполученням внутрішньодобових ринків;
52) об'єкт електроенергетики - електрична станція (крім ядерної частини атомної електричної станції), електрична підстанція, електрична мережа;	52) об'єкт електроенергетики - електрична станція (крім ядерної частини атомної електричної станції), установка зберігання енергії, електрична підстанція, електрична мережа;
Положення відсутнє	52¹) область ціни небалансу – область, для якої розраховується ціна небалансу;
104) одиниця агрегації - сукупність електроустановок, призначених для агрегації;	52²) одиниця агрегації – сукупність електроустановок, призначених для агрегації;
53) перевантаження - ситуація, за якої міждержавний перетин через недостатність його пропускної спроможності та/або система передачі електроенергії не може прийняти всі фізичні потоки електричної енергії;	53) одночасна криза в електроенергетиці – криза в електроенергетиці, яка зачіпає більш ніж одну державу-сторону Енергетичного Співтовариства;
54) оператор ринку - юридична особа, що забезпечує функціонування ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку та організацію купівлі-продажу електричної енергії на цих ринках, а також має право організувати та проводити електронні аукціони з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами на підставі відповідних ліцензій, що видаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;	54) оператор ринку – юридична особа, що надає послуги, за яких пропозиції на продаж електричної енергії зіставляються із заявками на купівлю електричної енергії;
98) оператор установки зберігання енергії - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа (крім гідроакумулюючих електростанцій), яка здійснює діяльність із зберігання енергії з метою продажу електричної енергії, що відпускається з установки зберігання енергії, та/або з метою надання допоміжних послуг чи надання послуг з балансування за допомогою установки зберігання енергії;	56¹) оператор установки зберігання енергії – фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа (крім гідроакумулюючих електростанцій), яка здійснює діяльність із зберігання енергії з метою продажу електричної енергії, що відпускається з установки зберігання енергії, та/або з метою надання допоміжних послуг чи надання послуг з балансування за допомогою установки зберігання енергії;
57) операційна безпека - спроможність електричних станцій , системи передачі та системи розподілу функціонувати в нормальному режимі або якнайшвидше повертатися до нормального	57) операційна безпека - спроможність системи передачі функціонувати в нормальному режимі або якнайшвидше повертатися

режиму роботи, що характеризується гранично допустимими показниками температури, рівнів напруги, струмів короткого замикання, частоти і стійкості;	до нормального режиму роботи, що характеризується межами операційної безпеки відповідно до кодексу системи передачі;
58) організований сегмент ринку електричної енергії - ринок "на добу наперед", внутрішньодобовий ринок та балансуючий ринок;	58) організований сегмент ринку електричної енергії – єдине сполучення ринків "на добу наперед", єдине сполучення внутрішньодобових ринків та балансуючий ринок;
Положення відсутнє	58¹) особливий користувач – користувач системи передачі та/або системи розподілу, електроустановки якого, знаходяться в оперативному підпорядкуванні оператора системи передачі;
53) перевантаження - ситуація, за якої міждержавний перетин через недостатність його пропускної спроможності та/або система передачі електроенергії не може прийняти всі фізичні потоки електричної енергії;	59 ¹) перевантаження – ситуація, за якої міждержавний перетин через недостатність його пропускної спроможності та/або система передачі електроенергії не може прийняти всі фізичні потоки електричної енергії;
Положення відсутнє	59²) передиспетчеризація - захід, включаючи скорочення, який активується одним або декількома операторами системи передачі або операторами системи розподілу шляхом зміни генерації, схеми навантаження або обох, щоб змінити фізичні потоки в електроенергетичній системі та зняти фізичне перевантаження або іншим чином забезпечити безпеку системи;
Положення відсутнє	59³) період розрахунку небалансу – період часу, для якого розраховується небаланс сторін, відповідальних за баланс;
Положення відсутнє	61²) підгрупа - група держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у межах регіону, які мають технічну можливість надавати одна одній допомогу відповідно до статті 15 цього Закону;
Положення відсутнє	61³) платіжна інформація – інформація, яка міститься в рахунку, що надається електроенергетичним підприємством споживачу, крім вимоги про оплату;
100) повністю інтегровані елементи мережі - елементи мережі, які інтегровано в систему передачі чи систему розподілу, у тому числі установка зберігання енергії, та які використовуються виключно з метою забезпечення безпечного та надійного функціонування відповідної системи передачі чи системи розподілу, але не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;	62 ¹) повністю інтегровані елементи мережі – елементи мережі, які інтегровано в систему передачі чи систему розподілу, у тому числі установка зберігання енергії, та які використовуються виключно з метою забезпечення безпечного та надійного функціонування відповідної системи передачі чи системи розподілу, але не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;

Положення відсутнє	62 ²) позапланова недоступність установок – виведення об'єктів електроенергетичної інфраструктури та установок в аварійний ремонт, а також внаслідок інших непередбачуваних обставин;
Положення відсутнє	62 ³) послуга із забезпечення потужності – заходи, передбачені механізмами забезпечення потужності;
Положення відсутнє	63 ¹) послуги з балансування – балансуєча електрична енергія та/або балансуєча потужність;
Положення відсутнє	63 ²) послуги з гнучкості електроенергетичної системи - послуги, що надаються учасниками ринку електричної енергії, які оператор системи розподілу отримує у відповідь на вимогу щодо гнучкості своєї керованої системи розподілу з метою забезпечення безперебійного та ефективного надання послуг з розподілу електричної енергії;
95) постачальник послуг з балансування - учасник ринку, який відповідає вимогам правил ринку щодо участі у балансуванні обсягів виробництва (відпуску), імпорту та споживання, експорту електричної енергії, що здійснюється на балансуєчому ринку, та зареєстрований для участі у балансуванні;	64 ¹) постачальник послуг з балансування – учасник ринку, який надає балансуєчу електричну енергію та/або балансуєчу потужність оператору системи передачі;
Положення відсутнє	65 ¹) постачальник потужності – учасник ринку, який відповідає встановленим правилами ринку вимогам щодо надання послуг із забезпечення потужності та зареєстрований відповідно до правил ринку для надання таких послуг;
Положення відсутнє	69 ¹) пріоритетна диспетчеризація - диспетчеризація електростанцій на основі критеріїв, відмінних від економічного порядку заявок, з наданням пріоритету диспетчеризації окремих технологій генерації;
Положення відсутнє	69 ²) пункт зарядки – інтерфейс, який дозволяє одночасно заряджати один електричний транспортний засіб або замінювати акумулятор одного електричного транспортного засобу;
70 ¹) пропонується пропускна спроможність міждержавного перетину (далі - пропонується пропускна спроможність) - пропускна спроможність відповідного напрямку міждержавного перетину, яку аукціонний офіс має запропонувати для розподілу на відповідному аукціоні згідно з правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів ;	70 ¹) пропонується міжзональна пропускна спроможність (далі – пропонується пропускна спроможність) – міжзональна пропускна спроможність відповідного напрямку перетину, що пропонується для розподілу на відповідному аукціоні;»;

Положення відсутнє	70 ²) процес попередньої кваліфікації - процес перевірки відповідності постачальника балансуючої потужності вимогам, встановленим операторами систем передачі;
71) пряма лінія - лінія електропередачі, що з'єднує генеруючий об'єкт виробника з електроустановками споживача та використовується виключно ними;	71) пряма лінія - лінія електропередачі, що з'єднує ізольований генеруючий об'єкт з ізольованим споживачем, або лінія електропередачі, що з'єднує виробника та електропостачальника для безпосереднього постачання електричної енергії до їхніх власних приміщень, дочірніх компаній (допоміжних підрозділів) та споживачів;
Положення відсутнє	71 ¹) раннє попередження – надання точної, перевіреної, достовірної інформації щодо імовірності настання події, яка може призвести до значного погіршення ситуації з електропостачанням і призвести до кризи в електроенергетиці;
Положення відсутнє	71 ²) реагування попиту - зміна електричного навантаження споживачами від їхніх звичайних або поточних моделей споживання у відповідь на ринкові сигнали, у тому числі у відповідь на зміни в часі ціни на електричну енергію чи стимулюючі виплати, або у відповідь на прийняття заявки споживача на продаж зниження або збільшення попиту за ціною на організованому сегменті ринку електричної енергії, самостійно чи через агрегацію;
Положення відсутнє	71 ³) регіон - група держав-сторін Енергетичного Співтовариства, чії оператори систем передачі спільно використовують той самий регіональний координаційний центр, як зазначено в Додатку IV Регламенту (ЄС) 2019/943, прийнятого та адаптованого Рішенням Ради Міністрів 2022/03/МС-EnC;
Положення відсутнє	71 ⁴) регіон розрахунку пропускної спроможності - географічна область, в межах якої виконується координований розрахунок міжзональної пропускної спроможності;
Положення відсутнє	71 ⁵) регіон функціонування енергетичних систем – географічна область, в межах якої операторами систем передачі здійснюється оперативно-технологічне управління енергетичними системами;
Положення відсутнє	71 ⁶) регіональний координаційний центр – суб'єкт господарювання, створений операторами систем передачі на регіональному рівні, що виконує завдання, пов'язані з

	оперативно-технологічним управлінням енергетичними системами держав, які входять до відповідного регіону;
Положення відсутнє	71 ⁷⁾ резерв - резерв підтримки частоти, резерв відновлення частоти, резерв заміщення, необхідні оператору системи передачі, у тому числі для забезпечення безпечного, надійного функціонування системи передачі;
73) ринок допоміжних послуг - система відносин, що виникають у зв'язку з придбанням оператором системи передачі допоміжних послуг у постачальників допоміжних послуг;	73) ринок допоміжних послуг – ринок, який включає систему відносин, що виникають у зв'язку з придбанням оператором системи передачі та операторами систем розподілу допоміжних послуг, обміном та/або спільним використанням резервів відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;
74) ринок електричної енергії - система відносин, що виникають між учасниками ринку під час здійснення купівлі-продажу електричної енергії та/або допоміжних послуг, передачі та розподілу, постачання електричної енергії споживачам;	74) ринок електричної енергії - ринки електричної енергії, включаючи позабіржові ринки та біржі електричної енергії, ринки торгівлі енергією, потужністю, балансуєчими і допоміжними послугами на всіх часових проміжках, включаючи ринки «на добу наперед» і внутрішньодобові ринки;
75) ринок електричної енергії "на добу наперед" (далі - ринок "на добу наперед") - сегмент ринку електричної енергії, на якому здійснюється купівля-продаж електричної енергії на наступну за днем проведення торгів добу;	Виключити.
Положення відсутнє	78 ¹⁾ розподіл пропускної спроможності – віднесення міжзональної пропускної спроможності;
Положення відсутнє	79 ¹⁾ розрахунковий період – це період часу, який визначається правилами ринку та правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;
Положення відсутнє	84) специфічний балансуєчий продукт – балансуєчий продукт, відмінний від стандартного балансуєчого продукту;
84) споживач - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа, що купує електричну енергію для власного споживання;	84 ¹⁾ споживач - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа, що купує електричну енергію для власного споживання;
Положення відсутнє	87 ¹⁾ стандарт надійності - значення необхідного рівня безпеки постачання електричної енергії;

Положення відсутнє	88 ¹) стандартний балансуєчий продукт – гармонізований балансуєчий продукт, визначений усіма операторами систем передачі для обміну послугами балансування;
Положення відсутнє	89 ¹) структурне перевантаження – ситуація, за якої в системі передачі спостерігається перевантаження, що однозначно визначене, прогнозоване, територіально стійке у часі та часто повторюване за нормальних режимів роботи об'єднаної енергетичної системи України;
Положення відсутнє	89 ²) термін початку гарантованості на ринку «на добу наперед» – момент часу, після якого розподілена міжзональна пропускна спроможність стає гарантованою;
90) торги електричною енергією на внутрішньодобовому ринку (далі - торги на внутрішньодобовому ринку) - процес визначення обсягів та ціни на електричну енергію після завершення торгів на ринку "на добу наперед" та впродовж доби фізичного постачання електричної енергії відповідно до правил внутрішньодобового ринку;	90) торгова зона – найбільша географічна область, в межах якої учасники ринку можуть провадити діяльність з купівлі-продажу електричної енергії без розподілу пропускної спроможності;
91) торги електричною енергією на ринку "на добу наперед" (далі - торги "на добу наперед") - процес визначення обсягів та ціни на електричну енергію для розрахункових періодів наступної за днем проведення торгів доби відповідно до правил ринку "на добу наперед";	91) торговий агент – суб'єкт або суб'єкти, що виконують завдання із передачі чистих позицій між різними центральними контрагентами;
96 ¹) третя держава – держава, що не є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;	92 ¹) третя держава – держава, що не є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;
Положення відсутнє	94 ¹) уповноважений оператор – суб'єкт, якому конкретні завдання або зобов'язання оператора системи передачі або номінованого оператора ринку, визначені цим законом, були делеговані цим оператором системи передачі або номінованим оператором ринку або були призначені державою-членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства або Регулятором;
95) постачальник послуг з балансування - учасник ринку, який відповідає вимогам правил ринку щодо участі у балансуванні обсягів виробництва (відпуску), імпорту та споживання, експорту	Виключити Перенесено у пункт 64¹

електричної енергії, що здійснюється на балансуєчому ринку, та зареєстрований для участі у балансуванні;	
9б) учасник ринку електричної енергії (далі - учасник ринку) - виробник, електропостачальник, трейдер, оператор системи передачі, оператор системи розподілу, оператор малої системи розподілу, оператор ринку, гарантований покупець, оператор установки зберігання енергії та споживач, які провадять свою діяльність на ринку електричної енергії в порядку, передбаченому цим Законом;	9б) учасник ринку електричної енергії (далі - учасник ринку) - виробник, електропостачальник, трейдер, оператор системи передачі, оператор системи розподілу, оператор малої системи розподілу, номінований оператор ринку, торговий агент, агрегатор , гарантований покупець, оператор установки зберігання енергії та споживач, які провадять свою діяльність на ринку електричної енергії в порядку, передбаченому цим Законом;
9б ¹) третя держава - держава, що не є членом (стороною) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;	Перенесено у пункт 92¹
9б ²) зареєстрований учасник - суб'єкт господарювання, в тому числі нерезидент, який відповідає вимогам, визначеним правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, та уклав договір про участь у розподілі пропускної спроможності з аукціонним офісом;	Перенесено у пункт 34⁴
9б ³) чутлива інформація щодо захисту критичної інфраструктури (далі - чутлива інформація) - інформація, несанкціоноване розкриття якої може призвести до пошкодження або знищення об'єктів критичної інфраструктури;	Перенесено у пункт 96⁵
Положення відсутнє	9б¹) функція оператора сполучення ринків – завдання щодо зіставлення заявок на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку для різних торгових зон і одночасного розподілу міжзональної пропускної спроможності;
Положення відсутнє	9б²) центральний контрагент – суб'єкт або суб'єкти, завданням яких є укладення контрактів з учасниками ринку шляхом новації контрактів за результатами процесу зіставлення та організації передачі чистих позицій у результаті розподілу пропускної спроможності з іншими центральними контрагентами або торговими агентами;
Положення відсутнє	9б³) ціна небалансу – ціна, позитивна, нульова чи негативна, у кожному періоді розрахунку небалансу для небалансу в кожному напрямку;

Положення відсутнє	96⁴) чиста позиція – сальдована сума обсягів експорту та імпорту електричної енергії для кожної ринкової одиниці часу в торговій зоні;
96³) чутлива інформація щодо захисту критичної інфраструктури (далі - чутлива інформація) - інформація, несанкціоноване розкриття якої може призвести до пошкодження або знищення об'єктів критичної інфраструктури;	96⁵) чутлива інформація щодо захисту критичної інфраструктури (далі - чутлива інформація) - інформація, несанкціоноване розкриття якої може призвести до пошкодження або знищення об'єктів критичної інфраструктури;
98) оператор установки зберігання енергії - фізична особа, у тому числі фізична особа - підприємець, або юридична особа (крім гідроакумулюючих електростанцій), яка здійснює діяльність із зберігання енергії з метою продажу електричної енергії, що відпускається з установки зберігання енергії, та/або з метою надання допоміжних послуг чи надання послуг з балансування за допомогою установки зберігання енергії;	Виключити Перенесено у пункт 56¹
99) зберігання енергії - діяльність, пов'язана з відбором електричної енергії з метою відкладення її кінцевого використання на момент пізніший, ніж коли вона була вироблена, її перетворенням в інший вид енергії, в якому вона може зберігатися, зберіганням та подальшим перетворенням такої енергії в електричну енергію з метою її відпуску в систему передачі, систему розподілу, мережу електростанції або мережу споживача;	Виключити Перенесено у пункт 36²
100) повністю інтегровані елементи мережі - елементи мережі, які інтегровано в систему передачі чи систему розподілу, у тому числі установка зберігання енергії, та які використовуються виключно з метою забезпечення безпечного та надійного функціонування відповідної системи передачі чи системи розподілу, але не використовуються для балансування або управління перевантаженнями;	Виключити Перенесено у пункт 62¹
101) агрегатор - незалежний агрегатор або інший учасник ринку електроенергії, який здійснює діяльність з агрегації;	Виключити Перенесено у пункт 1¹
102) агрегація - діяльність на ринку електричної енергії, що здійснює суб'єкт господарювання, пов'язана з об'єднанням електроустановок, призначених для виробництва та/або споживання, та/або зберігання електричної енергії з метою купівлі-продажу електричної енергії,	Виключити Перенесено у пункт 1²

надання допоміжних послуг та/або послуг з балансування на ринку електричної енергії;	
103) агрегована група - учасники ринку електричної енергії, електроустановки яких входять до однієї одиниці агрегації та агрегуються агрегатором;	Виключити Перенесено у пункт 1³
104) одиниця агрегації - сукупність електроустановок, призначених для агрегації;	Виключити Перенесено у пункт 52²
105) незалежний агрегатор - учасник ринку, що здійснює діяльність з агрегації та який неафілійований з електропостачальником та/або постачальником універсальних послуг споживача, електроустановки якого агрегуються таким учасником ринку.	Виключити Перенесено у пункт 46¹
Стаття 2. Правові основи функціонування ринку електричної енергії	Стаття 2. Правові основи функціонування ринку електричної енергії
<p>1. Правову основу функціонування ринку електричної енергії становлять Конституція України, цей Закон, закони України "Про альтернативні джерела енергії", "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу", "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг", "Про природні монополії", "Про захист економічної конкуренції", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про енергетичну ефективність", міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.</p> <p>На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме Директиви 2009/72/ЄС про спільні правила внутрішнього ринку електричної енергії та про скасування Директиви 2003/54/ЄС, Регламенту (ЄС) 714/2009 про умови доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією та скасування Регламенту (ЄС) 1228/2003, Директиви 2005/89/ЄС про заходи для</p>	<p>1. Правову основу функціонування ринку електричної енергії становлять Конституція України, цей Закон, закони України "Про альтернативні джерела енергії", "Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу", "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг", "Про природні монополії", "Про захист економічної конкуренції", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про енергетичну ефективність", міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.</p> <p>На виконання зобов'язань України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, цей Закон спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, а саме Директиви (ЄС) 2019/944 від 05 червня 2019 року про спільні правила внутрішнього ринку електроенергії, Регламенту (ЄС) 2019/943 від 05 червня 2019 року про внутрішній ринок електроенергії, Регламенту 2019/941 від 05 червня 2019 року про готовність до ризику в електроенергетичному секторі,</p>

<p>забезпечення безпеки інвестування до системи електропостачання та інфраструктури, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку та рішеннями Ради міністрів Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>Регламенту (ЄС) 2019/942 від 05 червня 2019 року про заснування Агентства з питань співпраці регуляторних органів у сфері енергетики (ACER), Регламенту (ЄС) 2017/2195 від 23 листопада 2017 року про встановлення керівних принципів щодо балансування електричної енергії, Регламенту (ЄС) 2015/1222 від 24 липня 2015 року про встановлення керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, Регламенту (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 року про встановлення мережевого кодексу щодо аварійних ситуацій та відновлення електропостачання, Регламенту (ЄС) 2016/1719 від 26 вересня 2016 року про встановлення керівних принципів щодо форвардного розподілу пропускної спроможності, Регламенту (ЄС) 2017/1485 від 02 серпня 2017 року про встановлення керівних принципів експлуатації системи передачі електроенергії, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 1227/2011 від 25 жовтня 2011 року про доброчесність та прозорість на оптовому енергетичному ринку та рішеннями Ради міністрів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>2. Основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) правилами ринку, які, в тому числі, визначають правила функціонування балансуючого ринку та ринку допоміжних послуг; 2) правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку; 3) кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу; 4) кодексом комерційного обліку; 5) правилами роздрібного ринку; 6) іншими нормативно-правовими актами. <p>Правила ринку, кодекс системи передачі та кодекс комерційного обліку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.</p>	<p>2. Основні умови діяльності учасників ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними визначаються нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) правилами ринку, які, в тому числі, визначають правила функціонування балансуючого ринку та ринку допоміжних послуг; 2) правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків; 3) кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу; 4) кодексом комерційного обліку; 5) правилами роздрібного ринку; 6) іншими нормативно-правовими актами. <p>Правила ринку, кодекс системи передачі та кодекс комерційного обліку розробляються і адмініструються оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.</p>

<p>Правила ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку розробляються і адмініструються оператором ринку та затверджуються Регулятором.</p> <p>Кодекс систем розподілу та правила роздрібного ринку затверджуються Регулятором.</p> <p>Положення відсутні</p>	<p>Правила єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків розробляються номінованим оператором ринку разом з оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.</p> <p>Кодекс систем розподілу та правила роздрібного ринку затверджуються Регулятором.</p> <p>Нормативно-правові акти, що регулюють функціонування ринку електричної енергії відповідно до цього Закону повинні:</p> <p>заохочувати вільне ціноутворення та уникати дій, які перешкоджають формуванню ціни на основі попиту та пропозиції;</p> <p>сприяти розвитку більш гнучкої генерації, сталого низьковуглецевого виробництва та більш гнучкого попиту;</p> <p>забезпечувати належні інвестиційні стимули для генерації, зокрема для довгострокових інвестицій у декарбонізовану та сталу електроенергетичну систему, зберігання енергії, енергоефективність та реагування попиту для задоволення потреб ринку, а також сприяти чесній конкуренції, про цьому забезпечуючи безпеку постачання;</p> <p>дозволити розробку демонстраційних проектів у стійкі, безпечні та низьковуглецеві джерела енергії, технології чи системи, які мають бути реалізовані та використані на благо суспільства;</p> <p>забезпечити можливість ефективної диспетчеризації генеруючих активів, установок зберігання енергії та реагування попиту;</p> <p>не створювати бар'єрів підприємствам для входу і виходу на ринок електричної енергії з виробництва, зберігання та постачання електричної енергії на основі оцінки цими</p>
--	--

<p>...</p> <p>Проекти правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.</p>	<p>підприємствами економічної та фінансової життєздатності їх діяльності;</p> <p>сприяти торгівлі продуктами в межах Енергетичного Співтовариства, а регуляторні зміни повинні враховувати вплив як на короткострокові, так і на довгострокові форвардні та ф'ючерсні ринки та продукти;</p> <p>...</p> <p>Проекти правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.</p>
<p>3. Правила ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, правила балансування, правила агрегації, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок проведення розрахунків на балансуєчому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок надання послуг із зменшення навантаження виробником, якому встановлено "зелений" тариф, якщо об'єкт електроенергетики або черга його будівництва (пусковий комплекс) такого виробника включений до балансуєчої групи гарантованого покупця, порядок виставлення рахунків, порядок внесення змін до правил ринку, положення щодо функціонування ринку при виникненні надзвичайної ситуації в ОЕС України.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Правила ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку, у тому числі нерезидентів, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів електричної енергії, правила балансування, у тому числі порядок здійснення міждержавного балансування, правила агрегації, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок функціонування механізмів забезпечення потужності, порядок проведення розрахунків на балансуєчому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок надання послуг із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом або за аукціонною ціною, порядок виставлення рахунків, порядок внесення змін до правил ринку, положення щодо функціонування ринку при виникненні надзвичайної ситуації в ОЕС України, порядок розкриття та оприлюднення інформації, порядок визначення та/або зміни конфігурації торгових зон, який, в тому числі, повинен включати порядок дій, у разі виявлення структурних обмежень.</p> <p>Правила ринку повинні містити вимоги, у тому числі до встановлення спільних принципів закупівлі та розрахунків за</p>

	<p>резерви підтримки частоти, резерви відновлення частоти, резервів заміщення та загальну методологію активації резервів відновлення частоти та резервів заміщення, стандартних продуктів балансуєної електричної енергії, відкриття та закриття воріт балансуєного ринку, створення резервних процедур, порядок подання пропозицій на балансуєну електричну енергію на Європейські платформи балансування, які передбачені рамковими документами щодо створення Європейських платформ балансування, які передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>4. Правила ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на цих ринках, порядок організації та проведення торгів, порядок визначення ціни на електричну енергію, у тому числі у разі неконкурентної поведінки, порядок проведення розрахунків на цих ринках, порядок визначення вартості послуг оператора ринку та порядок її оплати, порядок розкриття інформації та оприлюднення інформації, порядок врегулювання спорів між оператором ринку та учасниками ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, порядок внесення змін до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку.</p>	<p>4. Правила єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, визначають, зокрема, завдання номінованого оператора ринку, завдання оператора системи передачі, пов'язані з єдиним сполученням ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, порядок реєстрації учасників ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на цих ринках, порядок організації торгів, порядок проведення розрахунків на цих ринках, методологію розрахунку тарифу номінованого оператора ринку, порядок розкриття інформації та оприлюднення інформації, порядок врегулювання спорів між номінованим оператором ринку та учасниками ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, порядок внесення змін до правил ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків. Ці правила також визначають настанови щодо розподілу пропускнуої спроможності між торговими зонами та управління перевантаженнями на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, так само як критерії та процедуру перегляду торгових зон.</p>
<p>б. Кодекс системи передачі та кодекс систем розподілу визначають, зокрема, порядок планування розвитку системи передачі та систем розподілу; умови та порядок доступу до системи передачі/розподілу, умови та порядок приєднання до системи передачі/розподілу, характеристики та порядок надання допоміжних послуг оператору</p>	<p>б. Кодекс системи передачі та кодекс систем розподілу визначають, зокрема, порядок планування розвитку системи передачі та систем розподілу; умови та порядок доступу до системи передачі/розподілу, умови та порядок приєднання до системи передачі/розподілу, характеристики та порядок надання допоміжних послуг та послуг з</p>

системи передачі, порядок оперативного планування; порядок управління та експлуатації системи в нормальних та аварійних режимах; стандарти операційної безпеки, критерії, що застосовуються оператором системи передачі для диспетчеризації генеруючих потужностей та використання міждержавних перетинів, порядок диспетчеризації розподіленої генерації та умови надання пріоритетності об'єктам електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії.

Положення відсутнє

балансування оператора системи передачі, **у тому числі для мети міждержавного балансування**, порядок оперативного планування; порядок управління та експлуатації системи в нормальних та аварійних режимах; стандарти операційної безпеки, критерії, що застосовуються оператором системи передачі для диспетчеризації генеруючих потужностей та використання міждержавних перетинів, порядок диспетчеризації розподіленої генерації та умови надання пріоритетності об'єктам електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії.

Кодекс системи передачі також повинен містити:

настанови щодо експлуатації з'єднаних систем передачі електроенергії, включаючи вимоги та принципи щодо безпеки експлуатації;

правила та обов'язки щодо координації та обміну даними між операторами системи передачі, між операторами системи передачі та операторами системи розподілу, а також між операторами системи передачі або операторами системи розподілу та особливими користувачами під час оперативного планування та роботи, наближеної до реального часу;

правила навчання та атестації працівників оператора системи;

вимоги щодо координації відключень;

вимоги до планування між областями регулювання операторів систем передачі; і правила, спрямовані на створення рамок Енергетичного Співтовариства для регулювання частоти та потужності та резервів;

правила аварійних ситуацій та відновлення з метою забезпечення операційної безпеки, запобігання поширенню або погіршенню інциденту, щоб уникнути широкомасштабних порушень і режиму

<p>Кодекс системи передачі має відповідати вимогам нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>блекауту (системної аварії), а також для забезпечення ефективного та швидкого відновлення електроенергетичної системи з аварійного режиму або режиму блекауту (системної аварії), що містить вимоги щодо: управління операторами систем передачі аварійним режимом, режимом блекауту (системної аварії) та режимом відновлення; координація роботи системи з іншими операторами систем передачі в межах Енергетичного Співтовариства в аварійному режимі, режимі блекауту (системної аварії) та режимі відновлення; моделювання та випробування, щоб гарантувати надійне, ефективне та швидке відновлення з'єднаних систем передачі до нормального режиму після аварійного режиму та режиму блекауту (системної аварії); інструменти та засоби, необхідні для гарантування надійного, ефективного та швидкого відновлення з'єднаних систем передачі до нормального режиму після аварійного режиму та режиму блекауту (системної аварії).</p> <p>Кодекс системи передачі та кодекс систем розподілу мають має відповідати вимогам нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>8. Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку електричної енергії визначаються цим Законом, правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, правилами роздрібного ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону.</p>	<p>8. Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку електричної енергії визначаються цим Законом, правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, правилами роздрібного ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють впровадження цього Закону.</p>
<p>10. Учасники ринку мають право подавати пропозиції щодо внесення змін до правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, до відповідних державних органів та операторів, що здійснюють розроблення, затвердження та/або адміністрування відповідних актів.</p>	<p>10. Учасники ринку мають право подавати пропозиції щодо внесення змін до правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, до відповідних державних органів та операторів, що здійснюють розроблення, затвердження та/або адміністрування відповідних актів.</p>

<p>Проекти зазначених нормативно-правових актів та проекти змін до них оприлюднюються для проведення консультацій з учасниками ринку не менш як за один місяць до їх прийняття.</p>	<p>Проекти зазначених нормативно-правових актів та проекти змін до них оприлюднюються для проведення консультацій з учасниками ринку не менш як за один місяць до їх прийняття.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>13. З дати початку фактичного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, здійснення міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, оператор системи передачі та номінований оператор ринку повинні застосовувати загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови тощо в частині єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів відповідно, що затверджені ACER та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариств, обов'язковість застосування яких передбачено актами права Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, що затверджені ACER та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства мають бути опубліковані на вебсайті Регулятора, оператора системи передачі та номінованого оператора ринку українською та англійською мовами.</p> <p>Оператор системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі та/або номінованими операторами ринку відповідного регіону повинен брати участь у розробці регіональних правил, порядків, методик (методології), умов та подавати їх на затвердження Регулятору та регуляторним органам відповідного регіону спільно з відповідними</p>

	<p>операторами систем передачі та/або номінованими операторами ринку відповідного регіону.</p> <p>Оператор системи передачі повинен розробити та подати на затвердження Регулятору правила, порядки, методики (методології), умови, відповідно до вимог цього Закону.</p> <p>Оператор системи передачі повинен застосовувати правила, порядки, методики (методології), умови щодо використання доходів від перевантажень та будь-які зміни після затвердження ACER відповідно до Регламенту 2019/943.</p> <p>Номінований оператор ринку повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER та будь-які зміни до них, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none">1) план спільного виконання функцій оператора сполучення ринків;2) методологію резервного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;3) продукти, що використовуються в процесі єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;4) у випадку інтеграції в єдине сполучення ринків «на добу наперед» максимальні та мінімальні ціни, що використовуються на ринку «на добу наперед»;5) максимальні та мінімальні ціни на внутрішньодобовому ринку;6) алгоритми, які надаються номінованими операторами ринку, включаючи набір вимог операторів систем передачі та номінованих операторів ринку. <p>Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none">1) конфігурацію регіону розрахунку пропускної спроможності у разі її зміни за рішенням ACER на заміну конфігурації,
--	---

визначеної в Додатку I Регламенту про встановлення керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, інкорпорованого в Енергетичне Співтовариство;

- 2) методологію надання даних про генерацію та навантаження;
- 3) методологію спільної моделі мережі;
- 4) гармонізовану методологію розрахунку пропускної спроможності;
- 5) методологію визначення цін на внутрішньодобову пропускну спроможність;
- 6) час відкриття та закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;
- 7) термін початку гарантованості на ринку «на добу наперед»;
- 8) методологію розподілу доходів від управління перевантаженнями;
- 9) методологію розрахунку планових обмінів, що виникають в результаті єдиного сполучення ринків «на добу наперед»;
- 10) методологію розрахунку планових обмінів, що виникають в результаті єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

- 1) методологію надання даних про генерацію та навантаження;
- 2) методологію спільної моделі мережі;
- 3) вимоги до єдиної платформи розподілу пропускної спроможності;
- 4) гармонізовані правила розподілу пропускної спроможності;
- 5) методологію розподілу доходів від управління перевантаженнями;
- 6) методологію розподілу витрат на створення, розвиток та експлуатацію єдиної платформи розподілу пропускної спроможності;
- 7) методологію розподілу витрат, понесених для забезпечення гарантованості та оплат за довгострокові права на передачу.

	<p>Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none">1) рамкові документи для створення та модифікації Європейських платформ балансування для: обміну балансуючою електричною енергією з резервів відновлення частоти з ручною активацією; обміну балансуючою електричною енергією з резервів відновлення частоти з автоматичною активацією; нетінгу небалансів;2) стандартні продукти балансуючої потужності;3) класифікаційну методологію активації заявок на балансуючу електричну енергію;4) оцінку щодо можливого збільшення мінімального обсягу заявок на балансуючу електричну енергію на Європейських платформах балансування;5) методологію визначення цін на балансуючу електричну енергію та міжзональну пропускну спроможність, що використовується для міждержавного балансування або процесу нетінгу небалансів;6) гармонізовану методологію розподілу міжзональної пропускну спроможності для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів;7) методологію для кооптимізованого процесу розподілу міжзональної пропускну спроможності;8) правила розрахунків між операторами систем передачі під час запланованого обміну енергією;9) гармонізація особливостей врегулювання небалансів;10) рамковий документ щодо створення Європейської платформи заміщення резервів, для географічної області всіх операторів систем передачі, які використовують резерви заміщення відповідно до додатку 4 Регламенту (ЄС) 2017/1485;11) для географічної області, що включає всіх операторів систем передачі, які планово обмінюються енергією в синхронній області
--	---

Континентальної Європи, правила розрахунків між операторами систем передачі при запланованих обмінах енергією;
12) для синхронної області Континентальної Європи, правила розрахунків між операторами систем передачі при незапланованих обмінах енергією;

Оператор системи передачі повинен застосовувати наступні правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, та будь-які зміни до них, а саме:

- 1) ключові організаційні вимоги, ролі та обов'язки щодо обміну даними, пов'язаними з операційною безпекою;
- 2) методологію створення спільних моделей мережі;
- 3) методологію координованого аналізу операційної безпеки;
- 4) методологію для синхронної області континентальної Європи для визначення мінімальної інерції;
- 5) методологію синхронної області для оцінки релевантності активів для координації відключень;
- 6) методології, умови та значення, включені до операційних угод синхронних областей, що стосуються:
параметрів, що визначають якість частоти, та цільовий параметр якості частоти;
правил визначення обсягів резервів підтримки частоти;
додаткових властивостей резервів підтримки частоти;
для синхронної області континентальної Європи - мінімального періоду активації, який повинен бути забезпечений постачальниками резервів підтримки частоти;
для синхронної області континентальної Європи - припущень та методології аналізу витрат і вигод;
для синхронних областей відмінних від континентальної Європи, у разі необхідності - ліміти обміну резервами підтримки частоти між операторами систем передачі;
ліміти на обсяг обміну резервами відновлення частоти між синхронними областями та ліміти на обсяг спільного використання резервів відновлення частоти між синхронними областями;

ліміти на обсяг обміну резервами заміщення між синхронними областями та ліміти на обсяг розподілу резервів заміщення між синхронними областями;

7) у випадку, коли оператор системи передачі бере участь у блоці регулювання частоти та потужності, що включає області регулювання частоти та потужності держав-членів (сторін) Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства, методології та умови, включені в операційні угоди про блок регулювання частоти та потужності, що включають:

обмеження на нарощування активної потужності;

координацію дій, спрямованих на зниження помилки регулювання відновлення частоти;

заходи зі зниження помилки регулювання відновлення частоти, що вимагають змін у виробництві або споживанні активної потужності генеруючих одиниць або одиниць споживання;

правила визначення обсягів резервів відновлення частоти;

8) заходи з пом'якшення наслідків для кожної синхронної області.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до керівних принципів щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями, а саме:

1) спільної методології розрахунку пропускної спроможності;

2) рішення про запровадження здійснення розрахунку пропускної спроможності з використанням підходу на основі поточкорозподілу;

3) методології координованої передиспетчеризації та зустрічної торгівлі;

4) запасні процедури;

5) додаткові регіональні аукціони;

6) методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятора та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, відповідно до керівних принципів щодо форвардного розподілу пропускної спроможності, а саме:

- 1) методології розрахунку пропускної спроможності;**
- 2) методології визначення структури розподілу міжзональної пропускної спроможності;**
- 3) регіонального структуру довгострокових прав на передачу;**
- 4) визначення резервних процедур;**
- 5) регіональних вимог до гармонізованих правил розподілу пропускної спроможності, включаючи регіональні правила компенсації;**
- 6) вимог до регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;**
- 7) методології розподілу витрат від створення, розвитку та експлуатації регіональної платформи розподілу пропускної спроможності.**

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятора та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, а саме:

- 1) у разі, якщо два або більше операторів систем передачі обмінюються або бажають обмінюватись балансуною потужністю, загальних та гармонізованих правил та процесів для обміну та закупівлі балансуною потужністю;**
- 2) у разі, якщо оператори системи передачі обмінюються балансуною потужністю, методології розрахунку ймовірності наявності доступної міжзональної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;**

- 3) добровільно або за запитом Регулятора, пропозиції щодо застосування двома або більше операторами системи передачі моделі оператор системи передачі – постачальник послуг з балансування;
- 4) методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності для регіону розрахунку пропускної спроможності;
- 5) порядку застосування процесу розподілу міжзональної пропускної спроможності для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів;
- 6) у разі, якщо оператори системи передачі обмінюються балансуючою потужністю, принципи функціонування алгоритмів для міждержавного балансування.

Оператор системи передачі повинен спільно з операторами систем передачі відповідного регіону брати участь у розробці та поданні на затвердження Регулятору та іншим регуляторним органам відповідного регіону регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, а саме:

- 1) загальних положень для регіону розрахунку пропускної спроможності для регіональної координації операційної безпеки;
- 2) у разі, якщо оператор системи передачі бере участь у блоці регулювання частоти та потужності, що включає тільки області регулювання частоти та потужності держав-Договірних Сторін Енергетичного Співтовариства, методології та умови, включені до операційних угод блоку регулювання частоти та потужності, що включають:
 - обмеження на нарощування активної потужності;
 - координацію дій, спрямованих на зниження помилки регулювання відновлення частоти;
 - заходи зі зниження помилки регулювання відновлення частоти, що вимагають змін у виробництві або споживанні активної потужності генеруючих одиниць або одиниць споживання;
 - правила визначення обсягів резервів відновлення частоти;
- 3) заходах з пом'якшення наслідків для кожного блоку регулювання частоти та потужності;

4) загальної пропозиції щодо визначення блоку регулювання частоти та потужності.

Регулятор приймає рішення про затвердження або незатвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) пропозиції щодо домовленостей щодо розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та інших домовленостей, що застосовуються у разі функціонування в торговій зоні України більш ніж одного номінованого оператора ринку, а також для міждержавних ліній електропередачі, що експлуатуються не сертифікованим оператором системи передачі;

2) витрат на розподіл пропускної спроможності та управління перевантаженнями;

3) розподілу регіональних витрат на єдине сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.

Регулятор або інший уповноважений орган приймає рішення про затвердження або незатвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

1) звільнення від публікації інформації про запропоновані ціни на балансуєчу електричну енергію або пропозиції (заявки) на балансуєчу потужність через ймовірність вчинення зловживань на ринку електричної енергії;

2) методології розподілу витрат, спричинених діями операторів систем розподілу;

3) правил та умов, пов'язаних з балансуванням;

4) порядку визначення та використання специфічних продуктів;

5) обмежень на кількість пропозицій (заявок), які надсилаються на Європейські платформи балансування;

6) звільнення від роздільної закупівлі балансуєчої потужності на завантаження та на розвантаження;

7) додатковий, окремий від врегулювання небалансів, механізм врегулювання витрат на закупівлю балансуєчих потужностей,

адміністративних витрат та інших витрат, пов'язаних з балансуванням зі сторонами, відповідальними за баланс;
8) відступів від одного або декількох положень Настанови з балансування електричної енергії;
9) витрат, пов'язаних із зобов'язаннями, покладеними на системних операторів або визначених третіх осіб.

Регулятор приймає рішення про необхідність затвердження таких правил, порядків, методик (методологій), умов:

- 1) обсягу обміну даними з операторами систем розподілу та значними користувачами мережі;
- 2) додаткових вимог до груп постачання резервів підтримки частоти;
- 3) виключення груп постачання резервів підтримки частоти від надання резервів підтримки частоти;
- 4) для синхронної області Континентальної Європи, пропозиції щодо проміжного мінімального періоду активації, який мають забезпечити постачальники резервів підтримки частоти;
- 5) технічних вимог до резервів відновлення частоти, визначених оператором системи передачі;
- 6) відмов груп постачання резервів відновлення частоти, від надання резервів відновлення частоти;
- 7) технічних вимог до приєднання одиниць постачання резервів заміщення та груп постачання резервів заміщення, визначених оператором системи передачі;
- 8) відмов груп постачання резервів заміщення, від надання резервів заміщення.

Оператор системи передачі повинен подати на затвердження Регулятору пропозиції щодо наступних правил, порядків, методик (методологій), умов:

- 1) умови надання послуг із захисту постачальниками послуг із захисту на договірних засадах;
- 2) умови надання послуг з відновлення постачальниками послуг з відновлення на договірних засадах;

	<p>3) умови відключення та повторного підключення користувачів мережі з високим пріоритетом;</p> <p>4) перелік значних користувачів мережі, відповідальних за впровадження на своїх об'єктах заходів, необхідних для виконання вимог, викладених у Кодексах приєднання до мереж;</p> <p>5) правила призупинення та відновлення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>6) спеціальні правила врегулювання небалансів та розрахунків за балансуєчу електричну енергію у разі призупинення діяльності на ринку електричної енергії;</p> <p>7) план випробувань, який визначає обладнання та спроможності, які залучені до плану захисту та плану відновлення енергосистеми, та які мають бути випробувані.</p> <p>Питання щодо юрисдикції вирішення спорів, що виникають в разі прямого застосування оператором системи передачі та/або номінованим оператором ринку правил, порядків, методик (методологій), умов затверджених ACER та/або Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариств, а також регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, вирішуються згідно з відповідною міжнародною угодою.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>14. Якщо оператор системи передачі та номінований оператор ринку є відповідальними за подання пропозицій щодо правил, порядків, методик (методологій), умов чи змін до них відповідно до цього Закону, вони проводять консультації із зацікавленими сторонами, у тому числі відповідними органами Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства, щодо проєкту пропозицій щодо правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до порядку проведення публічних консультацій, затвердженого Регулятором.</p> <p>Консультації тривають не менше одного місяця.</p> <p>Пропозиції, подані оператором системи передачі та номінованим оператором ринку на регіональному рівні, повинні бути</p>

	<p>представлені для консультацій принаймні на регіональному рівні. Пропозиції на двосторонньому або багатосторонньому рівні мають бути предметом консультацій щонайменше із зацікавленими державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Процедура проведення публічних консультацій повинна включати положення щодо:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) публікації оператором системи передачі та/або номінованим оператором ринку проєкту правил, порядків, методик (методологій), умов; 2) порядку і строків прийняття та оприлюднення зауважень і пропозицій до проєкту правил, порядків, методик (методологій), умов, які не можуть бути меншими, ніж один місяць з дня оприлюднення; 3) умов та порядку проведення публічних консультацій, фіксування їх результатів, які включають враховані та невраховані зауваження і пропозиції (з обґрунтуванням), а також пропозиції учасників публічних консультацій, зауваження чи пропозиції щодо результатів їх розгляду. У всіх випадках, чітке та переконливе обґрунтування врахування або неврахування думок, отриманих в результаті консультацій, повинно бути розроблене та опубліковане своєчасно до або одночасно з публікацією пропозиції щодо правил, порядків, методик (методологій), умов.
<p>Стаття 3. Принципи функціонування ринку електричної енергії</p>	<p>Стаття 3. Принципи функціонування ринку електричної енергії</p>
<p>2. Функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечення енергетичної безпеки України; 2) забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів; 3) створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики; 	<p>2. Регулятор, оператор системи передачі, оператори системи розподілу, номіновані оператори ринку та делеговані оператори повинні забезпечити функціонування ринків електричної енергії відповідно до таких принципів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) забезпечення енергетичної безпеки України; 2) забезпечення безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їхніх прав та інтересів; 3) формування цін на основі попиту та пропозиції;

<p>4) збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею;</p> <p>5) забезпечення балансу між попитом та пропозицією електричної енергії;</p> <p>6) розвитку міждержавних перетинів з енергосистемами суміжних держав;</p> <p>7) енергоефективності та захисту навколишнього природного середовища;</p> <p>8) сприяння розвитку альтернативної та відновлюваної енергетики;</p> <p>9) добросовісної конкуренції;</p> <p>10) рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії;</p> <p>11) вільного вибору електропостачальника споживачем;</p> <p>12) недискримінаційного і прозорого доступу до системи передачі та систем розподілу;</p> <p>13) недискримінаційної участі в ринку електричної енергії;</p> <p>14) незалежного державного регулювання;</p> <p>15) недискримінаційного ціно- та тарифоутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати;</p> <p>16) відповідальності учасників ринку за недотримання правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та умов договорів, що укладаються на цьому ринку;</p> <p>17) співробітництва та інтеграції ринку електричної енергії на регіональному та загальноєвропейському рівнях.</p>	<p>4) неспотвореного ціноутворення, сформованого на основі попиту та пропозиції;</p> <p>5) забезпечення балансу між попитом та пропозицією електричної енергії;</p> <p>6) забезпечення можливості споживачам використання ринкових можливостей з посиленням конкуренції на роздрібному ринку електричної енергії, а також можливості діяти як учаснику ринку на ринку електричної енергії та енергетичному переході;</p> <p>7) забезпечення можливості участі на ринку електричної енергії споживачів та малих побутових споживачів шляхом агрегації генерації з декількох енергогенеруючих об'єктів або навантаження з декількох об'єктів реагування попиту;</p> <p>8) декарбонізації електроенергетичної системи, в тому числі шляхом інтеграції електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та створення стимулів для підвищення енергоефективності;</p> <p>9) забезпечення відповідних інвестиційних стимулів для генерації, зокрема для довгострокових інвестицій у декарбонізовану та стійку електроенергетичну систему, зберігання енергії, енергоефективність та реагування попиту для задоволення потреб ринку електричної енергії, а також сприяння добросовісній конкуренції, забезпечуючи безпеку постачання електричної енергії;</p> <p>10) усунення бар'єрів для міждержавних перетоків електричної енергії між торговими зонами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та транскордонних транзакцій на ринках електричної енергії та пов'язаних з ними ринках послуг;</p> <p>11) рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії;</p> <p>12) вільного вибору електропостачальника споживачем;</p> <p>13) недискримінаційного і прозорого доступу до системи передачі та систем розподілу;</p> <p>14) недискримінаційної участі в ринку електричної енергії;</p>
--	--

	<p>15) незалежного державного регулювання;</p> <p>16) недискримінаційного ціно- та тарифоутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати;</p> <p>17) відповідальності учасників ринку за недотримання правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та умов договорів, що укладаються на цьому ринку;</p> <p>18) співробітництва та інтеграції ринку електричної енергії на регіональному та загальноєвропейському рівнях.</p>
<p>Стаття 4. Договірне забезпечення функціонування ринку електричної енергії</p>	<p>Стаття 4. Договірне забезпечення функціонування ринку електричної енергії</p>
<p>1. Учасники ринку електричної енергії провадять свою діяльність на ринку електричної енергії на договірних засадах. Для забезпечення функціонування ринку електричної енергії укладаються такі види договорів:</p> <p>....</p> <p>9) про надання допоміжних послуг;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>...</p> <p>18²) про надання послуги із забезпечення стабільності ціни на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Учасники ринку електричної енергії провадять свою діяльність на ринку електричної енергії на договірних засадах. Для забезпечення функціонування ринку електричної енергії укладаються такі види договорів:</p> <p>...</p> <p>9) про надання допоміжних послуг;</p> <p>9¹) про надання допоміжних послуг, що не пов'язані з регулюванням частоти;</p> <p>9²) про надання балансуєчої потужності;</p> <p>9³) про надання послуг з гнучкості енергетичних систем;</p> <p>...</p> <p>18²) про надання послуги із забезпечення стабільності ціни на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії;</p> <p>18³) договір про участь в агрегованій групі;</p>
<p>Стаття 5. Державна політика в електроенергетиці</p>	<p>Стаття 5. Державна політика в електроенергетиці</p>
<p>1. Державна політика в електроенергетиці спрямована на:</p> <p>1) забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії;</p>	<p>1. Державна політика в електроенергетиці спрямована на:</p> <p>1) забезпечення надійного, безпечного постачання електричної енергії;</p>

<p>2) створення умов для ефективного функціонування ліквідного ринку електричної енергії та його розвитку;</p> <p>3) забезпечення умов та застосування заходів для розвитку енергоефективності в електроенергетиці, управління попитом та енергозаміщення;</p> <p>4) сприяння виробництву електричної енергії з альтернативних джерел енергії та розвитку розподіленої генерації і обладнання для зберігання енергії;</p> <p>5) захист навколишнього природного середовища;</p> <p>6) створення умов для залучення інвестицій в електроенергетику, спрощення доступу до інформації та адміністративних процедур;</p> <p>7) стимулювання застосування інноваційних технологій;</p> <p>8) захист прав споживачів;</p> <p>9) інтеграцію ринку електричної енергії на регіональному та загальноєвропейському рівнях.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>2) створення умов для ефективного функціонування ліквідного ринку електричної енергії та його розвитку;</p> <p>3) забезпечення умов та застосування заходів для розвитку енергоефективності в електроенергетиці, управління попитом та енергозаміщення;</p> <p>4) сприяння виробництву електричної енергії з альтернативних джерел енергії та розвитку розподіленої генерації і обладнання для зберігання енергії;</p> <p>5) перехід до сталої безвуглецевої енергетичної системи;</p> <p>6) створення умов для залучення інвестицій в електроенергетику, спрощення доступу до інформації та адміністративних процедур;</p> <p>7) стимулювання застосування інноваційних технологій;</p> <p>8) захист прав споживачів;</p> <p>9) інтеграцію ринку електричної енергії на регіональному та загальноєвропейському рівнях.</p> <p>Також державна політика спрямовується на оптимізацію споживання електричної енергії, зокрема, шляхом надання послуг енергетичного менеджменту, розроблення інноваційних формул ціноутворення та впровадження інтелектуальних систем обліку, які є взаємосумісними, зокрема, із системами енергетичного менеджменту споживачів і розумними мережами, згідно із застосовними правилами у сфері захисту даних. Правовий режим та принципи функціонування інтелектуальних системи обліку визначаються Законом України «Про енергетичну ефективність».</p>
<p>3. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері електроенергетики належить:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері електроенергетики належить:</p> <p>...</p> <p>1¹) затвердження Національного плану з енергетики та клімату;</p> <p>...</p> <p>10³) призначення уповноваженого органу, відповідального за виконання завдань з питань запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними;</p>

<p>4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики належать:</p> <p>1) формування та реалізація державної політики в електроенергетичному комплексі з урахуванням положень Енергетичної стратегії України;</p> <p>...</p> <p>4) розроблення і затвердження правил безпеки постачання електричної енергії та здійснення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;</p>	<p>4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, у сфері електроенергетики належать:</p> <p>1) формування та реалізація державної політики в електроенергетичному комплексі з урахуванням положень Енергетичної стратегії України та Національного плану з енергетики та клімату;</p> <p>...</p> <p>4) розроблення і затвердження порядку запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними та здійснення моніторингу безпеки постачання електричної енергії;</p>
<p>Стаття відсутня</p>	<p>Стаття 5¹. Висновки, рекомендації та рішення Агентства з питань співробітництва енергетичних регуляторів, адресовані зацікавленим сторонам енергетичного сектору</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>1. З дати початку фактичного функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, здійснення міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, з питань, що стосуються єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів відповідно, заінтересовані сторони енергетичного сектору повинні враховувати висновки та рекомендації, адресовані їм ACER та виконувати індивідуальні рішення, адресовані їм, та обов'язкові для них рішення, прийняті ACER.</p> <p>Не дозволяється не обґрунтована відмова таких заінтересованих сторін енергетичного сектору від врахування таких висновків і рекомендації ACER.</p> <p>В межах повноважень Регулятор забезпечує виконання індивідуальних рішень ACER, адресованих або обов'язкових для</p>

	виконання заінтересованими сторонами енергетичного сектору, що перебувають під моніторингом Регулятора.
Положення відсутнє	<p>2. Рішення ACER, зазначені в частині першій цієї статті, можуть стосуватися, але не виключно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) рішень про запит інформації від заінтересованих сторін енергетичного сектору; 2) рішень про затвердження правил, порядків, методик (методологій), умов, пов'язаних з новими або змінами до існуючих загальноєвропейських або регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, у тому числі у разі відсутності згоди між Регулятором та відповідними регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства; 3) коригування конфігурації регіонів розрахунку пропускної спроможності; 4) коригування конфігурації регіонів функціонування енергетичних систем; 5) коригування конфігурації регіональних координаційних центрів; 6) невиконання зобов'язань з боку регіональних координаційних центрів; 7) звільнень для нових міждержавних ліній електропередачі; 8) відступів від правила 70% у випадку, якщо Регулятор або будь-який регуляторний орган у тому самому регіоні розрахунку пропускної спроможності не погоджується із запитом на відступ від правила. <p>Будь-яка фізична або юридична особа із заінтересованих сторін енергетичного сектору, якій було адресовано рішення ACER або яке безпосередньо стосується цієї особи, має право подати апеляцію на рішення ACER відповідно до інформації про засоби правового захисту, наданої цій особі в рішенні ACER.</p>
Стаття 6. Державне регулювання ринку електричної енергії	Стаття 6. Державне регулювання ринку електричної енергії
2. До основних завдань Регулятора на ринку електричної енергії належить:	2. До основних завдань Регулятора на ринку електричної енергії належить:

1) сприяння співпраці з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та національними регуляторами у сфері енергетики інших держав - сторін Енергетичного Співтовариства, становленню конкурентного єдиного ринку електричної енергії в рамках Енергетичного Співтовариства з урахуванням інтересів забезпечення безпеки постачання електричної енергії та сталості навколишнього природного середовища, ефективному відкриттю ринку електричної енергії для всіх покупців держав - сторін Енергетичного Співтовариства;

...

4) усунення перешкод та обмежень для торгівлі електричною енергією між учасниками ринків **держав - сторін** Енергетичного Співтовариства;

...

Положення відсутнє

Положення відсутнє

Положення відсутнє

1) сприяння співпраці з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, **ACER, іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг** та національними регуляторами у сфері енергетики інших держав – **членів (сторін) Європейського Союзу чи** Енергетичного Співтовариства, становленню конкурентного єдиного ринку електричної енергії в рамках Енергетичного Співтовариства з урахуванням інтересів забезпечення безпеки постачання електричної енергії та сталості навколишнього природного середовища, ефективному відкриттю ринку електричної енергії для всіх покупців держав – **членів (сторін) Європейського Союзу чи** Енергетичного Співтовариства;

...

4) усунення перешкод та обмежень для торгівлі електричною енергією між учасниками ринків **членів (сторін) Європейського Союзу чи** Енергетичного Співтовариства;

...

15) визначення вартості недопокритего навантаження;

16) затвердження за поданням номінованого оператора ринку та/або оператора системи передачі національних та регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії, які за необхідності та відповідно до актів законодавства Енергетичного Співтовариства узгоджуються з національними регуляторами в сфері енергетики відповідних держав - членів (сторін) Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства.

Регулятор повинен також:

1) забезпечити, щоб оператор системи передачі та номінований оператор ринку застосовували загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, включаючи поправки до цих правил, порядків, методик (методологій), умов з моменту їх прийняття в Європейському Союзі;

	<p>2) співпрацювати з іншими регуляторними органами з відповідного регіону щодо затвердження регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов та подавати такі умови, методики (методології), правила та порядки на затвердження до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства або ACER у разі недосягнення згоди;</p> <p>3) затверджувати національні правила, порядки, методики (методології), умови, розроблені Регулятором та/або подані оператором системи передачі та/або номінованими операторами ринку, якщо інше не передбачено цим Законом.</p>
<p>3. До повноважень Регулятора на ринку електричної енергії належать:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>4) затвердження правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. До повноважень Регулятора на ринку електричної енергії належать:</p> <p>...</p> <p>3¹) призначення, відкликання та призупинення діяльності номінованого оператора ринку, визначення критеріїв призначення номінованого оператора ринку з урахуванням актів законодавства Енергетичного Співтовариства, моніторинг та контроль їх дотримання номінованим оператором ринку;</p> <p>3²) у разі необхідності, затвердження тарифів номінованого оператора ринку або методології розрахунку таких тарифів до початку їх застосування;</p> <p>3³) у разі подання, затвердити внесок оператора системи передачі у витрати номінованого оператора ринку на запровадження, зміну та експлуатацію єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків;</p> <p>4) затвердження правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів та нормативних документів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>4⁴) надання пропозиції щодо стандарту надійності до уповноваженого органу;</p> <p>4⁵) погодження договорів, наданих оператором системи передачі, що стосуються приєднання до Європейських платформ</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>5) затвердження та моніторинг виконання плану розвитку системи передачі на наступні 10 років та планів розвитку систем розподілу, оцінки достатності генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву;</p> <p>б) затвердження:</p> <p>...</p> <p>методик (порядків) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу;</p> <p>...</p> <p>переліку поточних рахунків із спеціальним режимом використання;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>правил, порядків та умов, визначених цим Законом;</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>балансування та міждержавного балансування відповідно до цього Закону;</p> <p>4⁶) прийняття рішення щодо видачі зобов'язання про виконання вимог кодексу системи передачі для існуючих користувачів системи передачі/розподілу або надання звільнення від виконання вимог кодексу системи передачі;</p> <p>5) схвалення та моніторинг виконання плану розвитку системи передачі на наступні 10 років та планів розвитку систем розподілу, затвердження звіту з оцінки достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву;</p> <p>б) затвердження:</p> <p>...</p> <p>методик (порядків) формування плати за приєднання до системи передачі та системи розподілу;</p> <p>...</p> <p>переліку поточних рахунків із спеціальним режимом використання;</p> <p>порядку призначення номінованого оператора ринку, умов призупинення та відкликання такого призначення, а також відповідних критеріїв відповідно до нормативно-правової бази Енергетичного Співтовариства;</p> <p>конфігурації торгової зони (у разі надходження пропозицій від оператора системи передачі та якщо торгові зони перебувають в межах області регулювання оператора системи передачі);</p> <p>правил, порядків, методик (методологій), та умов, визначених цим Законом, а також нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;</p> <p>б¹) затвердження спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до спільного з Україною регіону розрахунку пропускнуої спроможності міждержавних перетинів:</p> <p>конфігурації торгових зон;</p>
---	---

	<p>спільної методології розрахунку пропускної спроможності під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;</p> <p>методології передиспетчеризації та зустрічної торгівлі;</p> <p>спільної методології розрахунку планових обмінів, що виникають під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;</p> <p>порядку визначення та проведення резервних процедур єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;</p> <p>методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю;</p> <p>методології розрахунку пропускної спроможності при здійсненні розподілу міжзональної пропускної спроможності у вигляді явного аукціону;</p> <p>методології визначення структури розподілу пропускної спроможності;</p> <p>регіональну структуру довгострокових прав на передачу;</p> <p>порядку визначення та проведення резервних процедур розподілу міжзональної пропускної спроможності міждержавних перетинів у вигляді явного аукціону;</p> <p>вимог до регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;</p>
--	---

<p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>методології розподілу витрат від створення, розвитку та експлуатації регіональної платформи розподілу пропускної спроможності;</p> <p>загальних та гармонізованих правил для обміну та купівлі балансуючої потужності;</p> <p>методології розрахунку ймовірності наявності доступної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;</p> <p>методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності для міждержавного обміну балансуючою енергією та процесу врегулювання небалансів для регіону розрахунку пропускної спроможності;</p> <p>порядку застосування процесу розподілу міжзональної пропускної спроможності для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів;</p> <p>принципів функціонування алгоритмів для міждержавного балансування;</p> <p>інших правил, порядків, методик (методологій) та умов, визначених нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;</p> <p>б²) затвердження положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи;</p> <p>б³) затвердження вимог та порядку набуття правового статусу енергетичного об'єднання споживачів та подання операторами систем розподілу даних про діяльність енергетичних об'єднань споживачів;</p>
---	--

<p>Положення відсутнє</p> <p>...</p> <p>8) визначення: необхідності та вимог щодо проведення обов'язкового аудиту роботи ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, а також розрахунків на цих ринках;</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>...</p> <p>10) здійснення моніторингу: функціонування ринку електричної енергії та його сегментів;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>рівня та ефективності відкриття ринку електричної енергії, прозорості та конкуренції на ринку електричної енергії (у тому числі цін за двосторонніми договорами та цін на організованих сегментах ринку, цін для побутових споживачів, включаючи практику застосування умови попередньої оплати), показників зміни електропостачальника, практики відключень, рівня цін та якості робіт з технічного обслуговування, скарг споживачів, у тому числі побутових споживачів, а також будь-яких практик, що призводять до спотворення або обмеження конкуренції на ринку електричної енергії;</p> <p>...</p> <p>застосування положень договорів, що обмежують конкуренцію на ринку електричної енергії (зокрема умов договорів, що</p>	<p>б⁴) затвердження мінімальних вимог до рахунків та платіжної інформації, що надаються електроенергетичними підприємствами споживачам;</p> <p>...</p> <p>8) визначення: необхідності та вимог щодо проведення обов'язкового аудиту роботи єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, а також розрахунків на цих ринках;</p> <p>...</p> <p>розміру плати, яку здійснюють споживачі для покриття витрат, пов'язаних із впровадженням інтелектуальних систем обліку, у прозорий і недискримінаційний спосіб, враховуючи при цьому довгострокові вигоди для всього ланцюга створення вартості;</p> <p>...</p> <p>10) здійснення моніторингу: функціонування ринку електричної енергії та його сегментів; функціонування єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;</p> <p>рівня та ефективності відкриття ринку електричної енергії, прозорості та конкуренції на ринку електричної енергії (у тому числі цін за двосторонніми договорами, за договорами з динамічною ціною та цін на організованих сегментах ринку, цін для побутових споживачів, включаючи практику застосування умови попередньої оплати), показників зміни електропостачальника, практики відключень, рівня цін та якості робіт з технічного обслуговування, скарг споживачів, у тому числі побутових споживачів, а також будь-яких практик, що призводять до спотворення або обмеження конкуренції на ринку електричної енергії;</p> <p>...</p> <p>застосування положень договорів, що обмежують конкуренцію на ринку електричної енергії (зокрема умов договорів, що</p>
--	--

<p>перешкоджають укладенню непобутовими споживачами декількох двосторонніх договорів одночасно або обмежують їх у праві вибору електропостачальника);</p> <p>...</p> <p>виконання функцій та обов'язків учасниками ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>	<p>перешкоджають укладенню непобутовими споживачами декількох двосторонніх договорів одночасно або обмежують їх у праві вибору електропостачальника або агрегатора);</p> <p>...</p> <p>виконання функцій та обов'язків учасниками ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>діяльності агрегаторів, зокрема, з метою запобігання нанесенню збитків споживачам, виробникам та операторам установок зберігання енергії, задіяним в агрегації;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>застосування санкції (штрафу) за дострокове розірвання договору про участь в агрегованій групі та договору про постачання електричної енергії споживачу у разі наявності таких умов;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>договорів із динамічною ціною на електроенергію протягом щонайменше десяти років після їх впровадження та публікувати річний звіт про основні зміни таких договорів, у тому числі ринкові пропозиції та вплив на рахунки споживачів, зокрема, про рівень волатильності цін;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>допустимості плати за припинення учасниками ринку строкових договорів у порядку, визначеному цим Законом;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>впровадження інтелектуальних систем обліку та відстеження створення вигід для споживачів у прозорий і недискримінаційний спосіб, враховуючи при цьому довгострокові вигоди для всього ланцюга створення вартості;</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>інструментів порівняння пропозицій електропостачальників, яким надано знак довіри, відповідно до вимог, визначених у статті 57¹ цього Закону;</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>діяльності операторів систем розподілу з придбання послуг гнучкості системи та обмеження права операторів систем розподілу на придбання послуг гнучкості системи відповідно до статті 50¹ цього Закону;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>діяльності та ринкової поведінки операторів систем розподілу під час проведення публічних тендерів на розбудову пунктів зарядки електромобілів відповідно до статті 50² цього Закону, включаючи обов'язковий попередній розгляд та затвердження тендерної процедури, а також розробку інструкцій із закупівель, які допоможуть операторам систем розподілу забезпечити чесну тендерну процедуру;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>діяльності та ринкової поведінки енергетичних об'єднань споживачів відповідно до вимог цього Закону та їхньої мети, визначеної в установчому договорі та/або статуті чи інших установчих документах;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>діяльності та ринкової поведінки учасників ринку електричної енергії з акцентом на усунення необґрунтованих перешкод та обмежень для розвитку споживання електричної енергії, виробленої самостійно активними споживачами та енергетичними об'єднаннями споживачів;</p>
<p>... 19¹) здійснення аналізу діяльності оптового постачальника електричної енергії в частині погашення його кредиторської та дебіторської заборгованостей за електричну енергію;</p>	<p>... 19¹) здійснення аналізу діяльності оптового постачальника електричної енергії в частині погашення його кредиторської та дебіторської заборгованостей за електричну енергію;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>19²) надання Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER інформації, необхідної для здійснення моніторингу функціонування єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, та іншу інформацію, пов'язану з виконанням завдань, передбачених цим Законом;</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>19³) прийняття рішення щодо впровадження або відстрочення здійснення розрахунку пропускної спроможності з використанням підходу на основі поточкорозподілу (спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до спільного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів);</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>19⁴) прийняття рішення щодо впровадження додаткових регіональних неявних внутрішньодобових аукціонів (спільно з регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, що входять до спільного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів);</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>19⁵) створення та забезпечення функціонування інструмента порівняння у випадку, визначеному цим Законом;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>19⁶) проводити публічні консультації з метою повторної оцінки потенційної зацікавленості третіх осіб у володінні, розвитку, експлуатації або управлінні пунктів зарядки електромобілів та прийняття обов'язкових до виконання рішень операторами систем розподілу відповідно до статті 50² цього Закону;</p>
<p>4. Регулятор має право: ... 7) вимагати від відповідних операторів підготовки змін до правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексу системи передачі, кодексу комерційного обліку, правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів з метою дотримання принципу пропорційності і недискримінаційності, усунення перешкод та обмежень для торгівлі електричною енергією між ринками суміжних держав та їх</p>	<p>4. Регулятор має право: ... 7) вимагати від відповідних операторів підготовки змін до правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, кодексу системи передачі, кодексу комерційного обліку, правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів з метою дотримання принципу пропорційності і недискримінаційності, усунення перешкод та обмежень для торгівлі електричною енергією між ринками суміжних</p>

<p>відповідності основним засадам законодавства Європейського Союзу тощо;</p>	<p>держав та їх відповідності основним засадам законодавства Європейського Союзу тощо;</p>
<p>Стаття 7. Ціноутворення (тарифоутворення) на ринку електричної енергії</p>	<p>Стаття 7. Ціноутворення (тарифоутворення) на ринку електричної енергії</p>
<p>4. Тарифи на послуги з передачі та розподілу електричної енергії розраховуються незалежно від відстані, на яку вона передається та розподіляється. Тарифи на послуги з передачі та розподілу можуть складатися з декількох ставок, зокрема ставки за користування потужністю електричних мереж.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Тарифи на послуги з передачі та розподілу електричної енергії розраховуються незалежно від відстані, на яку вона передається та розподіляється. Тарифи на послуги з передачі та розподілу можуть складатися з декількох ставок, зокрема ставки за користування потужністю електричних мереж.</p> <p>Тарифи на послуги з передачі та розподілу електричної енергії не повинні включати витрати на виконання спеціальних обов'язків. Якщо оператор системи передачі або оператори систем розподілу несуть такі витрати, вони встановлюються Регулятором як окремі платежі поза межами тарифів.</p>
<p>6. Методики (порядки) встановлення (формування) тарифів на послуги з передачі електричної енергії та на послуги з розподілу електричної енергії мають забезпечувати справедливі норми прибутку на інвестований капітал, а також короткострокові та довгострокові стимули оператору системи передачі та операторам систем розподілу до підвищення ефективності, але не мають стимулювати збільшення обсягів передачі та розподілу електричної енергії.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>6. Методики (порядки) встановлення (формування) тарифів на послуги з передачі електричної енергії та на послуги з розподілу електричної енергії повинні відображати постійні витрати оператора системи передачі та операторів систем розподілу, забезпечувати справедливі норми прибутку на інвестований капітал, а також короткострокові та довгострокові стимули оператору системи передачі та операторам систем розподілу до підвищення ефективності, у тому числі енергоефективності, сприяння ринковій інтеграції та безпеці постачання, підтримки відповідної дослідницької діяльності та інновацій в інтересах споживачів у таких сферах, як діджиталізація, гнучкі послуги та перетини.</p> <p>Метод, що використовується для визначення мережевих тарифів, повинен нейтрально підтримувати загальну ефективність системи в довгостроковій перспективі за допомогою цінних сигналів для споживачів та виробників і, зокрема, застосовуватися таким чином, щоб не було позитивної або негативної дискримінації між виробництвом, підключеним на рівні розподілу, та виробництвом, підключеним на рівні передачі. Мережеві тарифи не повинні мати позитивної чи негативної</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>дискримінації щодо зберігання або агрегації енергії та не повинні створювати перешкод для самовиробництва, власного споживання або участі у реагуванні попиту.</p> <p>Регулятор повинен належним чином враховувати рекомендації та висновки, надані в звітах, виданих Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства щодо методик встановлення тарифів на передачу та розподіл, при встановленні або затвердженні тарифів на передачу та розподіл або методик їх встановлення.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>б¹. Методики (порядки) встановлення (формування) тарифів на послуги з передачі електричної енергії мають забезпечити відшкодування витрат, понесених оператором системи передачі у зв'язку з його участю у забезпеченні єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, участю у Європейських платформах балансування, а також виконання інших завдань відповідно до цього Закону.</p> <p>При встановленні плати за доступ до мережі враховуються: платежі та надходження в результаті механізму компенсації між операторами систем передачі; фактично здійснені та отримані платежі, а також платежі, очікувані в майбутніх періодах, оцінені на основі попередніх періодів.</p> <p>Не повинно бути жодної спеціальної мережевої плати за окремі транзакції для міжзональної торгівлі електроенергією.</p> <p>Тарифи на розподіл повинні відображати витрати, враховуючи використання розподільної мережі користувачами системи, включаючи активних споживачів. Тарифи на розподіл можуть містити своїй структурі як складову плату за потужність під час</p>

	приєднання до мереж і диференціюватися на основі профілів споживання або виробництва користувачами системи.
Положення відсутнє	Стаття 7¹. Ринкові ціни на постачання електричної енергії
Положення відсутнє	1. Електропостачальники мають право постачати електричну енергію за вільними цінами.
Положення відсутнє	2. Захист енергетично бідних та/або вразливих побутових споживачів, визначених відповідно до статті 61 цього Закону, здійснюється за допомогою соціальної політики або інших заходів, інших ніж державне втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії.
Положення відсутнє	<p>3. Кабінет Міністрів України може застосовувати державне втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії вразливим та/або енергетично бідним побутовим споживачам. аке встановлення цін на постачання електричної енергії повинно:</p> <p>1) мати на меті задоволення загального економічного інтересу та не виходити за межі, необхідні для його досягнення;</p> <p>2) бути чітко визначеним, прозорим, недискримінаційним та піддаватись перевірці;</p> <p>3) гарантувати рівний доступ електроенергетичних підприємств Енергетичного Співтовариства до споживачів;</p> <p>4) бути обмеженим в часі та пропорційним стосовно потреб захисту вразливих або енергетично бідних побутових споживачів;</p> <p>5) не створювати додаткові витрати для учасників ринку у дискримінаційний спосіб.</p> <p>Встановлення цін на постачання електричної енергії енергетично бідним та вразливим побутовим споживачам відповідно до цієї частини повинно також здійснюватися з дотриманням вимог</p>

	частини четвертої статті 61 цього Закону незалежно від того, чи визначено відповідну кількість побутових споживачів, що перебувають в стані енергетичної бідності.
Положення відсутнє	4. Протягом обмеженого періоду часу та за умови періодичних (не рідше одного разу на рік) перевірок з боку Регулятора, Кабінет Міністрів України може застосовувати державне втручання у встановлення цін на постачання електроенергії побутовим споживачам, які не підпадають під частину третьої цієї статті.
Положення відсутнє	<p>5. Державне втручання згідно з частиною четвертою цієї статті повинно відповідати вимогам, визначеним частиною третьою цієї статті, а також повинно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) супроводжуватися комплексом заходів для досягнення ефективної конкуренції та методологією оцінювання прогресу в реалізації таких заходів; 2) встановлюватися з використанням методології, що забезпечує недискримінаційний підхід до електропостачальників; 3) встановлюватися за ціною вище собівартості електричної енергії та на рівні, при якому може відбуватися ефективна цінова конкуренція; 4) мінімізувати будь-який негативний вплив на ринок електричної енергії; 5) забезпечувати, щоб усі побутові споживачі, в чій інтересах застосовується державне втручання, мали можливість обирати конкурентні ринкові пропозиції та були прямо поінформовані, принаймні щоквартально, про наявність пропозицій та економії на конкурентному ринку, зокрема, про договори з динамічною ціною на електричну енергію, а також повинно забезпечувати, щоб їм надавалася допомога в ході переходу на ринкову пропозицію;

	<p>б) забезпечувати, щоб, згідно зі статтею 74¹ цього Закону усі побутові споживачі, в чий інтерес застосовується державне втручання, мали право та отримували пропозиції щодо встановлення інтелектуальних лічильників без додаткових початкових витрат для побутового споживача, були прямо проінформовані про можливість встановлення інтелектуальних лічильників і були забезпечені необхідною допомогою;</p> <p>7) не допускати прямого перехресного субсидювання між споживачами, яким електрична енергія постачається за вільними (ринковими) цінами, і побутовими споживачами, яким електрична енергія постачається за регульованими цінами.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>6. Регулятор повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про заходи, вжиті відповідно до частин третьої та четвертої цієї статті, протягом одного місяця після прийняття Кабінетом Міністрів України рішення про їх застосування. При цьому такі заходи можуть застосовуватися одразу. До повідомлення додається пояснення щодо того, чому інших інструментів було недостатньо для досягнення переслідуваної мети, яким чином виконуються вимоги, визначені в частинах третій та п'ятій цієї статті, а також пояснення впливу заходів на конкуренцію. У повідомленні визначається перелік побутових споживачів, на яких спрямовано державне втручання, тривалість заходів і кількість побутових споживачів, на яких вплинули такі заходи, а також пояснення, яким чином були визначені регульовані ціни.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>7. У разі застосування регульованих цін згідно із частиною четвертою цієї статті Регулятор звітує Секретаріату Енергетичного Співтовариства про дотримання умов, визначених частиною п'ятою цієї статті, у тому числі про їх дотримання електропостачальниками, які зобов'язані застосовувати ціни, встановлені шляхом державного втручання, а також про вплив регульованих цін на фінансовий стан таких електропостачальників.</p>

<p>Стаття 8. Ліцензування господарської діяльності на ринку електричної енергії</p>	<p>Стаття 8. Ліцензування господарської діяльності на ринку електричної енергії</p>
<p>1. Господарська діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачам, зберігання енергії, агрегації, трейдерська діяльність, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця провадяться на ринку електричної енергії, за умови отримання відповідної ліцензії, якщо інше не передбачено цим Законом.</p>	<p>1. Господарська діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачам, зберігання енергії, агрегації, трейдерська діяльність, здійснення функцій оператора ринку, номінованого оператора ринку та гарантованого покупця провадяться на ринку електричної енергії, за умови отримання відповідної ліцензії, якщо інше не передбачено цим Законом.</p>
<p>2. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця затверджуються Регулятором.</p>	<p>2. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку, номінованого оператора ринку та гарантованого покупця затверджуються Регулятором.</p>
<p>3. Ліцензія на провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця видається Регулятором у встановленому законодавством порядку.</p>	<p>3. Ліцензія на провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, розподілу електричної енергії малими системами розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку, номінованого оператора ринку та гарантованого покупця видається Регулятором у встановленому законодавством порядку.</p>
<p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p>	<p>Стаття 9. Державний енергетичний нагляд в електроенергетиці</p>
<p>1. Державний нагляд (контроль) в електроенергетиці здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра згідно із законодавством. Для цілей цього Закону особливою групою споживачів вважаються юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, використовуючи струмоприймачі першої категорії з надійності електропостачання, або які є споживачами та/або власниками електричних мереж і не є операторами системи розподілу, електричні</p>	<p>1. Державний нагляд (контроль) в електроенергетиці здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через відповідного міністра згідно із законодавством. Для цілей цього Закону особливою групою споживачів вважаються юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, використовуючи струмоприймачі першої категорії з надійності електропостачання, або які є споживачами та/або власниками електричних мереж і не є операторами системи розподілу, електричні</p>

мережі яких використовуються для розподілу електричної енергії іншим споживачам, та/або активними споживачами (крім побутових споживачів), які встановили генеруючі установки, призначені для виробництва електричної енергії, та/або установки зберігання енергії відповідно до статті 58 ¹ цього Закону.	мережі яких використовуються для розподілу електричної енергії іншим споживачам, та/або активними споживачами (крім побутових споживачів) або енергетичними об'єднаннями споживачів , які встановили генеруючі установки, призначені для виробництва електричної енергії, та/або установки зберігання енергії відповідно до статті 58-1 цього Закону.
Стаття 11. Антимонопольні обмеження	Стаття 11. Антимонопольні обмеження
2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії, виконують функції оператора ринку або гарантованого покупця і визнані в установленому порядку такими, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку електричної енергії, не можуть припиняти свою діяльність або зменшувати її обсяг з метою створення дефіциту електричної енергії, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством України.	2. Суб'єкти господарювання, що здійснюють виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії, виконують функції оператора ринку, номінованого оператора ринку або гарантованого покупця і визнані в установленому порядку такими, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку електричної енергії, не можуть припиняти свою діяльність або зменшувати її обсяг з метою створення дефіциту електричної енергії, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством України.
Стаття 11¹. Обмеження поводження з інсайдерською інформацією на ринку електричної енергії	Стаття 11¹. Обмеження поводження з інсайдерською інформацією на ринку електричної енергії
1. Інсайдерською інформацією на ринку електричної енергії, зокрема, є:	1. Інсайдерською інформацією на ринку електричної енергії, зокрема, є:
1) інформація, яка має бути оприлюднена відповідно до вимог цього Закону, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку , інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цього Закону, та згідно з умовами договорів на оптовому енергетичному ринку, оскільки вона може справляти вплив на ринкові ціни;	1) інформація, яка має бути оприлюднена відповідно до вимог цього Закону, кодексу системи передачі, кодексу систем розподілу, правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків , інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цього Закону, та згідно з умовами договорів на оптовому енергетичному ринку, оскільки вона може справляти вплив на ринкові ціни;
5. Оператор системи передачі та оператор ринку зобов'язані забезпечити функціонування платформи інсайдерської інформації для розкриття інсайдерської інформації про ринок електричної енергії відповідно до порядку, затвердженого Регулятором.	5. Оператор системи передачі, оператор ринку та номінований оператор ринку зобов'язані забезпечити функціонування платформи інсайдерської інформації для розкриття інсайдерської інформації про ринок електричної енергії відповідно до порядку, затвердженого Регулятором.
6. Положення частин другої і третьої цієї статті не застосовуються до: ...	6. Положення частин другої і третьої цієї статті не застосовуються до: ...

<p>2) правочинів (операцій), здійснених виробниками електричної енергії, за умови існування хоча б одного з таких випадків:</p> <p>правочини (операції) здійснені виключно з метою покриття фізичних втрат внаслідок незапланованих збоїв у системах/одиницях виробництва, які можуть призвести до неможливості виконання учасниками оптового енергетичного ринку своїх договірних зобов'язань, і лише в обсязі таких фізичних втрат. Таке звільнення застосовується, якщо в учасника оптового енергетичного ринку відсутні інші активи, за рахунок яких можливо покрити такі фізичні втрати, або можливість їх покриття на ринку "на добу наперед", внутрішньодобовому або балансуєчому ринку;</p>	<p>2) правочинів (операцій), здійснених виробниками електричної енергії, за умови існування хоча б одного з таких випадків:</p> <p>правочини (операції) здійснені виключно з метою покриття фізичних втрат внаслідок незапланованих збоїв у системах/одиницях виробництва, які можуть призвести до неможливості виконання учасниками оптового енергетичного ринку своїх договірних зобов'язань, і лише в обсязі таких фізичних втрат. Таке звільнення застосовується, якщо в учасника оптового енергетичного ринку відсутні інші активи, за рахунок яких можливо покрити такі фізичні втрати, або можливість їх покриття на єдиному сполученні ринків "на добу наперед", єдиному сполученні внутрішньодобових ринків або балансуєчому ринку;</p>
<p>Стаття 15. Регіональне співробітництво</p>	<p>Стаття 15. Регіональне співробітництво</p>
<p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та Регулятор співпрацюють з відповідними органами інших держав - сторін Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства з метою інтеграції національних ринків електричної енергії на регіональному рівні.</p> <p>Регіональне співробітництво має сприяти гармонізації нормативної бази та розвитку обмінів електричною енергією між державами, координаному розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів на основі недискримінаційних ринкових рішень, регіональній інтеграції ринку "на добу наперед", механізмів балансування та резервування потужності.</p>	<p>1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та Регулятор співпрацюють з відповідними органами інших членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства чи Європейського Союзу з метою інтеграції національних ринків електричної енергії на регіональному рівні.</p> <p>Регіональне співробітництво має сприяти гармонізації нормативної бази та розвитку обмінів електричною енергією між державами, координаному розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів на основі недискримінаційних ринкових рішень, регіональній інтеграції ринку "на добу наперед", внутрішньодобового ринку, механізмів балансування та резервування потужності.</p>
<p>2. Регулятор має сприяти співпраці оператора системи передачі з операторами систем передачі держав - сторін Енергетичного Співтовариства на регіональному рівні, включаючи співпрацю з питань міждержавних перетинів, з метою узгодженості їхньої правової, регуляторної та нормативно-технічної бази.</p>	<p>2. Регулятор має сприяти співпраці оператора системи передачі та номінованого оператора ринку з відповідними операторами держав - членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства на регіональному рівні, включаючи співпрацю з питань розподілу пропускної спроможності міждержавних</p>

	перетинів , з метою узгодженості їхньої правової, регуляторної та нормативно-технічної бази.
3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та Регулятор повинні сприяти оператору системи передачі у процесі інтеграції ОЕС України на регіональному рівні з однією або більше енергосистемами суміжних держав - сторін Енергетичного Співтовариства з метою розподілу пропускної спроможності та перевірки стану безпеки мережі.	3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, та Регулятор повинні сприяти оператору системи передачі у процесі інтеграції ОЕС України на регіональному рівні з однією або більше енергосистемами суміжних держав - членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства з метою розподілу пропускної спроможності та перевірки стану безпеки мережі.
Положення відсутнє	4. Оператор системи передачі спільно з операторами систем передачі держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства бере участь у створенні та діяльності регіонального координаційного центру в порядку, встановленому цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.
Положення відсутнє	5. Регулятор спільно з ACER, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, регуляторними органами держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до спільного з Україною регіону функціонування енергетичних систем, та ENTSO-E здійснює моніторинг за діяльністю регіонального координаційного центру.
Положення відсутнє	6. Уповноважений орган, Регулятор, оператор системи передачі співпрацюють з відповідними органами інших держав – членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та установами Енергетичного Співтовариства.
Положення відсутнє	7. Регулятор повинен співпрацювати принаймні на регіональному рівні для того щоб: 1) сприяти створенню операційних домовленостей, для забезпечення оптимального управління мережею, просування спільного обміну електроенергією та розподілу пропускної спроможності, а також забезпечувати достатній рівень пропускної спроможності міждержавних перетинів, в тому числі через нові міждержавні лінії електропередачі, в межах регіонів та

	<p>між регіонами для забезпечення розвитку ефективної конкуренції та покращення безпеки постачання без дискримінації між постачальниками з різних Договірних сторін Енергетичного Співтовариства;</p> <p>2) координувати спільний нагляд за установами, які виконують функції на регіональному рівні;</p> <p>3) координувати, у співпраці з іншими залученими органами, спільний нагляд за національними, регіональними та європейськими оцінками достатності ресурсів;</p> <p>4) координувати розробку всіх мережевих кодексів і настанов для відповідних операторів систем передачі та інших учасників ринку; і</p> <p>5) координувати розробку правил управління перевантаженнями.</p>
Положення відсутнє	8. Регулятор має право укладати угоди про співпрацю з іншими регуляторними органами для сприяння регуляторній співпраці.
Положення відсутнє	9. Заходи, зазначені в частині сьомій цієї статті, здійснюються, якщо це доцільно, у тісній консультації з іншими відповідними національними органами та без шкоди для їхньої компетенції.
Положення відсутнє	10. Оператори систем розподілу повинні співпрацювати через Координаційну групу операторів систем розподілу Енергетичного Співтовариства з метою сприяння завершенню та функціонуванню єдиного ринку електроенергії, а також сприяти оптимальному управлінню та скоординованій роботі систем розподілу та передачі.
Стаття 16. Безпека постачання електроенергії	Стаття 16. Безпека постачання електроенергії
1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, розробляє та затверджує правила про безпеку постачання електричної енергії, які є обов'язковими для виконання всіма учасниками ринку. Правила	1. Регулятор або інший уповноважений орган, визначений Кабінетом Міністрів України, забезпечує виконання завдань щодо оцінки ризиків, запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці, їх управлінням та оцінкою та моніторингом фактичного результату. З метою

<p>про безпеку постачання електричної енергії встановлюють мінімальні критерії безпеки постачання електричної енергії та повинні визначати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) критерії/види порушень безпеки постачання електричної енергії; 2) заходи із забезпечення безпеки постачання електричної енергії; 3) заходи, що вживатимуться у випадках ризику порушення безпеки постачання електричної енергії; 4) заходи, що вживатимуться у разі порушення безпеки постачання електричної енергії; 5) заходи, обов'язкові до вжиття учасниками ринку (крім споживачів) для забезпечення безпеки постачання електричної енергії захищеним споживачам; 6) процедуру ініціювання вжиття необхідних заходів; 7) порядок застосування необхідних заходів і строк їх дії; 8) порядок інформування про вжиття необхідних заходів; 9) обов'язки та відповідальність суб'єктів владних повноважень та учасників ринку щодо забезпечення безпеки постачання електричної енергії. 	<p>виконання цих завдань уповноважений орган співпрацює з іншими уповноваженими органами.</p> <p>Кабінет Міністрів України негайно інформує Секретаріат Енергетичного співтовариства та Координаційну групу з безпеки постачання про призначення уповноваженого органу, а також публікує інформацію про призначення уповноваженого органу, його адресу, номери телефонів та адресу веб-сторінки на офіційному сайті Кабінету Міністрів України. В такий самий спосіб Кабінет Міністрів повідомляє про будь-які зміни в опублікованій інформації про уповноважений орган.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. До повноважень уповноваженого органу належить:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оцінка всіх відповідних ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії, та участь у роботі над формуванням сценаріїв регіональної кризи, у співпраці з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, регуляторними органами, ENTSO-E, регіональним координаційним центром та іншими зацікавленими сторонами; 2) протягом чотирьох місяців з дня формування ENTSO-E сценаріїв регіональної кризи визначення найбільш актуальних національних сценаріїв кризи в електроенергетиці з урахуванням консультацій з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, виробниками, трейдерами та з Регулятором (крім випадків, коли Регулятора призначено уповноваженим органом згідно із частиною першою цієї статті);

3) протягом чотирьох місяців з моменту визначення регіональних сценаріїв кризи в електроенергетиці для регіону функціонування енергетичних систем, в який входить Україна, повідомляти Секретаріат Енергетичного Співтовариства та Координаційну групу з безпеки постачання про свою оцінку ризиків щодо власності на інфраструктуру, що має значення для безпеки постачання електричної енергії, та будь-які заходи, вжиті для запобігання або пом'якшення таких ризиків, із зазначенням їх пропорційності та того, чому такі заходи вважаються необхідними;

4) розроблення планів готовності до ризиків на основі регіональних та національних сценаріїв кризи в електроенергетиці та після консультацій з операторами системи передачі, відповідними операторами систем розподілу та виробниками електричної енергії, трейдерами, електроенергетичними підприємствами та суб'єктами ринку природного газу, організаціями, які представляють інтереси споживачів електричної енергії, та Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу згідно із частиною першою цієї статті);

5) подання проєктів планів готовності до ризиків Координаційній групі з безпеки постачання, уповноваженим органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та уповноваженим органам держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, якщо ці країни не входять до складу того самого регіону функціонування енергетичних систем, з метою забезпечення узгодженості планів готовності до ризиків, проведення відповідних консультацій та отримання рекомендацій щодо проєктів планів;

6) проведення консультацій з регіональним координаційним центром щодо регіональних та двосторонніх заходів, які мають бути включені до плану готовності до ризиків;

7) укладення з уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договорів про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків;

8) подання Координаційній групі з безпеки постачання звіту про укладення з уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договорів про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків.

У разі, якщо між уповноваженим органом та уповноваженими органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства не буде досягнуто домовленості щодо договору про погодження регіональних та/або двосторонніх заходів, які включаються до плану готовності до ризиків, уповноважений орган повідомляє про причини його неукладення Секретаріат Енергетичного Співтовариства, який пропонує заходи, включаючи механізм співпраці між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для укладення договору про регіональні та двосторонні заходи;

9) затвердження планів готовності до ризиків в межах дев'яти місяців з дати подання проєктів планів відповідним органам згідно із пунктом 5 цієї частини, з урахуванням результатів проведених консультацій та отриманих рекомендацій;

10) невідкладне повідомлення Секретаріату Енергетичного Співтовариства про затвердження планів готовності до ризиків;

11) невідкладне опублікування планів готовності до ризиків на власному вебсайті із забезпеченням конфіденційності інформації, зокрема інформації про заходи щодо запобігання або пом'якшення наслідків зловмисних атак.

Протягом трьох місяців після отримання висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства, наданого за результатами оцінки затвердженого уповноваженим органом плану готовності до ризиків, уповноважений орган повинен повністю врахувати рекомендації Секретаріату Енергетичного Співтовариства та надати Секретаріату Енергетичного Співтовариства змінений план готовності до ризиків, або у разі заперечень проти рекомендацій повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства про причини заперечень.

Якщо уповноважений орган не погоджується із детальними причинами рекомендацій щодо внесення будь-яких змін до плану готовності до ризиків, викладеними Секретаріатом Енергетичного Співтовариства за результатами опрацювання наданих уповноваженим органом заперечень, уповноважений орган повинен повідомити Секретаріату Енергетичного Співтовариства причини своєї позиції протягом двох місяців після отримання детальних причин від Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

12) проведення за участю зацікавлених сторін перевірки ефективності процедур, розроблених у планах готовності до ризиків для запобігання кризам в електроенергетиці, включаючи ефективність механізмів поширення інформації та кооперації, та виконання кожні два роки моделювання криз в електроенергетиці, зокрема перевіряючи ці механізми;

13) невідкладне надання раннього попередження про можливість виникнення кризи в електроенергетиці в порядку, визначеному цією статтею;

	<p>14) погодження отримання та надання регіональних або двосторонніх заходів для забезпечення належного запобігання або управління кризами в електроенергетиці з транскордонним впливом, в порядку, визначеному цією статтею;</p> <p>15) повідомлення Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Координаційної групи з безпеки постачання про закінчення кризи в електроенергетиці, а також розробка та надання звіту про оцінку після закінчення кризи в електроенергетиці протягом трьох місяців від моменту закінчення кризи та за результатами консультацій з Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу). У випадку, якщо надана інформація буде визначена як недостатня, уповноважений орган зобов'язаний надати додаткову інформацію Секретаріату Енергетичного Співтовариства та Координаційній групі з безпеки постачання;</p> <p>16) представлення на засіданні Координаційної групи з безпеки постачання результатів оцінки після завершення кризи в електроенергетиці, які повинні бути відображені в оновленому плані готовності до ризиків.</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>3. Плани готовності до ризиків, які розробляються та затверджуються уповноваженим органом, повинні включати національні, регіональні та, якщо застосовно, двосторонні заходи, які плануються або вживаються для запобігання, підготовки та пом'якшення криз в електроенергетиці. Такі заходи повинні бути чітко визначеними, прозорими, пропорційними, недискримінаційними, повністю відповідати правилам внутрішнього ринку електричної енергії та функціонування системи передачі.</p> <p>Двосторонні заходи повинні забезпечувати належне попередження та управління кризами, які мають транскордонний вплив.</p>

Національні заходи повинні повністю враховувати регіональні та, у відповідних випадках, двосторонні заходи, узгоджені у встановленому порядку, і не повинні загрожувати операційній безпеці, безпеці системи передачі та безпеці електропостачання держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.

Уповноважені органи повинні згодити регіональні та двосторонні заходи, які включаються до плану готовності до ризиків після проведення консультацій з регіональним координаційним центром. Щонайменше за вісім місяців перед кінцевим строком затвердження оновленого плану готовності до ризиків уповноважений орган повинен надати звіт щодо досягнутих домовленостей Координаційній групі з безпеки постачання. Якщо Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства не змогли досягти домовленостей уповноважені органи, до сфери відповідальності яких це відноситься, повинні поінформувати Секретаріат Енергетичного Співтовариства про причини такої незгоди.

Плани готовності до ризиків розробляються, погоджуються та публікуються уповноваженим органом згідно із порядком, визначеним в положенні про запобігання кризам в електроенергетиці, підготовки до криз в електроенергетиці та управління ними (далі – положення про запобігання кризам), затвердженим Кабінетом Міністрів України. Положення, зокрема, повинно визначати:

вимоги до національних сценаріїв криз в електроенергетиці; процедура затвердження та опублікування плану готовності до ризику;

вимоги до змісту плану готовності до ризиків та типову форму плану готовності до ризиків;

вимоги до включення до плану готовності до ризиків національних, регіональних та двосторонніх заходів;

	<p>порядок погодження двосторонніх та регіональних заходів, які включаються до планів готовності до ризиків, з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства;</p> <p>принципи захисту конфіденційної інформації, критерії визначення та/або перелік конфіденційної інформації, яка підлягає захисту під час підготовки, погодження та опублікування планів готовності до ризиків;</p> <p>вимоги до звіту про оцінку після закінчення енергетичної кризи.</p>
<p>2. Під час розроблення правил, передбачених частиною першою цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, зобов'язаний враховувати економічний вплив відповідних заходів, їх ефективність, наслідки для функціонування ринку електричної енергії та вплив на навколишнє природне середовище і споживачів.</p> <p>Такі правила повинні бути прозорими, такими, що заздалегідь не передбачають неможливість їх виконання, не спотворюють конкуренцію на ринку електричної енергії та впливають на торгівлю на ринку електричної енергії лише тією мірою, що необхідна для відновлення безпеки постачання електричної енергії. Такі правила повинні не створювати надмірних зобов'язань для учасників ринку та мінімізувати негативні наслідки для функціонування ринку електричної енергії.</p>	<p>4.3 метою здійснення оцінки всіх відповідних ризиків, пов'язаних з безпекою постачання електричної енергії, при визначенні національних сценаріїв кризи в електроенергетиці уповноважений орган співпрацює та проводить консультації з оператором системи передачі, операторами систем розподілу, іншими учасниками ринку електричної енергії, Регулятором (крім випадків, коли Регулятору надано повноваження уповноваженого органу), ENTSO-E, регіональним координаційним центром та іншими зацікавленими сторонами.</p>
<p>3. Учасники ринку повинні планувати і вживати заходів відповідно до правил безпеки постачання електричної енергії, зазначених у цій статті, та нести відповідальність за безпеку постачання електричної енергії в межах сфери своєї діяльності.</p>	<p>5. Оператор системи передачі розробляє короткострокову та сезонну оцінку достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву (короткострокова та сезонна оцінка достатності ресурсів потужності) з урахуванням вимог безпеки постачання та відповідно до методологій, розроблених ENTSO-E.</p> <p>Порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки короткострокової та сезонної оцінки достатності ресурсів потужності визначаються кодексом системи передачі.</p>

	<p>Якщо сезонна оцінка достатності ресурсів потужності або інше кваліфіковане джерело надає конкретну, серйозну та достовірну інформацію про можливість настання кризи в електроенергетиці, уповноважений орган невідкладно повідомляє про це Секретаріат Енергетичного Співтовариства, уповноважені органи держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та якщо вони не перебувають в межах одного регіону функціонування енергетичних систем, уповноважені органи безпосередньо пов'язаних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Уповноважений орган надає інформацію про причини можливої кризи в електроенергетиці, про заходи, заплановані або вжиті для запобігання кризі, а також про можливу потребу в допомозі інших держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Інформація повинна включати можливий вплив заходів на ринки електричної енергії суміжних держав.</p>
<p>4. При застосуванні заходів, що вживаються у разі порушення безпеки постачання електричної енергії, не має допускатися дискримінація між договорами купівлі-продажу електричної енергії в межах України та договорами експорту-імпорту електричної енергії.</p> <p>вариства для вжиття необхідних заходів на міжнародному рівні.</p>	<p>6. У разі виникнення кризи в електроенергетиці уповноважений орган, після консультацій із оператором системи передачі, невідкладно оголошує кризу в електроенергетичному уповноважені та повідомляє про це уповноважені органи держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем, а якщо вони знаходяться не в тому самому регіоні функціонування енергетичних систем, уповноважені органи безпосередньо пов'язаних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, а також Секретаріат Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Ця інформація повинна включати причини погіршення ситуації з електропостачанням, причини оголошення кризи в</p>

	<p>електроенергетичному комплексі, заходи, заплановані або вжиті для її пом'якшення, і потребу в будь-якій допомозі з боку інших держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Якщо інформація, надана уповноваженим органом згідно з цим Законом, буде визначена як недостатня, уповноважений орган зобов'язаний надати додаткову інформацію на запит Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Координаційної групи з безпеки постачання, уповноважених органів держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та уповноважених органів суміжних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, якщо ці держави не входять до складу того самого регіону функціонування енергетичних систем.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>7. Заходи, які вживаються для запобігання або пом'якшення криз в електроенергетиці, повинні відповідати правилам, що регулюють ринок електричної енергії та функціонування системи передачі.</p> <p>Неринкові заходи повинні бути активовані під час кризи в електроенергетиці лише як крайній засіб, якщо всі варіанти, надані ринком, вичерпано або коли очевидно, що наявні ринкові заходи не спроможні повною мірою запобігти подальшому погіршенню ситуації з електропостачанням.</p> <p>Неринкові заходи не повинні надмірно спотворювати конкуренцію та ефективне функціонування ринку електричної енергії. Вони повинні бути необхідними, пропорційними, недискримінаційними та тимчасовими. Уповноважений орган інформує відповідних зацікавлених сторін щодо застосування будь-яких неринкових заходів.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>8.3 метою отримання або надання технічної допомоги уповноважений орган погоджує з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства регіональні та/або двосторонні заходи для забезпечення належного запобігання або управління кризами в електроенергетиці з транскордонним впливом, зокрема з метою координованого постачання електричної енергії.</p> <p>Регіональні та двосторонні заходи повинні бути узгоджені між собою. Регіональні заходи погоджуються між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону функціонування енергетичних систем та які мають технічну можливість надавати одна одній допомогу. Для цих цілей в рамках відповідного регіону можуть бути створені підгрупи.</p> <p>Двосторонні заходи повинні бути узгоджені між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які безпосередньо з'єднані, але не знаходяться в одному регіоні функціонування енергетичних систем.</p> <p>Регіональні та двосторонні заходи повинні включати принаймні таке:</p> <ul style="list-style-type: none"> призначення кризового координатора; механізми обміну інформацією та співпраці; скоординовані заходи для пом'якшення впливу кризи в електроенергетиці, включаючи одночасну кризу в електроенергетиці, з метою надання допомоги; процедури проведення щорічних або дворічних перевірок (випробувань) планів готовності до ризиків; тригерні механізми застосування неринкових заходів, які мають бути активовані з метою попередження або пом'якшення кризи в електроенергетиці.
<p>Положення відсутнє</p>	<p>9. Уповноважені органи координують домовленості щодо необхідних технічних, правових та фінансових заходів для</p>

	<p>реалізації регіональних або двосторонніх заходів перед отриманням або наданням допомоги. Такими домовленостями, серед іншого, визначається таке:</p> <p>максимальна кількість електричної енергії, що постачається на регіональному або двосторонньому рівні;</p> <p>ініціатор будь-якої допомоги та умови призупинення допомоги;</p> <p>спосіб постачання електричної енергії та положення про справедливу компенсацію між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Справедлива компенсація повинна включати принаймні вартість електричної енергії, яка постачається отримувачу допомоги, витрати на передачу електричної енергії та будь-які інші обґрунтовані витрати, понесені державою-членом (сторонаю) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка надає допомогу, включно з відшкодуванням за допомогу, підготовлену без ефективної активації, а також будь-які витрати, пов'язані з судовим розглядом, арбітражним розглядом тощо.</p> <p>Справедлива компенсація містить, серед іншого, усі обґрунтовані витрати, понесені допомагаючою Стороною у зв'язку з обов'язком сплатити компенсацію в силу основних прав, гарантованих законодавством Енергетичного Співтовариства, і в силу діючих міжнародних зобов'язань під час виконання положень щодо допомоги, зазначених в Регламенті 2019/941 від 5 червня 2019 року про готовність до ризику в електроенергетичному секторі, а також інші обґрунтовані витрати, понесені в результаті виплати компенсації відповідно до національних правил компенсації.</p> <p>Отримана допомога або оплачується невідкладно або забезпечується своєчасна виплата справедливої компенсації Стороні, яка допомагає.</p>
--	--

	<p>У випадку настання кризи в електроенергетиці до того, як були погоджені регіональні або двосторонні заходи, уповноважений орган погоджує з державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства спеціальні заходи з метою застосування цієї статті, включаючи справедливу компенсацію, яка повинна бути виплачена до отримання або надання допомоги. Якщо допомогу запитують до того, як такі спеціальні заходи та домовленості були узгоджені, Сторона, яка запитує допомогу, зобов'язується сплатити справедливу компенсацію до отримання допомоги.</p>
<p>5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, невідкладно повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства про застосування заходів, що вживаються у разі порушення безпеки постачання електричної енергії, а також про зміст заходів, що плануються, та причини вжиття таких заходів.</p> <p>У разі якщо вжиття відповідних заходів на національному рівні не забезпечить відновлення безпеки постачання електричної енергії, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, зобов'язаний повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>10. У разі надання раннього попередження або оголошення кризи в електроенергетичному комплексі уповноважений орган забезпечує максимальне дотримання заходів, визначених в плані готовності до ризиків.</p> <p>Національні сценарії кризи в електроенергетиці та плани готовності до ризику оновлюються кожні чотири роки. За ініціативою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, Регулятора або оператора системи передачі національні сценарії кризи в електроенергетиці та плани готовності до ризиків оновлюються частіше.</p>
<p>Стаття 17. Операційна безпека постачання</p>	<p>Стаття 17. Операційна безпека постачання</p>
<p>2. Оператор системи передачі має підтримувати необхідний рівень технічного резерву пропускної спроможності міждержавних електричних мереж для підтримання операційної безпеки мережі та з цією метою співпрацювати з операторами систем передачі суміжних держав.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Оператор системи передачі має підтримувати необхідний рівень запасу надійності пропускної спроможності міждержавних електричних мереж для підтримання операційної безпеки мережі та з цією метою співпрацювати з операторами систем передачі суміжних держав.</p> <p>Запас надійності визначається відповідно до методології визначення запасу надійності, яка є складовою регіональної спільної методології розрахунку міжзональної пропускної спроможності, що розробляється оператором системи передачі спільно з іншими операторами систем передачі відповідного</p>

	регіону та затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами відповідного регіону.
Стаття 19. Баланс попиту та пропозиції на електричну енергію	Стаття 19. Баланс попиту та пропозиції на електричну енергію
1. З метою підтримання балансу між попитом та пропозицією на електричну енергію: 1) правила ринку та правила ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку мають створювати умови для забезпечення об'єктивних цінових сигналів для виробників та споживачів електричної енергії; 2) оператор системи передачі має забезпечити необхідний резерв генеруючих потужностей для цілей балансування та/або застосувати еквівалентні ринкові заходи.	1. З метою підтримання балансу між попитом та пропозицією на електричну енергію: 1) правила ринку та правила єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків мають створювати умови для забезпечення об'єктивних цінових сигналів для виробників та споживачів електричної енергії; 2) оператор системи передачі має забезпечити необхідний резерв ресурсів потужності для цілей балансування та/або застосувати еквівалентні ринкові заходи.
Положення відсутнє	2¹. Регулятор здійснює моніторинг достатності ресурсів потужності в ОЕС України на основі результатів загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності, яка виконується ENTSO-E, та національної оцінки достатності ресурсів потужності, яка виконується оператором системи передачі. Оператор системи передачі бере участь у консультаціях, які проводяться ENTSO-E перед проведенням загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності, а також надає ENTSO-E інформацію, необхідну для проведення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності. Оператор системи передачі приймає участь у попередніх консультаціях щодо результатів загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності.
3. Оператор системи передачі щороку розробляє звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву (звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей) з урахуванням вимог безпеки постачання.	3. Оператор системи передачі щороку здійснює національну оцінку достатності ресурсів потужності та розробляє звіт з оцінки достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву (звіт з оцінки достатності ресурсів потужності) з урахуванням вимог безпеки постачання.

Положення відсутнє

Положення відсутнє

Порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки звіту з оцінки **відповідності (достатності) генеруючих потужностей** визначаються кодексом системи передачі.

Звіт з оцінки **відповідності (достатності) генеруючих потужностей** охоплює сценарну оцінку прогнозних балансів потужності та електроенергії ОЕС України на короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективу з урахуванням, зокрема, структурних, економічних, ринкових, екологічних умов, заходів з управління попитом та енергоефективності, з дотриманням стандартів операційної безпеки.

Такий звіт має включати:

- 1) опис сценаріїв розвитку;
- 2) методологію моделювання попиту/пропозиції на електричну енергію та роботи ОЕС України;
- 3) аналіз основних тенденцій розвитку генеруючих потужностей та навантаження;

Положення відсутнє

Положення відсутнє

Національна оцінка достатності ресурсів потужності повинна мати регіональний вимір та виконується відповідно до методології проведення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності.

Національна оцінка достатності ресурсів потужності під час оцінки внеску у безпеку постачання торгових зон, які вони охоплюють, що здійснюється постачальниками потужностей, розташованими в іншій державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, має використовувати методологію, розроблену ENTSO-E.

Порядок підготовки, зміст та методологічні засади підготовки звіту з оцінки **достатності ресурсів потужності** визначаються кодексом системи передачі.

Національний звіт з оцінки достатності ресурсів потужності охоплює центральні референтні сценарії, що використовуються для загальноєвропейської оцінки, іншу сценарну оцінку прогнозних балансів потужності та електроенергії ОЕС України на короткострокову, середньострокову та довгострокову перспективу з урахуванням, зокрема, структурних, економічних, ринкових, екологічних умов, заходів з управління попитом та енергоефективності, з дотриманням стандартів операційної безпеки.

Такий звіт має включати:

- 1) опис сценаріїв розвитку;
- 2) методологію моделювання попиту/пропозиції на електричну енергію та роботи ОЕС України;
- 3) аналіз основних тенденцій розвитку генеруючих потужностей та навантаження, **включаючи економічну оцінку ймовірного виведення з експлуатації, консервації, нового будівництва генеруючих потужностей;**
- 4) оцінку заходів з досягнення цілей енергоефективності;
- 5) аналіз розвитку міждержавних ліній електропередачі;

<p>Положення відсутнє</p> <p>4) оцінку ризиків ОЕС України у разі настання критичних умов з використанням відповідних критеріїв оцінки;</p> <p>5) результати розрахунків режимів роботи ОЕС України за найгіршими сценаріями та заходи із запобігання дефіциту генеруючої та передавальної потужності.</p> <p>Органи державної влади, Регулятор, суб'єкти ринку відповідно до своїх повноважень повинні надавати на запит оператора системи передачі інформацію, необхідну для підготовки звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.</p> <p>Оператор системи передачі повинен забезпечити нерозголошення комерційної інформації, отриманої при підготовці звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.</p> <p>Звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей затверджується Регулятором та підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.</p>	<p>6) оцінку оптових цін на електричну енергію та цін на первинні джерела енергії;</p> <p>7) оцінку ризиків ОЕС України у разі настання критичних умов з використанням відповідних критеріїв оцінки;</p> <p>8) результати розрахунків режимів роботи ОЕС України за найгіршими сценаріями та заходи із запобігання дефіциту генеруючої та передавальної потужності.</p> <p>Органи державної влади, Регулятор, суб'єкти ринку відповідно до своїх повноважень повинні надавати на запит оператора системи передачі інформацію, необхідну для підготовки звіту з оцінки достатності ресурсів потужності (зокрема, інформацію про очікуване використання ресурсів потужності з урахуванням забезпеченості первинними енергетичними ресурсами за відповідних сценаріїв прогнозованого попиту і пропозиції).</p> <p>Оператор системи передачі повинен забезпечити нерозголошення комерційної інформації, отриманої при підготовці звіту з оцінки достатності ресурсів потужності.</p> <p>Національна оцінка достатності ресурсів потужності може:</p> <p>1) робити припущення, беручи до уваги національні особливості пропозиції та попиту на електричну енергію;</p> <p>2) використовувати інструменти і більш актуальні та повні дані, порівняно з тими, що використані ENTSO-E для оцінки достатності ресурсів потужності.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Якщо національна оцінка достатності ресурсів потужності виявить проблеми достатності, які не були виявлені в загальноєвропейській оцінці достатності ресурсів потужності, звіт з оцінки достатності ресурсів потужності повинен включати детальний аналіз виявлених розбіжностей та має бути наданий Регулятором до Секретаріату Енергетичного Співтовариства. Регулятор та оператор системи передачі повинні належним чином враховувати висновки Секретаріату Енергетичного Співтовариства щодо обґрунтованості розбіжностей між</p>

	<p>національною та загальноєвропейською оцінкою достатності ресурсів потужності і, за необхідності, скорегувати національну оцінку достатності ресурсів. Якщо висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства враховуються не повною мірою, оператор системи передачі подає на затвердження Регулятору звіт з оцінки достатності ресурсів потужності з детальними причинами неврахування висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Звіт з оцінки достатності ресурсів потужності затверджується Регулятором та підлягає оприлюдненню на офіційному вебсайті оператора системи передачі разом висновком Секретаріату Енергетичного Співтовариства, наданим відповідно до частини четвертої цієї статті, та детальними причинами неврахування висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>6. У випадку, якщо загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів потужності визначить проблеми щодо такої достатності, Регулятор повинен розробити план заходів з усунення виявлених регуляторних викривлень або ринкових збоїв (далі – План заходів), який має розглядати можливість, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усунення регуляторних викривлень; 2) зміна/скасування граничних цін; 3) запровадження використання функції ціноутворення для балансуєної електричної енергії у разі дефіциту останньої в енергосистемі; 4) збільшення пропускнуої спроможності внутрішніх мереж та міждержавних перетинів; 5) сприяння механізмам самовиробництва, діяльності зі зберігання енергії, заходам управління попитом та енергоефективності; 6) забезпечення закупівлі послуг з балансування та допоміжних послуг на ринкових засадах; 7) скасування державного втручання у встановлення цін на постачання електричної енергії згідно із статтею 7¹ цього Закону.

	<p>Проект Плану заходів повинен бути наданий Секретаріату Енергетичного Співтовариства для отримання висновку.</p> <p>Регулятор повинен врахувати висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства в частині того, чи є заходи достатніми для усунення регуляторних викривлень або збоїв ринку, які були виявлені, та внести відповідні зміни до Плану заходів.</p> <p>План заходів затверджується Кабінетом Міністрів, має бути оприлюдненим та повинен бути поданий до Антимонопольного комітету України під час надання повідомлення щодо механізму забезпечення потужності відповідно до статті 19² цього Закону та до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p>
Положення відсутнє	7. Регулятор проводить моніторинг виконання Плану заходів та відображає результати моніторингу у звіті про виконання Плану заходів, який готується щорічно та подається Секретаріату Енергетичного Співтовариства.
Положення відсутнє	8. Відсутність проблем достатності, визначена національною оцінкою достатності ресурсів потужності, в період дії Плану заходів не є підставою для припинення виконання Плану заходів.
Стаття відсутня	Стаття 19 ¹ Вартість непокритого навантаження і стандарт надійності
Положення відсутнє	1. Стандарт надійності, який вказує на необхідний рівень безпеки постачання в Україні, встановлюється у прозорий спосіб Регулятором або іншим, уповноваженим Кабінетом Міністрів України органом, за пропозицією Регулятора. Стандарт надійності повинен базуватися на методології, розробленої ENTSO-E і затвердженої ACER.
Положення відсутнє	2. Стандарт надійності обчислюється з використанням принаймні значення вартості непокритого навантаження та вартості нового входу протягом відповідного строку і виражається як «очікувана величина недопоставленої електричної енергії» та «критерій ймовірності втрати навантаження».

	<p>Регулятор визначає єдину оцінку вартості недопокритего навантаження для території України, застосовуючи методологію, затверджену ACER. Ця оцінка повинна бути публічно доступна. Регулятор оновлює оцінку вартості недопокритего навантаження принаймні кожні п'ять років або раніше, якщо спостерігаються суттєві зміни.</p>
Стаття відсутня	Стаття 19 ² . Механізми забезпечення потужності
Положення відсутнє	<p>1. При виконанні Плану заходів, відповідно до частини сьомої статті 19 цього Закону, з метою усунення залишкової недостатності ресурсів потужності, як останній захід може бути запроваджений механізм забезпечення потужності за таких умов: якщо загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів, і національна оцінка достатності ресурсів, або за відсутності національної оцінки достатності ресурсів, загальноєвропейська оцінка достатності виявили проблему достатності ресурсів в енергосистемі України;</p> <p>План заходів отримав висновок Секретаріату Енергетичного Співтовариства;</p> <p>в Україні діє стандарт надійності, як того вимагає стаття 19¹ цього Закону.</p>
Положення відсутнє	<p>2. Механізми забезпечення потужності запроваджуються після проведення комплексного дослідження можливого впливу таких механізмів на сусідні держави-члени (сторони) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства шляхом проведення консультацій з операторами систем передачі та регуляторними органами сусідніх держав-членів (сторін) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства, з яким ОЕС України має міждержавні перетини. Дослідження повинно бути підготовлене оператором системи передачі та направлене Регулятору.</p> <p>Механізми забезпечення потужності використовуються у формі стратегічного резерву, якщо оцінка оператора системи передачі не вказує, що стратегічний резерв не може забезпечити достатні ресурси потужності для покриття прогнозованого попиту на</p>

	електричну енергію. Тоді інші види механізмів забезпечення потужності можуть бути використані за пропозицією оператора системи передачі.
Положення відсутнє	<p>3. Порядок функціонування механізмів забезпечення потужності визначається правилами ринку.</p> <p>Параметри, що визначають обсяг потужності, що закупується в механізмі забезпечення потужності, затверджуються уповноваженим органом на підставі пропозиції Регулятора.</p>
Положення відсутнє	4. Механізми забезпечення потужності затверджуються Регулятором з попереднім висновком Антимонопольного комітету України щодо відповідності правил державної допомоги та висновком Секретаріату Енергетичного Співтовариства.
Положення відсутнє	<p>5. Механізми забезпечення потужності є тимчасовими і встановлюються на термін не більше десяти років.</p> <p>Застосування механізмів забезпечення потужності не повинно обмежувати міждержавну торгівлю електричною енергією.</p> <p>Регулятор постійно переглядає механізм забезпечення потужності і контролює, щоб нові контракти не були укладені відповідно до цього механізму у разі, коли загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів та національна оцінка достатності ресурсів, або за відсутності національної оцінки достатності ресурсів, загальноєвропейська оцінка достатності ресурсів не визначили проблему доступності ресурсів або поки План заходів не отримав висновку Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p> <p>При розробці механізмів забезпечення потужності Регулятор повинен включити положення, яке дозволить ефективно припинити механізм забезпечення потужності, якщо протягом трьох років поспіль не укладаються нові контракти. Механізм забезпечення потужності повинен бути припиненим або обсяг</p>

	виділених потужностей має бути зменшено на основі прогресу плану Заходів.
Положення відсутнє	<p>6. Будь-який механізм забезпечення потужності повинен:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бути тимчасовим; 2) не створювати необґрунтованих ринкових спотворень і не обмежувати міжзональну торгівлю; 3) не виходити за межі того, що необхідно для вирішення проблем достатності; 4) визначати постачальників потужностей за допомогою прозорого, недискримінаційного та конкурентного процесу; 5) забезпечити стимули для постачальників потужності, щоб вони були доступними в період очікуваного системного стресу; 6) забезпечити, щоб винагорода була визначена через конкурентний процес; 7) встановити технічні умови для участі постачальників потужності заздалегідь перед процесом відбору; 8) бути відкритим для участі всіх ресурсів потужності, які здатні забезпечити необхідну технічну спроможність, включаючи установки зберігання енергії та заходи управління попитом; 9) застосовувати відповідні штрафи до постачальників потужностей, які недоступні під час стресу системи.
Положення відсутнє	<p>7. Стратегічні резерви повинні відповідати таким вимогам:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) якщо механізм забезпечення потужності був розроблений як стратегічний резерв, його ресурси повинні бути задіяні тільки в тому випадку, якщо оператор системи передачі, ймовірно, вичерпає свої балансуючі ресурси для встановлення рівноваги між попитом і пропозицією; 2) в періоди розрахунку небалансу, коли ресурси в стратегічному резерві диспетчеризуються, небаланси на ринку повинні бути врегульовані принаймні за вартістю непокритого навантаження або за вартістю, вищою ніж цінове обмеження на внутрішньодобовому ринку, залежно від того, яка вартість є вищою;

	<p>3) результати стратегічного резерву після диспетчеризації покладаються на сторони, відповідальні за баланс, через механізм врегулювання небалансів;</p> <p>4) ресурси, що беруть участь у стратегічному резерві, не повинні отримувати винагороду з оптових ринків електроенергії або з балансуючих ринків;</p> <p>5) ресурси в стратегічному резерві повинні зберігатися поза ринком принаймні протягом терміну дії контракту.</p> <p>Вимога, зазначена в підпункті 1 цієї частини, не повинна перешкоджати активізації ресурсів перед фактичною диспетчеризацією з метою дотримання обмежень нарощування потужності та експлуатаційних вимог ресурсів. Результати задіяння стратегічного резерву під час активації не повинне покладатися на балансуючі групи через оптові ринки і не повинні впливати на їх небаланси.</p> <p>На додаток до вимог, встановлених у частині першій, механізми забезпечення потужності, крім стратегічних резервів, повинні:</p> <p>1) бути побудований таким чином, щоб гарантувати, що ціна, сплачена за доступність, автоматично мала тенденцію зменшуватись до нуля, коли очікується, що рівень потужності, що постачається, буде достатнім для задоволення необхідного рівня потужності;</p> <p>2) винагороджувати залучені ресурси потужності тільки за їх доступність і забезпечити, щоб винагорода не впливала на рішення постачальника потужностей щодо того, виробляти чи ні;</p> <p>3) забезпечити можливість передачі зобов'язань щодо потужності між відповідними постачальниками потужностей.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>8. Механізми забезпечення потужності повинні включати такі вимоги щодо обмежень викидів CO₂:</p> <p>1) щонайпізніше з дати набрання чинності Регламенту 2019/943 в Енергетичному Співтоваристві, потужності виробництва, які почали комерційне виробництво на цю дату або після неї і які викидають при виробництві більше 550 г двоокису вуглецю з</p>

	<p>походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії, не повинні здійснювати або отримувати платежі або їм не повинні надаватись зобов'язання щодо майбутніх платежів за механізмом забезпечення потужності;</p> <p>2) не пізніше 1 липня 2025 року, потужності виробництва, які почали комерційне виробництво до дати набрання чинності Регламенту 2019/943 і які викидають більше 550 г CO₂ двоокису вуглецю з походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії та понад 350 кг двоокису вуглецю з походженням від викопного палива в середньому на рік за встановлений кВт, не повинні здійснювати або отримувати платежі або їм не повинні надаватись зобов'язання щодо майбутніх платежів за механізмом забезпечення потужності.</p> <p>Обмеження викидів 550 г двоокису вуглецю з походженням від викопного палива на кВт/год електроенергії та обмеження в 350 кг двоокису вуглецю з походженням від викопного палива в середньому на рік на установлені кВт, зазначені в пунктах 1 та 2 частини першої, обчислюються на основі проектної ефективності генеруючої одиниці, що означає чисту ефективність номінальної потужності відповідно до стандартів, встановлених Міжнародною організацією зі стандартизації.</p> <p>З метою забезпечення реалізації цієї вимоги Регулятор і оператор системи передачі беруть до уваги висновки, що надає технічні рекомендації, опубліковані ACER.</p>
<p>Положення відсутні</p>	<p>9. Механізми забезпечення потужності надаються постачальниками потужності у вигляді послуги із забезпечення потужності.</p> <p>Постачальники потужності (включаючи нерезидентів) обираються за результатами конкурсу, проведеного відповідно до правил ринку.</p>

	Технічні вимоги до електроустановок постачальників потужності та порядок надання послуги із забезпечення потужності визначаються кодексом системи передачі та правилами ринку відповідно.
Положення відсутнє	10. Механізми забезпечення потужності, крім стратегічних резервів, і, якщо це технічно можливо, стратегічні резерви є доступними для прямої транскордонної участі постачальників потужностей, розташованих в іншій державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, у разі дотримання умов, встановлених цією статтею.
Положення відсутнє	11. Закордонні потужності, здатні забезпечити технічні показники, еквівалентні внутрішнім потужностям, мають можливість брати участь у тому ж конкурентному процесі, що і внутрішня потужність. Оператор системи передачі може вимагати, щоб закордонна потужність була розташована в державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка має пряме мережеве з'єднання з ОЕС України.
Положення відсутнє	12. Національні потужності можуть брати участь у механізмах забезпечення потужності в інших державах-членах (сторонах) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.
Положення відсутнє	13. Міждержавна участь у механізмах забезпечення доступності не повинна змінювати або іншим чином впливати на міжзональні графіки або фізичні потоки між державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Ці графіки та потоки визначаються виключно за результатами розподілу пропускнуої спроможності.
Положення відсутнє	14. Постачальники потужностей повинні мати можливість брати участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності. Якщо постачальники потужностей беруть участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності протягом одного й того ж періоду постачання, вони повинні брати участь в межах очікуваної доступності міждержавного перетину і ймовірного

	узгодження системного стресу між системою, де застосовується механізм забезпечення потужності, і системою, в якій знаходиться закордонна потужність, відповідно до методології, розробленої ENTSO-E і затвердженої ACER.
Положення відсутнє	<p>15. Постачальники потужності зобов'язані сплачувати оператору системи передачі плату за недоступність потужності, якщо їх потужність недоступна.</p> <p>Постачальники потужності, які беруть участь у більш ніж одному механізмі забезпечення потужності на один й той самий період постачання, сплачують плату за недоступність потужності декілька разів відповідно до кількості невиконаних зобов'язань.</p> <p>Оператор системи передачі встановлює максимальну вхідну пропускну спроможність, доступну для участі закордонної потужності на основі рекомендації регіонального координаційного центру на щорічній основі.</p>
Положення відсутнє	16. Вхідна пропускну спроможність розподіляється між відповідними постачальниками потужностей у прозорий, недискримінаційний та ринковий спосіб.
Положення відсутнє	17. Якщо механізми забезпечення потужності дозволяють міждержавну участь у двох сусідніх державах-членах (сторонах) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, будь-які доходи, що виникають внаслідок розподілу, зазначеного в частині сімнадцятій, нараховуються відповідним операторам систем передачі та розподіляються між ними відповідно до методології, розробленої ENTSO-E затвердженої ACER, або відповідно до спільної методології, затвердженої обома відповідними регуляторними органами. Якщо сусідня держава-член (сторона) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства не застосовує механізм забезпечення потужності або застосовує механізм забезпечення потужності, який не є відкритим для транскордонної участі, частка доходів затверджується уповноваженим національним органом держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, в якій реалізується механізм забезпечення потужності після отримання висновку регуляторних органів

	сусідніх держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Оператори системи передачі використовують такі доходи для цілей, зазначених у частині третій статті 43 цього Закону.
Положення відсутнє	<p>18. Оператор системи передачі, для національних потужностей, які беруть транскордонну участь у механізмах забезпечення потужності держав-членів (сторін) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства, повинен:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) встановити, чи можуть зацікавлені постачальники потужностей забезпечити технічну спроможність, як того вимагає механізм забезпечення потужності, в якому має намір брати участь постачальник потужностей, і зареєструвати цього постачальника потужностей як відповідного постачальника потужностей в реєстрі, створеному ENTSO-E для цієї мети; 2) провести перевірку доступності; 3) повідомити оператору системи передачі в державі-члені (стороні) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, яка застосовує механізм забезпечення потужності, інформацію, яку він отримує відповідно до пунктів 1 та 2 цієї частини. <p>Відповідний постачальник потужностей повинен негайно повідомляти оператора системи передачі про свою участь у закордонному механізмі забезпечення потужності.</p>
Положення відсутнє	19. Регулятор перевіряє, чи вхідна пропускна спроможність розрахована відповідно до методології, розробленої ENTSO-E та затвердженої ACER.
Положення відсутнє	20. Регулятор забезпечує, щоб транскордонна участь у механізмах забезпечення потужності була організована ефективно та на недискримінаційній основі. Регулятор повинен забезпечити адекватні адміністративні заходи для примусового стягнення плати за недоступність закордонної потужності, наприклад, на підставі відповідного договору.

<p>Положення відсутнє</p>	<p>21. Відповідні постачальники потужностей можуть передавати один одному розподілену пропускну спроможність. Відповідні постачальники потужностей повинні повідомити в реєстр ENTSO-E про будь-яку таку передачу.</p>
<p>Стаття 21. Приєднання електроустановок до електричних мереж</p> <p>1. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу не мають права відмовити в приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу за умови дотримання замовником кодексу системи передачі та кодексу систем розподілу, процедури приєднання, визначеної в кодексі системи передачі та кодексі систем розподілу.</p> <p>Відмова у приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу з підстав, не передбачених цим Законом, не допускається.</p> <p>Відмова у приєднанні електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу має містити посилання на конкретну норму цього Закону, що не дотримана замовником та перешкоджає чи унеможливорює надання оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідної послуги з приєднання електроустановок замовника.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>Стаття 21. Приєднання електроустановок до електричних мереж</p> <p>1. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу не мають права відмовити в приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу за умови дотримання замовником кодексу системи передачі та кодексу систем розподілу, процедури приєднання, визначеної в кодексі системи передачі та кодексі систем розподілу.</p> <p>Відмова у приєднанні електроустановок замовника до системи передачі або системи розподілу з підстав, не передбачених цим Законом, не допускається.</p> <p>Відмова у приєднанні електроустановок замовника до системи передачі та системи розподілу має містити посилання на конкретну норму цього Закону, що не дотримана замовником та перешкоджає чи унеможливорює надання оператором системи передачі або оператором системи розподілу відповідної послуги з приєднання електроустановок замовника.</p> <p>Оператор системи передачі не має права відмовити у приєднанні нової генеруючої установки або установки зберігання енергії на підставі можливих подальших обмежень доступних потужностей мережі, таких як перевантаження у віддалених частинах системи передачі. Оператор системи передачі повинен надати заявнику всю необхідну інформацію.</p> <p>Зазначене в абзаці четвертому цієї частини не обмежує можливість оператора системи передачі обмежувати гарантовану пропускну спроможність електричних мереж для приєднання або пропонувати приєднання, які підпадають під дію експлуатаційних обмежень, щоб забезпечити економічну</p>

<p>...</p> <p>За порушення вимог, визначених абзацами другим - четвертим цієї частини, посадові особи оператора системи передачі та оператора системи розподілу несуть відповідальність, встановлену законом";</p>	<p>ефективність стосовно нових генеруючих установок або установок зберігання енергії, за умови, що такі обмеження були погоджені Регулятором. Регулятор повинен забезпечити, щоб будь-які обмеження гарантованої пропускної спроможності електричних мереж до приєднання або експлуатаційні обмеження вводилися на основі прозорих і недискримінаційних процедур і не створювали необґрунтованих перешкод для виходу на ринок електричної енергії. Якщо на генеруючу установку або установку зберігання енергії покладаються витрати, пов'язані із забезпеченням необмеженого приєднання, обмеження не застосовуються.</p> <p>...</p> <p>За порушення вимог, визначених абзацами другим – шостим цієї частини, посадові особи оператора системи передачі та оператора системи розподілу несуть відповідальність, встановлену законом.</p>
<p>Стаття 23. Зв'язки з іншими енергосистемами</p>	<p>Стаття 23. Зв'язки з іншими енергосистемами</p>
<p>1. Оператор системи передачі розвиває зв'язки ОЕС України з енергосистемами суміжних держав шляхом будівництва міждержавних ліній електропередачі відповідно до інвестиційних програм, затверджених Регулятором.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Оператор системи передачі розвиває зв'язки ОЕС України з енергосистемами суміжних держав шляхом будівництва міждержавних ліній електропередачі відповідно до інвестиційних програм, схвалених Регулятором.</p> <p>Розвиток зв'язків ОЕС України з енергосистемами суміжних держав має враховувати цільові показники інтеграції енергосистем, які визначено в Національному плані енергетики та клімату, що затверджується Кабінетом Міністрів України.</p> <p>Кожна нова міждержавна лінія електропередачі підлягає соціально-економічному та екологічному аналізу витрат і вигід і впроваджується лише в тому випадку, якщо потенційні вигоди переважають витрати.</p>
<p>Стаття 24. Нові міждержавні лінії електропередачі</p>	<p>Стаття 24. Нові міждержавні лінії електропередачі</p>
<p>5. Рішення про звільнення приймається Регулятором у кожному окремому випадку та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Регулятора з відповідним обґрунтуванням.</p>	<p>5. Рішення про звільнення приймається Регулятором у кожному окремому випадку та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Регулятора з відповідним обґрунтуванням.</p>

<p>У разі прийняття рішення про звільнення Регулятор має визначити обсяг пропускної спроможності, яка звільняється, строк дії такого звільнення, враховуючи пропускну спроможність лінії, що буде побудована, або збільшення обсягу пропускної спроможності існуючої лінії, строк реалізації проекту та інвестиційні ризики.</p> <p>Рішення про звільнення приймається після консультацій з органом регулювання держави, з енергосистемою якої будується міждержавна лінія. У разі досягнення впродовж шести місяців згоди між органами регулювання про надання звільнення відповідне рішення має бути повідомлено Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>У разі прийняття рішення про звільнення Регулятор має визначити обсяг пропускної спроможності, яка звільняється, строк дії такого звільнення, враховуючи пропускну спроможність лінії, що буде побудована, або збільшення обсягу пропускної спроможності існуючої лінії, строк реалізації проекту та інвестиційні ризики.</p> <p>Рішення про звільнення приймається після консультацій з органом регулювання держави, з енергосистемою якої будується міждержавна лінія. У разі досягнення впродовж шести місяців згоди між органами регулювання про надання звільнення відповідне рішення має бути повідомлено Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу).</p>
<p>б. Якщо Регулятор та орган регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, протягом шести місяців з дня отримання відповідного запиту на звільнення останнім з органів регулювання не дійшли згоди щодо звільнення, Регулятор має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства для прийняття рішення про звільнення.</p> <p>Регулятор спільно з органом регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства для прийняття рішення про звільнення до закінчення шестимісячного строку.</p>	<p>б. Якщо Регулятор та орган регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, протягом шести місяців з дня отримання відповідного запиту на звільнення останнім з органів регулювання не дійшли згоди щодо звільнення, Регулятор має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або до ACER (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу) для прийняття рішення про звільнення.</p> <p>Регулятор спільно з органом регулювання держави, з енергосистемою якої планується будівництво міждержавної лінії, має право звернутися до Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства (у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – сторони Енергетичного Співтовариства) або до ACER (у разі будівництва</p>

	або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу) для прийняття рішення про звільнення до закінчення шестимісячного строку.
7. Регулятор надає копію кожного запиту про звільнення Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та Секретаріату Енергетичного Співтовариства. Рішення Регулятора про звільнення разом з усією відповідною інформацією надається Секретаріату Енергетичного Співтовариства.	7. Регулятор надає копію кожного запиту про звільнення Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, а також Європейській Комісії та ACER – у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу. Рішення Регулятора про звільнення разом з усією відповідною інформацією надається Секретаріату Енергетичного Співтовариства, а також Європейській Комісії – у разі будівництва або реконструкції міждержавної лінії з енергосистемою держави – члена Європейського Союзу.
8. Регулятор повинен взяти до відома рекомендації Секретаріату Енергетичного Співтовариства про внесення змін до рішення про звільнення або про його скасування. У разі прийняття рішення, що не узгоджується з рекомендаціями Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Регулятор повинен надати та оприлюднити разом з цим рішенням своє обґрунтування.	8. Регулятор повинен взяти до відома рекомендації Секретаріату Енергетичного Співтовариства або Європейської Комісії про внесення змін до рішення про звільнення або про його скасування. У разі прийняття рішення, що не узгоджується з рекомендаціями Секретаріату Енергетичного Співтовариства або Європейської Комісії , Регулятор повинен надати та оприлюднити разом з цим рішенням своє обґрунтування.
Стаття 29. Конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом	Стаття 29. Конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та виконання заходів з управління попитом
1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та заходів з управління попитом недостатньо, для забезпечення безпеки постачання електричної енергії застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які, зокрема, включають заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, подовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій.	1. Якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію наявних генеруючих потужностей, у тому числі тих, що отримали право на будівництво, та заходів з управління попитом недостатньо, для забезпечення безпеки постачання електричної енергії застосовуються конкурсні процедури на будівництво генеруючої потужності та на виконання заходів з управління попитом, які, зокрема, включають заходи з будівництва нової генеруючої потужності, проведення реконструкції (модернізації) діючої генеруючої потужності, подовження строку експлуатації енергоблоків атомних електростанцій.

Величина необхідної генеруючої потужності визначається на основі оцінки достатності генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву за результатами здійснення моніторингу безпеки постачання.	Величина необхідної генеруючої потужності визначається на основі оцінки достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву за результатами здійснення моніторингу безпеки постачання.
Стаття 30. Права та обов'язки виробників	Стаття 30. Права та обов'язки виробників
2. Виробники продають та купують електричну енергію на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку , інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.	2. Виробники продають та купують електричну енергію на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків , інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.
3. Виробники мають право на: ... 2) своєчасне та у повному обсязі отримання коштів за продану ними електричну енергію відповідно до укладених договорів на ринку електричної енергії та за допоміжні послуги;	3. Виробники мають право на: ... 2) своєчасне та у повному обсязі отримання коштів за продану ними електричну енергію відповідно до укладених договорів на ринку електричної енергії, у тому числі за послуги з балансування та за допоміжні послуги;
4. Виробники зобов'язані: 9) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ними акцептованих оператором системи передачі погодинних графіків електричної енергії з урахуванням особливостей, встановлених частиною шостою статті 71 цього Закону для виробників за "зеленим" тарифом;	4. Виробники зобов'язані: 9) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ними акцептованих оператором системи передачі графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди з урахуванням особливостей, встановлених частиною шостою статті 71 цього Закону для виробників за "зеленим" тарифом та виробників, та які за результатами аукціону набули право на підтримку;
5. Виробники, які мають у власності та/або експлуатують енергогенеруюче обладнання встановленою потужністю понад 200 МВт включно, мають зберігати впродовж п'яти років інформацію , необхідну для перевірки оперативно-диспетчерських рішень та поведінки під час подання заявок (пропозицій) на ринку "на добу наперед", внутрішньодобовому ринку, балансуєчому ринку, ринку допоміжних послуг та при розподілі пропускної спроможності , яка включає, зокрема, погодинні дані по кожній електростанції щодо доступних генеруючих потужностей та	5. Виробники, які мають у власності та/або експлуатують енергогенеруюче обладнання, яке включає хоча б одне генеруюче обладнання встановленою потужністю понад 200 МВт включно або сукупністю енергогенеруючого обладнання встановленою потужністю понад 400 МВт включно мають зберігати впродовж п'яти років усі погодинні дані за кожною електростанцією , необхідні для перевірки оперативно-диспетчерських рішень та поведінки під час подання заявок (пропозицій) на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових

<p>обов'язкових резервів, включаючи постанційний розподіл таких резервів на момент подачі заявок/пропозицій, та фактичні дані.</p> <p>Виробники зобов'язані надавати відповідні дані на запит Регулятора, Антимонопольного комітету України.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>ринків, балансуєчому ринку, ринку допоміжних послуг, біржах електроенергії, аукціонах з розподілу пропускної спроможності, ринках резервів і позабіржових ринках. Інформація за кожною електростанцією та кожною годиною, яка має зберігатися, повинна включати, але не обмежуватися цим, щодо доступних генеруючих потужностей та обов'язкових резервів, включаючи постанційний розподіл таких резервів на момент подачі заявок/пропозицій, та коли відбувається виробництво.</p> <p>Виробники зобов'язані надавати відповідні дані на запит Регулятора, Антимонопольного комітету України.</p> <p>Регулятор повинен надавати відповідні дані виробників на запит Секретаріату Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Стаття 30¹. Права та обов'язки оператора установки зберігання енергії</p>	<p>Стаття 30¹. Права та обов'язки оператора установки зберігання енергії</p>
<p>2. Оператору установки зберігання енергії забороняється здійснювати діяльність з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, виконання функцій оператора ринку, крім випадків, встановлених цим Законом. Центральний орган виконавчої влади, що здійснює прямий або опосередкований контроль за діяльністю з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, не може здійснювати координацію та контроль за діяльністю операторів установок зберігання енергії.</p>	<p>2. Оператору установки зберігання енергії забороняється здійснювати діяльність з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, виконання функцій оператора ринку, номінованого оператора ринку, крім випадків, встановлених цим Законом. Центральний орган виконавчої влади, що здійснює прямий або опосередкований контроль за діяльністю з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, не може здійснювати координацію та контроль за діяльністю операторів установок зберігання енергії.</p>
<p>3. Оператор установки зберігання енергії здійснює купівлю-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії. Оператор установки зберігання енергії має право надавати послуги з балансування та/або допоміжні послуги відповідно до положень цього Закону та правил ринку.</p>	<p>3. Оператор установки зберігання енергії здійснює купівлю-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії. Оператор установки зберігання енергії має право надавати послуги з балансування та/або допоміжні послуги відповідно до положень цього Закону та правил ринку.</p>
<p>4. Оператор установки зберігання енергії має право:</p>	<p>4. Оператор установки зберігання енергії має право:</p>

<p>...</p> <p>4) отримувати доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.</p>	<p>...</p> <p>4) отримувати доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.</p>
<p>6. Оператор установки зберігання енергії зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>5) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі погодинних графіків електричної енергії;</p> <p>...</p> <p>8) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними своїх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>	<p>6. Оператор установки зберігання енергії зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>5) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди;</p> <p>...</p> <p>8) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними своїх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>
<p>Стаття 30². Агрегація</p>	<p>Стаття 30². Агрегація</p>
<p>2. Відносини між агрегатором та іншими учасниками агрегованої групи регулюються договором про участь в агрегованій групі. Істотні умови договору про участь в агрегованій групі визначаються правилами ринку.</p> <p>Агрегатор може агрегувати одну або декілька одиниць агрегації. Агрегатор є стороною, відповідальною за баланс усіх електроустановок, що входять до складу його одиниці агрегації, за виключенням електроустановок, призначених для споживання споживачів, які купують електроенергію в іншого учасника</p>	<p>2. Відносини між агрегатором та іншими учасниками агрегованої групи регулюються договором про участь в агрегованій групі. Істотні умови договору про участь в агрегованій групі визначаються правилами ринку.</p> <p>Агрегатор може агрегувати одну або декілька одиниць агрегації. Агрегатор є стороною відповідальною за баланс усіх електроустановок, що входять до складу його одиниці агрегації у порядку визначеному правилами ринку.</p>

<p>ринку, що здійснює діяльність з постачання електроенергії споживачу.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>У разі, якщо споживач, який уклав договір про постачання електричної енергії з електропостачальником укладає договір про участь в агрегованій групі з агрегатором, то в такому випадку електропостачальник несе відповідальність за баланс електричної енергії у частині купленої електричної енергії для такого споживача за договором про постачання електричної енергії, а агрегатор несе відповідальність за баланс електричної енергії у частині участі електроустановок споживача за договором про участь у агрегованій групі на балансуєчому ринку у порядку визначеному правилами ринку.</p>
<p>3. Агрегатору забороняється здійснювати діяльність з передачі та/або розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу та виконання функцій оператора ринку.</p>	<p>3. Агрегатору забороняється здійснювати діяльність з передачі та/або розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу та виконання функцій оператора ринку, номінованого оператора ринку.</p>
<p>4. Агрегатор здійснює купівлю-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії. Агрегатор надає послуги з балансування та/або допоміжні послуги відповідно до положень цього Закону та правил ринку.</p>	<p>4. Агрегатор здійснює купівлю-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії відповідно до положень цього Закону, правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії. Агрегатор надає послуги з балансування та/або допоміжні послуги відповідно до положень цього Закону та правил ринку.</p>
<p>5. Агрегатор має право:</p> <p>...</p> <p>3) отримувати доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.</p>	<p>5. Агрегатор має право:</p> <p>...</p> <p>3) отримувати доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.</p>
<p>6. Агрегатор зобов'язаний:</p> <p>...</p>	<p>6. Агрегатор зобов'язаний:</p> <p>...</p>

<p>8) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними своїх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>	<p>8) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними своїх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p>
<p>Стаття 32. Відокремлення оператора системи передачі</p>	<p>Стаття 32. Відокремлення оператора системи передачі</p>
<p>2. Оператор системи передачі не має права провадити діяльність з виробництва, розподілу, постачання електричної енергії та трейдерську діяльність. Оператору системи передачі забороняється здійснювати діяльність із зберігання енергії, крім випадків, передбачених статтею 33 цього Закону.</p>	<p>2. Оператор системи передачі не має права провадити діяльність з виробництва, розподілу, агрегації, постачання електричної енергії та трейдерську діяльність. Оператору системи передачі забороняється здійснювати діяльність із зберігання енергії, крім випадків, передбачених статтею 33 цього Закону.</p>
<p>Стаття 33. Функції, права та обов'язки оператора системи передачі</p>	<p>Стаття 33. Функції, права та обов'язки оператора системи передачі</p>
<p>1. Оператор системи передачі: ... 5) забезпечує технічне обслуговування системи передачі, підтримання її в експлуатаційній готовності та розвиток з метою забезпечення довгострокового попиту на передачу електричної енергії з урахуванням вимог щодо надійності та ефективності системи передачі, охорони навколишнього природного середовища; ... 11) придбаває послуги з балансування на ринкових недискримінаційних і прозорих засадах та забезпечує функціонування балансуючого ринку у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку та кодексом системи передачі, а також здійснює купівлю-продаж небалансів електричної енергії; ...</p>	<p>1. Оператор системи передачі: ... 5) забезпечує технічне обслуговування системи передачі, підтримання її в експлуатаційній готовності та розвиток з метою забезпечення довгострокового попиту на передачу електричної енергії з урахуванням вимог щодо надійності та ефективності системи передачі, цифровізації системи передачі та охорони навколишнього природного середовища; ... 11) придбаває та продає (у разі взаємодії з операторами систем передачі інших держав) послуги з балансування на ринкових недискримінаційних і прозорих засадах та забезпечує функціонування балансуючого ринку, у тому числі при взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку та кодексом системи передачі, а також здійснює купівлю-продаж небалансів електричної енергії; ...</p>

<p>13) забезпечує роботу ринку допоміжних послуг та придбаває допоміжні послуги з метою дотримання операційної безпеки ОЕС України;</p> <p>14) здійснює моніторинг виконання постачальниками допоміжних послуг зобов'язань з їх надання;</p> <p>15) забезпечує розподіл пропускної спроможності міждержавного перетину у порядку, визначеному цим Законом та правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів;</p>	<p>13) забезпечує роботу ринку допоміжних послуг, придбаває допоміжні послуги, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі інших держав), у тому числі з метою дотримання операційної безпеки ОЕС України;</p> <p>14) здійснює моніторинг виконання постачальниками допоміжних послуг та постачальниками послуг з балансування зобов'язань з їх надання;</p> <p>15) забезпечує розподіл пропускної спроможності міждержавного перетину у порядку, визначеному цим Законом, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>15¹) забезпечує безпеку постачання шляхом забезпечення достатньої пропускної спроможності і надійності системи передачі;</p>
<p>16) взаємодіє з операторами систем передачі суміжних держав, здійснює координацію дій та обмін інформацією з ними;</p>	<p>16) взаємодіє з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, здійснює координацію дій та обмін інформацією з ними, зокрема, для сприяння здійснення міждержавного балансування та забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>16¹) застосовує правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені АСЕР відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>16²) бере участь у розробці регіональних та національних правил, порядків, методик (методологій), умов відповідно до нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства та надає їх на затвердження Регулятору;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>16³) бере участь в роботі регіонального координаційного центру, дотримується координованих дій, що розробляються та надаються оператору системи передачі регіональним координаційним центром, відповідно до умов, визначених цим Законом, враховує надані регіональним координаційним</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>центром рекомендації згідно з вимогами Кодексу системи передачі; 16⁴⁾ бере участь у спільних консультаціях з ACER та Регулятором щодо регуляторних питань, що впливають на транскордонну торгівлю електричною енергією чи безпеку електричних міждержавних мереж/перетинів, та за потреби у консультаціях з ACER з питань виконання завдань ACER;</p>
<p>... Положення відсутнє</p>	<p>... 17²⁾ спільно з номінованим оператором ринку розробляє правила єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та подає їх на затвердження Регулятору;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>17³⁾ розробляє план захисту енергосистеми і план відновлення із урахуванням вимог кодексу системи передачі після консультацій з операторами систем розподілу, особливими користувачами, Регулятором, суміжними операторами систем передачі та іншими операторами систем передачі його синхронної області та надсилає розроблений план захисту енергосистеми та план відновлення Регулятору;</p>
<p>18) готує план розвитку системи передачі на наступні 10 років, оцінку достатності генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву та подає їх на затвердження Регулятору;</p>	<p>18) готує план розвитку системи передачі на наступні 10 років, оцінку достатності ресурсів потужності для покриття прогнозованого попиту та забезпечення необхідного резерву та подає їх на схвалення/затвердження Регулятору;</p>
<p>... Положення відсутнє</p>	<p>... 21¹⁾ здійснює управління даними, у тому числі розвиток систем управління даними, кібербезпеки та захист даних у встановленому порядку та без обмеження компетенції інших органів;</p>
<p>... Положення відсутнє</p>	<p>... 23¹⁾ розробляє, погоджує із відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договори, що стосуються, зокрема, приєднання до Європейських платформ балансування, міждержавного балансування, співробітництва в рамках регіону розрахунку пропускну́ї спроможності, забезпечення</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків та подає їх на погодження Регулятора;</p> <p>23²) бере участь у механізмі компенсації між операторами систем передачі відповідно до кодексу системи передачі;</p> <p>...</p> <p>25) розробляє пропозиції щодо перегляду конфігурації торгової зони та подає їх на затвердження Регулятору.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1¹. Під час виконання функцій, визначених пунктами 1, 2, 5, 6, 13, 15, 15¹, 16 (в частині взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, здійснення координації дій та обміну інформацією з ними), 16³, 21¹ частини першої цієї статті, оператор системи передачі повинен враховувати рекомендації, надані регіональним координаційним центром.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1². Регулятор може надати дозвіл оператору системи передачі здійснювати види діяльності, інші ніж ті, що передбачені частиною першою цієї статті, якщо такі види діяльності необхідні для виконання оператором системи передачі його обов'язків згідно з цим Законом. У разі надання такого дозволу Регулятор повинен оцінити його необхідність.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1³. Стандарти безпеки, експлуатації та планування, що використовуються оператором системи передачі, повинні бути оприлюднені. Оpubлікована інформація має включати загальну схему розрахунку загальної пропускної здатності та запасу надійності передачі на основі електричних і фізичних особливостей мережі. Такі схеми підлягають затвердженню Регулятором.</p>
<p>2. Оператор системи передачі має право:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Оператор системи передачі має право:</p> <p>...</p> <p>5¹) взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства чи для міждержавного балансування та забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>внутрішньодобових ринків у порядку та на умовах, встановлених цим Законом та іншими актами законодавства;</p> <p>5²⁾ отримувати від регіональних координаційних центрів підтримку у визначенні потреб нових або модернізації наявних пропускних спроможностей системи передачі або їхніх альтернатив, які можуть бути враховані в плані розвитку системи передачі на наступні 10 років;</p> <p>5³⁾ співпрацювати з регіональним координаційним центром відповідно до укладених договорів, отримувати від регіонального координаційного центру інформацію, необхідну для виконання оператором завдань, передбачених цим Законом та нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства;</p> <p>5⁴⁾ укладати договори про співпрацю з операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного, брати участь у діяльності міжнародних та регіональних організацій, асоціацій, комітетів, комісій та робочих груп, відповідно до своєї компетенції, не порушуючи чинне законодавство та нормативно-правові акти Енергетичного Співтовариства;</p>
<p>3. Оператор системи передачі зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>4) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними за правилами ринку, у разі невиконання ним погодинних графіків електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами;</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Оператор системи передачі зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>4) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними за правилами ринку, у разі невиконання ним графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами;</p> <p>...</p> <p>10¹⁾ за запитом надавати ACER інформацію з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та</p>

<p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, необхідну для виконання завдань ACER;</p>
<p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>...</p> <p>15¹) спільно з номінованим оператором ринку, а також операторами системи передачі відповідних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства брати участь у забезпеченні єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>15²) подавати на затвердження Регулятору правила, порядку, методики (методології), умови, розроблені ним разом з операторами систем передачі відповідного регіону відповідно до цього Закону;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>15³) подавати на затвердження Регулятору національні правила, порядку, методики (методології), умови, що забезпечують єдине сполучення ринків "на добу наперед" та/або єдине сполучення внутрішньодобових ринків, розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів у вигляді явних аукціонів та міждержавне балансування;</p>
<p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>...</p> <p>20) брати до відома та/або враховувати в роботі висновки та рекомендації, надані Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER з питань безпеки постачання, єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, міждержавного балансування та скоординованого розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, а також виконувати рішення Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства та ACER, що безпосередньо чи опосередковано стосуються або впливають на роботу оператора системи передачі та прийняті в рамках виконання завдань ACER.</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>21) надавати всю інформацію регіональному координаційному центру, необхідну для виконання завдань, передбачених цим Законом;</p> <p>22) надавати ENTSO-E всю інформацію необхідну для здійснення загальноєвропейської оцінки достатності ресурсів потужності та загальноєвропейського плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.</p>
<p>5. Оплата послуг з передачі електричної енергії та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління здійснюється за тарифами, які визначаються Регулятором відповідно до затвердженої ним методики.</p> <p>Тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, зокрема, включає витрати оператора системи передачі на закупівлю допоміжних послуг та врегулювання системних обмежень в ОЕС України.</p> <p>...</p> <p>Тариф на послуги з передачі електричної енергії, зокрема, включає як окремі складові витрати оператора системи передачі, що здійснюються ним у разі покладення на нього спеціальних обов'язків для забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, та витрати на послугу із зменшення навантаження виробником, якому встановлено «зелений» тариф, якщо об'єкт електроенергетики або черга його будівництва (пусковий комплекс) такого виробника включений до балансуєчої групи гарантованого покупця.</p>	<p>5. Оплата послуг з передачі електричної енергії та послуг з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління здійснюється за тарифами, які визначаються Регулятором відповідно до затвердженої ним методики.</p> <p>Тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, зокрема, включає витрати оператора системи передачі на закупівлю допоміжних послуг та балансуєчої потужності та врегулювання системних обмежень в ОЕС України.</p> <p>...</p> <p>Тариф на послуги з передачі електричної енергії, зокрема, включає як окремі складові витрати на послугу із зменшення навантаження виробником, якому встановлено «зелений» тариф, якщо об'єкт електроенергетики або черга його будівництва (пусковий комплекс) такого виробника включений до балансуєчої групи гарантованого покупця, витрати на набуття оператором системи передачі частки в статутному капіталі регіонального координаційного центру та витрати на супроводження участі оператора системи передачі в регіональному координаційному центрі та ENTSO-E, витрати оператора системи передачі, понесені у зв'язку із його участю у сполученні ринків, витрати на здійснення заходів з передиспетчеризації або зустрічної торгівлі. Регулятор затверджує зазначені витрати лише в тому випадку, якщо такі витрати є обґрунтованими та пропорційними. У випадках, коли на оператора системи передачі покладається спеціальні обов'язки щодо забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, пов'язані з</p>

	такими обов'язками витрати повинні відшкодуватись в рамках окремого платежу (не за рахунок тарифу на передачу або диспетчеризацію), який розраховується на основі методології, затвердженої Регулятором, і стягується з усіх споживачів і представлений як окрема позиція в платіжному документі (рахунку).
12. Рішення про надання згоди оператору системи передачі набути у власність, володіння, користування або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії повідомляється Регулятором Секретаріату Енергетичного Співтовариства разом з відповідною інформацією про запит оператора системи передачі та необхідність надання такого права.	12. Рішення про надання згоди оператору системи передачі набути у власність, володіння, користування або розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії повідомляється Регулятором Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства разом з відповідною інформацією про запит оператора системи передачі та необхідність і підстави для надання такого права.
13. Оператор системи передачі має право використовувати власні установки зберігання енергії виключно у разі, якщо система передачі знаходиться у передаварійному режимі, аварійному режимі, режимі системної аварії або режимі відновлення, визначених кодексом системи передачі. Оператор системи передачі здійснює диспетчерське управління установками зберігання енергії у порядку, передбаченому законодавством.	13. Оператор системи передачі має право використовувати власні установки зберігання енергії виключно у разі, якщо система передачі знаходиться у передаварійному режимі, аварійному режимі, режимі системної аварії або режимі відновлення, визначених кодексом системи передачі. Оператор системи передачі здійснює диспетчерське (оперативно-технологічне) управління установками зберігання енергії у порядку, передбаченому законодавством.
Стаття 36¹. Особливі вимоги про відокремлення і незалежність оператора системи передачі (модель відокремлення ISO)	Стаття 36¹. Особливі вимоги про відокремлення і незалежність оператора системи передачі (модель відокремлення ISO)
3. У разі обрання моделі відокремлення ISO оператор системи передачі (модель відокремлення ISO) зобов'язаний: ... 3) здійснювати розробку та подання на схвалення/затвердження Регулятору плану розвитку системи передачі на наступні 10 років, звіту з оцінки достатності генеруючих потужностей відповідно до вимог цього Закону.	3. У разі обрання моделі відокремлення ISO оператор системи передачі (модель відокремлення ISO) зобов'язаний: ... 3) здійснювати розробку та подання на схвалення/затвердження Регулятору плану розвитку системи передачі на наступні 10 років, звіту з оцінки достатності ресурсів потужності відповідно до вимог цього Закону.
Стаття 36². Обов'язки оператора системи передачі та власника системи передачі відповідно до моделі відокремлення ISO	Стаття 36². Обов'язки оператора системи передачі та власника системи передачі відповідно до моделі відокремлення ISO
1. У разі обрання моделі відокремлення ISO до функцій оператора системи передачі належать:	1. У разі обрання моделі відокремлення ISO до функцій оператора системи передачі належать:

... 3) розробка та подання на схвалення/затвердження Регулятора плану розвитку системи передачі на наступні 10 років, звіту з оцінки достатності генеруючих потужностей відповідно до вимог цього Закону.	... 3) розробка та подання на схвалення/затвердження Регулятора плану розвитку системи передачі на наступні 10 років, звіту з оцінки достатності ресурсів потужності відповідно до вимог цього Закону.
Стаття 37. Розвиток системи передачі	Стаття 37. Розвиток системи передачі
3. План розвитку системи передачі на наступні 10 років розробляється на основі звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей , а також планів розвитку суміжних систем передачі, систем розподілу електричної енергії.	3. План розвитку системи передачі на наступні 10 років розробляється на основі звіту з оцінки достатності ресурсів потужності , а також планів розвитку суміжних систем передачі, систем розподілу електричної енергії.
6. Регулятор здійснює перевірку відповідності заходів, передбачених планом розвитку системи передачі на наступні 10 років, вимогам цього Закону та, за потреби, може вимагати внесення оператором системи передачі змін до цього плану.	6. Регулятор здійснює перевірку відповідності заходів, передбачених планом розвитку системи передачі на наступні 10 років, вимогам цього Закону, узгодженості з Національним планом з енергетики та клімату та десятирічним планом розвитку мережі Європейського Союзу у частині рішень, які стосуються системи передачі, та, за необхідністю, проводить консультації з ACER. Регулятор, за потреби, може вимагати внесення оператором системи передачі змін до цього плану.
Положення відсутнє	Оператор системи передачі бере участь у розробленні регіональних інвестиційних планів і повинен надавати відповідну інформацію ENTSO-E для підготовки десятирічного плану розвитку мережі Європейського Союзу.
8. Оператор системи передачі розробляє інвестиційну програму на підставі плану розвитку системи передачі на наступні 10 років та подає її Регулятору разом із розрахунком тарифу на послуги з передачі електричної енергії.	8. Оператор системи передачі розробляє інвестиційну програму на підставі плану розвитку системи передачі на наступні 10 років та подає її Регулятору разом із розрахунком тарифу на послуги з передачі електричної енергії.
Положення відсутнє	Оператор системи передачі може приймати інвестиційні рішення на основі відповідного регіонального інвестиційного плану ENTSO-E, якщо попередньо проведений аналіз витрат і вигод доводить, що інвестиції на основі відповідного регіонального інвестиційного плану ENTSO-E є економічно доцільними.
Стаття відсутня	Стаття 37¹. Перегляд конфігурації торгової зони

<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Межі торгової зони повинні ґрунтуватись на довгострокових структурних перевантаженнях у системі передачі. Всередині торгової зони не повинно бути таких структурних перевантажень, окрім випадків коли вони не впливають на суміжні торгові зони, або, як тимчасовий виняток, їх вплив на суміжні торгові зони зменшується застосуванням коригувальних дій і такі структурні перевантаження не спричиняють зменшення міжзональної пропускної спроможності відповідно до вимог статті 38¹ цього Закону. Конфігурація торгових зон розробляється таким чином, щоби максимізувати економічну ефективність та максимізувати можливості міжзональної торгівлі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, зберігаючи при цьому безпеку постачання.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Оператор системи передачі робить внесок у звіт ENTSO-E щодо структурних перевантажень і інших значних фізичних перевантажень всередині торгових зон і між ними, у тому числі щодо місцезнаходження та частоти таких перевантажень.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Зміна конфігурації торгової зони у регіоні розрахунку пропускної спроможності може здійснюватися на основі перегляду конфігурації торгової зони, здійсненого ENTSO-E, і за умови погодження зміни конфігурації торгової зони Регулятором з ACER.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Якщо у звіті, підготовленому відповідно до частини другої цієї статті, або при перегляді конфігурації торгової зони, здійсненому відповідно до цієї статті, встановлено наявність структурних перевантажень в об'єднаній енергетичній системі України або у звіті оператора системи передачі, затвердженому Регулятором, встановлено наявність структурних перевантажень у відповідній області оператора системи передачі, Регулятор у співпраці із оператором системи передачі протягом шести місяців з дня отримання звіту приймає рішення або про підготовку національних/багатонаціональних планів дій відповідно до статті 38¹, або про перегляд і зміну конфігурації своєї торгової зони. Ці рішення одразу доводяться до відома Секретаріату</p>

	Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.
Положення відсутнє	5. Для зміни конфігурації торгової зони відповідно до частини четвертої цієї статті між Україною та іншою Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства в їхньому регіоні розрахунку пропускної спроможності Регулятор та регуляторний орган такої Договірної Сторони Енергетичного Співтовариства мають дійти одностайного рішення протягом шести місяців з надання повідомлення, зазначеного у частині четвертій цієї статті. Інші держави-члени (сторони) Європейського Союзу або Енергетичного Співтовариства у цьому регіоні пропускної спроможності можуть надавати коментарі Регулятору, а Регулятор бере до розгляду ці коментарі при прийнятті рішення. Рішення має бути обґрунтованим і доведеним до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. Якщо протягом шести місяців не прийнято одностайного рішення, Регулятор невідкладно повідомляє про це Раду регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. У крайньому разі, рішення про зміну або збереження конфігурації торгової зони всередині України та між Україною і іншими Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства може приймати Рада регуляторних органів Енергетичного Співтовариства після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Оператор системи передачі та Регулятор мають виконувати зазначене рішення Ради регуляторних органів Енергетичного Співтовариства у його разі прийняття. Якщо протягом шести місяців з дня отримання такого повідомлення Радою органів регулювання Енергетичного Співтовариства не прийнято жодного рішення, таке повідомлення вважається відхиленням.
Положення відсутнє	6. Перед прийняттям рішення про зміну конфігурації торгової зони, Регулятор і оператор системи передачі проводять консультації із відповідними заінтересованими сторонами енергетичного сектору.

Положення відсутнє	7. Будь-яке рішення, прийняте на виконання цієї статті, повинно зазначати дату впровадження будь-яких змін. При визначенні такої дати береться до уваги нагальність і практичні міркування, у тому числі форвардна торгівля електроенергією. Рішенням можуть встановлюватися відповідні перехідні положення.
Стаття відсутня	Стаття 37 ² . Плани дій
Положення відсутнє	1. Після прийняття рішення відповідно до частини четвертої статті 38 цього Закону, якщо в об'єднаній енергетичній системі України виявлено структурне перевантаження, оператор системи передачі спільно з Регулятором розробляє план дій, який міститиме конкретний графік вжиття заходів для зменшення виявлених структурних перевантажень протягом чотирьох років з дня прийняття рішення відповідно до частини четвертої статті 38 цього Закону.
Положення відсутнє	<p>2. Незалежно від фактичного прогресу виконання плану дій, оператор системи передачі спільно з Регулятором забезпечують щорічне збільшення міжзональної пропускної спроможності до моменту досягнення мінімального рівня пропускної спроможності, передбаченого у статті 38 цього Закону. Мінімальний рівень міжзональної пропускної спроможності повинен бути забезпечено до 31 грудня 2027 року.</p> <p>Щорічне збільшення пропускної спроможності досягається на лінійній основі. Початковим значенням лінійної траєкторії збільшення пропускної спроможності вважається або значення пропускної спроможності, розподіленої на кордоні чи на критичному елементі мережі, у році, що передує прийняттю плану дій, або середнє значення за три роки, що передують прийняттю плану дій, залежно від того, яке значення є вищим. Під час виконання цього плану дій, значення міжзональної пропускної спроможності, доступної для міжзональної торгівлі, яке повинне відповідати частині 12¹ статті 38 цього Закону, забезпечується на рівні, не нижчому ніж значення лінійної траєкторії, в тому числі шляхом вжиття у регіоні розрахунку пропускної спроможності коригувальних дій.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Витрати на коригувальні дії, необхідні для досягнення значень лінійної траєкторії, зазначених в частині другій цієї статті, або для забезпечення доступності міжзональної пропускної спроможності на кордонах чи критичних елементах системи, передбачені планом дій, покриваються оператором системи передачі або операторами систем передачі сторін, які виконують цей план дій.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Щорічно, протягом виконання плану дій і протягом шести місяців після його завершення оператор системи передачі оцінює досягнення лінійної траєкторії доступної міжзональної пропускної спроможності у 12 попередніх місяцях або, з 1 січня 2028 року, досягнення мінімальної пропускної спроможності, передбаченої частиною 12¹ статті 38 цього Закону. Такі оцінки надаються Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і Регулятору. Перед написанням звіту, оператор системи передачі подає Регулятору на затвердження свою частину звіту із усіма відповідними даними.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Якщо за результатами оцінки, зазначеної у частині четвертій цієї статті, виявлено, що оператор системи передачі не досяг лінійної траєкторії, Регулятор протягом шести місяців з дня отримання оцінки, зазначеної у частині четвертій цієї статті, разом з Регуляторами повинен прийняти одностайне рішення щодо зміни або збереження конфігурації торгової зони між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства або в межах їх кордонів. У своєму рішенні Регулятор враховує коментарі, надані державами-членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Таке рішення Регулятора має бути обґрунтованим і доводиться до відома Секретаріату Енергетичного Співтовариства і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Регулятор має невідкладно повідомити Секретаріат Енергетичного Співтовариства, якщо регулятори не дійшли одностайної згоди протягом шести місяців. Протягом шести місяців з дня отримання цього повідомлення, Секретаріат</p>

	Енергетичного Співтовариства, у крайньому випадку і після консультацій з ACER, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і відповідними заінтересованими сторонами енергетичного сектору, може прийняти рішення про зміну або збереження конфігурації торгової зони та між Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства або в межах їх кордонів.
Положення відсутнє	6. За шість місяців до закінчення плану дій Регулятор, на основі пропозиції оператора системи передачі, приймає рішення або про вирішення залишкових перевантажень шляхом зміни конфігурації торгової зони або вирішення залишкових внутрішніх перевантажень коригувальними діями, витрати на здійснення яких він відшкодує.
Положення відсутнє	7. Якщо протягом шести місяців з дня виявлення структурного перевантаження не запроваджено плану дій, оператор системи передачі разом із відповідними операторами системи передачі протягом 12 місяців з дня виявлення таких структурних перевантажень оцінюють досягнення мінімального значення доступної міжзональної пропускної спроможності, передбаченого частиною 12 ¹ статті 38 цього Закону, протягом попередніх 12 місяців і надають звіт за результатами оцінки відповідним регуляторам і Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства. Перед складанням цього звіту оператор системи передачі надсилає свою частину звіту з усіма відповідними даними Регулятору на затвердження. Якщо за результатами оцінки виявлено, що оператор системи передачі не досягнув мінімального значення міжзональної пропускної спроможності, приймається рішення відповідно до частини п'ятої цієї статті
Стаття 38. Загальні принципи управління перевантаженнями	Стаття 38. Загальні принципи управління перевантаженнями
1. За наявності перевантажень розподіл пропускної спроможності здійснюється за принципом першочергового задоволення заявок зареєстрованих учасників, які пропонують найвищу ціну. У разі	1. За наявності перевантажень дійсні заявки з найдорожчими пропозиціями за пропускну спроможність, що пропонують найвищу ціну за дефіцитну пропускну спроможність у певному часовому проміжку, вважаються успішними.

відсутності перевантажень розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється на безоплатній основі.	У разі відсутності перевантажень розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється на безоплатній основі.
2. Якщо заплановані комерційні обміни не відповідають безпечному функціонуванню об'єднаної енергетичної системи України, оператор системи передачі має врегулювати перевантаження відповідно до вимог операційної безпеки у найбільш економічно ефективний спосіб. Корируюча передиспетчеризація або зустрічна торгівля застосовується в останню чергу, якщо дешевші заходи не можуть бути застосовані.	2. Якщо заплановані комерційні обміни не відповідають безпечному функціонуванню об'єднаної енергетичної системи України, оператор системи передачі має врегулювати перевантаження відповідно до вимог операційної безпеки у найбільш економічно ефективний спосіб. Корируюча передиспетчеризація або зустрічна торгівля застосовується в останню чергу, якщо дешевші заходи не можуть бути застосовані.
Положення відсутнє	Зустрічна торгівля та передиспетчеризація, включаючи міждержавну передиспетчеризацію, повинні застосовуватися для максимального використання доступної пропускної спроможності з метою досягнення мінімальних порогових значень пропускної спроможності.
Положення відсутнє	Для забезпечення максимального використання доступної пропускної спроможності повинен застосовуватися скоординований і недискримінаційний процес застосування коригувальних дій відповідно до регіональної методології передиспетчеризації та зустрічної торгівлі.
Положення відсутнє	Розподіл витрат від застосування коригувальних дій проводиться відповідно до регіональної методології розподілу витрат на передиспетчеризацію та зустрічну торгівлю.
Положення відсутнє	2¹. У межах технічної можливості оператор систем передачі з суміжними операторами повинні збалансувати потреби в пропускній спроможності будь-яких перетоків потужності в протилежних напрямках по перевантаженій міждержавній лінії, щоб використовувати цю міждержавну лінію на максимальну потужність. При повному врахуванні безпеки мережі, не можна відмовлятися від операцій, що зменшують перевантаження.
3. У разі довготривалих, частих перевантажень оператором системи передачі застосовуються заздалегідь визначені та узгоджені із операторами системи передачі суміжних держав методи (принципи)	3. У разі довготривалих, частих перевантажень оператором системи передачі застосовуються заздалегідь визначені та узгоджені із операторами системи передачі суміжних держав методи (принципи)

<p>управління перевантаженнями, включаючи координацію розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>управління перевантаженнями, включаючи координацію розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів, в порядку визначеному цим Законом.</p> <p>Координований розрахунок пропускної спроможності міждержавних перетинів виконується регіональним координаційним центром.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3¹. Оператор системи передачі може відступати від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускної спроможності та координованого аналізу операційної безпеки, наданих регіональним координаційним центром у випадку коли здійснення координованих дій призвело б до порушення меж операційної безпеки, визначеними оператором системи передачі відповідно до кодексу системи передачі.</p> <p>Умови відступу від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускної спроможності визначаються кодексом системи передачі. У разі невиконання оператором системи передачі умов відступу від координованих дій щодо координованого розрахунку пропускної спроможності та/або на підставі висновку, який надано Регулятору Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства або ACER Регулятор вживає заходи відповідно до чинного законодавства.</p> <p>Відступи структурного характеру розглядаються в Плані заходів, зазначеному у статті 37² цього Закону, або в оновленому Плані заходів.</p>
<p>11. Вся доступна пропускна спроможність міждержавного перетину має бути запропонована для розподілу з урахуванням дотримання стандартів операційної безпеки. Оператор системи передачі визначає доступну пропускну спроможність відповідно до методики, що затверджується Регулятором після консультацій із Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та оприлюднюється на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.</p>	<p>11. Учасникам ринку надається доступ до максимального рівня пропускної спроможності міждержавних перетинів і мереж передачі, на які впливає міждержавна пропускна спроможність між Україною і державами-членами (сторонами) Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства в межах стандартів операційної безпеки.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Оператор системи передачі забезпечує розрахунок довгострокової міжзональної пропускної спроможності для кожного форвардного розподілу пропускної спроможності і принаймні на місячній і річній основі. Спільна методика розрахунку пропускної спроможності має використовувати підхід на основі скоординованої чистої пропускної спроможності або підхід на основі поточкорозподілу.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Розрахунок пропускної спроможності для довгострокових періодів часу в межах регіону здійснюється відповідно до методики, розробленої оператором системи передачі разом із відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до того ж регіону розрахунку пропускної спроможності що і Україна, яка затверджується Регуляторами регіону розрахунку пропускної спроможності та оприлюднюється на офіційному вебсайті оператора системи передачі.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Оператори системи передачі повинні розраховувати міжзональну пропускну спроможність принаймні на наступні часові проміжки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) на добу наперед, для єдиного сполучення ринків «на добу наперед»; 2) внутрішньодобовий, для єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Для єдиного сполучення ринків «на добу наперед» розраховуються окремі значення міжзональної пропускної спроможності для кожної ринкової одиниці часу. Для єдиного сполучення внутрішньодобових ринків розраховуються окремі значення міжзональної пропускної спроможності для кожної ринкової одиниці часу єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, що залишилася.</p>

Положення відсутнє	<p>Для часових проміжків єдиного сполучення ринків «на добу наперед» і внутрішньодобових ринків підхід спільної методики розрахунку пропускної спроможності, що використовується, має бути підходом на основі поточкорозподілу, окрім випадків коли оператори системи передачі регіону розрахунку пропускної спроможності спільно подали регуляторам регіону запит на використання підходу скоординованої чистої пропускної спроможності в регіоні і на кордонах торгової зони, якщо відповідні оператори системи передачі доведуть, що застосування методики розрахунку пропускної спроможності на основі поточкорозподілу буде не таким ефективним як використання підходу скоординованої чистої пропускної спроможності, і якщо це забезпечуватиме такий самий рівень операційної безпеки в такому регіоні.</p>
Положення відсутнє	<p>Така пропозиція повинна відповідати методиці розрахунку пропускної спроможності, яка застосовується у суміжних регіонах розрахунку пропускної спроможності.</p>
Положення відсутнє	<p>Розрахунок пропускної спроможності для часових проміжків єдиного сполучення ринків «на добу наперед» і внутрішньодобових ринків відбувається відповідно до методик, розроблених оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності, затверджених регуляторами регіону розрахунку пропускної спроможності, до якого належить Україна, та оприлюднених на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.</p>
Положення відсутнє	<p>Для міждержавного балансування оператор системи передачі визначає доступну пропускну спроможність відповідно до методик, які розробляються оператором системи передачі</p>

	<p>спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону пропускної спроможності, затверджується Регулятором та оприлюднюється на офіційному веб-сайті оператора системи передачі.</p>
<p>12. Оператор системи передачі не може здійснювати зменшення пропускної спроможності міждержавних перетинів з метою врегулювання перевантажень в ОЕС України, крім випадків порушення операційної безпеки. Оператор системи передачі повинен інформувати зареєстрованих учасників про зменшення пропускної спроможності міждержавних перетинів та про причини такого зменшення та здійснити відшкодування відповідно до правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.</p>	<p>12. Оператор системи передачі не може здійснювати зменшення пропускної спроможності міждержавних перетинів з метою врегулювання перевантажень в ОЕС України, крім випадків порушення операційної безпеки. Оператор системи передачі повинен інформувати зареєстрованих учасників про зменшення пропускної спроможності міждержавних перетинів та про причини такого зменшення та здійснити відшкодування відповідно до правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та\або правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>12¹. Оператор системи передачі не повинен обмежувати обсяг пропускної спроможності міждержавних перетинів, який пропонуватиметься учасникам ринку, для подолання перевантажень всередині власної торгової зони або для управління потоками, спричиненими операціями всередині торгових зон.</p> <p>Для міждержавних перетинів, де розрахунок пропускної спроможності здійснюється з використанням підходу на основі координованої чистої пропускної спроможності, мінімальна пропускна спроможність повинна становити 70 % пропускної спроможності з урахуванням меж операційної безпеки з урахуванням аварійних ситуацій відповідно до методики меж операційної безпеки, аварійних ситуацій і обмежень розподілу.</p> <p>Для міждержавних перетинів, де розрахунок пропускної спроможності здійснюється з використанням підходу на основі поточного розподілу, мінімальна пропускна спроможність повинна бути запасом, встановленим в процесі розрахунку пропускної</p>

	<p>спроможності, як доступний для потоків, спричинених міждержавним обміном та повинен становити 70 % від пропускної спроможності з урахуванням меж операційної безпеки внутрішніх і міждержавних критично важливих елементів мережі з урахуванням аварійних ситуацій відповідно до методики меж операційної безпеки, аварійних ситуацій і обмежень розподілу.</p> <p>Загальний обсяг у 30% пропускної спроможності міждержавних перетинів можуть бути використані для забезпечення запасу надійності, кільцевих перетоків і внутрішніх перетоків на кожному критичному елементі мережі.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>12². Регулятор може надати відступ від виконання частини 12¹ цієї статті у випадку якщо виконання частини 12¹ цієї статті призведе до порушення меж операційної безпеки. Відступ надається за обґрунтованим запитом оператора системи передачі. Відступ надається за умови його погодження регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності. Якщо відповідні регуляторні органи регіону розрахунку пропускної спроможності не погоджують відступ, рішення щодо його застосування приймається ACER.</p> <p>Відступ, зазначений в абзаці першому цієї частини, не повинен надаватися для зменшення вже розподіленої пропускної спроможності відповідно до частини дев'ятої цієї статті та повинен надаватися на період, що не перевищує один рік. У випадку обґрунтованого підтвердження оператором системи передачі значного зменшення обсягу наданого відступу після першого року, період надання відступу може бути продовжений до двох років.</p> <p>Відступ, зазначений в абзаці першому цієї частини, повинен надаватися виключно на той обсяг пропускної спроможності,</p>

	<p>який необхідний для забезпечення операційної безпеки та не допускати дискримінацію між внутрішніми і міжзональними обмінами електричною енергією.</p> <p>У разі надання відступу, оператор системи передачі повинен розробити та опублікувати на офіційному вебсайті методику та проекти, які направлені на виконання частини 12¹ цієї статті з забезпеченням дотримання меж операційної безпеки. Термін дії відступу закінчується коли збігає період його надання або коли вирішується відповідна проблема, залежно від того, що настане раніше.</p>
13. При здійсненні балансування ОЕС України шляхом оперативних заходів та передиспетчеризації оператор системи передачі має враховувати вплив таких заходів на енергосистеми суміжних держав.	13. При застосуванні оперативних заходів для підтримки нормального режиму роботи системи передачі оператор системи передачі має враховувати вплив таких заходів на енергосистеми суміжних держав і координувати такі заходи з операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у порядку, визначеному кодексом системи передачі, з урахуванням вимог нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.
Стаття 39. Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів	Стаття 39. Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів
1. Пропонована пропускна спроможність міждержавних перетинів розподіляється на явному та/або неявному аукціонах, які проводяться за процедурою електронного аукціону з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги". Обидва аукціони можуть проводитися для одного і того самого міждержавного перетину.	1. Пропонована пропускна спроможність міждержавних перетинів розподіляється на явних аукціонах, які проводяться за процедурою електронного аукціону з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", шляхом проведення неявного аукціону та шляхом внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності. Обидва аукціони та внутрішньодобовий розподіл пропускної спроможності можуть проводитися для одного і того самого міждержавного перетину».
Положення відсутнє	1¹. Оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови українською та англійською мовами.

<p>Положення відсутнє</p>	<p>1². Оператор системи передачі при здійсненні розподілу довгострокової пропускної спроможності міждержавних перетинів у вигляді явного аукціону використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.</p> <p>Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.</p> <p>Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.</p>
<p>6. Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється відповідно до правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>6. Розподіл довгострокової пропускної спроможності міждержавних перетинів на явних аукціонах здійснюється відповідно до правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів. Добовий розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» відповідно до правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p> <p>Внутрішньодобовий розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється під час єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>При розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів оператор системи передачі проводить публічні консультації з усіма заінтересованими сторонами відповідно до затвердженого Регулятором порядку проведення оператором системи передачі публічних консультацій при розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та визначенні структури розподілу пропускної спроможності.</p> <p>Такий порядок повинен містити положення щодо: оприлюднення оператором системи передачі проекту відповідних правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів; порядку та строків прийняття та оприлюднення зауважень і пропозицій до проекту правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів, що не можуть становити менше 10 днів з дня оприлюднення; умов та порядку проведення публічних консультацій, оформлення їх результатів із зазначенням врахованих та неврахованих зауважень і пропозицій (з обґрунтуванням), а також позицій заявника, зауважень або пропозицій щодо результатів їх розгляду.</p> <p>Пропускна спроможність міждержавних перетинів, що розподілена, є гарантованою.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>Розподіл пропускної спроможності для здійснення міждержавного балансування відбувається відповідно до правил ринку.</p> <p>При розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів оператор системи передачі проводить публічні консультації з усіма заінтересованими сторонами відповідно до затвердженого Регулятором порядку проведення оператором системи передачі публічних консультацій як визначено в цьому Законі.</p> <p>Виключити</p> <p>Пропускна спроможність міждержавних перетинів, що розподілена на явних та неявних аукціонах, є гарантованою.</p> <p>Оператор системи передачі та/або номіновані оператори ринку несуть фінансові наслідки невиконання зобов'язань, пов'язаних із розподілом пропускної спроможності, відповідно до частки їх відповідальності за таке невиконання.</p>
---	--

<p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>При розподілі витрат на коригувальні дії між операторами системи передачі, Регулятор спільно з іншими залученими регуляторами проводить аналіз того, якою мірою перетоки, спричинені операціями всередині торгових зон впливають на перевантаження між двома взятими торговими зонами і розподіляють витрати на основі впливу на створення перевантажень між операторами системи передачі торгових зон, які спричиняли такі перетоки, окрім витрат, понесених від перетоків, спричинених операціями всередині торгових зон, які не перевищують рівень, який можна було б очікувати за відсутності структурних перевантажень в торговій зоні.</p> <p>Оператор системи передачі, спільно із усіма операторами системи передачі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, аналізують та визначають такий рівень для кожного окремого кордону торгової зони, а Регулятор затверджує його спільно із усіма регуляторними органами у регіоні розрахунку пропускної спроможності.</p>
<p>7. Пропускна спроможність міждержавних перетинів на короткостроковий період, що пропонується у процесі розподілу на аукціоні, може визначатися як негарантована, про що повідомляється до проведення аукціону.</p> <p>Власники фізичного права на передачу на довгостроковий або середньостроковий період мають право передати або продати іншим зареєстрованим учасникам таке фізичне право на передачу або повернути його аукціонному офісу, повідомивши про це аукціонний офіс у встановленому порядку. У разі відмови у передачі, продажу або у поверненні фізичного права на передачу аукціонний офіс повинен пояснити причини такої відмови відповідним власникам фізичного права на передачу та Регулятору. Перелік підстав, з яких аукціонний офіс може відмовити у передачі, продажу або у поверненні фізичного права на передачу, визначається правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.</p>	<p>Виключити</p> <p>7. Власники фізичного права на передачу на довгостроковий або середньостроковий період мають право передати або продати іншим зареєстрованим учасникам таке фізичне право на передачу або повернути його аукціонному офісу, повідомивши про це аукціонний офіс у встановленому порядку. У разі відмови у передачі, продажу або у поверненні фізичного права на передачу аукціонний офіс повинен пояснити причини такої відмови відповідним власникам фізичного права на передачу та Регулятору. Перелік підстав, з яких аукціонний офіс може відмовити у передачі, продажу або у поверненні фізичного права на передачу, визначається правилами розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів.</p>

<p>8. Учасники ринку у встановлені строки надають оператору системи передачі повідомлення про використання придбаної ними пропускної спроможності відповідно до правил ринку.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>8. Учасники ринку, що отримали довгострокову пропускну спроможність міждержавних перетинів, подають оператору системи передачі повідомлення про використання придбаної ними пропускної спроможності відповідно до правил номінації.</p> <p>Оператор системи передачі, спільно із усіма операторами системи передачі у регіоні розрахунку пропускної спроможності, розробляють правила номінації для графіків обміну електричною енергією між торговими зонами, які Регулятор затверджує спільно з усіма регуляторними органами у регіоні розрахунку пропускної спроможності. Пропозиція підлягає публічним консультаціям відповідно до статті 2 цього Закону. Правила номінації повинні містити принаймні таку інформацію:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) права власника фізичних прав на передачу номінувати графіки обміну електроенергією; 2) мінімальні технічні вимоги для номінації; 3) опис процедури номінації; 4) строки номінації; 5) формат номінації і комунікації. <p>Оператор системи передачі повторно розраховує вільну пропускну спроможність після закриття воріт розподілу пропускної спроможності «на добу наперед» і закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності.</p>
<p>9. Оператор системи передачі визначає структуру розподілу пропускної спроможності для різних часових періодів, що може включати резервування частки пропускної спроможності для розподілу на добу наперед та внутрішньодобового розподілу.</p> <p>У разі запровадження спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності структура розподілу пропускної спроможності узгоджується з оператором системи передачі суміжної держави та погоджується Регулятором.</p>	<p>9. Оператор системи передачі визначає структуру розподілу пропускної спроможності для різних часових періодів, що може включати резервування час тки пропускної спроможності для розподілу на добу наперед, внутрішньодобового розподілу та для міждержавного балансування.</p> <p>У разі запровадження спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності структура розподілу пропускної спроможності узгоджується з оператором системи передачі суміжної держави та погоджується Регулятором спільно з регуляторним органом відповідної суміжної держави.</p>

<p>У разі відсутності спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності структура розподілу пропускної спроможності погоджується Регулятором.</p> <p>Оператор системи передачі при визначенні структури розподілу пропускної спроможності забезпечує проведення публічних консультацій з усіма заінтересованими сторонами відповідно до затвердженого Регулятором порядку проведення оператором системи передачі публічних консультацій при розробленні правил розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів та визначенні структури розподілу пропускної спроможності.</p>	<p>У разі відсутності спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності структура розподілу пропускної спроможності погоджується Регулятором.</p> <p>Оператор системи передачі при визначенні структури розподілу пропускної спроможності забезпечує проведення публічних консультацій з усіма заінтересованими сторонами відповідно до порядку проведення оператором системи передачі публічних консультацій.</p>
<p>10. Оператор системи передачі визначає структуру розподілу пропускної спроможності для різних часових періодів, що може включати резервування частки пропускної спроможності для розподілу на добу наперед та внутрішньодобового розподілу. Структура розподілу погоджується:</p> <p>оператором системи передачі суміжної держави - у разі впровадження спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності;</p> <p>Регулятором - у разі відсутності спільної скоординованої процедури розподілу пропускної спроможності.</p> <p>При складанні структури розподілу пропускної спроможності оператор системи передачі має враховувати:</p> <p>характеристики ринків;</p> <p>операційні умови;</p> <p>рівень узгодженості часток пропускної спроможності та часових періодів, визначених для різних механізмів розподілу пропускної спроможності.</p>	<p>10. У випадку, якщо пропускна спроможність міждержавного перетину доступна після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності, оператор системи передачі повинен використовувати таку пропускну спроможність для міждержавного балансування або для неттінгу небалансів.</p>
<p>Положення відсутніс</p>	<p>11. Оператор системи передачі не може збільшувати запас надійності, розрахований відповідно до методології визначення запасу надійності, яка є складовою регіональної спільної методології розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів за рахунок міждержавного балансування, обміну та/або спільного використання резервів.</p>

<p>Стаття 40. Інформація щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів</p>	<p>Стаття 40. Інформація щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів</p>
<p>1. Оператор системи передачі електроенергії має публікувати:</p> <p>1) вимоги до безпеки, технічної експлуатації та планування режимів роботи міждержавних перетинів. Така інформація має включати методологію розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів та запасу надійності системи передачі відповідно до електричних та фізичних показників мережі;</p> <p>...</p> <p>5) дані щодо узагальненого прогнозного та фактичного попиту, доступності та фактичного використання генеруючих потужностей та електроустановок споживання, здатних до регулювання, доступності та використання мережі та перетинів, балансуючої електричної енергії та резервів потужності;</p> <p>6) відповідну інформацію для міждержавного балансуючого ринку;</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Оператор системи передачі електроенергії має публікувати:</p> <p>1) вимоги до безпеки, технічної експлуатації та планування режимів роботи міждержавних перетинів. Така інформація має включати загальну схему розрахунку пропускної спроможності та запасу надійності, відповідно до методології розрахунку запасу надійності, на основі електричних та фізичних характеристик мережі;</p> <p>...</p> <p>5) дані щодо узагальненого прогнозного та фактичного попиту, доступності та фактичного використання генеруючих потужностей та електроустановок споживання, здатних до регулювання, доступності та використання мережі та перетинів, балансуючої потужності та обсягу резервів відповідно до статті 69 цього Закону;</p> <p>6) відповідну інформацію для міждержавного балансування;</p> <p>6¹) відповідну інформацію для єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків;</p>
<p>Стаття 41. Обмін інформацією щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів</p>	<p>Стаття 41. Обмін інформацією щодо пропускної спроможності міждержавних перетинів</p>
<p>2. Оператор системи передачі має регулярно обмінюватися даними щодо параметрів мережі та перетоків енергії з операторами систем передачі суміжних держав. За відповідним запитом такі дані надаються Регулятору.</p>	<p>2. Оператор системи передачі має регулярно обмінюватися даними щодо параметрів мережі та перетоків енергії з операторами систем передачі суміжних держав. За відповідним запитом такі дані надаються Регулятору, Секретаріату Енергетичного Співтовариства та державам-членам (сторонам) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які повинні зберігати конфіденційність цих даних.</p>
<p>Стаття 42. Міждержавна координація розподілу пропускної спроможності</p>	<p>Стаття 42. Міждержавна координація розподілу пропускної спроможності</p>

<p>1. Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів може здійснюватися скоординовано з відповідним оператором системи передачі суміжної держави із застосуванням спільних скоординованих процедур розподілу, у тому числі з можливістю застосування єдиної валюти. У разі якщо комерційні обміни між двома державами (енергосистемами) можуть впливати на фізичні перетоки інших держав (енергосистем), механізм управління обмеженнями має координуватися з усіма заінтересованими операторами системи передачі.</p>	<p>1. Розподіл пропускної спроможності міждержавних перетинів шляхом проведення явного аукціону може здійснюватися скоординовано з відповідним оператором системи передачі суміжної держави із застосуванням спільних скоординованих процедур розподілу, у тому числі з можливістю застосування єдиної валюти. У разі якщо комерційні обміни між двома державами (енергосистемами) можуть впливати на фізичні перетоки інших держав (енергосистем), механізм управління обмеженнями має координуватися з усіма заінтересованими операторами системи передачі.</p>
<p>2. Спільний скоординований механізм управління обмеженнями та процедури розподілу пропускної спроможності мають застосовуватися до міждержавних перетинів із державами - сторонами Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>2. Спільний скоординований механізм управління обмеженнями та процедури розподілу пропускної спроможності шляхом проведення явного аукціону мають застосовуватися до міждержавних перетинів із державами – членами (сторонами) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Стаття 43. Використання доходів від управління обмеженнями</p>	<p>Стаття 43. Використання доходів від управління перевантаженнями</p>
<p>1. Будь-які доходи від розподілу пропускної спроможності міждержавного перетину можуть використовуватися для таких цілей: 1) гарантування фактичної наявності розподіленої пропускної спроможності; 2) технічного обслуговування та збільшення пропускної спроможності шляхом здійснення інвестицій у систему передачі, зокрема в будівництво нових міждержавних ліній електропередачі.</p>	<p>1. Будь-які доходи від розподілу пропускної спроможності міждержавного перетину можуть використовуватися для таких цілей: 1) гарантування фактичної наявності розподіленої пропускної спроможності, включаючи відшкодування за гарантованість; 2) технічного обслуговування та збільшення пропускної спроможності шляхом оптимізації використання існуючих міждержавних ліній електропередачі за допомогою скоординованих коригувальних дій, якщо це можливо, або покриття витрат, пов'язаних з інвестиціями у систему передачі, спрямованих на зменшення перевантажень на міждержавних лініях електропередачі.</p>
<p>2. У разі якщо доходи не можуть бути ефективно використані для цілей, визначених частиною першою цієї статті, частина цих коштів, що належить оператору системи передачі, може враховуватися Регулятором під час затвердження тарифу на передачу електричної енергії та/чи його зміни. Про таке врахування Регулятор інформує Секретаріат Енергетичного Співтовариства.</p>	<p>2. У разі якщо пріоритетні цілі, визначені частиною першою цієї статті, були належним чином досягнуті, доходи можуть бути використані як дохід, який враховується Регулятором під час затвердження тарифу на передачу електричної енергії та/чи його зміни відповідно до затвердженої ним методики.</p>

Положення відсутнє	Залишок доходів розміщується на окремому внутрішньому рахунку до настання випадку, в якому цей залишок можна використати на цілі, передбачені у частині першій цієї статті.
3. Оператор системи передачі узгоджує із заінтересованими операторами енергосистем суміжних держав порядок розподілу доходів від управління обмеженнями, що погоджується з Регулятором.	3. Розподіл доходів від розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів здійснюється відповідно до методології розподілу доходів від управління перевантаженнями, затвердженої ACER.
4. Оператор системи передачі має заздалегідь визначити напрями використання доходів від управління обмеженнями та оприлюднювати звіт про фактичне використання таких доходів. Положення відсутнє	4. Оператор системи передачі має заздалегідь визначити напрями використання доходів, зазначених в частині першій цієї статті, з урахуванням доходів отриманих від зберігання доходів від розподілу пропускної спроможності та оприлюднювати звіт про фактичне використання таких доходів. Використання доходу, визначеного частиною першою цієї статті, здійснюється за погодженням з Регулятором відповідно до методології, затвердженої ACER.
Положення відсутнє	4¹. Оператор системи передачі зобов'язаний надавати Регулятору інформацію про фактичне використання доходів від розподілу пропускної спроможності.
Положення відсутнє	4². Регулятор перевіряє відповідність використання доходів від розподілу пропускної спроможності цілям, визначеним цією статтею.
5. Регулятор перевіряє відповідність використання доходів від управління обмеженнями цілям, визначеним цією статтею. Щороку до 31 липня Регулятор оприлюднює звіт про отримані оператором системи передачі доходи від управління обмеженнями за 12 місяців до 30 червня поточного року, інформацію про використання доходів від управління обмеженнями та висновок щодо відповідності їх використання цьому Закону.	5. Щороку до 01 березня Регулятор на основі інформації, наданої оператором системи передачі, розробляє та оприлюднює звіт про отримані оператором системи передачі доходи від розподілу пропускної спроможності за 12 місяців попереднього року, що містить інформацію про використання доходів від розподілу пропускної спроможності включаючи конкретні проекти, на які було витрачено кошти та висновок щодо відповідності їх використання цьому Закону, залишок коштів на окремому рахунку, суму, яка була врахована при розрахунку тарифу на передачу, відповідність використання доходів від розподілу пропускної спроможності методології ACER. Якщо частина доходів від розподілу пропускної спроможності

	<p>використовувалась при розрахунку тарифу оператора системи передачі, у звіті має бути зазначено, як оператор системи передачі виконав пріоритетні цілі, викладені в частині першій цієї статті.</p> <p>Розроблений звіт Регулятор надає Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства.</p>
Стаття 44. Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління	Стаття 44. Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління
<p>1. В електроенергетиці України діє єдина диспетчерська система оперативно-технологічного управління виробництвом, передачею, розподілом та споживанням електричної енергії. Функції диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ОЕС України та організацію паралельної роботи з енергетичними системами інших держав здійснює оператор системи передачі.</p> <p>Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління поширюється на суб'єктів господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України.</p>	<p>1. В електроенергетиці України діє єдина диспетчерська система оперативно-технологічного управління виробництвом, передачею, розподілом, споживанням електричної енергії. Функції диспетчерського (оперативно-технологічного) управління ОЕС України та організацію паралельної роботи з енергетичними системами інших держав здійснює оператор системи передачі.</p> <p>Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління поширюється на суб'єктів господарювання та активних споживачів (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, на особливих користувачів та на об'єкти енергоспоживання, які підключені до системи передачі.</p>
<p>4. При диспетчеризації встановлених генеруючих потужностей оператор системи передачі має надавати перевагу виробникам, що використовують альтернативні джерела енергії, за умови дотримання операційної безпеки. Оператор системи передачі має застосовувати відповідні технічні та ринкові заходи, спрямовані на усунення обмежень виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>4. При диспетчеризації встановлених генеруючих потужностей оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають надавати перевагу виробникам, що використовують альтернативні джерела енергії, за умови дотримання операційної безпеки на основі прозорих та недискримінаційних критеріїв так коли такі генеруючі установки є:</p> <p>генеруючими установками, які використовують відновлювані джерела енергії, зі встановленою потужністю до 150 кВт (включно), або демонстраційними проєктами інноваційних технологій, які підлягають погодженню Регулятором, за умови, що такий пріоритет обмежується часом і обсягом, необхідними для досягнення демонстраційних цілей.</p> <p>Ця умова застосовується без шкоди договорам, укладеним до дня набрання чинності цим Законом.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Пріоритетна диспетчеризація більше не застосовується до таких генеруючих об'єктів з дня, коли такий генеруючий об'єкт зазнає значних модифікацій, які потребуватимуть щонайменше укладення нового договору про приєднання, або якщо збільшено генеруючу потужність генеруючого об'єкта.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Пріоритетна диспетчеризація електроенергії, виробленої генеруючими об'єктами з використанням високоефективних когенераційних установок зі встановленою потужністю до 5 МВт, здійснюється оператором системи передачі.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Пріоритетна диспетчеризація не повинна загрозувати безпечній роботі об'єднаної енергетичної системи, не повинна використовуватися для обґрунтування зменшень міжзональної пропускної спроможності в обсязі більшому, ніж обсяг, що може бути спричинений виконанням вимог статті 16, і повинна здійснюватися на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв.</p>
<p>6. Усі оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі підлягають беззаперечному виконанню всіма суб'єктами господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України. Втручання в диспетчерське (оперативно-технологічне) управління ОЕС України з боку державних органів, політичних партій, рухів та громадських організацій забороняється.</p>	<p>6. Усі оперативні команди і розпорядження оператора системи передачі підлягають беззаперечному виконанню всіма суб'єктами господарювання та активними споживачами (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, особливими споживачами та об'єктами енергоспоживання, які підключені до системи передачі. Втручання в диспетчерське (оперативно-технологічне) управління ОЕС України з боку державних органів, політичних партій, рухів та громадських організацій забороняється.</p>
<p>7. Суб'єкти господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, зобов'язані подавати оператору системи передачі інформацію, передбачену правилами ринку, кодексом системи передачі та іншими нормативно-правовими актами.</p>	<p>7. Суб'єкти господарювання та активні споживачі (крім побутових), об'єкти електроенергетики яких підключені до ОЕС України, особливі користувачі та об'єкти енергоспоживання, які підключені до системи передачі зобов'язані подавати оператору системи передачі інформацію, передбачену правилами ринку,</p>

	кодексом системи передачі та іншими нормативно-правовими актами.
Стаття відсутня	Стаття 44¹. Передиспетчеризація
Положення відсутнє	1. Передиспетчеризація виробництва і передиспетчеризація реагування попиту ґрунтується на об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріях. Передиспетчеризація повинна бути відкритою для усіх технологій виробництва, зберігання енергії і реагування попиту, у тому числі тих, що знаходяться у державах - членах (сторонах) Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства, якщо це технічно можливо.
Положення відсутнє	2. Ресурси, що передиспетчеризуються, обираються між генеруючими об'єктами, установками зберігання енергії або реагування попиту на основі ринкових механізмів і отримують фінансову компенсацію. Пропозиції (заявки) на балансуєчу енергію за результатами передиспетчеризації не повинні встановлювати ціну на балансуєчу енергію.
Положення відсутнє	3. Передиспетчеризація виробництва, зберігання енергії або реагування попиту не на ринковій основі можлива лише за наступних умов: 1) доступні ринкові альтернативи відсутні; 2) всі доступні ринкові ресурси вичерпано; 3) число доступних генеруючих об'єктів, установок зберігання енергії або реагування попиту замале для забезпечення ефективної конкуренції у області місцезнаходження відповідних установок (об'єктів) для надання послуги передиспетчеризації; або 4) поточний стан мережі регулярно спричиняє перевантаження таким передбачуваним чином, що ринкова передиспетчеризація призведе до регулярного стратегічного подання заявок, що збільшить рівень внутрішнього перевантаження, і є потреба або прийняти план дій для вирішення цього перевантаження, або забезпечити мінімальну доступну пропускну спроможність для міжзональної торгівлі.
Положення відсутнє	4. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу принаймні раз на рік звітують Регулятору про:

	<p>1) рівень розвитку і ефективності ринкових механізмів передиспетчеризації для генеруючих об'єктів, установок зберігання енергії і реагування попиту;</p> <p>2) причини, обсяги у МВт·год і тип джерела виробництва електроенергії, що підлягає диспетчеризації;</p> <p>3) заходи, вжиті для зменшення потреб у передиспетчеризації на розвантаження генеруючих установок, що використовують відновлювані джерела енергії або високоефективну когенерацію у майбутньому враховуючи інвестиції у цифровізацію інфраструктури мережі і послуги, які підвищують гнучкість.</p> <p>Регулятор подає цей звіт Раді регуляторних органів Енергетичного Співтовариства і оприлюднює огляд даних, наданих оператором системи передачі у пунктах а), б) і в) цієї частини разом із рекомендаціями для покращення, за потреби.</p>
<p>Положення відсутніс</p>	<p>5. З урахуванням вимог, пов'язаних із підтримкою надійності і безпеки мережі, на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв, встановлених Регулятором, оператор системи передачі і оператори систем розподілу повинні:</p> <p>1) гарантувати здатність системи передачі і систем розподілу передавати/розподіляти електроенергію, вироблену з відновлюваних джерел енергії або високоефективною когенерацією з мінімальною можливою передиспетчеризацією. Це не повинно запобігати тому, що при плануванні мережі враховується обмежена передиспетчеризація, якщо оператор системи передачі або оператор системи розподілу може прозорим способом довести, що така передиспетчеризація є більш економічно ефективною і не перевищує 5% річного виробництва електроенергії установками, які використовують відновлювані джерела енергії, безпосередньо приєднаними до їх мережі;</p> <p>2) вживати належних інфраструктурних і ринкових операційних заходів для мінімізації передиспетчеризації на розвантаження електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, або високоефективною когенерацією;</p>

	<p>3) забезпечити, що їх мережі є достатньо гнучкі для того, щоб вони могли ними керувати.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>6. Якщо застосовується неринкова передиспетчеризація на розвантаження, застосовуються наступні принципи:</p> <p>1) генеруючі об'єкти, які використовують відновлювані джерела енергії, підлягають передиспетчеризації на розвантаження лише якщо відсутня альтернатива або якщо інші рішення призведуть до непропорційно значних витрат або значних ризиків безпеці мережі;</p> <p>2) електроенергія, вироблена високоефективною когенерацією, підлягає передиспетчеризації на розвантаження лише якщо, окрім передиспетчеризації на розвантаження генеруючих об'єктів, які використовують відновлювані джерела енергії, відсутня альтернатива, або якщо інші рішення призведуть до непропорційно значних витрат або значних ризиків безпеці мережі;</p> <p>3) електроенергія, вироблена для власного споживання на генеруючих установках, які використовують відновлювані джерела енергії, або на установках високоефективної когенерації, які не здійснюють відпуск в систему передачі або розподілу, не підлягають передиспетчеризації на розвантаження, доки немає іншого способу вирішити проблеми безпеки мереж;</p> <p>4) передиспетчеризація на розвантаження відповідно до пунктів 1, 2 та 3 повинна бути обґрунтованою належним і прозорим чином. Обґрунтування включається до звіту, передбаченого частиною четвертою цієї статті.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>7. Якщо застосовується неринкова передиспетчеризація, оператор системи, який подає запит на передиспетчеризацію, надає фінансову компенсацію оператору передиспетчеризованого генеруючого об'єкта, установи зберігання енергії або установи реагування попиту, окрім випадків, коли з виробниками укладено договір про приєднання, відповідно до якого не гарантовано стабільне постачання електроенергії. Така фінансова компенсація має принаймні дорівнювати вищому зі значень наступних елементів або поєднанням обох, якщо</p>

	<p>застосування лише вищого значення призведе до невиправдано низької або високої компенсації:</p> <p>1) додаткові операційні витрати, спричинені передиспетчеризацією, як от витрати на паливо у разі передиспетчеризації на завантаження, або постачання резервної теплової енергії у разі передиспетчеризації на розвантаження генераційних об'єктів високоефективної когенерації;</p> <p>2) чистий дохід від продажу на ринку «на добу наперед» електроенергії, яку генеруючий об'єкт, установка зберігання або установка реагування попиту виробила б за відсутності команди на передиспетчеризацію; якщо генеруючий об'єкт, установка зберігання або установка реагування попиту отримує фінансову підтримку на основі обсягів виробленої або спожитої електроенергії, розмір фінансової підтримки, яка мала б бути отримана за відсутності команди на передиспетчеризацію, вважається частиною чистого доходу.</p>
Стаття відсутня	Стаття 44 ² . Регіональні координаційні центри
Положення відсутнє	1. Регіональний координаційний центр виконує доручені йому завдання регіонального значення.
Положення відсутнє	2. Оператор системи передачі повинен взяти участь у регіональному координаційному центрі. Якщо у регіоні функціонування енергетичних систем накладається діяльність двох координаційних центрів або більше, оператор системи передачі спільно із операторами систем передачі цього регіону функціонування енергетичних систем приймають рішення щодо або призначення єдиного регіонального координаційного центру у цьому регіоні, або що два чи більше регіональних координаційних центрів виконують деякі або усі завдання регіонального значення в усьому регіоні функціонування енергетичних систем на основі ротації скоординованим чином, у той час як інші завдання виконуються єдиним призначеним регіональним координаційним центром.
Положення відсутнє	3. Оператор системи передачі співпрацює і уповноважує регіональний координаційний центр виконувати принаймні усі з таких завдань регіонального значення у регіоні функціонування

	<p>енергетичних систем, для яких він був створений, і співпрацювати із регіональними координаційними центрами, які виконують завдання у таких самих регіонах функціонування енергетичних систем:</p> <ol style="list-style-type: none">1) скоординований розрахунок пропускної спроможності на часовий проміжок «на добу наперед» і на внутрішньодобовий часовий проміжок;2) скоординований аналіз безпеки;3) створення спільних моделей мереж;4) підтримка оцінки узгодженості планів захисту і планів відновлення операторів систем передачі;5) підготовка регіональних прогнозів достатності – від прогнозу «на тиждень наперед» і принаймні до прогнозу «на день наперед», а також підготовка дій для зменшення ризиків;6) координація регіонального планування відключень відповідно до порядків і методик;7) тренування і сертифікація працівників регіональних координаційних центрів;8) підтримка координації і оптимізації регіонального відновлення на запит операторів системи передачі;9) підготовка аналізів і звітів за результатами виникнення перебоїв;10) визначення розміру резервної потужності у регіоні;11) сприяння регіональній закупівлі балансуєчої потужності;12) підтримка операторів систем передачі, за їх запитом, у оптимізації розрахунків між операторами систем передачі;13) якщо доручено – виконання завдань, пов'язаних із виявленням регіональних сценаріїв криз в електроенергетиці, такою мірою, як їм це доручено;14) якщо доручено – виконання завдань, пов'язаних із сезонними оцінками достатності, такою мірою, як їм це доручено;15) розрахунок значення максимальної вхідної пропускної спроможності, доступної для участі закордонної потужності у механізмах забезпечення потужності з метою видачі рекомендацій;
--	--

	16) виконання завдань, пов'язаних із підтримкою операторів систем передачі у виявленні потреб у новій пропускній спроможності передачі, у оновленні наявної пропускної спроможності передачі або у їх альтернативах.
Положення відсутнє	4. Оператор системи передачі повинен надавати регіональному координаційному центру, в якому він бере участь, інформацію, необхідну для виконання його завдань.
Положення відсутнє	5. Оператор системи передачі спільно із іншими операторами систем передачі регіону функціонування енергетичної системи отримують і приймають від регіональних координаційних центрів, у яких вони беруть участь, усю інформацію, необхідну для виконання скоординованих дій і рекомендацій, виданих регіональним координаційним центром.
Положення відсутнє	6. Завдання, визначені у цій статті, які не включені в загальноєвропейські або регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, або європейські мережеві кодекси чи настанови, виконуються регіональним координаційним центром на основі рішень, прийнятих ACER.
Положення відсутнє	7. Оператор системи передачі повинен забезпечити щоденну координацію всередині і між регіональними координаційними центрами шляхом співпраці з операторами систем передачі у регіоні, в тому числі шляхом встановлення домовленостей для координації між регіональними координаційними центрами, де це можливо.
Стаття відсутня	Стаття 44 ³ . Ухвалення та перегляд скоординованих дій та рекомендацій
Положення відсутнє	1. Оператор системи передачі разом з іншими операторами системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем розробляє процедуру прийняття і перегляду скоординованих дій і рекомендацій, виданих регіональними координаційними центрами, відповідно до критеріїв, встановлених у частинах другій, третій і четвертій цієї статті.
Положення відсутнє	2. Оператор системи передачі повинен виконувати скоординовані дії, видані регіональним координаційним центром, за винятком випадків, коли виконання скоординованих

	дій призведе до порушення меж операційної безпеки, визначених оператором системи передачі. Якщо оператор системи передачі вирішує не виконувати скоординовані дії з причин, викладених у цій частині, він повинен прозоро повідомити про детальні причини регіональному координаційному центру і операторам системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем без невиправданої затримки. У таких випадках, регіональний координаційний центр оцінює вплив такого рішення на інших операторів системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем і може запропонувати інший набір скоординованих дій відповідно до процедури, викладеної в частині першій цієї статті.
Положення відсутнє	3. Якщо оператор системи передачі вирішує відхилитися від рекомендації, наданої регіональним координаційним центром, він повинен без невиправданої затримки надати обґрунтування свого рішення регіональним координаційним центрам та іншим операторам системи передачі в регіоні функціонування енергетичних систем.
Положення відсутнє	4. Оператор системи передачі має право ініціювати перегляд скоординованих дій або рекомендації самостійно або з більшою кількістю операторів системи передачі регіону функціонування енергетичних систем, результатом якого має бути підтверджений або змінений захід.
Положення відсутнє	5. Якщо скоординована дія є об'єктом перегляду відповідно до частини четвертої цієї статті, запит на перегляд не призупиняє виконання скоординованої дії, за винятком випадків, коли виконання скоординованої дії призведе до порушення меж операційної безпеки, визначених оператором системи передачі.
Стаття 46. Функції, права та обов'язки оператора системи розподілу	Стаття 46. Функції, права та обов'язки оператора системи розподілу
1. Оператор системи розподілу: ...	1. Оператор системи розподілу: ...
б) забезпечує безпечне, надійне та ефективне функціонування систем розподілу з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища;	б) забезпечує безпечне, надійне та ефективне функціонування систем розподілу з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та енергоефективності ;
3. Оператор системи розподілу зобов'язаний:	3. Оператор системи розподілу зобов'язаний:

<p>...</p> <p>4) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі погодинних графіків електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами;</p>	<p>...</p> <p>4) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл електричними мережами.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>11. Оператор системи розподілу не має права володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів, за винятком випадків, коли оператор системи розподілу володіє пунктами зарядки електромобілів для власного використання, та крім випадків, передбачених цим Законом.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>12. Оператори системи розподілу співпрацюють на недискримінаційній основі з будь-якою особою або підприємством, яке володіє, розробляє, експлуатує або управляє пунктами зарядки електромобілів, у тому числі щодо приєднання до системи розподілу. Приєднання пунктів зарядки електромобілів до системи розподілу організовується та здійснюється, у тому числі із застосуванням плати за приєднання, як для приєднання до системи розподілу об'єктів споживача (тобто об'єктів споживання електричної енергії) не побутових споживачів.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>13. Оператор системи розподілу має право володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів у разі дотримання таких умов (сукупно):</p> <p>інші сторони за результатами відкритої, прозорої та недискримінаційної тендерної процедури, яка підлягає попередньому перегляду та затвердженню Регулятором, не набули права власності, володіння, права розробляти, управляти або експлуатувати такі пункти зарядки електромобілів чи є неспроможними надавати послуги із заряджання систем акумулювання електричної енергії (акумуляторних батарей) електромобілів за допомогою пункти зарядки електромобілів вчасно та за обґрунтованою ціною;</p>

	<p>Регулятор провів оцінку необхідності надання оператору системи розподілу права мати у власності, володіти, розробляти, управляти чи експлуатувати пункти зарядки електромобілів виконав попередню перевірку тендерної процедури та прийняв рішення про надання такого права.</p> <p>З метою забезпечення справедливої тендерної процедури для закупівлі електростанцій Регулятор затверджує (погоджує) керівні принципи закупівлі оператором системи розподілу електростанцій;</p> <p>Оператор системи розподілу експлуатує електростанції на умовах доступу третіх осіб згідно зі статтею 21 цього Закону і не дискримінує користувачів системи, особливо на користь пов'язаних з ним підприємств.</p>
<p>Положення відсутніс</p>	<p>14. Регулятор забезпечує не рідше ніж один раз на три роки проведення публічних консультацій щодо існуючих пунктів зарядки електромобілів з метою оцінки потенційної наявності та зацікавленості інших сторін в інвестуванні в такі пункти зарядки електромобілів.</p> <p>У разі якщо публічні консультації, за оцінкою Регулятора, підтверджують спроможність інших сторін володіти, розробляти, експлуатувати або управляти такими пунктами зарядки електромобілів на економічно вигідних умовах, Регулятор повинен забезпечити поступове припинення діяльності оператора системи розподілу, зазначеної у частині тринадцятій цієї статті, протягом періоду, що не перевищує 18 місяців.</p> <p>Як частина умов цієї процедури, Регулятор може дозволити оператору системи розподілу отримати обґрунтовану компенсацію, зокрема, щоб відшкодувати залишкову вартість своїх інвестицій в набуття пунктів зарядки електромобілів.</p>
<p>Стаття 47. Відокремлення та незалежність оператора системи розподілу</p>	<p>Стаття 47. Відокремлення та незалежність оператора системи розподілу</p>

<p>1. Оператору системи розподілу забороняється здійснювати діяльність з виробництва та/або передачі, та/або постачання електричної енергії, крім випадків, визначених частиною одинадцятою цієї статті.</p>	<p>1. Оператору системи розподілу забороняється здійснювати діяльність з виробництва та/або передачі, та/або агрегації та/або постачання електричної енергії, крім випадків, визначених частиною одинадцятою цієї статті</p>
<p>Стаття 48. Програма відповідності та уповноважена особа з питань відповідності</p>	<p>Стаття 48. Програма відповідності та уповноважена особа з питань відповідності</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>11. Програми відповідності повинні включати спеціальні заходи для недопущення дискримінаційного доступу уповноважених осіб до даних, як передбачено у статті 74 цього Закону. Якщо оператор системи розподілу підпадає під дію частини одинадцятої статті 47 цього Закону, вертикально інтегровані підприємства не повинні мати привілейований доступ до даних для здійснення їхньої діяльності з постачання електричної енергії споживачу.</p>
<p>Стаття 50. Розвиток систем розподілу</p>	<p>Стаття 50. Розвиток систем розподілу</p>
<p>1. Оператори систем розподілу розробляють та подають на затвердження Регулятору плани розвитку систем розподілу на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.</p> <p>2. При плануванні розвитку системи розподілу оператор системи розподілу має передбачити необхідність будівництва та/або реконструкції системи розподілу для здійснення заходів з енергоефективності, управління попитом та/або розвитку розподіленої генерації. Плани розвитку системи розподілу повинні містити обсяги фінансування та враховувати відповідні плани і схеми планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також екологічні нормативи.</p> <p>3. Оператор системи розподілу розробляє інвестиційну програму з урахуванням плану розвитку системи розподілу та подає її Регулятору разом із розрахунком тарифу на послуги з розподілу.</p> <p>4. Порядок розроблення та подання на затвердження планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм затверджується Регулятором.</p>	<p>1. Оператори систем розподілу розробляють та подають на схвалення Регулятору плани розвитку систем розподілу на наступні п'ять років з урахуванням плану розвитку системи передачі на наступні 10 років.</p> <p>2. При плануванні розвитку системи розподілу оператор системи розподілу має передбачити необхідність будівництва та/або реконструкції системи розподілу для здійснення заходів з енергоефективності, управління попитом та/або розвитку розподіленої генерації. Плани розвитку системи розподілу повинні містити обсяги фінансування та враховувати відповідні плани і схеми планування територій на державному, регіональному та місцевому рівнях, а також екологічні нормативи.</p> <p>3. Оператор системи розподілу розробляє інвестиційну програму з урахуванням плану розвитку системи розподілу та подає її Регулятору разом із розрахунком тарифу на послуги з розподілу.</p> <p>4. Порядок розроблення та подання на схвалення планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм затверджується Регулятором.</p>
<p>Стаття відсутня</p>	<p>Стаття 50¹. Придбання та використання послуг з забезпечення гнучкості в системі розподілу</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Оператори систем розподілу мають право отримувати послуги з забезпечення гнучкості системи та користуватися ними відповідно до вимог та порядку, визначених у положенні про надання послуг з забезпечення гнучкості системи, затвердженому Регулятором. Послуги з забезпечення гнучкості системи можуть включати послуги, пов'язані з постачанням електричної енергії і управлінням попитом, управлінням реагуванням попиту споживачів, агрегацією, зберіганням енергії та управлінням перевантаженнями, а також інші послуги, необхідні оператору системи розподілу для забезпечення безперебійного та ефективного надання послуг з розподілу електричної енергії, у тому числі для ефективного розвитку системи розподілу.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Оператори системи розподілу, отримуючи послуги з забезпечення гнучкості системи та користуючись ними, повинні застосовувати специфікації послуг з забезпечення гнучкості системи, встановлені в положенні про надання послуг з забезпечення гнучкості системи. Специфікації послуг із забезпечення гнучкості системи та/або стандартизовані продукти гнучкості системи повинні бути визначені таким чином, щоб надати право всім учасникам ринку брати участь у наданні послуг з забезпечення гнучкості системи на недискримінаційних умовах відповідно до положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи. Регулятор повинен забезпечити застосування прозорі, відкритої для участі та ринкової процедури придбання послуг з забезпечення гнучкості системи, яка забезпечує ефективний та недискримінаційний доступ та участь усіх відповідних учасників ринку, у тому числі учасників ринку, які виробляють електроенергію з відновлюваних джерел, а також надають послуги з управління попитом та постачання електроенергії, агрегації та зберігання енергії.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Регулятор при розробці положення про надання послуг з забезпечення гнучкості системи повинен провести публічні консультації з учасниками ринку, узгодити проект положення з оператором системи передачі та операторами систем розподілу,</p>

	оцінити потребу в послугах з забезпечення гнучкості системи та обґрунтовано передбачити обсяги та порядок їх отримання.
Положення відсутнє	4. Право оператора системи розподілу на придбання послуг з забезпечення гнучкості системи в порядку, визначеному положенням про надання послуг з забезпечення гнучкості системи, та/або на користування такими послугами може бути обмежене лише рішенням Регулятора, яке приймається за ініціативою самого Регулятора або за обґрунтованим зверненням оператора системи розподілу, якщо придбання та/або користування такими послугами не є економічно ефективним або призведе до значних викривлень на ринку чи збільшення перевантажень.
Положення відсутнє	5. Регулятор, приймаючи рішення відповідно до частини четвертої цієї статті, забезпечує підвищення ефективності функціонування та розвитку системи розподілу у разі отримання оператором системи розподілу послуг з гнучкості системи, забезпечуючи при цьому безперервне та ефективне надання послуг з розподілу електричної енергії. Оператори системи розподілу мають право отримувати послуги з гнучкості системи від учасників ринку, які надають такі послуги, обираючи заходи, що підвищують енергоефективність, у порядку пріоритетності, якщо такі послуги економічно ефективно зменшують потребу в оновленні або заміні елементів системи розподілу та сприяють забезпеченню безпечної, надійної та ефективної роботи системи.
Положення відсутнє	6. Оператори систем розподілу при придбанні та використанні послуг з гнучкості системи повинні обмінюватися всією необхідною інформацією та координувати дії з оператором системи передачі з метою забезпечення оптимального використання ресурсів, а також безпечної, надійної та ефективної роботи електроенергетичної системи України та створення більш сприятливих умов для розвитку ринку електричної енергії.
Положення відсутнє	7. Витрати, понесені оператором системи розподілу у зв'язку з придбанням послуг з гнучкості системи, у тому числі витрати на необхідні інформаційно-комунікаційні технології та інфраструктуру, оцінюються у порядку, встановленому

	Регулятором, при визначенні регульованих тарифів на послуги з розподілу електричної енергії.
Стаття відсутня	Стаття 50 ² Співпраця між операторами системи розподілу та операторами системи передачі
Положення відсутнє	<p>1. Оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні співпрацювати один з одним у плануванні та експлуатації своїх мереж. Зокрема, оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні обмінюватися всією необхідною інформацією і даними щодо діяльності генеруючих активів і реагування попиту, щоденної експлуатації їхніх мереж і довгострокового планування мережевих інвестицій з метою забезпечення економічно ефективного, безпечного і надійного розвитку і експлуатації їхніх мереж.</p> <p>2. Оператори системи розподілу і оператор системи передачі повинні співпрацювати один з одним з метою досягнення скоординованого доступу до ресурсів, таких як розподілена генерація, зберігання енергії або реагування попиту, які можуть задовольнити конкретні потреби як операторів системи розподілу, так і операторів системи передачі.</p>
Розділ VII ОПЕРАТОР РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ	Розділ VII НОМІНОВАНИЙ ОПЕРАТОР РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ
Стаття 51. Оператор ринку електричної енергії	Стаття 51. Номінований оператор ринку електричної енергії
1. Оператор ринку забезпечує функціонування ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, а також здійснює організацію купівлі-продажу електричної енергії для доби постачання на підставі ліцензії.	1. Номінований оператор ринку спільно з оператором системи передачі та номінованими операторами ринків електричної енергії та операторами систем передачі відповідних держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства забезпечує функціонування єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків.
2. Оператор ринку створює організаційні, технологічні, інформаційні та інші умови для здійснення регулярних торгів за правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, укладання і виконання договорів та розрахунків за ними, зокрема визначає уповноважений банк.	2. Номінований оператор ринку створює організаційні, технологічні, інформаційні та інші умови для здійснення регулярних торгів за правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, укладання і виконання договорів та розрахунків за ними, зокрема визначає уповноважений банк.
3. Оператор ринку:	3. Номінований оператор ринку:

1) забезпечує рівні умови участі на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобовому ринку;

2) реєструє учасників ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, забезпечує ведення та оприлюднення відповідного реєстру;

3) забезпечує дотримання учасниками ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку вимог щодо надання гарантій виконання фінансових зобов'язань відповідно до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку;

4) визначає за результатами торгів на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасників ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, ціни на електричну енергію, фінансові зобов'язання учасників торгів на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку;

4¹) має право організовувати та проводити електронні аукціони з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами на підставі відповідних ліцензій, що видаються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

5) створює умови для забезпечення розрахунків за куплену/продану електричну енергію;

6) надає повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду відповідно до правил ринку;

7) оприлюднює інформацію щодо торгів на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобовому ринку, зокрема про ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії, та іншу інформацію в обсягах та строки, визначені правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку;

8) надає учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку "на добу наперед" та

1) забезпечує рівні умови участі у єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

2) реєструє учасників єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, забезпечує ведення та оприлюднення відповідного реєстру;

3) забезпечує дотримання учасниками ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку вимог щодо надання гарантій виконання фінансових зобов'язань відповідно до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку;

4) у разі виконання функцій оператора сполучення ринків, визначає за результатами торгів у єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків єдину сукупну ціну для кожної торгової зони та розрахункового періоду, єдину чисту позицію для кожної торгової зони та розрахункового періоду, інформацію, що дає змогу визначити статус виконання заявок;

5) визначає фінансові зобов'язання учасників торгів на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків;

6) виконує функцію центрального контрагента;

7) надає повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду відповідно до правил ринку;

8) оприлюднює інформацію щодо торгів у єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків, зокрема про ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії, та іншу інформацію в обсягах та строки, визначені правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;

9) надає учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків та

<p>внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>8¹) надає учасникам ринку інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії;</p> <p>9) надає Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним функцій і повноважень, встановлених законодавством;</p> <p>10) забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від учасників ринку, що використовується ним для виконання своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю, відповідно до вимог законодавства, а також забезпечує конфіденційність інформації щодо своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги учасникам ринку;</p> <p>11) затверджує правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на такій торговій площадці;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;</p> <p>10) надає учасникам ринку інформаційно-консультативні та організаційні послуги, пов'язані з функціонуванням ринку електричної енергії;</p> <p>11) надає Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним функцій і повноважень, встановлених законодавством, зокрема за відповідними запитами Регулятора;</p> <p>12) забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від учасників ринку, що використовується ним для виконання своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю, відповідно до вимог законодавства, а також забезпечує конфіденційність інформації щодо своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги учасникам ринку;</p> <p>13) затверджує правила продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на площадці номінованого оператора ринку, забезпечує функціонування такої торгової площадки, а також встановлює ціну послуг з організації торгів гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на такій торговій площадці;</p> <p>14) надає Регулятору прогноз та іншу інформацію щодо витрат на забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків;</p> <p>15) надає оператору системи передачі прогноз та іншу інформацію щодо витрат на забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків у випадках, коли відповідні витрати частково відшкодовуються за рахунок внесків оператора системи передачі;</p> <p>16) виконує функції оператора сполучення ринків у координації з іншими номінованими операторами ринку;</p> <p>17) застосовує вимоги до єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, вимоги до функцій оператора сполучення ринків та алгоритму сполучення цін щодо</p>
--	---

<p>Положення відсутнє</p>	<p>всіх питань, пов'язаних з функціонуванням ринку електричної енергії;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>18) забезпечує анонімність та надання інформації про отримані заявки, необхідної для виконання функцій оператора сполучення ринків;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>19) оцінює результати, розраховані за допомогою функцій оператора сполучення ринків, розподіл заявок на основі цих результатів, затвердження результатів як остаточних, якщо вони вважаються правильними, і взяття на себе відповідальності за них;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>20) впроваджує резервні процедури для функціонування національного та регіонального ринків спільно з іншими номінованими операторами ринку електричної енергії та/або номінованими операторами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, операторами систем передачі інших держав - членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства у випадку відсутності або неможливості отримання результатів торгів в рамках єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>21) застосовує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>22) бере участь у розробці регіональних та національних правил, порядків, методик (методологій), умов, відповідно до нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>23) якщо застосовно, координує дії з операторами системи передачі для встановлення домовленостей, у разі якщо в межах торгової зони функціонує більше одного номінованого оператора ринку, та здійснення єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків відповідно до затверджених домовленостей;</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>24) спільно з оператором системи передачі розробляє правила єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>12) здійснює інші функції, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.</p>	<p>сполучення внутрішньодобових ринків та подає їх на затвердження Регулятора;</p> <p>25) розробляє, погоджує із відповідними операторами систем передачі та номінованими операторами ринку держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства договори, що стосуються, зокрема, забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків та подає їх на погодження Регулятора;</p> <p>26) здійснює інші функції, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3¹. Номінований оператор ринку може делегувати всі або частину будь-якого покладеного на нього завдання одній або декільком третім сторонам у разі, якщо третя сторона може виконувати відповідну функцію щонайменше так само ефективно, як і суб'єкт, що делегує. Суб'єкт, що делегує, залишається відповідальним за забезпечення дотримання зобов'язань, передбачених цим Законом, включаючи забезпечення доступу до інформації, необхідної для здійснення моніторингу Регулятором.</p> <p>Перед делегуванням третя сторона повинна чітко продемонструвати стороні, що делегує, свою здатність виконувати кожне із зобов'язань, передбачених цим Законом.</p> <p>У разі делегування третій стороні всього або частини будь-якого завдання, визначеного цим Законом, сторона, що делегує, до початку делегування повинна забезпечити укладення відповідних угод про дотримання конфіденційності відповідно до зобов'язань сторони, що делегує, щодо дотримання конфіденційності.</p>
<p>5. Оператор ринку не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу та постачання електричної енергії споживачу, а також трейдерську діяльність.</p>	<p>5. Номінований оператор ринку не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу, зберігання енергії, агрегації, та постачання електричної енергії споживачу, а також трейдерську діяльність.</p>

<p>6. Оператор ринку зобов'язаний мати систему спостереження за роботою ринку "на добу наперед", внутрішньодобового ринку, організованими ним електронними аукціонами з купівлі-продажу електричної енергії, за результатами функціонування якої повідомляти Регулятора у визначеному ним порядку невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після появи обґрунтованих підстав вважати, що операції на ринку "на добу наперед" або внутрішньодобовому ринку здійснені з порушенням встановлених обмежень щодо поводження з інсайдерською інформацією або такі операції мають ознаки маніпулювання чи спроби маніпулювання на ринку електричної енергії.</p> <p>Оператор ринку є особою, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами на ринку електричної енергії, а також є адміністратором передачі даних та адміністратором платформи інсайдерської інформації.</p> <p>Оператор ринку призупиняє виконання функцій адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації у разі невідповідності вимогам, встановленим Регулятором до таких адміністраторів, на підставі рішення Регулятора про таку невідповідність. Поновлення виконання функцій адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації здійснюється після усунення невідповідностей, що стали підставою для призупинення виконання функцій.</p>	<p>6. Номінований оператор ринку зобов'язаний мати систему спостереження за роботою єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, організованими ним електронними аукціонами з купівлі-продажу електричної енергії, за результатами функціонування якої повідомляти Регулятора у визначеному ним порядку невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня після появи обґрунтованих підстав вважати, що операції на єдиному сполучення ринків "на добу наперед" або внутрішньодобових ринків здійснені з порушенням встановлених обмежень щодо поводження з інсайдерською інформацією або такі операції мають ознаки маніпулювання чи спроби маніпулювання на ринку електричної енергії.</p> <p>Номінований оператор ринку є особою, яка професійно організовує операції з оптовими енергетичними продуктами на ринку електричної енергії, а також є адміністратором передачі даних та адміністратором платформи інсайдерської інформації.</p> <p>Номінований оператор ринку призупиняє виконання функцій адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації у разі невідповідності вимогам, встановленим Регулятором до таких адміністраторів, на підставі рішення Регулятора про таку невідповідність. Поновлення виконання функцій адміністратора передачі даних та адміністратора платформи інсайдерської інформації здійснюється після усунення невідповідностей, що стали підставою для призупинення виконання функцій.</p>
<p>7. Фінансування діяльності оператора ринку здійснюється за рахунок учасників ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку відповідно до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, а також за рахунок надання інформаційно-консультативних та організаційних послуг на ринку електричної енергії.</p>	<p>7. Фінансування діяльності номінованого оператора ринку здійснюється за рахунок учасників єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків відповідно до правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків.</p>
<p>8. Оператор ринку має інші повноваження, права та обов'язки, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.</p>	<p>8. Номінований оператор ринку має інші повноваження, права та обов'язки, передбачені цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.</p>

<p>9. Оператор ринку утворюється у формі акціонерного товариства, 100 відсотків акцій у статутному капіталі якого належить державі та не підлягає приватизації або відчуженню в інший спосіб.</p>	<p>Виключити</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Стаття 51¹. Номінований оператор ринку та оператор системи передачі під час єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Номінований оператор ринку та оператор системи передачі спільно організують управління єдиним сполученням ринків "на добу наперед" та єдиним сполученням внутрішньодобових ринків, задля того щоб такі ринки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) були не дискримінаційними; 2) максимізували здатність учасників ринку управляти власними небалансами; 3) максимізували можливість участі всіх учасників ринку в міждержавній торгівлі за максимально наближеного до реального часу способу в усіх торгових зонах; 4) забезпечували ціни, які відображають основи ринку, включаючи вартість електричної енергії в реальному часі, на яку учасники ринку можуть покладатися, погоджуючись на довгострокові угоди щодо постачання електричної енергії; 5) забезпечували операційну безпеку постачання, дозволяючи максимально використовувати пропускну спроможність міждержавних перетинів; 6) були прозорими, водночас захищали конфіденційність комерційно чутливої інформації та гарантували, що торгівля відбувається анонімно; 7) не робили різниці між угодами, здійсненими в межах торгової зони, і між торговими зонами; 8) були організованим таким чином, щоб гарантувати, що всі учасники ринку зможуть отримати доступ до ринку окремо або через агрегацію.
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Для забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків оператор системи передачі та номінований оператор ринку</p>

	<p>використовують загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону.</p> <p>Загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі та номінований оператор ринку опубліковують на власних офіційних вебсайтах українською та англійською мовами.</p>
Положення відсутнє	<p>Положення відсутнє.</p> <p>Включено в частину другу цієї статті.</p>
Положення відсутнє	<p>3. Для забезпечення функціонування єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків оператор системи передачі використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності відповідно до частини тринадцятої статті 2 цього Закону.</p> <p>Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.</p> <p>Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови оператор системи передачі опубліковує на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.</p>
Положення відсутнє	<p>4. Для проведення додаткових регіональних неявних аукціонів, номінований оператор ринку та оператор системи передачі спільно з відповідними номінованими операторами ринку та операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної</p>

	<p>спроможності розробляють пропозицію щодо впровадження додаткових регіональних неявних аукціонів та подають її на затвердження Регулятора.</p> <p>Регулятор спільно з відповідними регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності приймає рішення щодо впровадження додаткових регіональних неявних аукціонів.</p>
Стаття відсутня	Стаття 51 ² . Центральні контрагенти
Положення відсутнє	1. Центральні контрагенти діють як контрагенти один для одного при енергетичному обміні між торговими зонами в контексті фінансових прав та зобов'язань, що виникають в результаті такого енергетичного обміну під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.
Положення відсутнє	2. Енергетичні обміни повинні враховувати чисті позиції та планові обміни відповідно до правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
Положення відсутнє	<p>3. Кожен центральний контрагент в єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків повинен гарантувати, що для кожної ринкової одиниці часу:</p> <p>1) у всіх торгових зонах, з урахуванням, у відповідних випадках, обмежень розподілу, відсутні відхилення між обсягом енергії, переданим з усіх торгових зон із надлишком і обсягом енергії, переданим до всіх торгових зон із дефіцитом;</p> <p>2) обсяг експорту електроенергії дорівнює обсягу імпорту електроенергії між торговими зонами, а будь-які відхилення виникають тільки у зв'язку з дотриманням обмежень розподілу, у відповідних випадках.</p>
Положення відсутнє	4. Незважаючи на вимоги частини третьої цієї статті, торговий агент може виступати в якості контрагента між різними центральними контрагентами при енергетичному обміні, якщо зацікавлені сторони уклали спеціальну угоду з цією метою. Якщо такої домовленості не досягнуто, рішення про організацію

	домовленості щодо торгового посередництва приймається регуляторними органами, відповідальними за торгові зони, між якими необхідно здійснювати кліринг і розрахунки при енергетичному обміні.
Положення відсутнє	<p>5. Центральний контрагент або торговий агент повинен отримувати доходи від управління перевантаженнями в результаті єдиного сполучення ринків "на добу наперед" і внутрішньодобового ринку і забезпечувати передачу отриманих доходів від управління перевантаженнями операторам систем передачі не пізніше, ніж через два тижні з дати розрахунків.</p> <p>Якщо терміни платежів не узгоджені між двома торговими зонами, зацікавлені держави-члени (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства повинні забезпечити призначення організації, яка буде керувати розбіжностями в термінах і нести відповідні витрати.</p>
Положення відсутнє	6. Діяльність торгового агента під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків підлягає відшкодуванню через тарифи.
Положення відсутнє	7. Якщо застосовано, торговий агент призначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі.
Положення відсутнє	8. Порядок функціонування торгового агента під час єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків визначається правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
Стаття 52. Адміністратор розрахунків	Стаття 52. Адміністратор розрахунків
3. Адміністратор розрахунків відповідно до правил ринку: ... 5) розраховує платежі за електричну енергію оператора системи передачі та постачальників послуг з балансування, ціни небалансів електричної енергії, обсяги небалансів електричної енергії і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки;	3. Адміністратор розрахунків відповідно до правил ринку: ... 5) розраховує платежі за послуги з балансування оператора системи передачі та постачальників послуг з балансування, у тому числі під час здійснення міждержавного балансування , ціни небалансів електричної енергії, обсяги небалансів електричної енергії і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки;

4. Адміністратор розрахунків не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу та постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії та трейдерську діяльність.	4. Адміністратор розрахунків не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу та постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації та трейдерську діяльність.
Стаття 53. Адміністратор комерційного обліку	Стаття 53. Адміністратор комерційного обліку
4. Адміністратор комерційного обліку не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії та трейдерську діяльність.	4. Адміністратор комерційного обліку не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу, постачання електричної енергії споживачу, зберігання енергії, агрегації та трейдерську діяльність.
Положення відсутнє	5¹. Регулятор здійснює моніторинг впровадження заходів, вжитих адміністратором комерційного обліку з метою забезпечення недискримінаційного доступу до даних відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.
Стаття 56. Постачання електричної енергії споживачам	Стаття 56. Постачання електричної енергії споживачам
Положення відсутнє	2¹. Споживачі мають право на здійснення їм постачання електричної енергії електропостачальниками держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства відповідно до вимог цього Закону.
5. Для забезпечення постачання електричної енергії споживачам електропостачальники здійснюють купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або на ринку "на добу наперед", внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту.	5. Для забезпечення постачання електричної енергії споживачам електропостачальники здійснюють купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами та/або у єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та єдиному сполученні внутрішньодобових ринків і на балансуєчому ринку, а також шляхом імпорту.
7. Умови постачання електричної енергії, права та обов'язки електропостачальника і споживача визначаються договором постачання електричної енергії споживачу. У договорі постачання електричної енергії споживачу визначаються: ... 10) строк дії договору, умови припинення, пролонгації та розірвання договору, зокрема в односторонньому порядку споживачем у разі зміни електропостачальника, а також умови дострокового розірвання договору із зазначенням наявності чи відсутності санкції (штрафу) за дострокове розірвання договору;	7. Умови постачання електричної енергії, права та обов'язки електропостачальника і споживача визначаються договором постачання електричної енергії споживачу. У договорі постачання електричної енергії споживачу визначаються: ... 10) строк дії договору, умови припинення, пролонгації та розірвання договору, зокрема в односторонньому порядку споживачем у разі зміни електропостачальника, а також умови дострокового розірвання договору із зазначенням наявності чи відсутності санкції (штрафу) за дострокове розірвання договору;
Положення відсутнє	Санкція (штраф) за дострокове розірвання договору споживачем, у разі її наявності, має бути пропорційною і не повинна

Положення відсутнє	<p>перевищувати прямі економічні втрати електропостачальника унаслідок розірвання договору споживачем.</p> <p>Обов'язок доведення прямих економічних втрат покладається на електропостачальника;</p>
Положення відсутнє	Стаття 56 ¹ . Постачання електричної енергії споживачу за договором з динамічною ціною
Положення відсутнє	<p>1. Електропостачальник має право пропонувати споживачу договір з динамічною ціною лише за умови встановлення інтелектуальних лічильників на об'єкті споживача.</p> <p>Електропостачальник, повинен отримати згоду споживача до того, як цей споживач буде переведений на договір з динамічною ціною на електроенергію.</p>
Положення відсутнє	<p>2. Електропостачальник, який має понад 200 тисяч споживачів, повинен мати публічну комерційну пропозицію щодо постачання електричної енергії за договором з динамічною ціною зі споживачами, об'єкти яких обладнані інтелектуальними лічильниками.</p> <p>Положення статті 56 цього Закону застосовуються до постачання електричної енергії за договором з динамічною ціною з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.</p>
Положення відсутнє	3. Електропостачальник повинен в порядку, встановленому правилами роздрібного ринку електричної енергії, інформувати споживачів, з якими планується укласти договір з динамічною ціною, про можливості, які пропонуються за договором з динамічною ціною, фактори, що впливають на структуру та зміну динамічної ціни, витрати, пов'язані з таким договором, а також необхідність наявності інтелектуального(-них) лічильника(-ів).
Положення відсутнє	4. Регулятор в установленому ним порядку здійснює моніторинг основних змін договорів з динамічною ціною, у тому числі пропозицій на ринку, впливу на рахунки споживачів, рівня

	коливання цін та публікує інформацію про результати такого моніторингу.
Стаття 57. Права та обов'язки електропостачальників	Стаття 57. Права та обов'язки електропостачальників
1. Електропостачальники мають право: ... Положення відсутніс	1. Електропостачальники мають право: ... 7¹) пропонувати договір з динамічною ціною на електричну енергію, крім випадків, визначених цим Законом;
Положення відсутніс	7²) здійснювати діяльність з агрегації;
2. Електропостачальник зобов'язаний: ... б) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі погодинних графіків електричної енергії; ... 9) надавати у виставленому споживачу електричної енергії рахунку (або у додатках до нього) у формі та порядку, визначених Регулятором, інформацію щодо: ... б) посилення на доступні джерела інформації (веб-сторінки тощо) про вплив на навколишнє природне середовище, спричинений виробництвом електричної енергії усіма джерелами енергії з балансу електричної енергії, купленої ним за попередній рік. Щодо електричної енергії, придбаної на ринку "на добу наперед" та/або внутрішньодобовому ринку, та/або балансуєчому ринку, та/або імпортованої, можуть застосовуватися зведені дані щодо балансу електричної енергії, надані відповідно оператором ринку, оператором системи передачі, імпортером; ... Положення відсутніс	2. Електропостачальник зобов'язаний: ... б) нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ним акцептованих оператором системи передачі графіків електричної енергії за відповідні розрахункові періоди; ... 9) надавати у виставленому споживачу електричної енергії рахунку (або у додатках до нього) у формі та порядку, визначених Регулятором, інформацію щодо: ... б) посилення на доступні джерела інформації (веб-сторінки тощо) про вплив на навколишнє природне середовище, спричинений виробництвом електричної енергії усіма джерелами енергії з балансу електричної енергії, купленої ним за попередній рік. Щодо електричної енергії, придбаної на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та/або єдиному сполученні внутрішньодобових ринків, та/або балансуєчому ринку, та/або імпортованої, можуть застосовуватися зведені дані щодо балансу електричної енергії, надані відповідно номінованим оператором ринку, оператором системи передачі, імпортером; ... г) електронне посилення на сайти, які містять інструменти порівняння, відповідно до вимог статті 57¹ цього Закону;
...	...

<p>Положення відсутнє</p>	<p>20) пропонувати договори з динамічною ціною на електроенергію у випадку наявності інтелектуальних лічильників на об'єкті споживача та якщо такий електропостачальник має понад 200 тисяч споживачів.</p>
<p>3. Електропостачальник має у чіткий та прозорий спосіб інформувати своїх споживачів:</p> <p>1) про вартість та умови надання послуг;</p> <p>2) про методи оплати, які не повинні допускати дискримінації між споживачами. Системи попередньої оплати мають бути справедливими та адекватно відображати прогнозне споживання;</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Електропостачальник має у чіткий та прозорий спосіб інформувати своїх споживачів:</p> <p>1) про вартість та умови надання послуг;</p> <p>2) про методи оплати, які не повинні допускати дискримінації між споживачами. Системи попередньої оплати мають бути справедливими та адекватно відображати прогнозне споживання; Будь-яка різниця в оплаті, пов'язана з методами оплати або системами попередньої оплати, повинна бути об'єктивною, недискримінаційною та пропорційною і не повинна перевищувати прямих витрат, понесених одержувачем платежу за використання конкретного методу оплати або системами попередньої оплати;</p> <p>...</p> <p>5) надавати споживачам належну інформацію про заходи, які є альтернативними відключенню, завчасно до будь-якого планового відключення, у порядку, визначеному правилами роздрібного ринку.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Електропостачальники не мають права застосовувати дискримінаційні технічні та/або адміністративні вимоги, процедури та/або ціни (тарифи) до споживачів, які уклали договір про участь в агрегованій групі.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Стаття 57¹. Інструменти порівняння пропозицій електропостачальників</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Для здійснення порівняння пропозицій електропостачальників, у тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною використовуються інструменти порівняння пропозицій електропостачальників (далі – інструменти порівняння).</p> <p>Побутові та непобутові споживачі, середнє споживання електричної енергії яких за календарний рік менше 100 тисяч</p>

	кВт·год, повинні мати безкоштовний доступ до принаймні одного інструмента порівняння.
Положення відсутнє	2. Інструменти порівняння розробляються суб'єктами господарювання, за свій рахунок у порядку, встановленому цією статтею.
Положення відсутнє	3. За запитом суб'єкта, який створив та забезпечує функціонування інструмента порівняння, Регулятор надає знак довіри інструменту порівняння у термін не пізніше 2 місяців з дати отримання запиту у разі відповідності інструмента порівняння вимогам, встановленим частиною шостою цієї статті. Порядок надання знаку довіри інструментам порівняння встановлюється Регулятором.
Положення відсутнє	4. Якщо інструмент порівняння не відповідає хоча б одній з вимог, зазначених у частині шостій цієї статті, Регулятор анулює знак довіри, наданий інструменту порівняння, у термін не пізніше 3 робочих днів з моменту виявлення Регулятором таких невідповідностей.
Положення відсутнє	5. Правила щодо надання та скасування знака довіри інструмента порівняння, оцінки відповідності інструмента порівняння вимогам частини шостої цієї статті, прийняття рішення про надання або скасування знака довіри для інструмента порівняння, моніторинг функціонування інструмента порівняння, переліку мінімально необхідного обсягу персональних даних користувачів, необхідного для виконання порівняння, визначаються в порядку, затвердженому Регулятором.
Положення відсутнє	6. Інструменти порівняння повинні відповідати таким вимогам: 1) суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, не повинен бути пов'язаними з учасниками ринку. Такий суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, та учасник ринку вважаються пов'язаними, якщо суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, прямо чи опосередковано (через третіх осіб) володіє більше ніж половиною акцій учасника ринку, інших цінних паперів чи активів або має право більше половини голосів, або

	<p>має право призначати більше половини членів органів контролю чи управління, або має право управляти учасником ринку. Суб'єкт, який забезпечує функціонування інструменту порівняння, та учасник ринку також є пов'язаними між собою, якщо учасник ринку має зазначені в цьому пункті права в суб'єкті, який забезпечує функціонування інструменту порівняння;</p> <p>2) повинні містити інформацію про їхніх власників і суб'єкта, який забезпечує їх функціонування, а також інформацію про фінансування інструментів порівняння;</p> <p>3) повинні визначати чіткі та об'єктивні критерії, за якими здійснюється порівняння пропозицій електропостачальників, включаючи пропозиції за договорами з динамічною ціною;</p> <p>4) інформація, надана в інструменті порівняння, має бути чіткою та однозначною;</p> <p>5) повинні надавати достовірну та актуальну інформацію, вказувати час останнього оновлення інформації;</p> <p>6) повинні бути доступними для осіб з обмеженими можливостями, бути помітними, керованими, зрозумілими та надійними;</p> <p>7) повинні передбачати ефективну процедуру повідомлення про недостовірну інформацію в опублікованих пропозиціях;</p> <p>8) повинні здійснювати порівняння, обмежуючи обсяг необхідних персональних даних відомостями, які мінімально необхідні для порівняння;</p> <p>9) повинні охоплювати пропозиції всіх доступних електропостачальників на ринку електричної енергії;</p> <p>10) повинні бути безкоштовними для їх користувачів, визначених абзацом другим частини першої цієї статті.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>7. Регулятор публікує на власному вебсайті посилання на інструменти порівняння, які отримали знак довіри. Суб'єкти господарювання, які створили та забезпечують функціонування інструментів порівняння, які отримали знак довіри, повинні вказати на своєму вебсайті інформацію про наявність знаку довіри.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>8. У разі якщо Регулятор створив та забезпечує функціонування інструмента порівняння, електропостачальники повинні подавати Регулятору інформацію щодо цінкових пропозицій постачання електричної енергії, в тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною, які надаються особам, зазначеним у частині першій цієї статті, в порядку, строки та/або з періодичністю, визначеними Регулятором.</p>
<p>Стаття 58. Права та обов'язки споживача</p> <p>1. Споживач має право:</p> <p>1) купувати електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку, за умови укладення ним договору про врегулювання небалансів та договору про надання послуг з передачі електричної енергії з оператором системи передачі, а у разі приєднання до системи розподілу - договору про надання послуг з розподілу електричної енергії з оператором системи розподілу; або купувати електричну енергію на роздрібному ринку у електропостачальників або у виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, за правилами роздрібногo ринку;</p> <p>2) змінювати електропостачальника на умовах, визначених цим Законом та правилами роздрібногo ринку;</p> <p>...</p> <p>11¹) брати участь у ринку допоміжних послуг, надавати послуги з балансування та об'єднуватися (вступати) в агреговані групи з цією метою у порядку, визначеному правилами ринку;</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>Стаття 58. Права та обов'язки споживача</p> <p>1. Споживач має право:</p> <p>1) купувати електричну енергію для власного споживання за двосторонніми договорами та на організованих сегментах ринку, за умови укладення ним договору про врегулювання небалансів та договору про надання послуг з передачі електричної енергії з оператором системи передачі, а у разі приєднання до системи розподілу - договору про надання послуг з розподілу електричної енергії з оператором системи розподілу; або купувати електричну енергію на роздрібному ринку у електропостачальників або у виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, за правилами роздрібногo ринку або купувати електричну енергію за договором про участь в агрегованій групі через агрегатора у порядку, визначеному Регулятором;</p> <p>2) змінювати у недискримінаційний спосіб електропостачальника та агрегатора на умовах, визначених цим Законом та правилами роздрібногo ринку;</p> <p>...</p> <p>11¹) брати участь у ринку допоміжних послуг, надавати послуги з балансування та об'єднуватися (вступати) в агреговані групи, у тому числі з цією метою, у порядку, визначеному правилами ринку;</p> <p>11²) набути статус учасника агрегованої групи шляхом укладення договору про участь в агрегованій групі;</p> <p>11³) укласти договір про участь в агрегованій групі без отримання згоди електропостачальника, який здійснює постачання електричної енергії споживачу;</p>

<p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>12) інші права відповідно до законодавства та укладених договорів.</p>	<p>11⁴) на своєчасне та в повному обсязі отримання коштів відповідно до договору про участь в агрегованій групі;</p> <p>11⁵) брати участь на ринку електричної енергії в якості активних споживачів, не підпадаючи під дію непропорційних або дискримінаційних технічних вимог, адміністративних вимог, процедур і зборів, а також плати за послуги, які не відображають витрати.</p> <p>12) інші права відповідно до законодавства та укладених договорів.</p>
<p>3. Споживач зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Споживач зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>б) у разі наміру укласти договір про агрегацію мати прилад обліку споживання електричної енергії та виконати інші заходи, визначені кодексом системи передачі, кодексом систем розподілу та кодексом комерційного обліку.</p>
<p>Стаття 58¹. Активний споживач</p>	<p>Стаття 58¹. Активний споживач</p>
<p>1. Активний споживач має права та обов'язки, визначені статтею 58 цього Закону, крім випадків, передбачених цією статтею.</p> <p>Споживач набуває статусу активного споживача одночасно з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - укладенням договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва, який є додатком до договору про постачання електричної енергії споживачу; або - укладенням договору з гарантованим покупцем або постачальником універсальних послуг про продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом. <p>Положення відсутнє</p> <p>Споживач також набуває статусу активного споживача у разі встановлення установки зберігання енергії з метою участі у ринку допоміжних послуг, надання послуг з балансування та купівлі-продажу електроенергії, яка використовується для зберігання енергії в установках зберігання енергії, на організованих сегментах ринку самостійно або у складі агрегованих груп</p>	<p>1. Активний споживач має права та обов'язки, визначені статтею 58 цього Закону, крім випадків, передбачених цією статтею.</p> <p>Споживач набуває статусу активного споживача одночасно з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - укладенням договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва, який є додатком до договору про постачання електричної енергії споживачу; або - укладенням договору з гарантованим покупцем або постачальником універсальних послуг про продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом. <p>Активні споживачі несуть фінансову відповідальність за небаланси, які вони спричиняють в електроенергетичній системі, і вони повинні бути сторонами, відповідальними за баланс, або делегувати свою відповідальність за балансування іншій стороні, відповідальній за баланс.</p> <p>Споживач також набуває статусу активного споживача у разі встановлення установки зі зберігання електроенергії з метою участі у ринку допоміжних послуг, надання послуг з балансування та купівлі-продажу електричної енергії, яка використовується для зберігання енергії в установці зі зберігання електроенергії, на організованих сегментах ринку, самостійно або у складі агрегованих груп.</p>

Положення відсутнє	Стаття 58 ² . Енергетичне об'єднання споживачів
Положення відсутнє	1. Енергетичне об'єднання споживачів - юридична особа (садове товариство, гаражний кооператив, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку тощо), створена відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання» або Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» або юридична особа іншої організаційно-правової форми, яка відповідно до нормативно-правових актів, що встановлюють вимоги до такої організаційно-правової форми, є некомерційною організацією та яка відповідно до установчого договору та/або статуту чи інших установчих документів юридичної особи може споживати електричну енергію та має право здійснювати виробництво електричної енергії, у тому числі виробництво з відновлюваних джерел, постачання, агрегацію, зберігання енергії, надавати послуги з енергоефективності та/або послуги зарядки електричних транспортних засобів, або надавати своїм членам або учасникам інші послуги, пов'язані з діяльністю в електроенергетичному секторі, за винятком розподілу, і яка, відповідаючи вимогам, передбаченим цим Законом, у порядку, встановленому частиною шостою цієї статті, набула правового статусу енергетичного об'єднання споживачів.
Положення відсутнє	2. Діяльність енергетичного об'єднання споживачів ґрунтується на добровільній та відкритій участі його членів або учасників, які відповідають вимогам, визначеним частиною п'ятою цієї статті.
Положення відсутнє	3. Основною метою, яка має бути визначена в установчому договорі та/або в статуті або в інших установчих документах енергетичного об'єднання споживачів, є створення екологічних, економічних або соціальних переваг для спільноти її членів або учасників або місцевих сфер, де воно працює, а не для отримання фінансових прибутків.
Положення відсутнє	4. Закон України «Про громадські об'єднання», Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» або будь-який інший закон, що регулює діяльність юридичної особи певної організаційно-правової форми, застосовується до

	енергетичних об'єднань споживачів у частині, не передбаченій цим Законом.
Положення відсутнє	5. Фізичні особи, асоціації, енергетичні кооперативи, органи місцевого самоврядування, у тому числі громади, малі не побутові споживачі мають право ставати членами або учасниками енергетичних об'єднань споживачів, якщо це не заборонено або іншим чином не обмежено законами, визначеними частиною першою цієї статті. Ці фізичні та юридичні особи, будучи членами або учасниками енергетичних об'єднань споживачів, не втрачають своїх прав та обов'язків як побутові споживачі, особи, які здійснюють виробництво електричної енергії для власного споживання, або активні споживачі, за винятком права вибору та зміни електропостачальника, яке може бути обмежене правом вибору та/або зміни електропостачальника енергетичного об'єднання споживачів шляхом голосування щодо постачальника електричної енергії енергетичному об'єднанню споживачів у порядку, встановленому установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами енергетичного об'єднання споживачів.
Положення відсутнє	6. Суб'єкт організаційно-правової форми, зазначеної у частині першій цієї статті, може набути правового статусу енергетичного об'єднання споживачів в порядку та на умовах, визначених Регулятором, після подання заяви про надання статусу енергетичного об'єднання споживачів.
Положення відсутнє	7. Угода про заснування та/або статут чи інші установчі документи енергетичного об'єднання споживачів повинні, крім обов'язкових вимог, передбачених законами, визначеними у частині першій цієї статті, або будь-яким іншим законом, що регулює діяльність юридичної особи конкретної організаційно-правової форми, визначати вимоги та процедуру: 1) прийняття рішення щодо продажу виробленої електричної енергії; 2) управління та обслуговування об'єктів виробництва електроенергії;

	3) розподілу доходів, отриманих від провадження діяльності з виробництва електричної енергії.
Положення відсутнє	8. Для провадження діяльності, визначеної частиною першою цієї статті, енергетичне об'єднання споживачів дотримується встановлених цим Законом вимог щодо умов провадження відповідної діяльності в секторі електроенергетики.
Положення відсутнє	9. Оператори системи розподілу, які діють у певній області мережі, повинні, застосовуючи недискримінаційні тарифи, затверджені Регулятором, співпрацювати з енергетичними об'єднаннями споживачів з метою створення більш сприятливих умов для передачі електричної енергії в межах енергетичного об'єднання споживачів, включаючи надання енергетичним об'єднанням споживачів пріоритету у розподілі електричної енергії та наданні диспетчерських послуг.
Положення відсутнє	10. Енергетичні об'єднання споживачів несуть фінансову відповідальність за небаланси, спричинені ними в електроенергетичній системі. Таким чином енергетичне об'єднання споживачів стає стороною, відповідальною за баланс або делегує свою відповідальність за баланс іншій стороні, відповідальній за баланс, відповідно до статті 70 цього Закону.
Положення відсутнє	11. Енергетичні об'єднання споживачів мають право на доступ до всіх сегментів ринку електричної енергії, прямо або через агрегацію, у недискримінаційний спосіб.
Положення відсутнє	12. Енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати вироблену власними силами електричну енергію, тобто електричну енергію, вироблену на об'єктах виробництва електроенергії, що перебувають у їхній власності чи іншому законному володінні, своїм членам або учасникам за наступних умов: 1) енергетичні об'єднання споживачів мають укласти договір купівлі-продажу електричної енергії зі своїми членами або учасниками; 2) енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати вироблену електричну енергію своїм членам або учасникам за

	<p>ціною, визначеною в договорі купівлі-продажу електричної енергії, яка може дорівнювати нулю;</p> <p>3) у договорах купівлі-продажу електричної енергії визначаються умови оплати членами або учасниками енергетичного об'єднання споживачів за послуги, що надаються оператором системи розподілу.</p>
Положення відсутнє	<p>13. Енергетичні об'єднання споживачів мають право продавати електричну енергію, вироблену власними силами, тобто електричну енергію, вироблену на об'єктах виробництва електроенергії, що перебувають у їхній власності чи іншому законному володінні, споживачам, окрім їхніх членів або учасників, за наступних умов:</p> <p>1) енергетичні об'єднання споживачів укладають з такими споживачами договір купівлі-продажу електричної енергії;</p> <p>2) енергетичні об'єднання споживачів мають право на провадження діяльності з постачання електричної енергії споживачам відповідно до статей 8 і 56 цього Закону;</p> <p>3) у договорах купівлі-продажу електричної енергії визначаються умови оплати споживачами послуг, що надаються оператором системи розподілу.</p>
Положення відсутнє	<p>14. Регулятор здійснює моніторинг та контроль за відповідністю енергетичних об'єднань споживачів вимогам, встановленим цим Законом, та меті їхньої діяльності, визначеній установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами.</p>
Положення відсутнє	<p>15. Якщо енергетичне об'єднання споживачів протягом 12 місяців з моменту прийняття Регулятором рішення про порушення таким енергетичним об'єднанням споживачів вимог, визначених цим Законом, та/або мети діяльності, визначеної установчим договором та/або статутом товариства чи інших установчих документів, неодноразово порушує вимоги, встановлені цим Законом, та/або його мету діяльності, визначену установчим договором та/або статутом чи іншими установчими документами, Регулятор приймає рішення про анулювання</p>

	статусу енергетичного об'єднання споживачів у порядку, встановленому Регулятором.
Положення відсутнє	16. Енергетичне об'єднання споживачів не може отримати одночасно статус енергетичного кооперативу відповідно до Закону України «Про альтернативні джерела енергії».
Положення відсутнє	17. Оператори систем розподілу в установленому Регулятором порядку надають Регулятору дані про діяльність енергетичних об'єднань споживачів. Регулятор використовує отримані дані для виконання функцій, визначених законом.
Положення відсутнє	18. Регулятор повинен домагатися усунення невиправданих перешкод та обмежень щодо розвитку споживання енергетичними об'єднаннями споживачів електричної енергії власного виробництва.
Стаття відсутня	Стаття 60 ¹ . Платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація
Положення відсутнє	1. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити, щоб платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація, які надаються споживачам, були точними, легкими для розуміння, чіткими, лаконічними, зручними для користувача та представлені у спосіб, який полегшує споживачам порівняння. На вимогу споживачі повинні отримати чітке та зрозуміле пояснення того, як платіжний документ (рахунок) було сформовано, особливо якщо платіжні документи (рахунки) не базуються на фактичному споживанні.
Положення відсутнє	2. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори забезпечують безкоштовне отримання споживачами всіх своїх платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації.
Положення відсутнє	3. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити споживачам опцію виставлення електронних платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації, а також гнучкі умови для фактичної оплати платіжних документів (рахунків).

<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Якщо договір, укладений між електропостачальником та/або оператором системи передачі та/або оператором системи розподілу та/або агрегатором та споживачем, передбачає майбутню зміну продукту чи ціни, або знижку, це зазначається в платіжному документі (рахунку) разом із датою такої зміни.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу та агрегатори повинні забезпечити відповідність платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації мінімальним вимогам, затвердженим Регулятором. Регулятор при розгляді питання про встановлення чи зміну вимог до змісту платіжних документів (рахунків) консультиється з енергетичними об'єднаннями споживачів.</p>
<p>Стаття 61. Захист вразливих споживачів</p>	<p>Стаття 61. Захист вразливих побутових споживачів та енергетична бідність</p>
<p>1. Вразливі споживачі мають право на передбачену законом підтримку для відшкодування витрат на оплату спожитої електричної енергії у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Порядок захисту вразливих споживачів визначає: ... Положення відсутнє 5) обсяг адресної допомоги для категорій вразливих споживачів.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Вразливі побутові споживачі мають право на передбачену законом підтримку для відшкодування витрат на оплату спожитої електричної енергії у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Порядок захисту вразливих побутових споживачів визначає: ... 4¹) заходи захисту вразливих побутових споживачів; 5) обсяг адресної допомоги для категорій вразливих споживачів; 6) надання підтримки вразливим побутовим споживачам для підвищення енергоефективності з метою подолання проблеми енергетичної бідності.</p> <p>Заходи захисту вразливих побутових споживачів не повинні перешкоджати конкуренції на ринку електричної енергії України та на ринку електричної енергії Енергетичного Співтовариства.</p> <p>Про застосування заходів захисту вразливих побутових споживачів Регулятор повідомляє Секретаріат Енергетичного Співтовариства в порядку, встановленому частиною восьмою статті 62 цього Закону. Такі повідомлення також можуть включати заходи, вжиті в рамках реалізації державної політики у сфері соціальної політики.</p>

<p>2. Постачання електричної енергії вразливим споживачам здійснює постачальник універсальної послуги відповідно до цього Закону та правил роздрібного ринку.</p>	<p>2. Постачання електричної енергії вразливим побутовим споживачам та енергетично бідним споживачам здійснюється відповідно до цього Закону та правил роздрібного ринку.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Визначення категорій вразливих побутових споживачів може здійснюватися з урахуванням енергетичної бідності та включати рівні доходу, частку витрат побутових споживачів на енергоресурси в доході, що залишається після сплати податків, енергоефективність житлових будівель, критичну залежність від електрообладнання через стан здоров'я, вік або інші критерії.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Визначення кількості побутових споживачів, які перебувають у стані енергетичної бідності, проводиться в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, який має враховувати комунальні послуги, що передбачають постачання енергії, для гарантування основних стандартів життя відповідно до вимог законодавства, існуючу соціальну політику та інші відповідні політики, а також містити критерії енергетичної бідності, що включають, зокрема, низький рівень доходу, високі витрати на енергоресурси в доході, що залишається після сплати податків, і низьку енергоефективність.</p> <p>У випадку, якщо за результатом оцінки, проведеної відповідно до цієї частини, визначена значна кількість побутових споживачів, які перебувають у стані енергетичної бідності, до національного плану енергетики та клімату включається ціль щодо зменшення енергетичної бідності. У такому плані окреслюються політика та заходи, спрямовані на боротьбу з енергетичною бідністю, якщо такі є, включаючи заходи соціальної політики та інші відповідні національні програми.</p> <p>Секретаріат Енергетичного Співтовариства надає рекомендації щодо порядку визначення побутових споживачів, що перебувають у стані енергетичної бідності, відповідно до цієї статті.</p>

<p>Стаття 62. Спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії</p>	<p>Стаття 62. Спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії</p>
<p>4. Спеціальні обов'язки, які покладаються Кабінетом Міністрів України на учасників ринку, мають бути чітко визначеними, прозорими, недискримінаційними та мати тимчасовий характер.</p> <p>Обсяг та умови виконання спеціальних обов'язків, покладених Кабінетом Міністрів України на учасників ринку, мають бути необхідними та пропорційними до мети задоволення правомірного загальносуспільного інтересу та такими, що створюють найменші перешкоди для розвитку ринку електричної енергії.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Спеціальні обов'язки, які покладаються Кабінетом Міністрів України на учасників ринку, мають бути чітко визначеними, прозорими, недискримінаційними, піддаватися перевірці та мати тимчасовий характер. Вони повинні гарантувати рівний доступ як учасників ринку електричної енергії, що є резидентами України, так і нерезидентів ринку електричної енергії України до споживачів України.</p> <p>Обсяг та умови виконання спеціальних обов'язків, покладених Кабінетом Міністрів України на учасників ринку, мають бути необхідними та пропорційними до мети задоволення правомірного загальносуспільного інтересу та такими, що створюють найменші перешкоди для розвитку ринку електричної енергії.</p> <p>Спеціальні обов'язки, які стосуються встановлення цін на постачання електричної енергії, повинні відповідати вимогам, визначеним статтею 7¹ цього Закону.</p>
<p>Стаття 63. Постачальник універсальних послуг</p>	<p>Стаття 63. Постачальник універсальних послуг</p>
<p>5. Крім обов'язків, визначених статтею 57 цього Закону, постачальник універсальних послуг зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Крім обов'язків, визначених статтею 57 цього Закону, постачальник універсальних послуг зобов'язаний:</p> <p>....</p> <p>7) не перешкоджати споживачам у вільному виборі електропостачальника.</p>
<p>6. Постачальник універсальних послуг одночасно з виконанням обов'язку щодо купівлі електричної енергії за "зеленим" тарифом у приватних домогосподарств, величина встановленої потужності генеруючих установок яких не перевищує 50 кВт, надає оператору системи передачі послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.</p>	<p>6. Постачальник універсальних послуг одночасно з виконанням обов'язку щодо купівлі електричної енергії за "зеленим" тарифом у приватних домогосподарств, величина встановленої потужності генеруючих установок яких не перевищує 50 кВт, надає оператору системи передачі послугу із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, яка повинна бути відшкодована відповідно до статті 7 цього Закону.</p>

<p>...</p> <p>Вартість послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії визначається у відповідні розрахункові періоди як різниця між вартістю електричної енергії, купленої ним за "зеленим" тарифом, та її вартістю, розрахованою за цінами ринку "на добу наперед". Розрахунок вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії здійснюється постачальником універсальних послуг відповідно до порядку купівлі електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, з урахуванням доходу постачальника універсальних послуг від продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії. Вартість послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії затверджується Регулятором.</p>	<p>...</p> <p>Вартість послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії визначається у відповідні розрахункові періоди як різниця між вартістю електричної енергії, купленої ним за "зеленим" тарифом, та її вартістю, розрахованою за цінами, визначеними за результатами торгів на єдиному сполученні ринків "на добу наперед". Розрахунок вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії здійснюється постачальником універсальних послуг відповідно до порядку купівлі електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, з урахуванням доходу постачальника універсальних послуг від продажу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії. Вартість послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії затверджується Регулятором.</p>
Стаття 64. Постачальник "останньої надії"	Стаття 64. Постачальник "останньої надії"
<p>1. Постачальник "останньої надії" надає послуги з постачання електричної енергії споживачам у разі:</p> <p>...</p> <p>3) невиконання або неналежного виконання електропостачальником правил ринку, правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, що унеможливило постачання електричної енергії споживачам;</p>	<p>1. Постачальник "останньої надії" надає послуги з постачання електричної енергії споживачам у разі:</p> <p>...</p> <p>3) невиконання або неналежного виконання електропостачальником правил ринку, правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків, що унеможливило постачання електричної енергії споживачам;</p>
Стаття 65. Гарантований покупець	Стаття 65. Гарантований покупець
<p>9. Гарантований покупець зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>11) продавати електричну енергію, куплену у виробників та активних споживачів, яким встановлено "зелений" тариф та об'єкти електроенергетики або черги будівництва (пускові комплекси) яких включені до балансуючої групи гарантованого покупця, на ринку "на добу наперед", внутрішньодобовому ринку, балансуючому ринку та за двосторонніми договорами;</p>	<p>9. Гарантований покупець зобов'язаний:</p> <p>...</p> <p>11) продавати електричну енергію, куплену у виробників та активних споживачів, яким встановлено "зелений" тариф та об'єкти електроенергетики або черги будівництва (пускові комплекси) яких включені до балансуючої групи гарантованого покупця, на єдиному сполученні ринків "на добу наперед", єдиному сполученні внутрішньодобових ринків, балансуючому ринку та за двосторонніми договорами.</p>
Стаття 66. Двосторонні договори	Стаття 66. Двосторонні договори

<p>1. Купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами здійснюють виробники, електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу, трейдери, гарантований покупець, оператори установок зберігання енергії та споживачі.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами здійснюють виробники, електропостачальники, оператор системи передачі, оператори систем розподілу, трейдери, гарантований покупець, оператори установок зберігання енергії, агрегатори та споживачі.</p> <p>Оператори ринку можуть розробляти форвардні продукти хеджування, в тому числі довгострокові форвардні продукти хеджування, щоб надати учасникам ринку, включно з власниками генеруючих об'єктів, що використовують відновлювані джерела енергії, належні можливості для хеджування фінансових ризиків внаслідок коливання цін. Така діяльність з хеджування повинна бути відкритою для торгівлі в Україні та за її межами.</p>
<p>2. Учасники ринку мають право вільно обирати контрагентів за двосторонніми договорами, укладати ці договори у довільній формі та на умовах, що визначаються за домовленістю сторін з урахуванням таких обмежень:</p> <p>1) виробники мають право продавати електричну енергію за двосторонніми договорами, крім обсягів, які відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковому продажу на ринку "на добу наперед";</p> <p>2) учасники ринку мають право продавати імпортовану електричну енергію за двосторонніми договорами, крім обсягів, які відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковому продажу на ринку "на добу наперед";</p> <p>3) оператор системи передачі та оператори систем розподілу не мають права продавати електричну енергію за двосторонніми договорами;</p> <p>4) оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають право купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами відповідно, крім обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковій купівлі на ринку «на добу наперед»;</p>	<p>2. Учасники ринку мають право вільно обирати контрагентів за двосторонніми договорами, укладати ці договори у довільній формі та на умовах, що визначаються за домовленістю сторін з урахуванням таких обмежень:</p> <p>1) виробники мають право продавати електричну енергію за двосторонніми договорами, крім обсягів, які відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковому продажу на єдиному сполученні ринків "на добу наперед";</p> <p>2) учасники ринку мають право продавати імпортовану електричну енергію за двосторонніми договорами, крім обсягів, які відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковому продажу на єдиному сполученні ринків «на добу наперед»;</p> <p>3) оператор системи передачі та оператори систем розподілу не мають права продавати електричну енергію за двосторонніми договорами;</p> <p>4) оператор системи передачі та оператори систем розподілу мають право купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами відповідно, крім обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону підлягають</p>

<p>5) виробники, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумулюючих станціях, мають право купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з метою покриття технологічних потреб гідроакумулюючих станцій, крім обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковій купівлі на ринку "на добу наперед";</p>	<p>обов'язковій купівлі на єдиному сполученні ринків "на добу наперед";</p> <p>5) виробники, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумулюючих станціях, мають право купувати електричну енергію за двосторонніми договорами з метою покриття технологічних потреб гідроакумулюючих станцій, крім обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону підлягають обов'язковій купівлі на єдиному сполученні ринків "на добу наперед";</p>
<p>3. Відповідний двосторонній договір має встановлювати: 3) обсяг електричної енергії та графіки погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії;</p>	<p>3. Відповідний двосторонній договір має встановлювати: 3) обсяг електричної енергії та графіки обсягу купівлі-продажу електричної енергії за відповідні розрахункові періоди;</p>
<p>4. Регулятор має право встановлювати максимальний строк дії двосторонніх договорів (крім договорів, які укладаються виробниками електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), який не може бути меншим за шість місяців. ... Сторони двостороннього договору, що входять до складу одного вертикально інтегрованого суб'єкта або є афілійованими між собою, протягом трьох робочих днів після укладення двостороннього договору інформують Регулятора про предмет договору, ціну електричної енергії та/або порядок її розрахунку (формування), обсяг електричної енергії та графіки погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії, строки та порядок постачання електричної енергії.</p>	<p>4. Регулятор має право встановлювати максимальний строк дії двосторонніх договорів (крім договорів, які укладаються виробниками електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), який не може бути меншим за шість місяців. ... Сторони двостороннього договору, що входять до складу одного вертикально інтегрованого суб'єкта або є афілійованими між собою, протягом трьох робочих днів після укладення двостороннього договору інформують Регулятора про предмет договору, ціну електричної енергії та/або порядок її розрахунку (формування), обсяг електричної енергії та графіки обсягу купівлі-продажу електричної енергії за відповідні розрахункові періоди, строки та порядок постачання електричної енергії.</p>
<p>Стаття 67. Ринок «на добу наперед» та внутрішньодобовий ринок</p>	<p>Стаття 67. Єдине сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків</p>
<p>1. В Україні функціонує єдиний ринок "на добу наперед" та внутрішньодобовий ринок. Для участі на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку учасники ринку укладають з оператором ринку договір про</p>	<p>1. Для участі у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків учасники ринку укладають з</p>

<p>участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, типова форма якого є невід'ємною частиною правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.</p> <p>Оператор ринку не має права відмовити в укладенні договору про участь у ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, якщо учасник ринку належним чином виконав усі умови правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку щодо доступу до ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.</p>	<p>номінованим оператором ринку договір про участь у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, типова форма якого є невід'ємною частиною правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p> <p>Номінований оператор ринку не має права відмовити в укладенні договору про участь у єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, якщо учасник ринку належним чином виконав усі умови правил єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків щодо доступу до єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків.</p>
<p>2. Купівля-продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку здійснюється за правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.</p>	<p>2. Купівля-продаж електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків здійснюється за правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p>
<p>3. Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності на ринку «на добу наперед» має право встановлювати:</p> <p>1) виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на ринку "на добу наперед", але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку;</p> <p>2) оператору системи передачі та операторам систем розподілу - граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку "на добу наперед" з метою компенсації технологічних втрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами відповідно;</p> <p>3) виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуляюючих станціях, - граничну нижню межу обов'язкової</p>	<p>3. Регулятор з метою забезпечення достатнього рівня ліквідності короткострокових ринків перед впровадженням єдиного сполучення ринків «на добу наперед» має право встановлювати:</p> <p>1) виробникам (крім мікро-, міні-, малих гідроелектростанцій та електричних станцій, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії) та імпортерам - граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед», але не більше 30 відсотків їхнього місячного обсягу продажу електричної енергії відповідно до правил ринку;</p> <p>2) оператору системи передачі та операторам систем розподілу - граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" з метою компенсації технологічних втрат електричної енергії на її передачу та розподіл електричними мережами відповідно;</p> <p>3) виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумуляюючих станціях, - граничну нижню межу обов'язкової</p>

<p>купівлі електричної енергії на ринку "на добу наперед" для покриття технологічних потреб гідроакумуючих станцій.</p>	<p>купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" для покриття технологічних потреб гідроакумуючих станцій.</p>
<p>4. З метою продажу/купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку учасники цього ринку подають оператору ринку свої пропозиції (заявки). Форма та порядок подання пропозицій (заявок) визначаються правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.</p> <p>До торгів допускаються учасники ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку, які відповідно до вимог правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку надали гарантії виконання фінансових зобов'язань за договорами на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобовому ринку. Види та порядок надання гарантій визначаються правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку.</p>	<p>4. З метою продажу/купівлі електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків учасники цих ринків подають номінованому оператору ринку свої пропозиції (заявки). Форма та порядок подання пропозицій (заявок) визначаються правилами єдиного сполучення ринків «на добу наперед» та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p> <p>До торгів допускаються учасники єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків, які відповідно до вимог правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків надали гарантії виконання фінансових зобов'язань за договорами на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків. Види та порядок надання гарантій визначаються правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p>
<p>5. Ціна купівлі-продажу електричної енергії на ринку "на добу наперед" визначається для кожного розрахункового періоду оператором ринку за принципом граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції, а на внутрішньодобовому ринку - за принципом ціноутворення "по заявленій (пропонованій) ціні" відповідно до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку.</p> <p>Ціни на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобовому ринку є вільними (ринковими) цінами.</p>	<p>5. Ціна купівлі-продажу електричної енергії на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" визначається для кожного розрахункового періоду та кожної торгової зони номінованим оператором ринку, що виконує функцію оператора сполучення ринків за принципом граничного ціноутворення на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції, а на внутрішньодобовому ринку - за принципом ціноутворення "по заявленій (пропонованій) ціні" відповідно до правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.</p> <p>Ціни на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків є вільними (ринковими) цінами.</p>
<p>6. За результатами торгів відповідно до правил ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку оприлюднюються ціна та обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду та інші показники.</p>	<p>6. За результатами торгів номінований оператор ринку оприлюднює ціну, обсяги купівлі-продажу електричної енергії для кожного розрахункового періоду та інші показники відповідно до</p>

	правил єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
7. Купівля та продаж електричної енергії на ринку "на добу наперед" та внутрішньодобовому ринку здійснюються на підставі відповідних договорів між учасником цього ринку та оператором ринку, укладених за правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку.	7. Купівля та продаж електричної енергії на єдиному сполученні ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків здійснюються на підставі відповідних договорів між учасником цього ринку та номінованим оператором ринку, укладених за правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
8. Забороняється продаж та/або постачання електричної енергії, імпортованої з Російської Федерації, за двосторонніми договорами та на внутрішньодобовому ринку. З метою уникнення надзвичайної ситуації в об'єднаній енергетичній системі України Кабінет Міністрів України має право скасовувати заборону, встановлену абзацом першим цієї частини, визначивши термін поновлення дії такої заборони.	8. Забороняється продаж та/або постачання електричної енергії, імпортованої з Російської Федерації, за двосторонніми договорами та на єдиному сполученні внутрішньодобових ринків. Виключити
9. Оператор ринку у порядку та формі, визначених правилами ринку, інформує про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасниками ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку для кожного розрахункового періоду.	9. Номінований оператор ринку у порядку та формі, визначених правилами ринку, інформує про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасниками єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та внутрішньодобових ринків для кожного розрахункового періоду.
Стаття 68. Балансуючий ринок	Стаття 68. Балансуючий ринок
1. В Україні функціонує єдиний балансуючий ринок. Положення відсутні	1. В Україні функціонує балансуючий ринок, який передбачає, у тому числі, здійснення міждержавного балансування. Балансуючі ринки, включаючи процеси попередньої кваліфікації, повинні бути організовані таким чином, щоб: 1) забезпечити ефективну недискримінацію між учасниками ринку, враховуючи різні технічні потреби електроенергетичної системи та різні технічні можливості джерел генерації, зберігання енергії та реагування попиту; 2) забезпечити, щоб послуги були визначені прозорим і технологічно нейтральним способом і закуповувались в прозорий, ринковий спосіб;

Положення відсутнє

На балансуєчому ринку оператором системи передачі здійснюються:

- 1) купівля та продаж електричної енергії для балансування обсягів попиту та пропозиції електричної енергії у межах поточної доби;
- 2) купівля та продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс.

Оператор системи передачі для забезпечення операційної безпеки має право за межами балансуєчого ринку придбавати послуги із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом. Договір про надання послуг із зменшення навантаження є публічним договором приєднання та укладається на основі типового договору, форма якого затверджується Регулятором.

Положення відсутнє

3) забезпечити недискримінаційний доступ для всіх учасників ринку, окремо або через агрегування, в тому числі до електроенергії, виробленої зі змінних відновлюваних джерел енергії, реагування попиту та зберігання енергії;

4) брати до уваги необхідність враховувати зростаєчу частку змінної генерації, підвищену реагування попиту і появу нових технологій.

Балансуєчий ринок повинен забезпечувати операційну безпеку з максимальним використанням та ефективним розподілом міжзональної пропускної спроможності у різних часових проміжках відповідно до статті 39 цього Закону.

На балансуєчому ринку оператором системи передачі здійснюються:

- 1) купівля та продаж **балансуєчої** електричної енергії та **потужності** для балансування обсягів попиту та пропозиції електричної енергії у межах поточної доби;
- 2) купівля та продаж **балансуєчої** електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс.

Оператор системи передачі для забезпечення операційної безпеки має право за межами балансуєчого ринку придбавати послуги із зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом **або аукціонною ціною**. Договір про надання послуг із зменшення навантаження є публічним договором приєднання та укладається на основі типового договору, форма якого затверджується Регулятором.

Оператор системи передачі має право взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для міждержавного балансування шляхом:

- 1) участі в Європейських платформах балансування;
- 2) участі в інших механізмах щодо міждержавного балансування.

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Резервування пропускної спроможності міждержавних перетинів з цією метою може бути обмеженим.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Така взаємодія здійснюється оператором системи передачі відповідно до укладених договорів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, розроблених відповідно до вимог цього Закону, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування запроваджує стандартні балансуючі продукти, розроблені оператором системи передачі спільно з відповідними операторами системи передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства та затверджені Регулятором. Вимоги до таких продуктів визначаються правилами ринку та кодексом системи передачі.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Оператор системи передачі може, якщо стандартних балансуючих продуктів недостатньо для забезпечення операційної безпеки або якщо деякі балансуючі ресурси не можуть брати участь у балансуючому ринку через стандартні балансуючі продукти, запропонувати, після схвалення Регулятором, як відступ спеціальні балансуючі продукти, які активуються локально без обміну ними з іншими операторами системи передачі у спосіб, визначений правилами ринку та кодексом системи передачі, враховуючи вимоги нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>Пропозиції щодо відступів повинні включати опис заходів, запропонованих для мінімізації використання спеціальних продуктів, з урахуванням економічної ефективності, демонстрацію того, що спеціальні продукти не створюють</p>

	<p>суттєвої неефективності та спотворень на балансуєчому ринку в чи поза зоною планування, а також, де це застосовно, правила та інформацію щодо процесу перетворення заявок на балансуєчу енергію з спеціальних балансуєчих продуктів в заявки на балансуєчу енергію зі стандартних балансуєчих продуктів.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування використовує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови, затверджені ACER, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) рамкові документи щодо створення Європейських платформ балансування, які передбачені нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства; 2) стандартні продукти балансуєчої потужності; 3) методологію активації заявок на балансуєчу електричну енергію; 4) оцінку щодо можливого збільшення мінімального обсягу заявок на балансуєчу електричну енергію на Європейських платформах балансування; 5) методологію визначення цін на балансуєчу електричну енергію та пропускну спроможність міждержавних перетинів, що використовується для міждержавного балансування або неттінгу небалансів; 6) гармонізовану методологію розподілу пропускну спроможності міждержавних перетинів для обміну балансуєчими потужностями або спільного використання резервів; 7) методологію для кооптимізованого процесу розподілу пропускну спроможності міждержавних перетинів; 8) правила розрахунків між операторами систем передачі під час міждержавного балансування; 9) гармонізовані особливості врегулювання небалансів; 10) структура географічної області для операторів систем передачі, які використовують резерви заміщення;

	<p>11) правила розрахунків між операторами систем передачі при ненавмисних відхиленнях фактичних значень перетікань електричної енергії від планових значень;</p> <p>12) правила розрахунків між операторами систем передачі при планових перетіканнях електричної енергії.</p> <p>Оператор системи передачі опубліковує загальноєвропейські правила, порядки, методики (методології), умови на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Період врегулювання небалансів повинен становити 15 хвилин у всіх зонах планування, якщо Регулятор не надав відступ або звільнення від незастосування.</p> <p>З 01 січня 2027 року період врегулювання небалансів не повинен перевищувати 30 хвилин, якщо було надано звільнення всіма регуляторами в межах синхронної області.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Оператор системи передачі для здійснення міждержавного балансування використовує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови, що мають розроблятися оператором системи передачі спільно з відповідними операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності, зокрема:</p> <p>1) загальні та гармонізовані правила для обміну та купівлі балансуєної потужності;</p> <p>2) методологію розрахунку ймовірності наявності доступної пропускної спроможності після закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускної спроможності;</p> <p>3) методологію розрахунку пропускної спроможності міждержавних перетинів для міждержавного обміну балансуєною електричною енергією та процесу врегулювання небалансів для регіону розрахунку пропускної спроможності;</p>

	<p>4) порядок застосування процесу розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів для обміну балансуючою потужністю або спільного використання резервів; 5) принципи функціонування алгоритмів для міждержавного балансування.</p> <p>Регіональні правила, порядки, методики (методології), умови затверджуються Регулятором та іншими регуляторними органами держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, які входять до одного з Україною регіону розрахунку пропускної спроможності.</p> <p>Оператор системи передачі опубліковує регіональні правила, порядки, методики (методології), умови на власному офіційному вебсайті українською та англійською мовами.</p>
<p>2. Виробники зобов'язані надавати послуги з балансування в обсягах та випадках, визначених цим Законом та правилами ринку. Виробники, які здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії, зобов'язані подавати пропозиції на розвантаження та мають право подавати пропозиції на завантаження відповідно до правил ринку. Оператори установок зберігання енергії та споживачі мають право надавати послуги з балансування у порядку, передбаченому правилами ринку. Агрегатор надає послуги з балансування у порядку, визначеному правилами ринку. Постачальник послуг з балансування має відповідати вимогам правил ринку щодо постачальників послуг з балансування.</p> <p>Положення відсутні</p>	<p>5. Виробники зобов'язані надавати послуги з балансування в обсягах та випадках, визначених цим Законом та правилами ринку. Виробники, які здійснюють виробництво електричної енергії з альтернативних джерел енергії, зобов'язані подавати пропозиції на розвантаження та мають право подавати пропозиції на завантаження відповідно до правил ринку. Оператори установок зберігання енергії та споживачі мають право надавати послуги з балансування у порядку, передбаченому правилами ринку. Агрегатор надає послуги з балансування у порядку, визначеному правилами ринку. Постачальник послуг з балансування має відповідати вимогам правил ринку та кодексу системи передачі щодо постачальників послуг з балансування.</p> <p>Вимоги до постачальників послуг з балансування, у тому числі вимоги до електроенергетичного обладнання, необхідні для забезпечення належного надання послуг з балансування, визначаються оператором системи передачі на основі кодексу системи передачі, правил ринку та інших нормативно-правових актів. Інформація про вимоги до постачальників послуг з</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>балансування підлягає оприлюдненню оператором системи передачі у порядку, визначеному правилами ринку.</p> <p>Порядок перевірки та порядок проведення випробувань електроустановок постачальника послуг з балансування з метою підтвердження їх відповідності вимогам оператора системи передачі визначаються кодексом системи передачі.</p>
<p>3. Для надання послуг з балансування учасники ринку укладають з оператором системи передачі договір на основі типового договору про участь у балансуєчому ринку.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>6. Для надання балансуєчої електричної енергії учасники ринку укладають з оператором системи передачі договір на основі типового договору про участь у балансуєчому ринку.</p> <p>Договори на балансуєчу потужність не повинні укладатися більш ніж за один день до надання балансуєчої потужності, а договірний період не повинен перевищувати один день, окрім випадків, коли Регулятор схвалив укладення договору раніше або триваліший договірний період з метою забезпечення безпеки постачання або підвищення економічної ефективності.</p> <p>На запит оператора системи передачі Регулятор може прийняти рішення про продовження договірного періоду частини балансуєчої потужності, що залишилася, до максимального періоду в дванадцять місяців за умови, що таке рішення є обмеженим у часі, а позитивні ефекти з точки зору зниження витрат для споживачів перевищують негативний вплив на ринок.</p> <p>Купівля балансуєчої потужності повинна базуватися на первинному ринку, окрім випадків, коли Регулятор передбачив відступ, щоб дозволити використання інших форм ринкової закупівлі на підставі відсутності конкуренції на ринку послуг з балансування. Відступи від зобов'язання здійснювати купівлю балансуєчої потужності на первинних ринках переглядаються кожні три роки.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Якщо надається відступ, то принаймні для 40 % стандартних балансуючих продуктів та мінімум 30 % усіх продуктів, що використовуються для балансуючої потужності, договори на балансуючу потужність укладаються не більше ніж за один день до надання балансуючої потужності, а термін дії договору не повинен перевищувати один день. Укладення договору на решту балансуючої потужності повинне здійснюватися максимум за один місяць до надання балансуючої потужності, а максимальний договірний період не повинен перевищувати один місяць.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>На запит оператора системи передачі Регулятор може прийняти рішення про продовження договірної потужності, зазначеної в цьому пункті, до максимального періоду в дванадцять місяців за умови, що таке рішення обмежене в часі та позитивні ефекти в частині зниження витрат для споживачів перевищують негативний вплив на ринок. Запит повинен містити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) конкретний період, протягом якого застосовуватиметься виключення; 2) конкретний обсяг балансуючої потужності, до якого застосовуватиметься виключення; 3) аналіз впливу виключення на участь балансуючих ресурсів; 4) обґрунтування виключення, яке демонструє, що такий відступ призведе до зниження витрат для споживачів.
<p>Постачальники послуг з балансування реєструються адміністратором розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку. Типовий договір про участь у балансуючому ринку затверджується Регулятором.</p>	<p>Постачальники послуг з балансування реєструються адміністратором розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку. Типовий договір про участь у балансуючому ринку затверджується Регулятором. Договори, що стосуються приєднання до Європейських платформ балансування та міждержавного балансування, розробляються оператором системи передачі та надаються на погодження Регулятору.</p>
<p>4. Постачальник послуг з балансування подає оператору системи передачі свої пропозиції (заявки) щодо збільшення (зменшення)</p>	<p>7. Постачальник послуг з балансування подає оператору системи передачі свої пропозиції (заявки) щодо збільшення (зменшення)</p>

<p>свого навантаження з метою продажу/купівлі електричної енергії на балансуєчому ринку відповідно до правил ринку.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>свого навантаження з метою продажу/купівлі балансуєчюї електричної енергії на балансуєчому ринку відповідно до правил ринку.</p> <p>Постачальники послуг з балансуєвання мають право надавати пропозиції, максимально наближені до реального часу. Час закриття воріт балансуєчюого ринку не повинен передувати часу закриття воріт внутрішньодобового розподілу пропускнуї спроможності.</p>
<p>6. Команда оператора системи передачі постачальнику послуг з балансуєвання на збільшення (зменшення) навантаження для відповідного постачальника послуг з балансуєвання є прийняттям (акцептом) його відповідної пропозиції (заявки) на балансуєчому ринку оператором системи передачі, зміною його акцептованого добового графіка електричної енергії та визначає взаємні зобов'язання оператора системи передачі та постачальника послуг з балансуєвання з купівлі-продажу відповідного обсягу електричної енергії на балансуєчому ринку за ціною, визначеною відповідно до правил ринку.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>9. Команда оператора системи передачі постачальнику послуг з балансуєвання на збільшення (зменшення) навантаження для відповідного постачальника послуг з балансуєвання є прийняттям (акцептом) його відповідної пропозиції (заявки) на балансуєчому ринку оператором системи передачі, зміною його акцептованого добового графіка електричної енергії та визначає взаємні зобов'язання оператора системи передачі та постачальника послуг з балансуєвання з купівлі-продажу відповідного обсягу балансуєчюї електричної енергії на балансуєчому ринку за ціною, визначеною відповідно до правил ринку.</p> <p>Розрахунки за балансуєчу електричну енергію для стандартних балансуєчюих продуктів і спеціальних балансуєчюих продуктів повинні ґрунтуватися на граничній ціні (кліринговій), якщо всі регулятори не затвердять альтернативний метод ціноутворення на основі спільної пропозиції всіх операторів системи передачі після аналізу, який демонструє, що альтернативний метод ціноутворення є більш ефективним.</p> <p>Оператор системи передачі публікує максимально наближено до реального часу, але із затримкою не більше, ніж 30 хвилин після доставки. поточний системний баланс своїх зон плануєвання, розрахункові ціни небалансу та розрахункові ціни балансуєчюї електричної енергії.</p>
<p>7. За результатами роботи балансуєчюого ринку за відповідну добу на підставі даних оператора системи передачі та адміністратора</p>	<p>10. За результатами роботи балансуєчюого ринку за відповідну добу на підставі даних оператора системи передачі та адміністратора</p>

<p>комерційного обліку адміністратор розрахунків розраховує платежі оператора системи передачі та постачальників послуг з балансування за електричну енергію, ціни небалансу електричної енергії, а також обсяги небалансів електричної енергії учасників ринку і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки у порядку, визначеному правилами ринку.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>комерційного обліку адміністратор розрахунків розраховує платежі оператора системи передачі та постачальників послуг з балансування за балансуючу електричну енергію, ціни небалансу електричної енергії, а також обсяги небалансів електричної енергії учасників ринку і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки у порядку, визначеному правилами ринку.</p> <p>Небаланси повинні розраховуватись за ціною, яка відображає вартість енергії в реальному часі.</p>
<p>Стаття 69. Ринок допоміжних послуг</p>	<p>Стаття 69. Ринок допоміжних послуг</p>
<p>1. В Україні функціонує єдиний ринок допоміжних послуг.</p> <p>На ринку допоміжних послуг оператор системи передачі купує на ринкових та прозорих засадах допоміжні послуги для забезпечення надійної роботи ОЕС України та належної якості електричної енергії.</p>	<p>1. В Україні функціонує ринок допоміжних послуг, який передбачає, у тому числі, здійснення обміну та/або спільного використання резервів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства.</p> <p>На ринку допоміжних послуг оператор системи передачі купує на ринкових та прозорих засадах допоміжні послуги, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства), в тому числі для забезпечення надійної роботи ОЕС України.</p>
<p>2. Учасниками ринку допоміжних послуг є:</p> <p>1) оператор системи передачі, який купує та/або використовує допоміжні послуги;</p> <p>2) постачальники допоміжних послуг, які пропонують та/або надають допоміжні послуги.</p> <p>Положення відсутнє</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Учасниками ринку допоміжних послуг є:</p> <p>1) оператор системи передачі, який купує та/або використовує допоміжні послуги, здійснює обмін та/або спільне використання резервів (у разі взаємодії з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства);</p> <p>2) постачальники допоміжних послуг, які пропонують та/або надають допоміжні послуг;</p> <p>3) оператори системи розподілу, які купують та використовуються допоміжні послуги.</p> <p>Оператор системи передачі має право взаємодіяти з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства для обміну та/або спільного використання резервів.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Така взаємодія здійснюється оператором системи передачі відповідно до укладених договорів з операторами систем передачі держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, розроблених відповідно до вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, а також нормативно-правових актів Енергетичного Співтовариства.</p>
<p>3. На ринку допоміжних послуг можуть придбаватися/надаватися допоміжні послуги для забезпечення:</p> <p>1) регулювання частоти та активної потужності в ОЕС України, а саме забезпечення: резервів підтримки частоти (первинне регулювання); резервів відновлення частоти (вторинне регулювання); резервів заміщення (третинне регулювання);</p> <p>2) підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України, а саме: послуги з регулювання напруги та реактивної потужності; послуги із забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій. Правилами ринку можуть бути передбачені інші допоміжні послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності, підтримання балансу потужності та енергії в ОЕС України та підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України.</p>	<p>3. На ринку допоміжних послуг можуть придбаватися/надаватися такі допоміжні послуги:</p> <p>1) допоміжні послуги для регулювання частоти та активної потужності, а саме для забезпечення: резервів підтримки частоти; резервів відновлення частоти; резервів заміщення;</p> <p>2) допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти, а саме: послуги з регулювання напруги та реактивної потужності; послуги із забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій. Правилами ринку можуть бути передбачені інші допоміжні послуги для регулювання частоти та активної потужності та допоміжні послуги, що не пов'язані з регулюванням частоти.</p>
<p>7. Залежно від виду допоміжної послуги та потреби оператора системи передачі придбання допоміжної послуги може здійснюватися на відповідний строк (доба, тиждень, місяць, квартал, рік/роки).</p> <p>Купівля допоміжних послуг здійснюється на підставі договорів про надання допоміжних послуг, що укладаються на підставі типових договорів про надання допоміжних послуг.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>7. Залежно від виду допоміжної послуги та потреби оператора системи передачі придбання допоміжної послуги може здійснюватися на відповідний строк (доба, тиждень, місяць, квартал, рік/роки).</p> <p>Купівля допоміжних послуг здійснюється на підставі договорів про надання допоміжних послуг, що укладаються на підставі типових договорів про надання допоміжних послуг.</p> <p>Обмін та/або спільне використання резервів здійснюється на підставі відповідних договорів з операторами систем передачі</p>

<p>Типові договори про надання допоміжних послуг затверджуються Регулятором. Положення відсутнє</p>	<p>держав-членів (сторін) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства. Типові договори про надання допоміжних послуг затверджуються Регулятором. Договори, що стосуються обміну та/або спільного використання резервів, розробляються оператором системи передачі та надаються на погодження Регулятору.</p>
<p>Стаття 70. Врегулювання небалансів електричної енергії</p>	<p>Стаття 70. Врегулювання небалансів електричної енергії</p>
<p>б. Вартість небалансів електричної енергії сторони, відповідальної за баланс, розраховується адміністратором розрахунків для кожного розрахункового періоду доби залежно від обсягу небалансів електричної енергії цієї сторони та цін небалансів, визначених правилами ринку. Порядок розрахунку обсягів, ціни та вартості небалансів електричної енергії визначається правилами ринку. Під час визначення обсягів небалансів електричної енергії правила ринку визначають порядок урахування обсягів електричної енергії, відпущеної та/або спожитої постачальником допоміжних послуг у разі фактичного надання допоміжних послуг.</p>	<p>б. Вартість небалансів електричної енергії сторони, відповідальної за баланс, розраховується адміністратором розрахунків для кожного розрахункового періоду доби залежно від обсягу небалансів електричної енергії цієї сторони та цін небалансів, визначених правилами ринку. Порядок розрахунку обсягів, ціни та вартості небалансів електричної енергії визначається правилами ринку. Під час визначення обсягів небалансів електричної енергії правила ринку визначають порядок урахування обсягів електричної енергії, відпущеної та/або спожитої постачальником послуг з балансування у разі фактичного надання послуг з балансування.</p>
<p>Стаття відсутня</p>	<p>Стаття 70¹. Технічні цінові обмеження торгів для сполучених ринків</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Не повинно бути ні максимальних, ні мінімальних граничних цін на торги та кліринг (розрахунки) на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та внутрішньодобових ринків, при здійсненні міждержавного балансування та ціни за небаланси, окрім технічних цінових обмежень, які можуть застосовуватися в межах часового періоду балансування, а також у межах часового періоду «на добу наперед» і внутрішньодобового часового періоду відповідно до частини другої цієї статті.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Номінований оператор ринку може застосовувати обмеження на максимальні та мінімальні клірингові ціни для часового періоду «на добу наперед», внутрішньодобового часового періоду, які є гармонізованими з іншими номінованими операторами ринку. Ці обмеження повинні бути гармонізовані для внутрішнього ринку і повинні враховувати максимальну</p>

	<p>вартість недопокритего навантаження. Номінований оператор ринку спільно з іншими номінованими операторами ринків повинні впровадити прозорий механізм своєчасного автоматичного регулювання технічних цінових обмежень торгів у разі, якщо очікується досягнення раніше встановлених обмежень. Скориговані вищі обмеження залишаються чинними до тих пір, поки не буде потрібно подальше збільшення відповідно до цього механізму.</p>
Положення відсутнє	<p>3. Оператор системи передачі не має права вживати будь-яких заходів з метою зміни оптових цін.</p>
Положення відсутнє	<p>4. Регулятор виявляє політику та заходи, що застосовуються на ринку електричної енергії, які можуть призводити до опосередкованого обмеження формування оптових цін, включаючи обмеження пропозицій щодо активізації балансуєної електричної енергії, механізми забезпечення потужності, заходи операторів системи передачі, заходів, спрямованих на оскарження ринкових результатів, або запобігання зловживанню домінуючими позиціями або неефективне визначення торгових зон.</p>
Положення відсутнє	<p>5. Якщо Регулятор виявив політику або заходи, які можуть обмежувати формування оптових цін, він повинен вжити всіх необхідних заходів для усунення або, якщо це неможливо, для пом'якшення впливу цієї політики або заходу на проведення торгів.</p>
<p>Стаття 71. Особливості участі в ринку електричної енергії виробників, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії</p>	<p>Стаття 71. Особливості участі в ринку електричної енергії виробників, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії</p>
<p>1. Виробники електричної енергії, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, мають право продавати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за двосторонніми договорами, на ринку "на добу наперед", на внутрішньодобовому ринку, на балансуєному ринку за цінами, що</p>	<p>1. Виробники електричної енергії, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, мають право продавати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за двосторонніми договорами, на єдиному сполученні ринків "на добу наперед", на єдиному сполученні внутрішньодобових ринків на</p>

склалися на відповідних ринках, та за договорами експорту-імпорту електричної енергії або за "зеленим" тарифом, встановленим відповідно до Закону України "Про альтернативні джерела енергії".	балансуючому ринку за цінами, що склалися на відповідних ринках, та за договорами експорту-імпорту електричної енергії або за "зеленим" тарифом, встановленим відповідно до Закону України "Про альтернативні джерела енергії".
6. За відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії (які не пов'язані з виконанням команд оператора системи передачі на зменшення навантаження та командами по операційній безпеці) об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів), які включені до балансуючої групи гарантованого покупця, від їхніх погодинних графіків відпуску електричної енергії виробниками, об'єкти електроенергетики або черги будівництва (пускові комплекси) яких включені до балансуючої групи гарантованого покупця, відшкодовується частка вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця відповідно до цього Закону та договору про участь у балансуючій групі гарантованого покупця.	6. За відхилення фактичних обсягів відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди (які не пов'язані з виконанням команд оператора системи передачі на зменшення навантаження та командами по операційній безпеці) об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів), які включені до балансуючої групи гарантованого покупця, від їхніх графіків відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди виробниками, об'єкти електроенергетики або черги будівництва (пускові комплекси) яких включені до балансуючої групи гарантованого покупця, відшкодовується частка вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця відповідно до цього Закону та договору про участь у балансуючій групі гарантованого покупця.
Стаття 74. Організація комерційного обліку на ринку електричної енергії	Стаття 74. Організація комерційного обліку на ринку електричної енергії
Положення відсутнє	8. Постачальники послуг комерційного обліку та адміністратор комерційного обліку призначає особу, яка повинна нести відповідальність за моніторинг здійснення заходів, вжитих постачальниками послуг комерційного обліку з метою забезпечення недискримінаційного доступу до даних відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.
Положення відсутнє	9. Електроенергетичні підприємства застосовують вимоги до взаємосумісності та процедури доступу до даних відповідно до кодексу комерційного обліку. Такі вимоги до взаємосумісності мають враховувати досвід (практики), які застосовуються в Енергетичному Співтоваристві та/або Європейському Союзі.
Положення відсутнє	10. Усі заінтересовані сторони повинні бути забезпечені недискримінаційним доступом до даних на чітких і рівних умовах згідно з відповідними правилами захисту даних, визначених кодексом комерційного обліку.
Стаття відсутня	Стаття 74¹. Інтелектуальні системи обліку

<p>Положення відсутнє</p>	<p>1. Інтелектуальні системи обліку реалізуються за позитивними результатами оцінки економічної доцільності впровадження інтелектуальних систем обліку, що виконуються оператором системи передачі та операторами систем розподілу у порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі. Витрати на встановлення та експлуатацію інтелектуальних систем обліку визнаються обґрунтованими витратами при встановленні тарифів на послуги з передачі/розподілу. Моніторинг цих витрат, а також моніторинг переваг для споживачів від впровадження інтелектуальних систем обліку здійснюється Регулятором.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>2. Інтелектуальні системи обліку впроваджуються відповідно до графіка, складеного оператором системи передачі та/або операторами системи розподілу, який затверджується Регулятором з цільовим терміном до десяти років. Якщо впровадження інтелектуальних систем обліку отримало позитивну оцінку, не менше 80 % споживачів повинні бути забезпечені інтелектуальними системами обліку протягом семи років з дня отримання позитивної оцінки. Оператор системи передачі та оператори систем розподілу публікують затверджений графік впровадження інтелектуальних систем обліку на офіційному сайті.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Мінімальні функціональні та технічні вимоги до інтелектуальних систем обліку визначаються Кодексом комерційного обліку.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>4. Інтелектуальні системи обліку повинні відповідати вимогам сумісності, визначеним Кодексом комерційного обліку відповідно до частини дев'ятої статті 74 цього Закону.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Якщо за результатами оцінки, виконаної відповідно до частини першої цієї статті, впровадження інтелектуальних систем обліку отримало негативну оцінку, результати такої оцінки переглядаються не рідше одного разу на чотири роки або частіше, якщо цього вимагають суттєві зміни основних припущень і технологічних або ринкових змін. Регулятор інформує</p>

	Секретаріат Енергетичного Співтовариства про отриманні результати оновленої оцінки.
Положення відсутніс	<p>6. У разі отримання негативної оцінки, виконаної відповідно до частини першої цієї статті, або якщо така оцінка не була проведена, або якщо споживач бажає встановити інтелектуальну систему обліку поза графіком, затвердженим другою частиною цієї статті, споживач має право на установку інтелектуальної системи обліку, на вимогу оператора системи передачі або оператора розподільної системи і за умови, що він покриває вартість установки інтелектуальної системи обліку, визначеної Регулятором. Вимоги до такої інтелектуальної системи обліку повинні відповідати Кодексу комерційного обліку.</p> <p>Порядок подання запиту споживачем і його розгляду визначається Кодексом комерційного обліку.</p>
Положення відсутніс	<p>7. Якщо у споживача немає інтелектуальної системи обліку, такий споживач повинен бути забезпечений звичайним лічильником електричної енергії, який точно вимірює фактичний обсяг споживання електричної енергії в порядку, визначеному Кодексом комерційного обліку.</p> <p>Споживач повинен легко знімати показання звичайного лічильника електричної енергії прямо або опосередковано через відповідний інтерфейс у спосіб, визначений Кодексом комерційного обліку.</p>
Стаття 75. Розрахунки на ринку електричної енергії	Стаття 75. Розрахунки на ринку електричної енергії
1. Розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, між учасниками цього ринку здійснюються в грошовій формі, у тому числі шляхом клірингу (неттінгу), відповідно до укладених договорів у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку, правилами ринку "на добу наперед" та внутрішньодобового ринку.	1. Розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, між учасниками цього ринку здійснюються в грошовій формі, у тому числі шляхом клірингу (неттінгу), відповідно до укладених договорів у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку, правилами єдиного сполучення ринків "на добу наперед" та єдиного сполучення внутрішньодобових ринків.
4. Постачальники послуг з балансування та сторони, відповідальні за баланс, в яких виникли зобов'язання перед оператором системи	4. Постачальники послуг з балансування та сторони, відповідальні за баланс, в яких виникли зобов'язання перед оператором системи

<p>передачі в результаті діяльності на балансуєчому ринку, вносять плату за електричну енергію виключно на поточні рахунки із спеціальним режимом використання оператора системи передачі в уповноважених банках.</p> <p>Кошти з поточного рахунку із спеціальним режимом використання оператора системи передачі перераховуються відповідно до правил ринку на:</p> <p>1) поточні рахунки постачальників послуг з балансування та сторін, відповідальних за баланс, крім електропостачальників;</p> <p>2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальників;</p> <p>3) поточний рахунок оператора системи передачі.</p> <p>З метою здійснення розрахунків з постачальниками послуг з балансування під час врегулювання системних обмежень оператор системи передачі може вносити на свій поточний рахунок із спеціальним режимом використання кошти з власного поточного рахунка.</p>	<p>передачі в результаті діяльності на балансуєчому ринку, вносять плату за електричну енергію виключно на поточні рахунки із спеціальним режимом використання оператора системи передачі в уповноважених банках.</p> <p>Кошти з поточного рахунку із спеціальним режимом використання оператора системи передачі перераховуються відповідно до правил ринку на:</p> <p>1) поточні рахунки постачальників послуг з балансування та сторін, відповідальних за баланс, крім електропостачальників та агрегаторів;</p> <p>2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальників та агрегаторів;</p> <p>3) поточний рахунок оператора системи передачі.</p> <p>З метою здійснення розрахунків з постачальниками послуг з балансування під час врегулювання системних обмежень оператор системи передачі може вносити на свій поточний рахунок із спеціальним режимом використання кошти з власного поточного рахунка.</p>
<p>5. Кошти з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальника перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється Регулятором.</p> <p>Такий алгоритм розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника передбачає, за звичайних умов, перерахування всіх коштів, що надходять від покупців на поточний рахунок із спеціальним режимом використання електропостачальника, у повному обсязі на поточні рахунки електропостачальника.</p> <p>Положення відсутнє</p>	<p>5. Кошти з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальника та агрегатора перераховуються згідно з алгоритмами, які встановлюються Регулятором.</p> <p>Алгоритм розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника передбачає, за звичайних умов, перерахування всіх коштів, що надходять від покупців на поточний рахунок із спеціальним режимом використання електропостачальника, у повному обсязі на поточні рахунки електропостачальника.</p> <p>Алгоритм розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання агрегатора передбачає, за звичайних умов, перерахування всіх коштів за продану електричну енергію та за надані послуги, що надходять на поточний рахунок із</p>

<p>Внесення змін до зазначеного алгоритму здійснюється виключно у разі прострочення електропостачальником у строки та порядку, що визначені правилами ринку, оплати вартості його небалансів електричної енергії. Такі зміни до алгоритму діють до повного погашення заборгованості електропостачальника перед оператором системи передачі. Зміни до алгоритму вносяться на підставі подання оператора системи передачі у разі виникнення заборгованості електропостачальника перед оператором системи передачі. Зміни до алгоритму мають передбачати, що кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника перераховуються на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оператора системи передачі до повного погашення недоплати за куплений електропостачальником небаланс електричної енергії.</p>	<p>спеціальним режимом використання агрегатора, у повному обсязі на поточні рахунки агрегатора.</p> <p>Внесення змін до зазначених алгоритмів здійснюється виключно у разі прострочення електропостачальником або агрегатором у строки та порядку, що визначені правилами ринку, оплати вартості їх небалансів електричної енергії. Такі зміни до алгоритмів діють до повного погашення заборгованості електропостачальника або агрегатора перед оператором системи передачі. Зміни до алгоритмів вносяться на підставі подання оператора системи передачі у разі виникнення заборгованості електропостачальника або агрегатора перед оператором системи передачі. Зміни до алгоритмів мають передбачати, що кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника або агрегатора перераховуються на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оператора системи передачі до повного погашення недоплати за куплений електропостачальником або агрегатором небаланс електричної енергії.</p>
<p>6. Перелік поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників, оператора системи передачі та оператора ринку затверджується та оприлюднюється Регулятором.</p>	<p>6. Перелік поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників, агрегаторів, оператора системи передачі та номінованого оператора ринку затверджується та оприлюднюється Регулятором.</p>
<p>7. На кошти, що знаходяться на поточних рахунках із спеціальним режимом використання електропостачальників, оператора системи передачі та оператора ринку, не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями цих учасників ринку.</p> <p>Операції за поточними рахунками із спеціальним режимом використання електропостачальників, оператора системи передачі та оператора ринку не підлягають зупиненню.</p>	<p>7. На кошти, що знаходяться на поточних рахунках із спеціальним режимом використання електропостачальників, агрегаторів, оператора системи передачі, торгового агента та номінованого оператора ринку, не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями цих учасників ринку.</p> <p>Операції за поточними рахунками із спеціальним режимом використання електропостачальників, агрегаторів, оператора системи передачі, торгового агента та номінованого оператора ринку не підлягають зупиненню.</p>
<p>Стаття 76. Порядок розгляду скарг та вирішення спорів</p>	<p>Стаття 76. Порядок розгляду скарг та вирішення спорів</p>
<p>3. Такі рішення підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора, крім тих частин рішення, що містять конфіденційну інформацію. Зміст конфіденційної інформації, що не підлягає</p>	<p>3. Такі рішення підлягають оприлюдненню на офіційному веб-сайті Регулятора, крім тих частин рішення, що містять конфіденційну інформацію. Зміст конфіденційної інформації, що не підлягає</p>

розголошенню, визначається Регулятором на підставі клопотання заінтересованих осіб.	розголошенню, визначається Регулятором на підставі клопотання заінтересованих осіб.
Положення відсутнє.	<p>Регулятор повинен забезпечити прості, справедливі, прозорі, незалежні, ефективні та результативні механізми позасудового врегулювання спорів для будь-якого спору, що виникає стосовно продуктів або послуг на ринку електричної енергії.</p> <p>Участь електропостачальника та/або оператора системи розподілу у позасудових механізмах врегулювання спорів для побутових споживачів є обов'язковою.</p>
Розділ XVII. Прикінцеві та перехідні положення	
<p>1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:</p> <p>...</p> <p>Установити, що:</p> <p>...</p> <p>Оператор системи передачі визначає величину доступної пропускної спроможності для всіх напрямків згідно з методикою, яка розробляється оператором системи передачі відповідно до досвіду (практики) ENTSO-E та затверджується Регулятором. До затвердження цієї методики оператор системи передачі повинен керуватися чинною на день набрання чинності цим Законом методикою розрахунку доступної пропускної спроможності.</p> <p>Вільна пропускна спроможність міждержавних перетинів має розподілятися на явному та/або неявному аукціонах, які проводяться за процедурою електронного аукціону з використанням електронного документообігу та електронного цифрового підпису. Обидва аукціони можуть проводитися для одного й того самого міждержавного перетину.</p>	<p>1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:</p> <p>...</p> <p>Установити, що:</p> <p>...</p> <p>Виключити</p> <p>Виключити</p> <p>Виключити</p>
Положення відсутнє	1¹. Оператор системи передачі України є частиною Східноєвропейського регіону розрахунку пропускної спроможності, який включає в себе межі торгових зон між Україною та Республікою Молдова, Україною та Республікою

	<p>Польща, Україною та Словацькою Республікою, Україною та Угорщиною, Україною та Румунією, Республікою Молдова та Румунією.</p> <p>У випадку зміни конфігурації регіону розрахунку пропускної спроможності, відповідно до рішення ACER, регіон розрахунку пропускної спроможності застосовується відповідно до статті 2 цього Закону.</p> <p>Торгова зона України є частиною Східноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем, в межах якого оператори систем передачі України та Республіки Молдова здійснюють оперативно-технологічне управління енергетичними системами цих держав.</p> <p>У разі зміни конфігурації регіону функціонування енергетичних систем, відповідно до рішення ACER, регіон функціонування енергетичних систем застосовується відповідно до статті 2 цього Закону.</p> <p>Регіональні координаційні центри для Центральноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем за погодженням із учасниками відповідних регіональних координаційних центрів є регіональними координаційними центрами Східноєвропейського регіону функціонування енергетичних систем.</p> <p>У разі зміни конфігурації регіональних координаційних центрів, відповідно до рішення ACER, регіональні координаційні центри застосовуються відповідно до статті 2 цього Закону.</p>
<p>...</p> <p>До 31 грудня 2029 року відшкодування суб'єктом господарювання, який виробляє електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують енергію вітру та включені до складу балансууючої</p>	<p>...</p> <p>До 31 грудня 2029 року відшкодування суб'єктом господарювання, який виробляє електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують енергію вітру та включені до складу балансууючої</p>

<p>групи гарантованого покупця, вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця гарантованому покупцю здійснюється у разі відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії такого об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів) від його погодинного графіка відпуску електричної енергії більш як на 10 відсотків.</p> <p>До 31 грудня 2029 року відшкодування суб'єктом господарювання, який виробляє електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують енергію сонячного випромінювання та включені до складу балансуючої групи гарантованого покупця, вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця гарантованому покупцю здійснюється у разі відхилення фактичних погодинних обсягів відпуску електричної енергії такого об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів) від його погодинного графіка відпуску електричної енергії більш як на 5 відсотків.</p>	<p>групи гарантованого покупця, вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця гарантованому покупцю здійснюється у разі відхилення фактичних обсягів відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди такого об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів) від його графіка відпуску електричної енергії за розрахункові періоди більш як на 10 відсотків.</p> <p>До 31 грудня 2029 року відшкодування суб'єктом господарювання, який виробляє електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що використовують енергію сонячного випромінювання та включені до складу балансуючої групи гарантованого покупця, вартості врегулювання небалансу електричної енергії балансуючої групи гарантованого покупця гарантованому покупцю здійснюється у разі відхилення фактичних обсягів відпуску електричної енергії за відповідні розрахункові періоди такого об'єкта (об'єктів) електроенергетики або черг його (їх) будівництва (пускових комплексів) від його графіка відпуску електричної енергії за розрахункові періоди більш як на 5 відсотків.</p>
<p>13. Під час здійснення заходів з відокремлення оператора системи розподілу вертикально інтегрований суб'єкт господарювання повинен до 1 січня 2019 року вжити заходів для відокремлення оператора системи розподілу від виробництва, передачі, постачання електричної енергії шляхом створення відповідних суб'єктів господарювання.</p> <p>Положення відсутні</p>	<p>13. Під час здійснення заходів з відокремлення оператора системи розподілу вертикально інтегрований суб'єкт господарювання повинен до 1 січня 2019 року вжити заходів для відокремлення оператора системи розподілу від виробництва, передачі, постачання електричної енергії шляхом створення відповідних суб'єктів господарювання.</p> <p>Не пізніше ніж до 01 січня 2026 року технічний процес зміни електропостачальника, у тому числі постачальника універсальних послуг, та/або агрегатора повинен займати не більше 24 годин і повинен бути можливим у будь-який робочий день.</p>

<p>Положення відсутнє</p>	<p>Інтелектуальні системи обліку, які встановлені станом на дату набрання чинності цього Закону або початок робіт щодо їх встановлення розпочався до цієї дати та вимоги до яких не відповідають кодексу комерційного обліку, не повинні залишатися в експлуатації після 1 січня 2026 року. Для цілей цього абзацу початок робіт означає або початок будівельних робіт, пов'язаних з інвестиціями, або перше тверде зобов'язання щодо замовлення обладнання, або будь-яке інше зобов'язання, яке надає інвестиціям незворотного характеру, залежно від того, що настане раніше. Придбання земельних ділянок та підготовчі роботи, такі як отримання дозволів та підготовка попереднього техніко-економічного обґрунтування, не вважається початком робіт. У разі поглинання компаній початок робіт означає момент придбання активів, безпосередньо пов'язаних з придбаним підприємством.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>14¹. Якщо оператор системи передачі має з'єднання з принаймні одним оператором системи передачі держави-члена (сторони) Європейського Союзу чи Енергетичного Співтовариства, який використовує резерви заміщення, він має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для обміну балансуючою електричною енергією з резервів заміщення.</p> <p>Оператор системи передачі, який використовує автоматичні резерви відновлення частоти, має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для обміну балансуючою електричною енергією з автоматичних резервів відновлення частоти не пізніше 15 грудня 2024 року.</p> <p>Оператор системи передачі, який використовує автоматичні резерви відновлення частоти, має використовувати відповідну Європейську платформу балансування для здійснення неттінгу небалансів.</p> <p>Оператор системи передачі має забезпечити імплементацію та використовувати відповідну Європейську платформу</p>

	<p>балансування для обміну балансуючою електричною енергією з ручних резервів відновлення частоти не пізніше 15 грудня 2024 року, якщо інший строк не встановлений Регулятором.</p> <p>Регулятор має право прийняти рішення про продовження для оператора системи передачі строку приєднання до відповідної Європейської платформи балансування за своєю ініціативою або за запитом оператора системи передачі не більше ніж на два роки.</p> <p>Оператор системи передачі має застосовувати перелік стандартних продуктів допоміжних послуг з резервів відновлення частоти та резервів заміщення. Оператор системи передачі має право застосовувати спеціальні балансуючі продукти для забезпечення балансу системи.</p>
	<p>14². До 01 січня 2028 року Регулятор повинен відзвітувати перед Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства про частку загальної балансуючої потужності, що охоплюється договорами з терміном дії або періодом придбання понад один день.</p>
	<p>14³. Впродовж шести місяців після скасування (припинення) воєнного стану в Україні Регулятор, консультуючись з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, переглядає всі спеціальні обов'язки, покладені на учасників ринку відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», та скасовує або, у разі необхідності, змінює їх.</p>
Закон України «Про Національну комісію,	
Стаття 2. Сфера діяльності Регулятора	Стаття 2. Сфера діяльності Регулятора
<p>1. Регулятор здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема:</p> <p>1) у сфері енергетики:</p> <p>...</p> <p>діяльності з організації купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку,</p>	<p>1. Регулятор здійснює державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг, зокрема:</p> <p>1) у сфері енергетики:</p> <p>...</p> <p>діяльності з організації купівлі-продажу електричної енергії на єдиному сполученні ринків «на добу наперед» та</p>

забезпечення купівлі електричної енергії за "зеленим" тарифом, трейдерської діяльності;	внутрішньодобових ринків, забезпечення купівлі електричної енергії за "зеленим" тарифом, трейдерської діяльності;
Стаття 3. Мета, форми діяльності Регулятора та його основні завдання	Стаття 3. Мета, форми діяльності Регулятора та його основні завдання
3. Основними завданнями Регулятора є: ... 3) сприяння інтеграції ринків електричної енергії, природного газу України з відповідними ринками інших держав, зокрема в рамках Енергетичного Співтовариства, співпраці з Радою регуляторів Енергетичного Співтовариства, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та національними регуляторами енергетики інших держав;	3. Основними завданнями Регулятора є: ... 3) сприяння інтеграції ринків електричної енергії, природного газу України з відповідними ринками інших держав, зокрема в рамках Енергетичного Співтовариства, співпраці з Радою регуляторів Енергетичного Співтовариства, Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, Агентством з питань співпраці регуляторних органів у сфері енергетики (ACER), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг та національними регуляторами енергетики інших держав;
Стаття 17. Функції та повноваження Регулятора	Стаття 17. Функції та повноваження Регулятора
1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор: ... б) затверджує типові та схвалює примірні договори відповідно до закону; Положення відсутнє Положення відсутнє ... 19) здійснює заходи з адаптації законодавства України у сфері енергетики до законодавства Європейського Союзу, в тому числі впроваджує в регуляторні акти регламенти, прийняті на рівні Енергетичного Співтовариства, та проводить консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та Європейською Комісією з метою отримання висновків щодо застосування законодавства Енергетичного Співтовариства та положень Угоди про	1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор: ... б) затверджує типові та схвалює примірні договори відповідно до закону; б¹) затверджує правила, порядки, методики (методології) та умови, визначені законом, а також нормативно-правовими актами Енергетичного Співтовариства; 7¹) призначає, відкликає або призупиняє діяльність номінованого оператора ринку електричної енергії; ... 19) здійснює заходи з адаптації законодавства України у сфері енергетики до законодавства Європейського Союзу, в тому числі впроваджує в регуляторні акти положення директив та регламентів, прийнятих на рівні Енергетичного Співтовариства та/або Європейського Союзу , та проводить консультації з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та за потреби з ACER та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна

асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;	співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг , з метою отримання висновків щодо застосування законодавства Енергетичного Співтовариства та положень Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;
2. Регулятор має право: ... 9) співпрацювати з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, отримувати і надавати будь-яку інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань відповідно до цього Закону;	2. Регулятор має право: ... 9) співпрацювати з регулюючими органами інших держав, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, АСЕР та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг , отримувати і надавати будь-яку інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань відповідно до цього Закону;
Стаття 18. Питання транскордонної торгівлі	Стаття 18. Питання транскордонної торгівлі
1. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, а також на регіональному рівні здійснюється з метою: ... 2) сприяння об'єднанню ринків електричної енергії та природного газу, спільному розподілу транскордонної пропускної потужності та забезпеченню належного рівня міжсистемної пропускної потужності, у тому числі нових міжсистемних з'єднань у регіоні або між регіонами, для забезпечення розвитку ефективної конкуренції та підвищення безпеки постачання без дискримінації постачальників у різних державах - членах Енергетичного Співтовариства;	1. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, АСЕР та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг , а також на регіональному рівні здійснюється з метою: ... 2) сприяння об'єднанню ринків електричної енергії та природного газу, міждержавному балансуванню , спільному розподілу транскордонної пропускної потужності та забезпеченню належного рівня міжсистемної пропускної потужності, у тому числі нових міжсистемних з'єднань у регіоні або між регіонами, для забезпечення розвитку ефективної конкуренції та підвищення безпеки постачання без дискримінації постачальників у різних державах - членах (сторонах) Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства;
2. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав і Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства здійснюється, за потреби, спільно з іншими державними органами, у межах їх повноважень.	2. Співпраця Регулятора з регулюючими органами інших держав, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, АСЕР та іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг ,

<p>Положення відсутнє</p>	<p>здійснюється, за потреби, спільно з іншими державними органами, у межах їх повноважень.</p> <p>Регулятор при розгляді регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики, що стосуються кількох держав та мають погоджуватися всіма регуляторними органами таких держав, проводить консультації з Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, Європейською мережею операторів системи передачі (ENTSO-E), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг, щодо забезпечення відповідності правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики меті регламентів, директив та настанов ЄС у сфері енергетики, сприянню об'єднанню ринків, недопущенню дискримінації, забезпеченню ефективної конкуренції та належного функціонування енергетичних ринків.</p>
<p>Положення відсутнє</p>	<p>3. Регулятор при взаємодії з ACER:</p> <p>1) надає на запит ACER інформацію, необхідну для виконання завдань ACER;</p> <p>2) бере до відома та/або враховує у роботі висновки та рекомендації ACER (включаючи рекомендації щодо обміну кращими практиками), виконує індивідуальні рішення ACER, тимчасові рішення ACER для забезпечення безпеки постачання електричної енергії та/або газу або операційної безпеки у сфері енергетики тощо;</p> <p>3) надсилає на затвердження ACER пропозиції щодо регіональних правил, порядків, методик (методологій), умов у сфері енергетики, що стосуються кількох держав та мають погоджуватися регуляторними органами таких держав – у разі спільного запиту регуляторних органів відповідних держав або у разі, якщо регуляторні органи відповідних держав не змогли досягти узгодженого рішення щодо затвердження відповідних документів протягом терміну, встановленого регламентами та директивами, прийнятими на рівні Енергетичного Співтовариства та/або Європейського Союзу;</p>

	<p>4) спільно з оператором системи передачі, Радою регуляторних органів Енергетичного Співтовариства, Європейською мережею операторів системи передачі (ENTSO-E), іншими міжнародними організаціями, з якими Україна співпрацює у сферах енергетики та комунальних послуг, бере участь у консультаціях, ініційованих ACER щодо регуляторних питань, що впливають на транскордонну торгівлю електричною енергією та природним газом чи безпеку електричних (газових) міждержавних мереж/перетинів.</p>
--	---

Обґрунтування
до питання про схвалення проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства»

15 грудня 2010 року шляхом прийняття Закону України «Про ратифікацію Протоколу про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства» Україна визнала та формально підтвердила своє приєднання до Енергетичного Співтовариства.

У лютому 2011 року Україна набула статусу Договірної Сторони Енергетичного Співтовариства, взявши на себе ряд зобов'язань, зокрема щодо імплементації актів Європейського Союзу у версії, адаптованій та включеній до *acquis* Енергетичного Співтовариства.

Крім того, Україна зобов'язалася сприяти створенню єдиного енергетичного ринку, де конкуренція і прозорість відіграють важливу роль для забезпечення стабільності в енергетичному секторі та удосконалення співпраці з іншими державами-членами Європейського Союзу та Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства.

Одним із першочергових кроків щодо виконання вищезазначених зобов'язань є гармонізація національної нормативно-правової бази з нормами та стандартами Європейського Союзу.

Так, відповідно до рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 15 грудня 2022 року № 2022/03/МС-ЕпС (далі – рішення Ради Міністрів) всі Договірні Сторони Енергетичного Співтовариства зобов'язуються у термін до 31 грудня 2023 року транспонувати в національне законодавство положення актів Європейського Союзу у версії, адаптованій та включеній до *acquis* Енергетичного Співтовариства, а саме:

- Регламенту (ЄС) 2019/942 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про заснування Агентства Європейського Союзу зі співробітництва регуляторів у сфері енергетики;

- Регламенту (ЄС) 2019/943 Європейського Парламенту та Ради від 05 червня 2019 року про внутрішній ринок електричної енергії;

- Регламенту (ЄС) № 2015/1222 від 24 липня 2015 року про встановлення настанов щодо розподілу пропускної спроможності та управління перевантаженнями;

- Регламенту (ЄС) 2016/1719 від 26 вересня 2016 року про встановлення настанов щодо форвардного розподілу про

- Регламенту (ЄС) 2017/2195 від 23 листопада 2017 року про створення настанов з балансування електроенергії;

- Регламенту (ЄС) 2017/2196 від 24 листопада 2017 року про встановлення мережевого кодексу щодо надзвичайної ситуації у сфері електроенергетики та відновлення;

- Регламенту (ЄС) 2017/1485 від 02 серпня 2017 р про створення настанов з експлуатації системи передачі електроенергії.

Окрім того, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07 липня 2023 року № 642-р внесено зміни в План заходів щодо виконання зобов'язань в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03 серпня 2011 року № 733-р (далі – План), якими НКРЕКП визначена відповідальною за виконання пунктів 39, 48, 49 Плану.

У зв'язку з вищезазначеним, НКРЕКП у співпраці з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства» (далі – проєкт Закону) направлений на транспонування Україною, як Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, до національного енергетичного законодавства актів Європейського Союзу, передбачених рішенням Ради Міністрів, що охоплюють низку ринкових та системних мережевих кодексів, які на сьогодні в Європейському Союзі визначають правила функціонування енергетичних ринків та їхнього об'єднання (англ. *market coupling*), вимоги та засади щодо управління енергетичними системами.

Проєкт Закону є регуляторним актом відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

У зв'язку з цим та з метою забезпечення виконання Україною зобов'язань за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства, Управлінням стратегічного розвитку та міжнародної координації пропонується схвалити проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо транспонування актів Енергетичного Співтовариства» та розмістити його на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій.

Начальник Управління стратегічного розвитку та міжнародної координації

Олена ГОЛЕМБІВСЬКА